EVANGELISKA FÖREDRAG

TILL VÄCKELSE

AF

C. A. HEDLIND

Central Baptist Church
St. Paul, Minn.

Property of
Lydia Class
Central Baptist
Church

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/bwb_T4-AKQ-517

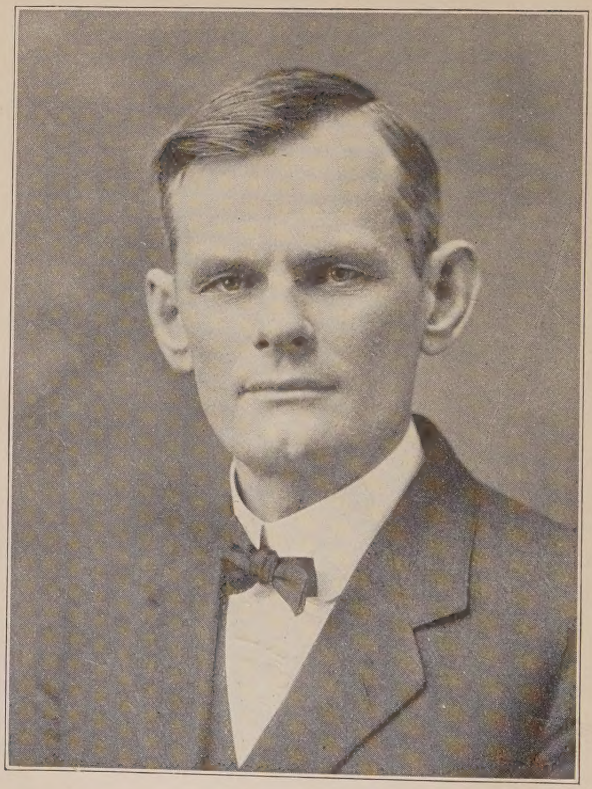

Carl A. Hedlind

EVANGELISKA FÖREDRAG

TILL VÄCKELSE

AF

CARL A. HEDLIND

Central Baptist Church
St. Paul, Minn.

VECKOBLADETS EXPEDITION
Minneapolis, Minn.

Mina kära föräldrar,

som bedit så mycket för en irrande sons frälsning, hvilkas kärlek och förböner varit ett af de kraftigaste medlen att draga mig till Kristus, tillegnas denna bok!

FÖRFATTAREN.

252
H45

TRYCKT HOS CARLSON PRINTING CO., 1914.

Förord.

För några år sedan utgaf undertecknad en predikosamling, som af det svenska folk, bland hvilket jag verkar, mottagits med största välvilja. Jag har därför vågat mig på att utgifva ännu en samling föredrag.

Min förra samling innehöll förnämligast predikningar till uppbyggelse; denna innehåller uteslutande väckelseföredrag. De hafva nedtecknats med stenografi, och mycket, som förekommer i dem, har talats på stundens ingifvelse och under den inspiration, som Gud för tillfället gifvit. De innehålla ett stort antal berättelser, illustrationer och anekdoter, som jag samlat från olika källor. Somliga har jag själf upplefvat, andra har jag läst eller hört berättas, och jag hoppas ingen misstycker på att jag tagit mig friheten att använda dem. Allt har jag velat använda för att locka, varna och leda människorna till Kristus.

Alla dessa föredrag ha hållits i Salemskyrkan i Minneapolis, Minnesota, under februari månad 1914. De fingo där blifva till många själars frälsning. När de nu utgifvas i tryck, är det min innerliga bön, att de genom den Helige Andes bistånd må få blifva till ytterligare välsignelse. Vår verksamhetsdag ilar hastigt undan; det lider mot aftonen. Må vi, innan den kommer, ännu få samla många kärfvar in i frälsningens lador.

Minneapolis i februari 1914.

C. A. Hedlind.

På många håll skall det utan tvifvel hälsas med glädje, att ett urval af de predikningar, som pastor C. A. Hedlind till stor välsignelse hållit vid olika tillfällen, nu utkomma i tryck. Visserligen går en tryckt predikan förlustig en del af den kraft den har genom talarens personliga framträdande, men vi tro att dessa predikningar med deras kraftiga evangeliska och väckande innehåll skola lämna djupa och varaktiga intryck, äfven då de läsas. Pastor Hedlind är en kraftig evangelisk predikant, hvarom dessa predikningar ock bära vittnesbörd. Framställningen är klar och tydlig, bilderna träffande. Många äro också de som under åhörandet af dessa predikningar blifvit förda till erkänsla af sin synd men äfven till kännedomen om frälsningen i Herren Jesus Kristus.

Vi hoppas därför att de skola få en vidsträckt läskrets bland både unga och gamla och få blifva till lika stor välsignelse, när de nu framträda i tryck, som då de framburos genom det talade ordet. Må de genom sitt tysta språk få blifva mången till uppmuntran och glädje och genom sitt allvarligt väckande och manande budskap få leda många af de förlorade barnen åter till Gud.

St. Paul i april 1914. **A. E. Palmquist.**

Öfverbevisad om synd.

(Predikan hållen tisdagen den 10 febr. 1914.)

Jag skall i afton bedja få rikta eder uppmärksamhet på ett Herrens ord i Joh. 16: 8.

"**Och när han kommer, skall han öfverbevisa världen om synd.**"

Vid första påseendet skulle man vara benägen att tro, att dessa ord kunna tillämpas endast på dem, som nu vandra främmande för Gud, emedan det heter: "Han skall öfverbevisa **världen** om synd." Med världen, skulle man då tänka sig de människor, som ännu stå utom frälsningens område, som ännu vandra såsom fiender till Kristi kors och det skulle vara endast dessa, som denna sanning angår. Det är ock i första hand dem, som den Helige Ande skall öfverbevisa om synd. Men det är också för hvar och en, som är vaken öfver sin andliga ställning, en klar sak, att öfverbevisandet om synd icke är något, som fullbordats en gång för alla. Det är fastmer en verksamhet, som ständigt pågår hos den troende själen. Vi veta, att ju närmare man lefver Herren, ju längre man lefver i förening med honom, ju mer hans ljus får lysa in i våra hjärtan, desto mera klart får man se sitt eget tillstånd, desto mera får man lära känna sin egen uselhet och hjälplöshet. Jag säger detta icke därför att jag tycker det ligger något så välljudande i den sanningen. Jag säger det icke för att kittla någon i öronen därmed.

Vi vilja icke trösta någon i hans synd och uselhet. Jag säger det, emedan det är en sanning. Denna sanning bör föra oss ned i ödmjukhet inför Gud. Den som i denna sak har andra åsikter må ha det. Men jag är alldeles öfvertygad därom, att den som opartiskt och ärligt vill undersöka saken, skall finna att det verkligen förhåller sig, såsom vi ha sagt. Jag har ofta undrat, hvarför i synnerhet äldre troende tala så mycket om Guds nåd och barmhärtighet, men på samma gång klaga öfver sin svaghet och synd. Hvarför göra de det? Jo, emedan de lärt känna sig själfva. De veta, att de allt mer och mer behöfva lita på Gud, och det blir sämre och sämre, då de lita på sig själfva. Skall man få erfara barmhärtighet, så måste man se upp till Gud. Man måste se Gud i händerna efter allt. Salig är därför den som kommit därhän, att han af hjärtat kan säga: "Jag är en fattig syndare och intet i mig själf — Jesus är mitt allt i alla."

Jag skall därför taga mig friheten att använda detta Guds ord på ett sådant sätt, att det må leda till själfrannsakning äfven för de troende.

Hvem är det som skall öfverbevisa världen om synd? Den Helige Ande, säger oss vår text. Han, sanningens ande, rättfärdighetens ande, denna allting rannsakande kraftens ande skall öfverbevisa världen om synd, han, som känner icke endast människans hjärta och dess mest fördolda djup utan också Guds hjärtedjup.

Hvad ligger då egentligen i ordet "öfverbevisa?" Det betyder först det, att den Helige Ande uppenbarar synden för människan. Han blottar synden inför hennes medvetande, så att hon erfar, att hon är en syndare. Den Helige Ande uppenbarar för människan hennes ohelighet, och han gör det, till dess hon bäfvar inför det svarta mörker, som bor i hennes hjärta. Svärdet går genom hennes själ, och hon ropar: "Gud, misskunda dig öfver mig syndare!"

Detta uppvaknande öfver synden är helt och hållet ett inre verk. Det kan icke ske på något annat sätt. Endast den Helige Ande, som känner Guds härlighet lika visst som han känner våra synder, och som kan tränga in uti själens mest fördolda djup, kan klart och med en förfärande, dräpande kraft ställa oss synden under ögonen.

Nu vet jag väl, att detta visst icke är något upplyftande budskap. Då I gån härifrån, sägen I törhända icke: "Det var ett saligt möte i kväll." Det är mycket möjligt, att I icke gören så. Men att man går från ett möte belåten med sig själf är icke alltid ett godt tecken. Om predikanten slätar öfver synden, så att människorna säga: "Vi ha intet att beklaga oss öfver", då har han ju förfelat sitt mål. Och det är ett faktum, att människorna icke tycka om, då sanningen träffar deras hjärtan. Ingen tycker om kirurgens knif,men man måste underkasta sig operationen i hopp om att blifva botad. Sanningen är en skarp knif, som skär ända in i hjärtat.

Men hvarför känner man sig då så olycklig? Jo, samvetet dömer. Det är något i själen, som icke står i harmoni med sanningen. Drinkaren vill icke, att man skall tala emot dryckenskapen. Den högfärdige vill icke, att man skall tala emot högfärdssynden. Har jag icke hört många säga: "Hvarför skall predikanten tala om sådant?" Precis som om det icke skulle höra till Guds ord. Människorna söka dölja sina synder, alldeles såsom strutsen gör, då han därborta i öknen ansättes af jägaren. Han sticker hufvudet ned i sanden, så att han icke ser jägaren. Men hvad hjälper det! Om han icke ser jägaren, så ser likväl jägaren honom. Så dåraktigt handlar äfven människan, då syndakänslan griper henne. Hon blundar. Men hvad hjälper det, att vi blunda för verkligheten! Nej, låtom oss betrakta saken sådan den är och bekänna vår

ställning inför Gud samt låta honom förlåta oss alla dessa synder, som göra oss så olyckliga.

Men det ligger också uti detta ord den betydelsen, att den Helige Ande öfvertygar människan om synd. Den Helige Ande finner synden i hjärtat samt anklagar människan och öfvertygar henne därom. På grund häraf känner hon sig olycklig, till dess hon blir af med synderna, därigenom att Gud fått förlåta dem. Läs hvad David säger i psalmen 32: "Så länge jag teg, försmäktade mina ben vid min ständiga klagan. Ty dag och natt var din hand tung öfver mig; mitt lifs saft förtorkades såsom genom sommarhettan. Sela. Då uppenbarade jag min synd för dig och öfverskylde icke min missgärning. Jag sade: Jag vill bekänna för Herren mina öfverträdelser, då förlät du mig min synds missgärning. Sela." Det var Davids erfarenhet. Så länge han förteg sina synder, var han olycklig både natt och dag. Hans samvete dömde honom. Han var olycklig ända till dess han kom till Gud med sin synd och fick förlåtelse för den. Då rullades bördan af, och hans själ blef åter fri och glad.

Men den Helige Ande upptäcker också synden i människans hjärta. Det är mer än att anklaga eller uppenbara. Det finnes t. ex. i vårt lif saker och ting, som vi ännu icke anse vara synd. Rätt hvad det är kommer den Helige Ande och upplyser vårt hjärta, går in i dess mest fördolda kamrar och upptäcker synden, som ännu möjligen bor därinne. Saken är den, att man lider nog af sjukdom, fastän man inbillar sig, att den icke finnes. Sådan är Guds Andes verksamhet i förhållande till synden i människans hjärta. Den uppdagar synden, letar fram den, så att syndens kännedom blir en fortgående erfarenhet, allteftersom den Helige Ande får upplysa oss om densamma.

Låtom oss i någon mån söka framställa den djupa

ångesten hos den själ, på hvilken Guds Ande börjat verka! Här går en man fram på gatan. Han raglar under inflytandet af starka drycker. Han vandrar i mörkret och vet inte, hvart han går. Han har förvandlats från en förståndig människa till en usel stackare, som är från sina sinnen. Han behöfver knappast öfverbevisas om synd. Den allra enfaldigaste skulle, ifall du frågade honom, svara: "Där går en syndare." Du skulle icke kunna inbilla ens ett barn, att en sådan är ett helgon. Hvad talar sedan hans illamående om nästa morgon? Att han är en syndare. Hvad talar hans trasor om? Hvarenda trasa ropar: "Han är en syndare." Hvarom tala dessa blånader och sår på hans hustrus kropp? Jo, att han är en syndare. Det är mycket, som visar en sådan man hans ställning. Han vet, att han är en syndare. Han känner, att han är fångad och fjättrad i syndens starka bojor. Se, det finnes många synder, som af sig själfva äro uppenbara, och öfver dem kunna vi allesammans lätt sätta oss såsom domare.

Det behöfves icke så mycket att öfverbevisa hädaren i hans bottenlösa häderi att han är en syndare. Hör hur han svär, huru han förbannar Gud och åkallar alla djäflar. Eller hordomsdyrkaren i hans orenhet; icke är det så svårt att komma till klarhet angående hans ställning. Han, som i sina lustar fördärfvar både kropp och själ och gräfver sig ned i helvetet redan i detta lifvet — det är för hvar och en uppenbart, att han är en syndare. Vi lämna dessa syndens ruttna as, som sprida sin liklukt omkring sig, och hvilkas synder stå skrifna på deras pannor, samt vända oss till den s. k. respektabla människan. Med henne är det svårare att komma till klarhet. Det tager mera att öfverbevisa henne om att hon verkligen är en syndare, som behöfve söka nåd hos Gud och födas på nytt.

Låtom oss betrakta den respektable, moraliske mannen. Fråga dem som ha med honom att göra veckan igenom, och de skola bära vittnesbörd om, att ingen har orsak att på något sätt klandra honom. Han sköter sin affär väl. Han är punktlig i sina förbindelser, håller ord och vinner allas aktning. Han är en god, redlig människa, en man från topp till tå. Han är kyrkmedlem också. Han har sitt namn i kyrkoboken, deltager i gudstjänsterna, i synnerhet på söndagsförmiddagarna — om vädret icke är för svårt. Stundom uppmanas han att bedja offentligt, och han gör det. Men det är en gammal utsliten bön. Han har slitit på den, tills den blifvit så glatt, att den går nästan af sig själf. Han känner inga behof, som tränga fram, har inga nya välsignelser att tacka Gud för. Han är andligen död. Han är verkligen i trots af ett i det yttre moraliskt lif främmande för lifvet i Gud. Det är ganska svårt att säga en sådan man att han är en syndare. Går du till honom i detta ärende, skall han stänga sin hjärtedörr och bedja dig sopa rent för din egen dörr. Han skall säga dig, att han är lika god som du och i många hänseenden bättre. Och hvad det yttre gäller, måste du kanske erkänna att det är så. Det är just där, som man kör fast. Han säger: ''Jag gör så och så, icke är jag någon syndare; den där som svär, han är en syndare, men se på mig — icke är jag lik svärjaren.'' Stackars den som skall öfvertyga honom om att han är en syndare, han får snart veta hvar skon klämmer.

Hvem kan väl öfverbevisa honom om att han är en syndare? Ingen annan än Guds Ande. Den tränger sig in i djupet af hans själ och finner där dolda hemligheter. Där bo onda tankar och länge dolda synder. Mannen skulle aldrig ha vaknat eller ens hviskat dylika anklagelser mot sig själf, men Anden hugger med sitt skarpa svärd honom midt itu, visar honom hurudant hans hjärta är, huru ill-

fundigt och syndigt det är. Anden kan visa oss, att det icke alltid är yttre ting endast, som äro synd, utan ock något, som döljes därinne i hjärtat. Det är just hvad en sådan människa behöfver blifva öfverbevisad om. Vi ha ofta en orätt uppfattning om synden. Vi säga att den människan, som super och svär, hon är en syndare. Men Guds Ande går ned i hjärtats djup, han vet hvad som bor i hjärtat och han ser mer än det som för ögonen synes.

Här är en människa, som faller i synd. Det var endast en öfverrumpling, men synden bodde i hjärtat, innan fallet kom. Det är som om jag ginge härute på gatan med en kruka i handen. Ingen vet hvad som finnes i den. Men antag, att jag faller omkull och spiller ut hvad som finnes däri. Då får du se hvad som varit i densamma, och du säger: "Å, var det sådant du hade i den där krukan." När människan faller i synd uppenbaras hvad som finnes i hennes hjärta. Men, säger du, det var ju endast en olyckshändelse, att det kom i dagen. Javäl, men det är synd äfven om det icke uppenbarats så att alla kunna se det.

Så går Guds Ande in i människans hjärtas dolda djup och visar oss hvad som bor därinne. Det är hvad vi framför allt annat behöfva se. Och när man så blir öfverbevisad om synden, börjar man att med Paulus ropa: "Jag arma människa, hvem skall frälsa mig från denna dödens kropp?" Då ropar man med publikanen i templet: "Misskunda dig öfver mig syndare." Jag vill återigen lägga eder det på hjärtat, att det icke endast är de yttre synderna Guds Ande vill öfverbevisa oss om, utan ock den synd, som ligger dold för andras ögon men som fräter och tär på själen.

Jag har hört berättas om en kvinna, som var en god kristen och som alltid var redo att hjälpa, då behofvet påkallade. Men så började hon, som det syntes, slappna

af och upphörde att deltaga som förut. Man såg, huru hon liksom tärdes bort och började fråga: "Hvad är det fatt med fru B.? Det måste vara något ledsamt i hemmet." Snart såg man henne endast sällan. Hon höll sig för det mesta hemma, och en dag fick man veta, att hon var död. Kräftan hade frätt henne i bröstet, nära hjärtat, men hon hade hållit det för sig själf, så att ingen visste det, icke ens hennes närmaste. Jag fruktar, att vi ha sådana bland dem som bära bekännelsen af att vara kristna. Jag har många gånger sett, huru en del församlingsmedlemmar bära på sådana där hemliga kräftsår. De äta sig djupare och djupare in för hvarje dag och rätt hvad det är har det andliga lifvet slocknat. Det är dessa syndens gamla kräftsår, som taga lifvet af så många. Gifve Gud, att hans Helige Ande finge öfverbevisa oss om vår verkliga ställning, innan det blir evigt för sent.

För några kvällar sedan frågade jag efter predikan, om det fanns någon, som ville lämna sig åt Gud. Bland andra gaf jag särskildt akt på en man, en stor, kraftig karl. Flera hade räckt upp sina händer till vittnesbörd om att de önskade de troendes förböner, och jag bad dem komma fram till första bänken, där vi ville samtala och bedja med dem. Äfven denne man stod upp och kom fram. Jag vände mig till församlingens pastor och frågade: "Hvem är den mannen?" "Han är en af våra äldsta medlemmar," svarade han. "Men hvad står på?" tänkte jag. Jag gick ned till mannen och frågade honom hvad det var som bekymrade honom. Han svarade: "Jag vill, att ni skall bedja Gud att jag måtte blifva frälst." Det var icke för roskull som denne man begärde förbön. Det var för nöds skull. Och när Guds Ande får öfverbevisa om synd, så kommer man för nöds skull till Herren. O, att det finge blifva en verklig syndanöd ibland

människorna! O, att det till Gud måtte stiga nödrop om frälsning i dessa dagar!

För några år sedan höll jag möten på en viss plats. Där bodde en bekant till mig sedan många år tillbaka. Han har varit predikant och jag har ofta med den största uppbyggelse lyssnat till hans predikan. Han har äfven fått vara medel till icke så få människors omvändelse. Nu är han en affälling och därtill en djupt sjunken drinkare. Han besökte icke våra möten. Jag beslöt därför att en afton göra honom ett besök. Jag kom dit och fann honom mycket riktigt hemma, men han var smutsig öfver all beskrifning och därtill i ett till hälften berusadt tillstånd. Jag satte mig på soffan, och han satte sig bredvid mig. Jag fylldes af medlidande med honom. Fastän jag inte har så synnerligen lätt att fälla tårar, måste jag likväl gråta, då jag såg det tillstånd, i hvilket han befann sig. En gång hade det sköna Jesusnamnet dallrat på hans läppar. En gång hade han varit bland dem som sjunga Sions sånger. Jag undrade: "Är månne hans ställning alldeles hopplös? Har han månne helt och hållet gifvit sig den onde i våld?"

"Skulle du icke vilja komma tillbaka till Gud?" frågade jag. "Kan jag göra något för dig?"

"Hedlind," svarade han, "det är alldeles omöjligt, jag kan det icke. Jag erfar ingen maning därtill, och jag har icke en enda vän på jorden."

Hvilken hemsk sorgens bild! Och vet ni, jag har bedit Gud af hela mitt hjärta: "Bevara mig, o Gud, att icke jag måtte blifva en affälling." Jag skulle hellre vilja att Gud sloge mig död, där jag står och predikar i kväll, än att jag skulle komma därhän att jag förnekade det sköna Jesusnamnet och droge skam och vanära öfver Guds heliga sak. Kära vänner, låtom oss akta oss, så att icke synden får en fristad i våra hjärtan. Låtom oss bedja Gud, att vi icke må fjättras af dess band och bojor!

Men vi kunna icke sluta här. Vi vilja också förkunna, att det finnes nåd, nåd tillräcklig för alla våra synder. **Den stora synden** är att icke tro på Jesus. Och om det är den stora synden, så blir det vår räddning att komma till honom. Huru god man än i det yttre må vara, är man dock förlorad, för så vidt man icke sätter sin förtröstan till hans nåd och barmhärtighet och i tron vänder sig till honom. Ett i yttre afseende moraliskt lif frälsar ingen. Människan är förtappad utan Kristus, sak samma huru mycken egenrättfärdighet hon än kläder sig uti. Men tro på Jesus, det är saken, det är räddningen ur all vår nöd. Han skall draga oss upp ur den djupa dyn och sätta våra fötter på klippan, blott vi ropa till honom om nåd och förbarmande. Vi få gå till hans kors. Vi få gå till blodskällan och bada däri. Om våra synder vore blodröda skola de vara hvitare än snö. Vi vilja i afton säga: Känner du, att du inför Guds allseende blick är oren och syndig? Kom då till kärlekens purpurälf, håll dig icke undan, ty du kan blifva fri från dina synder blott du kommer. Och kan du icke komma själf, så vilja vi bära dig på bönens armar till Jesus. Ja, han vill själf lägga dig på sina axlar och bära dig hem.

En förfärlig olyckshändelse timade för några år sedan i Philadelphia, förorsakad genom det hastiga nedstörtandet af en stor affärsbyggnad, som var under uppförande. En stor bestörtning rådde, och inom några få minuter hade en stor skara människor samlats. Man arbetade för att söka rädda så många man kunde af dem, som voro begrafna under ruinerna. Plötsligt hörde man ett genomträngande rop: "För Guds skull, hjälp mig!" Allas ögon riktades på den plats, hvarifrån detta rop kom, och där såg man en man, synbarligen oskadad men i stor fara. Så länge han höll sig stilla var han säker, men ingen var stark nog att kunna lyfta klossen, under hvilken han var fast-

klämd. Männens ansikten bleknade af förfäran, då de fattade den farliga situationen. Bland folkskaran, som var samlad, var det särskildt två personer, som voro storligen intresserade i denne man. Den ena af dem var en liten flicka, omkring tolf år gammal, och den andre en stor, stark skotte, som hade skyndat sig till olycksstället och armbågade sig väg fram genom folkskaran. När han fick höra ropet, upphörde Donald Mac Phersons hjärta att slå, ty nödropet kom från hans kamrat Bob Sheffield. Han såg sig omkring efter någon, som kunde hjälpa honom att rädda hans vän. Och hans blick föll på Tilly, Bobs enda barn, den lilla vackra tolfåriga flickan. Hennes barnsliga ansikte var blekt af förskräckelse och hennes ögon voro fästa på stället, där hennes fader låg. Donald dröjde icke längre, med ett enda hopp var han öfver repet, som polisen hade sträckt öfver gatan, och hastade till sin väns undsättning. Allt detta skedde så hastigt att åskådarne icke fattade hvad han ämnade göra, förrän han kom till platsen där Bob låg. Han stod bredvid honom en stund och gaf Bob råd huru han skulle flytta sig medan han lyfte den tunga klossen. Ögonblicken voro dyrbara, och en stor tystnad rådde, det var så stilla att man kunde höra knakandet, i det Donald sakta och stadigt började att lyfta den ena ändan af klossen. För ett ögonblick såg det ut liksom Bob icke skulle kunna frigöra sig från sin ställning på grund af att hans lemmar hade blifvit styfva af den ställning han så länge måst intaga. Ingen mer än Donald själf visste den fara han kastade sig uti när han gick till sin väns undsättning. Han stod där och höll klossen, till dess han såg sin vän fri och säker. Och då, med ett leende som nästan förvandlade hans ansikte, släppte han den tunga klossen. Ett förfärligt brak, och Donald Mac Pherson begrafdes under stenmassan, som föll öfver honom. Alla hade stått såsom förlamade, men nu skynda-

de de sig till stället och arbetade likt jättar, sporrade af hoppet att han möjligen ännu icke var död, och att de skulle kunna rädda honom. Ömt buro de Donald Mac Phersons söndersargade kropp därifrån. Man skickade efter en ambulans och förde honom till sjukhuset. Allt som mänsklig kraft kunde åstadkomma gjordes för honom. Men läkarna sågo på hvarandra och sade tyst: "Stackars man!" I de sista stunderna sade han till sin pastor:

"Låt min begrafning hållas från den kyrka jag älskar så mycket. Och, pastor, jag skulle önska ni ville bedja alla kamraterna komma med. I dag är det långfredag, och jag vill, att ni skall tala till dem, icke om mig, utan om Guds son, som dog för oss på Golgata. Låt dem icke se mitt sönderskurna hufvud. Visa dem hellre märkena efter törnekronan på hans hjässa. Tala icke om mina sönderkrossade händer, utan tala om Jesus, hvars händer genomspikades på Golgata kors för oss. Skildra hans kärlek, som gaf sig själf till försoning för syndare. Jag har aldrig kunnat tala mycket, min käre pastor, men jag önskar att ni talar om för dem att jag har försökt lefva som en kristen."

Han hade icke lång tid kvar, men i en sista ansträngning sade han:

"Och hälsa Bob att det finnes ett hem för honom i himmelen — och — att han — kommer hem!"

Och han, som hade gifvit sitt lif för sin vän, gick in i den eviga hvilan.

Vid begrafningen talade pastorn öfver orden: "Medan vi ännu voro svaga har Kristus, när tiden var inne, dött för syndare." Han afslutade sin predikan med dessa ord: "Hälsa Bob att han kommer hem." Från läktaren hördes en röst sjunga:

När jag betraktar korsets stam
Och ser det blödande Guds lamm,
Den största vinst, den högsta prakt,
Syns mig blott armod och förakt.

Från hufvud, hand och fot jag ser,
Hur sorg och kärlek flöda ned.
Hvar såg man väl en törnekrans,
En sorg och kärlek såsom hans?

Den dagen knäböjde Bob Sheffield vid sin döde väns bår samt lämnade sitt hjärta åt Gud.

Jag önskar i afton säga eder, att Jesus har kommit för att frälsa oss från våra synder. Det var en tung börda han lyfte, då han bar våra synder, men därigenom blefvo vi räddade. Han gaf sitt lif för mig, ovärdig och syndig som jag var. Till denne Jesus hälsar jag dig välkommen. I hans sår skall du finna läkedom för all din smärta. Kom, o kom till källorna och såren!

Vakna! Vakna!

(Predikan hållen onsdagen den 11 febr. 1914.)

Jag önskar påminna eder om ett skriftens ord, som vi återfinna i Ef. 5:14, och som lyder sålunda:

Vakna upp, du som sofver, och stå upp från de döda, så skall Kristus lysa öfver dig.''

Vi äro här på det allvarligaste uppmanade till vaksamhet. Denna uppmaning är kanhända icke synnerligen angenäm eller hänförande för våra känslor, men den är ett nödvändigt väckelserop. Den som är sömnig tycker icke om att störas och kan till och med blifva förargad på den som söker väcka honom. De likgiltiga vilja blifva kvar i sin likgiltighet, kort sagdt, man vill vara i fred. Försöker predikanten väcka dem, blifva de ibland vreda och säga, att han icke bör vara så hård utan i stället tala om Guds nåd och kärlek. De flesta vilja, att man sjunger vaggvisor för dem och lullar dem ännu djupare till sömns.

Det finnes särskildt bland Afrikas folk en sjukdom, som kallas sömnsjukan. Sjukdomen säges vara förorsakad af en viss insekts bett. Den verkar långsamt. Den angripne känner sig tung och dåsig, och så fortsätter det, tills han slutligen är fullkomligt öfvervunnen af lusten att sofva. Han kan på intet sätt väckas och bokstafligen sofver sig till döds. Det är äfven så på det andliga området. Det måste blifva ett uppvaknande bland de sofvande, annars slutar det i en säker död. Den andliga sömnen är så-

dan, att den af sig själf tilltager allt mer och mer, likgiltigheten blifver allt större och större och slutar till sist i en andlig och evig död. De finnas, som blifvit bitna af syndens giftiga insekter, så att de nu sofva dödssömnen. De äro fullkomligt likgiltiga för andliga ting.

Den sofvande vill vara i fred, men det skulle vara obarmhärtigt att göra honom till viljes härutinnan. Det är ju icke särdeles behagligt att oroa människor i deras sömn, men då det gäller deras eviga väl, böra vi icke draga oss undan.

En man, hvars hustru en dag kände sig illamående, skickade sin tjänarinna till apoteket efter medicin. Tjänarinnan återkom, men så snart kvinnan tagit in medicinen, skyndade hon ut till sin man i trädgården och sade ängsligt: "Jag fruktar, att jag fått orätt medicin." Hennes man skyndade till apoteket. "Hvad har ni gifvit min hustru?" frågade han. Apotekaren höjde sina händer i luften och svarade förskräckt: "Min herre, jag har gifvit henne morfinpulver nog starkt att döda ett dussin personer." Mannen tog två läkare med sig hem. De gjorde allt hvad de kunde, men en dödslik dvala syntes smyga sig öfver kvinnan. Den upprörde maken vände sig till läkarna: "Finnes det ingen möjlighet att rädda min stackars hustru?" "Jo", svarade de, "om vi kunna hålla henne vaken i fyra timmar är hennes lif räddadt." Minuterna föreföllo som timmar under det de gingo fram och åter med henne på golfvet, stänkte kallt vatten i hennes ansikte, piskade hennes kropp med spön och använde allehanda medel för att hålla henne vaken. Den dödslika dvalan blef slutligen så nedtryckande att hon vände sig till sin man och sade: "Käre man, jag beder dig, låt mig sofva." Och han svarade: "O hustru, om du somnar vaknar du aldrig mer i denna världen". "Jag vet det", sade hon, "men jag ber dig, låt mig somna". Han svarade: "Hustru, om

du sofver i fem minuter, vaknar du aldrig mer. Håll dig vaken! Håll dig vaken!' Så höllo de på till dess de fyra timmarna förflutit och läkarna förklarade henne räddad.

Så finnes det många själar, som bedja att få sofva i lugn, ändock de veta, att sömnen skall sluta i evig död. Må vi då, kosta hvad det kosta vill, göra allt hvad vi kunna för att väcka dem.

Detta väckelserop är nödvändigt. Det är ett Guds ord, och jag önskar att det finge makt med våra hjärtan. Det är nödvändigt därför, att det finnes så mycken likgiltighet bland de kristna i dessa dagar. Jag har icke kommit hit för att anklaga eder endast, utan för att söka väcka eder. Naturligtvis är det icke så behagligt, som om jag sade om eder: ''I ären så goda allesammans. I ären det bästa folk jag träffat''. Men äfven om detta behagade, skulle du likväl lämna detta möte med den känslan att jag icke sagt dig sanningen. Om du blott själf pröfvar ditt tillstånd, skall du nog finna att du i många stycken är sofvande. Det finnes mycken köld och likgiltighet bland dem, som bekänna sig vara kristna. Jag undrar huru många, som äro verkligen vakna. Kölden och likgiltigheten gripa omkring sig allt mer och mer. De synas prägla hela kristenheten. Under det satan med all ifver bedrifver sin förstörelsemission, vagga de kristna sig allt djupare och djupare till sömns. Om du jämför dig själf med Guds ord, skall du då befinnas vara vaken?

Hvem har i dag det största rummet i ditt hjärta, Kristus eller världen? Du är måhända en af dem som vilja ha både Kristus och världen i ditt hjärta. Om det skulle blifva fråga om hvilkendera du hälst ville ha, hvem skulle du välja. Kanhända du, likt den rike ynglingen, skulle gå bedröfvad bort. O, Gud, väck de sofvande ur deras falska trygghet! Tänk huru många vi skulle ha kunnat leda till Kristus, om vi varit vakna. Huru många ha icke gått

inom evighetens område, utan att du talat med dem om deras eviga väl. Du hade kunnat föra någon af dessa till Kristus, men du lade icke två strå i kors för det målet

Då jag för åtskilliga år sedan befann mig på resa i staten N. satte sig en man bredvid mig i järnvägsvagnen. Jag kände en kraftig maning att tala med honom om hans själ. Men en annan röst manade mig att tiga. Det ser påfluget och ogrannlaga ut att så där tala till en främling om en så personlig sak isynnerhet vid ett sådant tillfälle, tänkte jag, kanske tager han anstöt däraf. Efter en stund förnam jag maningen ännu starkare men resonerade bort den som förut. Vi stego af vid samma station och nu hviskade rösten inom mig: Det är bäst att tala med honom nu, ty det kan vara ditt sista tillfälle.'' Men jag kunde icke öfvervinna mig själf utan teg. Jag stannade i staden några veckor och var vid ett tillfälle närvarande vid en begrafning. Jag gick som andra fram för att betrakta den dödes anletsdrag. Döm om min förvåning, för att icke säga fasa, då jag i den döde igenkände mannen, som suttit vid min sida i järnvägskupén. Jag har sedan dess många gånger undrat om den mannens blod skall på något sätt kräfvas af min hand. Många gånger har jag bedit Gud om förlåtelse för den synden, men åter och åter dyker den upp för mitt sinne.

Vi äro ansvariga för dem som mer eller mindre stå under vårt inflytande. Icke skola väl vi, som äro kristna, sofva, under det att människor i vår omgifning af synd och satan föras mot ett evigt fördärf! Gud hjälpe oss! ''Vakna upp, du som sofver!''

Detta gäller icke kyrkomedlemmar endast, utan i första hand dem som äro predikanter och folkets ledare i andliga ting. Det är ofta så illa ställdt med oss, att vi sakna den ifver och hänförelse, som vi borde hafva. I stället för att väcka folket sjunga vi törhända vaggvisor, i stället för

att oroa människorna i deras synder, trösta vid dem kanske. Förbannade vare både kunskaper, begåfning och snille om de skola användas till att göra människor säkra i deras synder. Förbannadt vare allt fikande efter människors gunst och beröm, där man glömmer det allra viktigaste. Vi hafva fått ett viktigt uppdrag af Gud. Förbannad vare den som utför detta uppdrag försumligt.

En ovanligt begåfvad och lefnadsglad sjuttonårig flicka, sina föräldrars enda barn, angreps plötsligt af en häftig feber, förlorade snart medvetandet och var efter fyra dagar ett lik. Bland dem som vid grafven syntes sörja djupast, var den bortgångnas lärarinna. Hon såg ut att vara alldeles förkrossad. Pastorn, som förrättat jordfästningen, uppsöka henne senare i hennes hem för att säga henne ett tröstens ord. Men hon lät icke lugna sig. ''För omkring fyra veckor sedan'', sade hon, ''kände jag den allra starkaste maning att tala med den unga flickan om hennes själs tillstånd. Men jag sköt upp, och nu är det försent. Herr pastor, kanske ni som varit en vän i familjen, har gjort henne uppmärksam på nödvändigheten att söka själens frälsning.'' Pastorn slog ned ögonen. ''Äfven jag'', sade han, ''måste anklaga mig själf för försummelse. När jag den senare tiden såg hennes likgiltighet för andliga ting och hennes begifvenhet på världsliga nöjen, kände jag det som min tydliga plikt att tala med henne. Men jag sköt upp äfven jag, och nu är det försent''.

Mina dyra vänner, vi ha af Gud fått i uppdrag att bringa varningens och frälsningens ord till våra medmänniskor. Låtom oss icke draga oss undan. Kommen ihåg, att det är vår plikt att frambära detta budskap, äfven om det skulle kosta vårt lif.

Det är oroväckande att se, huru i många fall den sanna tron öfvergifves och huru själfva grunden till frälsningsläran föraktas, under det man anammar och beprisar den

ena eller andra besynnerliga läran. Det är få, som känna någon förskräckelse för att helt och hållet bortförklara den bibliska sanningen. Jag har ibland undrat öfver att det bland de otrogna ännu finnes någon respekt för Guds ord alls, då de som bekänna sig för att vara kristna visa så liten aktning därför. Gud hjälpe oss att vi icke öfvergifva hans ord. Låtom oss predika det i tid och otid. Låtom oss icke vika bort en enda hårsmån, utan stå fasta på ordets grund, äfven om vi skulle få stå ensamma som Daniel.

Vi behöfva detta väckelserop, emedan så många ännu gå där med oförlåtna synder. De gå in i evigheten med en ofrälst själ. Guds församling vinner icke hvad den borde vinna. Orsaken därtill är att man icke är vaken. Jag märker, att satan och hans tjänare äro vakna. Teatrarna i staden äro fulla med folk. Tron I att det gått därhän utan arbete? Nej, satan bedrifver en kraftig mission. Därför äro dessa helvetets förgårdar så talrikt besökta. Där fostras människor för dåligt lif i tiden och ett brinnande helvete i evigheten. Skola vi, som kalla oss kristna, sofva? Ha vi tid att lägga oss till ro? Ack nej, icke så länge det finnes syndare, som äro ofrälsta. O, du Guds Ande, väck! O, du Guds Ande, värm! Ryck oss upp från vår likgiltighet! Oroa oss på de maklighetens läger, där så många slagit sig till ro!

O, att vi i afton kunde höra de förtviflans hjärteskärande rop, som uppstiga från de hopplösa i förtappelsen. O, att vi finge höra de frälstas segersång från den himmelska världen och att rösterna från dessa tvenne världar finge väcka de sofvande ur deras dvala.

Vi uppmanas också att stå upp från de döda. Det innebär mera än att endast vakna. Det innebär att man står upp till ett heligt lif, till ett afskildt lif för Gud. Hvarje kristen, huru god han än må vara, känner behof af att

städse komma Herren närmare. Detta begär är ett godt lifstecken. Men många äro likgiltiga äfven härutinnan. Ibland har man sagt mig: "Hvarför orda så mycket om denna sak? Är det icke bäst att lämna de kristna i fred? Man kan ju intet göra med dem i alla fall". Jag bäfvar för den tanke, som ligger bakom ett sådant tal. Om en människa är nära att blifva innebränd, gör man sig mycken möda för att rädda henne; om det också icke är annat än ett djur, som är i fara, gör man hvad man kan för dess räddning. Jag frågar då: Är det icke mera värdt att göra sig möda för själar, som äro i evig fara, och söka rädda dem, medan det är tid?

Vi manas denna afton af Guds ord att stå upp från de döda. Jag förmodar, att somliga bland eder veta, hvad det vill säga, att söka lefva ett helt lif med Gud. Du minnes den tid, då Guds frid först strömmade in i din själ. Huru är det nu? Har kanske något kommit emellan dig och Gud? Kanhända någon synd stört harmonien i din själ? Det är tomt och kallt i ditt hjärta. Lyssna då till maningen: Stå upp från de döda!

På ett sjukhus i New York ligger en man, som så småningom håller på att förstenas, eller rättare hans kött håller på att förvandlas till ben. Sjukdomen lär vara obotlig. Inom kort slutar den med döden. Den intresserar på det högsta alla stadens läkare, och folket ömkar sig öfver den stackars mannen. Det är på det fysiska området en mycket ovanlig sjukdom, men icke så på det andliga. Somliga af eder voro en gång mycket känsliga för Guds Ande, men edra hjärtan ha så småningom börjat stelna. Om icke snar hjälp kommer. slutar det med andlig död. Därför, stån nu upp från edert tillstånd af död och stelhet och söken hjälp hos Gud.

Man har genom undersökningar funnit, att de som arbeta i de elektriska fabrikerna så småningom blifva känslo-

lösa för den elektriska kraften. En man, som länge arbetat vid ett sådant verk, tål en stöt, som skulle ögonblickligt döda den som icke är van. Två män arbetade med en tråd. De fingo precis samma stöt. Den ene dödades, under det den andre icke kände det minsta obehag däraf. Jag fruktar för att somliga af eder blifvit så vana vid Guds ord, att I icke längre kännen dess stötar, då det kallar eder att vakna. Gud, gif oss känslorna åter!

Hvad är målet med dessa möten, som I hafven anordnat och som vi nu i Herrens namn börjat? I menen att göra särskilda ansträngningar. Vi ämna att gå anfallsvis tillväga mot satans alla fästen. Vårt mål är att syndare skola frälsas och sofvande kristna väckas. Detta kunna vi icke vinna i egen kraft, men Gud skall vara med oss och verka genom oss. Må det blifva en skördetid. I veten ju, att man icke gärna kan ha skördetid jämt. Landtmannen sår och sköter sedan den växande säden så godt han kan, därefter kommer skördetiden. Då är det mera brådtom än annars. Skördemännen få icke sofva bort de dyrbara timmarna. De äro ute tidigt på morgonen och sent på kvällen. Ja, jag har sett dem arbeta till och med hela nätterna. Så är det också med sådana på Guds åker. Och om dessa möten skola blifva en andlig skördetid, så låtom oss i Herrens namn vakna. Kommen med i arbetet allesammans! Vi kunna använda eder. Till och med den svagaste får vara med.

Under inbördeskriget kände många af bönderna i norden sig pliktiga, att, fastän det var svårt att lämna hem och arbete, lyda sitt lands kallelse. En dag vandrade en man förbi en åker, där en liten gosse gick och plöjde.

"Huru kommer det sig", frågade mannen, "att du, som är så liten, måste utföra ett sådant tungt arbete?"

"Jo", sade gossen, "pappa har gått ut i kriget, mamma beder, och jag arbetar". Så är det. Det finnes något för

oss alla att göra. En är ute i striden, en annan arbetar och en tredje beder. Må så ske!

Vid ett möte kom en man fram till predikanten och sade: ''Jag vill mottaga Jesus såsom min frälsare''. Han såg ut att vara en mycket framstående man, och då jag kom hem, sade jag till min hustru: ''Jag tror att jag fått vara medel till en mycket bemärkt mans omvändelse i kväll''. Jag trodde nämligen, att det var min predikan, som fört denne man till besinning. Nästa kväll kom mannen tillbaka. Han bar på sina armar en liten lam gosse, och utan att låta denne veta hvad det gällde, sade han: ''Jag önskar visa eder min lilla gosse. Han har icke lång tid att lefva.'' Han hade icke behöft omtala det. Det syntes alltför väl. Mannen tillade: ''Det är min lille son Joe, som fått vara medel till min frälsning''. Jag kände mig nästan missräknad, ty jag hade trott, att det var jag, som fått leda honom till Kristus. ''När dessa möten började'', fortsatte fadern, ''sade Joe till mig: 'Pappa, jag kan icke gå till mötena, men mamma skall följa med dig och hela tiden skall jag bedja för dig'. Hvar kväll hörde jag, då jag kom hem, ljudet af hans kryckor på golfvet. I går kväll kastade han sig i min famn och sade gråtande: 'Pappa jag vet att du har kommit'. Pastor, det är min lille gosse, som genom sin bön fört mig till Kristus''. Så kunna de som äro oförmögna till allt annat genom bönens linor draga syndare till Gud.

När vi vakna och stå upp från de döda skall Kristus lysa öfver oss. Han skall göra oss lyckliga. Om vi komma till honom, förlåter han oss och gifver oss kraft att göra något för honom. När du, nedtryckt under bördan af dina synder, i bön kommit till Gud och sagt: Käre Gud, förlåt mig mina synder, har du fått erfara, huru han kommit till dig och förlåtit dig allt. Du har känt kraften af hans närvaro lika visst, som du vet att du sitter här i afton. Kän-

ner du hans närvaro nu? Blott du vaknar upp, skall du få känna den. Du skall få erfara, huru han lyser öfver dig, så att äfven du kan lysa och sprida himmelskt solsken omkring dig. Om så finge ske, skulle det blifva jubel i de rättfärdigas hyddor. Jag förmodar, att det bland de närvarande finnes föräldrar, som önska se sina barn frälsta. Om I icke önsken det, så är det i sanning illa ställdt. Men innan edra barn lämna sig åt Gud, måsten I törhända vakna upp öfver ett och annat. I skolen kanske finna det nödvändigt att gå hem och bedja barnen om förlåtelse för någon begången oförrätt, som hindrar dem från att blifva frälsta.

Jag är glad öfver förmånen att ha fått växa upp i ett kristligt hem och från de tidigaste åren vara föremål för de varmaste böner. Min moders böner följde mig, då jag gick ut i synd och värld. När alla andra upphört att bedja för mig, höll hon ut. Sedan jag blifvit omvänd till Gud, reste jag hem till mina föräldrar. Jag skall aldrig glömma de känslor, som bemäktigade sig mig, då jag närmade mig mitt ungdomshem. Tåget gick, enligt mitt tycke, alldeles för sakta. I veten, huru hemmet drager, så att ingenting går fort nog. Tanken ilar så snabbt, att tåget icke hinner med. Vid stationen möttes jag af mina systrar och vi skyndade oss strax hem. På verandan stod min gamla moder. Några flera skrynkor i hennes ansikte. Litet mera silfver i hennes hår, men det var samma moder, som då jag för några år sedan lämnade hemmet. Hon höll ut sina armar mot mig och sade: "Välkommen hem, mitt barn". Välkommen, fastän jag nästan krossat hennes hjärta och i många år varit hennes sorgebarn!

Min vän, låt mig i afton säga dig, att du är välkommen hem till din Gud och fader. Äfven om du trampat hans för dig, och hans famn är öppen. Kom, o kom i kväll. nåd och kärlek under dina fötter, klappar hans hjärta varmt Amen.

O, öppna nu din dörr!

(Predikan torsdagen den 12 febr. 1914.)

I Uppenbarelseboken 3: 20 läsa vi följande:

"Se, jag står vid dörren och klappar; om någon hör min röst och upplåter dörren, skall jag ingå till honom och hålla måltid med honom och han med mig."

Denna uppmaning riktades i första hand till den laodiceiska församlingen. Vid dess dörr stod Jesus och klappade. Den var långt kommen på affallets väg, och dock var den ännu icke helt och hållet borta från Gud. Hos några fanns lifvet ännu kvar. Herren ville därför icke förkasta henne utan sökte i stället hennes upprättelse. Men om församlingen fortsatte i detta tillstånd, måste han till slut utspy henne ur sin mun. Därför riktade han de allvarliga bättringsorden till henne. Därför stod han vid dörren och klappade.

Ännu står Jesus vid mången församlings dörr och klappar ty de finnas, som bära namnet kristna, hvilka dock, fruktar jag, ha ganska litet rum för den Herre, hvars namn de bekänna. Många ha öppnat sina hjärtan för världen och undanträngt honom, som borde ha främsta rummet därinne, och dock har han köpt oss med blod och sår, och ingen har därför samma rättighet till oss som han. Följden har blifvit, att ljumhet inträdt hos många. De flesta sådana känna dock icke sin ställning, och det är det sorgligaste af allt.

När människor bli andligen ljumma, känna de icke faran utan tro att allt fortfarande står väl till. De tro sig ha öfverflöd och behöfva intet, och veta icke att de äro jämmerliga, fattiga, nakna och blinda. De äro trots sin ställning nöjda och självbelåtna, och det ökar faran ännu mer, ty de söka då icke hjälp ur sin hemska belägenhet. I ett sådant tillstånd befann sig denna församling, och ännu i dag ha många församlingar slagit sig till ro på maklighetens läger. De mena sig ha allt de behöfva. "Det lönar sig icke", säga de, "att oroas, ty vi ha det ju godt på allt sätt." De tala så, emedan de sofva öfver sin ställning. Därför varnar Herren dem, att de må vakna upp och fly till honom. Icke kan man vänta, att den ogudaktiga världen skall vakna så länge de kristna sofva. Guds församling behöfver först vakna. Kom, du Guds Ande, och blås, att de döda må få lif och de sofvande vakna ur sin självsäkerhet.

Vi vilja icke forcera oss fram med mänsklig kraft. Men får Guds Ande intaga våra hjärtan, skall Guds närvaro förnimmas bland oss och våra hjärtan skola smältas af den himmelska kärlekens eld. Och som Herren Jesus står vid församlingens dörr, så står han ock vid syndarens hjärtedörr. O, att månget hjärtas dörr öppnades för Jesus under dessa dagar. Han önskar intet hellre än att få komma in och rena hjärtat samt göra själen lycklig och glad. Kan det annat än fylla oss med förundran?

Underbart är det i sanning, då vi besinna **hvem** han är, som står vid dörren och klappar. Det är Jesus Kristus, Guds, den högstes, son, konungars konung och herrars herre, den alla Guds änglar tillbedja, den skönaste bland människors barn, han, som är rik öfver alla dem som åkalla honom — han står vid hjärtats dörr. Om någon furste eller högt uppsatt person komme och klappade på dörren till ditt hus, skulle du akta det såsom en stor förmån och ära att få öppna för honom. Huru mycket mera villigt borde

du icke öppna för Jesus, som är större än alla, och därmed vinna den största ära, som vinnas kan.

Det är underbart att han står och klappar vid dörren till **syndarens** hjärta. Den Heliga Skrift skildrar mångenstädes dess utseende. Det beskrifves såsom ett illfundigt ting. Det är af naturen orent, ty ifrån hjärtat utgå onda tankar, hor, mord, skörlefnad, tjufveri, falska vittnesbörd, hädelser; mörka, fasaväckande synder bo alltså i syndarens hjärta. Har du någonsin gifvit akt uppå ett hus, som länge stått öde? Se, huru råttor och ohyra tagit det i besittning, huru till och med ormar funnit sin väg dit in. Så är det med människan, när Guds Ande icke längre bor i hennes hjärta. Hon är då lik ett öfvergifvet hus, hvaruti satan med all hans ohyra får komma in. Han fyller själen med ondska till dess hjärtat, som skapats till en Guds boning, i stället blir ett tillhåll för ondskans andemakter. Och likväl står Jesus vid detta hjärtas dörr och klappar, längtande att få komma in. Är det icke underbart?

Och underbart är det att han klappar på en sådan **dörr.** Den är sluten, ja, mer än sluten, den är **låst.** Han har stått vid den i många, långa år och klappat, och dock har den alltjämt förblifvit stängd för honom. Han står där ännu. Skall han få komma in?

Det finnes, har det sagts mig, i England en dörr, som har sju lås, hvilka alla måste upp, innan man kan öppna den. Människohjärtat har lika många och ofta flera.

Ett sådant lås är okunnigheten. Denna världens ljus har förblindat de otrognas ögon att de icke skola fatta Guds kärlek till dem. Endast det, som lyser för ögonen, har något värde för dem. Frälsningen och de himmelska, de tillkommande skatterna, förstå de icke att värdera. Genom sin okunnighet ha de tillbommat sina hjärtan.

Lättsinne är ett annat lås, som håller hjärtat stängt för Jesus. Många taga lifvet alltför lätt. Det var förhållan-

det med dem som inbjödos till den stora måltiden. Det heter: "De aktade det icke", eller som det lyder på engelska: "They made light thereof." De togo det lätt. Människor lyssna till Guds ord under det att hjärtat är fullt af lättsinne. Men det skall komma en dag, när man icke längre skall taga lifvet lätt.

Man skämtar ej bort döden
Och ej bort syndens dom,
Man tviflar ej bort glöden,
Som brinner där bortom.

Den rike mannen tog det icke längre lätt, där han kämpade i helvetets låga. Tillbomma icke genom lättsinne ditt hjärta! Det kommer en dag, då lifvet blir allvarligt för hvar och en.

Fiendskapen emot Kristus och hans folk är ett annat lås, som håller hjärtat stängt. Det finnes många, som äro fientligt stämda emot Kristus och hans folk. Jag har sett människor med hatet lysande fram ur ögonen. Det finnes ännu i dag människor, som om de vågade det, skulle döda hvarje kristen på jorden. Om Jesus vandrade på jorden, skulle de behandla honom lika illa som judarne gjorde. De vilja inte ha något med Jesus att skaffa. De hata honom, fastän de veta, att han inte gjort något annat än godt och att kristendomen är den största välsignelse i världen. Och sorgligast af allt är, att bland dem, som vandra i öppen fiendskap till Kristus och hans folk, äfven finnas barn från kristna hem.

Människofruktan är ett annat hjärtelås. Man vill blifva en kristen, men man fruktar för släkt och vänner. Människofruktan är sannerligen en snara, som mer än många andra varit orsak till många själars fördärf.

Högmod är också ett lås. Man vill böja sitt sinne hvarken för Gud eller människor. Kom dock ihåg, att Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifver han nåd.

Mångens hjärta är tillslutet genom egenrättfärdighet. Man tycker sig vara god nog, som man är. Man känner intet behof af Guds nåd och syndernas förlåtelse, ingen längtan efter rening i Jesu dyrbara blod. Ja, det finnes många lås, hvarigenom hjärtedörren hålles stängd så att Jesus inte får komma in.

Det att Jesus **klappar** är också underbart. Det visar, huru han nedlåter sig till oss, fattiga syndare. Han bryter icke upp dörren. Han klappar på densamma. Han klappar med de händer, som genomspikades på Golgata kors. Han klappar så ömt och kärleksfullt. Han vill syndarens bästa i allt hvad han gör. Klappar han genom lifvets mödor, sorger och bekymmer, så är det allt af kärlek. Han vill därigenom söka föra oss till gemenskap med sig själf. De finnas kanske här, som erfarit hans klappande på detta sätt. Döden har trängt sig in i deras hem och tagit bort någon, som varit dem kär. När Gud tog ditt lilla barn till sig i himmelen, började du så mycket mer längta dit. Gud tager så där djupt ibland, på det han må få föra oss hem till sitt hjärta.

Han klappar ofta genom de troendes förböner. Hvilka underbara följder ha icke föräldrars böner för sina barn haft? De ha varit den kärlekslina, som dragit mången förlorad son och dotter hem. På ett af mina möten i Pennsylvania stod en fader upp och bad om förbön för sin son. Han berättade, att sonen en gång bekänt sig vara troende. Han hade äfven sagt sig känna en maning att blifva missionär. Men fadern hade afrådt honom, emedan han var hans enda barn och han tyckte sig icke kunna offra honom. Nu var sonen en affälling och förklarade sig tro hvarken på Gud, himmel, helvete eller bibel. "Jag fruktar, att jag till stor del är skuld härtill", sade fadern gråtande. Vi föllo ned på våra knän, många varma, brännande böner uppsändes till Gud för denne sons frälsning. Jag bad sedan

fadern göra allt hvad han kunde för att få sonen med på något af våra möten.

Redan följande kväll hade han lyckats. Jag kände, att dröjsmål nu icke dugde. Konungens ärende var brådskande, och jag gick därför till honom samt frågade huru det stod till.

"Jo, riktigt bra", svarade han.

"Ni har ännu icke lämnat edert hjärta till Gud?" frågade jag.

"Nej", svarade han helt kort.

"Tror ni att det finnes en Gud?"

"Icke vet jag."

"Men", sade jag, "antag att det finnes en Gud, skulle ni då icke vilja mottaga honom såsom eder Gud?"

"Jo, om det finnes en Gud, men det är en sak, som ingen vet."

"Har ni icke ett samvete, som anklagar eder då ni gjort något orätt?"

"Nej", sade han, "jag har ingen känsla af något samvete. Jag ljuger och svär, men det är intet, som oroar mig."

"Nåväl", sade jag, "men antag att det finnes en Gud, en himmel och ett helvete, och ni finge visshet därom, skulle ni då icke vara villig att blifva en kristen?"

"Jo, om jag visste att det vore sanning."

"Jag tror på bön", fortsatte jag. "Om ni icke har något emot så vilja vi falla ned på våra knän och bedja Gud att han på något sätt visar er att han finnes. Vi skola bedja Gud icke att ni må blifva en kristen just nu, utan att ni må få förvissning om att han verkligen finnes till."

"Ja, ni kan göra som ni vill", sade han helt likgiltigt och småskrattade.

Det är icke litet vunnet, när man får en man, som säger sig vara fritänkare, ned på knä. Han föll ned och jag

bad Gud att på något sätt öfvertyga honom om sanningen på det han måtte blifva frälst. Det föll mig in att bedja honom läsa något i bibeln, då han på kvällen kom hem, och han lofvade att göra mig till viljes. Han höll också sitt löfte. Då han kom hem, tog han fram en bibel, öppnade den, och hans ögon föllo på dessa ord: "Dåren säger i sitt hjärta: Det finnes ingen Gud." Det var en pil, som träffade. Den natten sof han intet. Nästa kväll var han åter närvarande på mötet, och då jag vädjade till de närvarande att välja Kristus, kom denne man skyndsamt fram, kastade sig på sina knän och ropade: "Bed för mig, att jag må blifva frälst." Nästa dag gick han i sällskap med sin fader från den ena platsen till den andra, där han bedragit, och bekände. Han brände alla bryggor bakom sig. Jag är viss om att det var Guds barns förböner, som den gången klappade på den mannens hjärta. De och det Guds ord, som han läste, blefvo medel till hans frälsning.

Lyssna, du, som sitter här i kväll! Huru länge har inte Jesus stått vid ditt slutna hjärta? I många år har du hållit dörren stängd för din bäste vän. Likväl har han ej lämnat dig utan står där ännu, väntande så mildt och tåligt. Men det skall komma en dag, då han ej klappar mer. Hvilket mörker, hvilken förtviflan skall det icke då blifva! Han skall hafva öfvergifvit dig, så att djäfvulen får handtera dig, som det honom lyster. Då är helvetet öppet för dig men himlen stängd. Gif därför akt på den stora förmån vi nu äga. Vi kunna öppna dörren för denne vän, som står där och klappar. Du kan öppna ditt hjärtas dörr, du har nyckeln, och den nyckel, som upplåter den ångerfulle syndarens dörr för Jesus, är bönen. När du beder: "Herre, fräls mig!" kommer han skyndsamt till din undsättning.

Det är också en förmån att Jesus vill komma in, då vi upplåta dörren. Han kommer för att rena våra hjärtan,

ty de behöfva renas i hans blod, innan vi blifva passande för himlen. Han kommer för att läka alla hjärtats svidande sår. Han vill hela din sargade själ. Aldrig i världen skall du finna någon hjälp, om icke Jesus får blifva din läkare. Därför, släpp honom in! Han kommer in i ditt hjärta för att bringa dig fröjd och glädje. Han gör dig verkligt glad, gifver dig den fröjd och glädje, som ingen ände har, den glädje, som varar då all annan glädje är slut. O, att vi alla kunde förstå hvad det vill säga att ha Jesus till sin vän och ha honom boende i sitt hjärta!

Märk också hvilken härlig gemenskap, som blir följden, då hjärtats dörr upplåtes för Jesus. Han bjuder fram åt oss af sina rika gåfvor. Han gifver oss det lefvande brödet och släcker vår törst med det lefvande vattnet. Af hans gåfvor vinna vi styrka för vårt arbete. Det blir gästabud i ditt hjärta! Han har köpt dig med sitt blod. Du har kostat honom ett högt pris, och därför skall han icke spara något för att göra dig lycklig.

Det väckte för åtskilliga år sedan i Omaha stort uppseende då ryktet spreds, att en rik mans son hade bortstulits. Det var Cudahys son. Han hade skickats ut i ett ärende men kom icke tillbaka, hvadan man började söka efter honom. Men hvarje spår af honom var försvunnet. Senare fick man veta, huru saken förhöll sig. I närheten af general Corwris hus, just öfver gatan från gossens hem, hade två män kommit emot honom och sagt: "Vi äro 'scheriffs' från Sarpy Co., och vi söka efter en gosse, som rymt från reformskolan därstädes. Du är den gossen; därför arrestera vi dig." Gossen protesterade allt hvad han förmådde. De togo honom upp i ett åkdon och foro sin väg. De knöto en duk för hans ögon, så att han icke skulle kunna se hvart de förde honom. Slutligen kommo de fram till ett hus, där gossen stängdes in i ett rum och bands fast vid golfvet. Här höll man honom fången under den natten och påföl-

Central Baptist Church
St. Paul, Minn.

jande dag. Hela tiden låg han bunden, så att han icke kunde röra sig. I hemmet var sorgen öfver den förlorade sonen stor, men följande dag mottog fadern ett bref från röfvarna, hvari de begärde $25,000 för sonens frigifvande. De hotade att, om denna begäran icke efterkommes, bränna ut gossens ögon med syra och sedan stjäla en annan rik mans son och begära $100,000 för honom. I brefvet beskrefvo de platsen, där fadern skulle lämna penningarne. Han varnades för att låta någon veta hvart han gick, och hotade honom med döden om han icke efterkomme deras begäran. Fadern beslöt att betala summan, ty han fruktade att gossen annars skulle misshandlas. Samma natt klockan ett på morgonen ringde dörrklockan, och där stod sonen. Vi kunna föreställa oss den glädje, som denna morgon rådde i hemmet då fader och moder fingo sin son tillbaka.

Jesus har gifvit sitt lif för att återlösa oss från syndens och satans makt. Det var ett större pris än denne fader gaf för sin son. Därför skall han, då han fått komma in i våra hjärtan, fröjdas öfver oss och mätta våra hungrande själar med sin nåds rika och stärkande rätter.

Men Herren Jesus vill äfven njuta af det vi kunna gifva honom. Det är en ömsesidig undfägnad. Vi ha ju inte något att gifva honom utom det vi fått, men det vill han tillsammans med oss glädjas öfver. Vi veta huru våra barn handla. De bedja oss om penningar för att köpa karameller eller något annat, och när de köpt det bjuda de äfven oss. Det gläder barnet, då det får gifva, och vi glädjas öfver att få mottaga, när det vill dela med sig. Så är det med Herren Jesus. Han vill ha vår tillbedjan och tacksägelse. Han vill ha våra gåfvor och förmågor. När Jesus gifver oss så rikligen, låtom oss då icke draga oss undan utan gifva honom tillbaka. Bed Gud att han hjälper dig! Sänd ett budskap på bönens vingar till honom, och du skall sannerligen erfara hans nåd. Ingen ömmar för dig mera

än han. Ingen känner dig och ditt hjärta såsom han. Af honom blir du aldrig tillbakavisad.

Öfver dörren till ett hus i Norge finnes bilden af en stork utskuren i trä. Berättelsen därom är denna: I huset bodde för många år sedan en gosse vid namn Conrad. Hvarje sommar kom en stork och byggde sitt bo i närheten af stugan, och emedan Conrad ofta gaf fågeln mat, blefvo de till sist goda vänner. När gossen blef stor, rymde han och gick emot sin moders vilja till sjös. Storken kom till Norge hvarje sommar och modern gaf den mat, såsom Conrad brukat göra. Stackars Conrad! Han hade det ganska svårt ute i världen. Han blef tillfångatagen af sjöröfvare och gjordes till deras slaf. De fordrade för att återgifva honom friheten en stor summa penningar, och han hade icke något hopp om att någonsin blifva fri. En dag såg han under sitt arbete en stork flyga bort. Det påminde honom om hans hem i Norge och om storken, som brukade bygga sitt bo där. Han hvisslade, och fågeln igenkände signalen samt kom ned till honom. Conrad var glad öfver att ha funnit igen sin lekkamrat från barndomstiden, och den dagen åto mannen och fågeln sin måltid tillsammans. Det var vid tiden för storkens färd mot hemmet i höga norden, och Conrad beslöt att sända ett budskap hem till sin moder. Han skref ett bref och fäste det på storkens ena ben. Några dagar senare anlände storken till Norge. Modern varseblef brefvet och vardt glad, när hon af dess innehåll fann att hennes son lefde. Hon sparade ingen möda, förrän hon samlat nog penningar att köpa sin son fri. När Conrad kom hem, skar han bilden af en stork i dörrträdet, och denna finnes där ännu i dag.

Jesus har köpt oss fria från en större fångenskap och träldom än denna. Han har öppnat för oss en fristad i sina dyra sår. Han vill blifva vårt skydd i stormen. Han har köpt oss fria genom sitt eget dyra blod, och när han

gjort så mycket skall han icke undanhålla oss allt annat godt. Må du därför öppna hjärtedörren för denne vän! Må hans bild blifva inskuren i ditt hjärta! Kom till Jesus i afton! Öppna för honom, och det skall blifva den lyckligaste dagen i hela ditt lif.

Hos Jesus — bort från Jesus.

(Predikan fredagen den 13 febr. 1914.)

I Joh. 18: 1—2 läsa vi:

När Jesus hade sagt detta, gick han ut med sina lärjungar öfver bäcken Kidron, och där var en örtagård, i hvilken han gick in och hans lärjungar. Men äfven Judas, som förrådde honom, kände detta ställe, ty Jesus hade ofta där kommit tillsammans med sina lärjungar.

Jesus hade just afslutat sin öfversteprästerliga förbön. Det var nu sena timmen af den natt, då han vardt förrådd. Korset kom honom allt närmare och närmare. Den bittra kampen i Getsemane var förestående. Troligen erfor han redan nu de känslor, som snart skulle fullständigt bemäktiga sig honom. Han visste hvad som förestod honom och hade därför tröstat sina lärjungar och inneslutit dem i sin innerliga förbön. Huru förvånade måste de icke nu vara öfver sin älskade mästares ovanliga tystlåtenhet. Den kastar en skugga af bedröfvelse äfven öfver dem. De ha många gånger sett hans ansikte prägladt af sorgens skugga, men aldrig ha de sett honom så djupt bedröfvad, som nu. Dock våga de icke fråga honom något. De tro att han, som ofta förut, ämnar gå till sin älsklingsplats i örtagården för att hvila och tänka. — Kanske har sorgen försvunnit, när morgonen gryr.

Han hade sina lärjungar med sig och dock icke alla.

Judas saknades. Den lilla lärjungakretsen var bruten. Det gjorde nog sitt djupa intryck både på Jesus och hans lärjungar, men äfven om denna sak var det tyst. Judas var borta hos Jesu fiender för att sälja sin mästare för 30 silfverpenningar. Du förlorade barn, o att du vaknat, innan det blifvit för sent! Judas lefnadshistoria är sorglig. Han ägde många och stora förmåner och gick ändock förlorad. Hans lif var förfeladt. Ingenting är så sorgligt att se som ett förfeladt lif, en förlorad själ. Att efter alla lifvets strider, motgångar och sorger sänkas i en evig förtappelse uppfyller oss med fasa. Och det värsta är, att då själen gått förlorad, finnes ingen hjälp mer. En stad kan förstöras och byggas upp igen. Då Chicago förstördes af den stora branden, undrade man, om den någonsin skulle återfå sin förra storhet eller, om den var för alltid förstörd. Men ur ruinerna reste sig en större och präktigare stad än den förra. Då San Francisco förstördes af jordbäfningen, undrade man, om den yra drottningen vid Stilla Hafvets strand, någonsin skulle få lif igen, men om några månader var hon lika yr, lika liffull som förut. Om hvartenda skepp på hafvet förliste skulle dock efter några år lika många skepp som förut plöja hafvets böljor. Men då en själ går förlorad, kan den icke frälsas på nytt. Dess ställning är för alltid afgjord. Så är det ock med de förspillda dagarna af vårt lif. Icke en enda af dem kan fås tillbaka. Om jag gräte tårar af blod, kunde jag dock icke återkalla en enda. Icke en enda synd, som jag gjort kan återkallas. De lefva efter oss, dessa ting. Inflytandet från vårt lif lefver efter oss, ehvad det är ondt eller godt. Abel talar ännu fastän han är död. Så ock Judas. Våra ord och gärningar utföra sin mission många år efter det att vi ha lagts i grafven.

Judas liknar ett med dyrbarheter lastadt skepp, som nästan hunnit hamn, men som just utanför hamnen stöter mot den mörka klippan och sjunker. Det har gått så för många.

De ha varit nära Guds rike utan att likväl träda därin. Det har varit endast ett steg mellan dem och det eviga lifvet, och dock ha de gått förlorade.

En människa kan ga förlorad i trots af att hon äger stora förmåner. Samma solstrålar, som komma vindrufvan att mogna, verka förruttnelse hos den mogna frukten. Evangelium är antingen en lifslukt till lif eller en dödslukt till död. Allt beror på vårt förhållande till detsamma. Ungefär vid samma tid, som Jesus föddes i Betlehem, kom ett annat barn till världen. Det fick namnet Judas Iskariot. Möjligen visade han redan tidigt tecken på ovanliga själsförmögenheter, och troligen voro hans föräldrar mycket hoppfulla med afseende på hans framtid. Men de visste icke att redan öfver deras älsklings vagga låg utbredd den dystra slöjan af profeternas förutsägelser. De visste icke, att han under århundraden, ja i evigheten skulle vara känd såsom det förlorade barnet. En gång låg Judas i en älskande moders famn. Hon visste lika litet om hans framtida öde, som vi veta om våra barns. O, hvilka allvarliga tankar uppstiga icke i våra hjärtan, då vi tänka härpå! Skall den stora olyckan träffa äfven oss, att vi till denna världen bringa barn, som en gång skola gå förlorade! Huru skall det gå med de små, som växa upp i våra hem? Herre Gud, hjälp våra barn och fräls dem! De våra, som genom döden ryckts ur vår famn och som äro lyckligt hemma hos Herren, behöfva vi icke sörja öfver. Vi önska icke få dem tillbaka. De äro lyckligt hemma. Men öfver våra barn, som lefva och växa upp omkring oss, böra vi vara bekymrade. Det vore vida bättre, att Gud bröte af de späda plantorna än att de skulle fördärfvas af syndens frostnatt och evigt vissna. Det vore bättre, att vi finge följa dem till grafven, än att vi skulle se dem vandra förtappelsens väg. Allvarliga tankar, som vid betraktandet af detta bibelord stiga upp i våra hjärtan — — — —

Jag vill först fästa eder uppmärksamhet vid örtagården, uti hvilken Jesus och hans lärjungar gingo in denna minnesrika natt. Han hade ofta varit där med sina lärjungar. Det måste ha varit en plats, fylld af heliga dyra minnen för dem alla. Där hade han öppnat sitt hjärta för dem. Där hade de ofta hört honom bedja. Där hade de sett honom såsom aldrig annorstädes, sett hans enskilda lif och lärt känna hans intima umgänge med sin himmelske Fader. Aldrig kunde de glömma de stunder, som de tillbringat på denna heliga plats.

Äfven vi ha minnen från lifvets örtagårdar. Den plats dit vi ofta gått för att lyssna till Guds ord är rik på minnen. Vi ha känt oss trötta af lifvets strider, vi ha nästan dignat under de dagliga bekymrens bördor, mörkret har ofta hopat sig tjockt omkring oss, vi ha känt att världen varit trång, och trots det att det vimlar af människor omkring oss, ha vi ofta känt oss allena. Men då vi kommit dit, där Guds ord predikats, har vår själ blifvit vederkvickt. Det har i sanning varit för oss en af lifvets örtagårdar. Där ha löftenas palmer skyddat oss från solens hetta. Där ha tröstekällorna flödat fram, och vi ha fått släcka vår törst. Må vi då aldrig förgäta Guds ord och löften!

Den enskilda bönen är en sådan örtagård i den troendes lif. Hvilken hjälp ha icke dessa ensamma stunder med Gud skänkt oss. Huru har icke vår själ i bönen blifvit vederkvickt och tröstad. Har du bedit till din Gud i dag? Har du dragit dig undan i ensamheten med honom? Har du erfarit sanningen af sångarens ord:

"En liten stund med Jesus,
O hvad det jämnar allt,
Och ger åt hela lifvet,
En ny och ljus gestalt."

Har du förnummit, huru godt det är att få gå till Gud med allt, som ligger på ditt hjärta och veta att han, som förstår allt, hjälper oss såsom endast han kan? Till honom få vi komma med fel, svagheter och synder. Han har alltid behandlat oss väl. Huru nära tränga vi icke Gud i de enskilda bönestunderna!

En annan örtagård äro hemmets minnen. De böra mana oss till tacksamhet, ty dem hafva vi icke förvärfvat oss genom några egna bemödanden. De ha kommit till oss såsom ett arf. Minnena från vårt barndomshem äro skatter, som vi böra förvara i hjärtats juvelskrin. Paulus säger i sitt andra bref till Timoteus: "Erinrande mig den oskrymtade tro, som är i dig och som förut bott i din mormoder Lois och i din moder Eunike och jag är förvissad att hon äfven bor i dig. För denna orsaks skull påminner jag dig att upplifva Guds nådegåfvor som är i dig". Genom väckandet af dessa minnen vill Paulus uppmuntra Timoteus att göra sitt allra bästa. Det finnes knappast något, som är mera mäktigt att leda vår tanke till höga och ädla ting, än minnena från ett kristligt hem — minnet af älskande föräldrar, som med bön och tro vakade öfver våra barndomsår, att vårt lif måtte blifva till välsignelse. Jag har lärt känna många unga män, som gått ut i synden, som synts glömma intrycken från barndomshemmet, från hvilkas hjärtan gudsfruktan försvunnit, och som dock ha förts tillbaka till Gud och sin ungdomstro just genom barndomsminnena. Minnet af ett kristligt hem är ett bättre arf än hus och land, guld och silfver. Kunna vi icke lämna våra barn några jordiska rikedomar, må vi åtminstone lämna dem minnet af ett lif, som visat dem till Jesus. Ja, äfven om du kan lämna något af detta jordiska, förglöm icke att framför allt lämna dem minnet af ett gudfruktigt lif. Det skall vara af värde, när allt annat blir värdelöst.

En annan örtagård i våra lif är minnet af goda vän-

ner. Paulus säger i sitt bref till Filliperna: "Jag tackar Gud vid min hågkomst af eder". Huru godt är det icke att äga minnet af vänner, som genom lif och umgänge inspirerat oss till det goda, hvilkas deltagande varit en källa af tröst i sorgens mörka stunder. Den som går lifvet fram utan att göra sig vänner begår ett stort misstag. Låtom oss icke heller tro att förmågan att skaffa sig vänner beror endast på ett visst temperament. Man kan öfvervinna sådant, som icke bidrager till vänskapskänslans stärkande. Andra skola genom vår kärlek dragas till oss såsom stålet till magneten. Den som äger många vänner har vunnit den största af alla jordiska rikedomar. Vänskap betalar bättre dividend än någon annan insättning.

Minnet af Guds i försynens skickelser uppenbarade kärlek är också en af lifvets örtagårdar. Huru underbara äro icke de trådar, som han väfver in i vår lefnadsväf! Huru underbart leder han oss icke dag för dag! Allt hvad han gör är till barnets bästa, äfven då det synes vara annorlunda. En dag skola vi se det och prisa Gud. På den dagen skola vi skåda allt i dess rätta ljus. Men äfven nu kunna vi, då vi blicka tillbaka på vårt lif, finna tröst i påminnelsen om huru underligt han ledt oss, och hjärtat fylles då af tack och lof till honom, som aldrig svikit och aldrig skall svika.

En annan af lifvets örtagårdar, som vi gärna tänka på, är den stund, då vi såsom förlorade syndare, nedtryckta under bördan af våra synder, kommo till Gud och funno nåd och förlåtelse hos honom. Hvilken nöd det var i vårt hjärta, då vi böjde oss vid korsets fot! Hvilket känslosvall, då Kristus uppenbarade sig för vår själs blickar! Huru allvarlig var icke den stunden i detta vårt Getsemane, då vi ängslades under medvetandet om våra synder!

Men hvilken frid blef det icke i hjärtat, då förvissningen om Guds förlåtande kärlek kom. O saliga dag! O

härliga minne! Vi böra visserligen icke lita på en gammal omvändelse, den bör icke utgöra grunden för vårt hopp, men det är likväl nyttigt att ofta påminna oss den dag, då vi först fingo möta frälsaren och han helade de svidande hjärtesåren.

För öfver sexton år sedan kom jag som en stor syndare till Gud och fick nåd hos honom. Under en lång tid verkade Herren på mitt hjärta, men jag sökte slå bort alla allvarliga tankar. Det lyckades dock ej. Syndabördan blef alltmera tung. En dag sadlade jag min "pony" och red 30 mil för att få vara med vid en kristlig sammankomst. Mötet hölls en torsdagskväll. Jag satt långt ned i kyrkan. Jag var så bekymrad, så tryckt af syndasorg att jag ej hörde hvad predikan handlade om. Den enda tanke, som stod klar för mitt sinne, var att jag måste lämna mig åt Gud och blifva en kristen. Det måste ske nu eller aldrig. Ack, hvad jag önskade att någon skulle komma och tala med mig, men ingen kom. Satan hviskade: det är bäst du går din väg och icke bryr dig om din själ, ty det finnes ingen, som frågar efter dig. Jag stod ock verkligen upp och var färdig att lämna kyrkan, då en annan röst sade: Nu eller aldrig, och jag satte mig igen. Just som mötet var slut och predikanten läst välsignelsen reste jag mig och frågade, om någon ville bedja för mig. Alla sågo förvånade ut och ingen rörde sig ur fläcken på en stund. Slutligen kom en gammal man — han är i himmelen nu — och lade sin hand på min skuldra samt sade: "Det är ju gamle Hedlinds son, Gud vare lof, det finnes nåd för dig". Rätt där föllo vi ned på våra knän, och en förtviflad kamp utkämpades i min själ. Det gick icke så hastigt för mig att komma på det klara med Gud och mig själf, som det gått för somliga, men om några dagar ägde jag förvissningen om syndernas förlåtelse. Jag hade fått frid med Gud. Aldrig skall jag glömma den tiden. Al-

drig har jag ångrat den stunden. Jag har ångrat mycket i mitt lif, men aldrig det att jag gaf mitt hjärta åt Gud. Det finnes ingen, som ångrar att han blifvit ett Guds barn. Det bästa som någonsin kan hända dig, är att Gud får förlåta dig alla dina synder och frälsa din själ. Kom till honom du, som ännu icke kommit. Kasta dig ned vid hans fötter, och du skall finna nåd och hjälp. Nu är dörren öppen, nu är den behagliga tiden, nu är frälsningens dag.

Jag vill åter rikta eder uppmärksamhet på Judas. Hans historia innehåller många varningar. Den är en varning för alla slappa kristna. Jag är af den tron, att Judas en gång var en rättskaffens man. När Jesus kallade honom, var utan tvifvel hans hjärta uppriktigt, ty Jesus skulle aldrig hafva kallat en skrymtare till sin lärjunge. Hans affall skedde nog icke på en enda gång. Det gick sakta, litet om sänder, såsom det gjort för så mången annan. Du sitter här i kväll, som minns bättre dagar i ditt kristliga lif. Du vet att du slappat af. Du vet, att du icke älskar Gud och hans ord, som du förr gjort. Jag önskar du toge varningens ord till ditt hjärta. Kom ihåg att ställningen icke blir bättre af sig själf. Många tänka: det skall nog bättra sig med tiden. Man låter saken bero så länge, det blir nog bra till sist. Men min vän, det blir aldrig bättre, förrän du faller Jesus tillfota och beder om förlåtelse för din synd. Skall du fortsätta, till dess du helt och hållet är en affälling? Skall du följa med strömmen, till dess du störtar ned i de eviga djupen? Eller skall du i kväll ropa: Gud fräls mig. Gud hjälp mig!

Judas historia innehåller en varning för alla affällingar. Det finnes intet tillstånd, som är farligare än affällingens. Det är mörkast för den, som en gång smakat Guds nåd i sitt hjärta och ändå vändt Gud ryggen. Du, som är en affälling, är icke lycklig. Du kan låtsa att du är

det, men du är det icke. Det bor i ditt hjärta något, som fräter. Slit dig icke lös från alla fästen. Många ha gjort det, och det är fara för att äfven du skall göra det. När du slitit alla band, som hålla dig vid sidan, sjunker du i förtviflan och går evigt förlorad. Kom åter till din Gud! Vänd om du affälliga barn, på det Gud må få hela dig från ditt affall!

Lärjungakretsen vardt bruten. En länk i kedjan var sönder. Aldrig mer räknades Judas bland Jesu lärjungar. Nog saknades han, nog var det tomt efter det förlorade barnet. Det finnes många brutna kretsar på denna jorden. Döden tränger in i vårt hem, och kretsen brytes. Ett spanskt ordspråk lyder: "Det finnes intet hem utan sin tystnad". Det finnes i hvarje hem något, som man icke vill tala om. Prófningarna ha funnit sin väg genom hvarje dörr. Jag kommer in i ett hem och ser ett porträtt på väggen. Hvems är bilden? Det är moderns; hon är död nu, hennes plats är tom, den förnämsta länken i den jordiska familjen är borta. Här är ett annat porträtt, bilden af ett litet barn, som ryckts undan i tidiga lefnadsår. Nu höres den barnsliga stämman icke mer, fötterna komma icke springande på golfvet. Där ligga leksakerna, men ingen leker med dem. Där äro de små hvita skorna, men fötterna, som en gång omslötos af dem, ligga förmultnade i grafven. Tyst! Tyst! Det är sorg i hemmet.

Här är ett hem, där ende sonen gått bort. Föräldrarna veta icke hvar han vistas. Men de låsa aldrig dörren. De vänta honom tillbaka. Han uppfostrades med största omsorg. Hvarför begaf han sig bort? De hoppas och vänta, men han kommer icke, låter ej ens höra af sig. Jag känner ett sådant hem. Föräldrarne ha icke hört af sonen på många år, men vid bordet finnes det en plats, som väntar honom, om han skulle komma. Säg dock intet om saken. Tala om hvad annat som hälst, men nämn intet om

den förlorade sonen. Gör du det, blir det tyst, föräldrarne kunna icke uthärda att tala om honom. Här är ett annat hem, där det en gång fanns en dotter, ett skönt barn, hemmets ljus, mammas och pappas solstråle. En dag kom en man, som med lismande ord bedrog och förförde den unga kvinnan. Men säg intet därom. Det är något som man hälst tiger med.

Kretsen har blifvit bruten.

Skall det blifva tomt äfven i himmelen efter dig? Skola de på jorden brutna kretsarna återförenas i himmelen? Gud gifve det blefve så. Vi bruka ha hvad vi kalla "family reunions" ibland. Familjens spridda medlemmar samlas för att få vara tillsammans och fröjda sig och påminna hvarandra om flydda tider. Då stråla de gamlas anleten af fröjd. Men en gång, då vi samlas, saknas någon, en stol vid bordet står tom. Kanske faderns eller moderns eller något af barnens. Så sker det på denna jorden. Men de, som skilts på jorden, kunna återförenas i himmelen, där alla få sitta tillsammans omkring det bord, som skall dukas i Guds rike. Huru många af eder skola då vara med?

Jag beder dig komma till Jesus i kväll och undsätta din själ. Gå icke längre din väg borta från honom. Han kallar dig nu till sitt älskande hjärta, till sin öppna famn. Fall ned för din frälsares fötter och bed, bed att han upptager dig, att han förlåter och frälsar dig. Måtte någon krets, som genom synden blifvit bruten, i afton få fröjdas öfver återförening.

Det andliga stridsfältet.

(Predikan söndagen den 15 febr. 1914.)

I Lukas 11: 14—26 läsa vi följande:

"När den starke, väpnad, bevakar sin gård är hans egendom fredad, men så snart den, som är starkare än han kommer öfver honom och öfverfaller honom, tager han bort alla hans vapen, på hvilka han förtröstade, och skiftar hans byte."

Jesus Kristus uppenbarades, på det han skulle nedslå djäfvulens gärningar. Det var ändamålet med hans ankomst till jorden. Allt gick ut därpå. Allt hvad Jesus var och gjorde var nödvändigt för vår frälsning. Det är ett sammanhängande helt. Hans människoblifvande, hans verksamhet på jorden, hans lidande, död och uppståndelse, allt var länkar i den stora frälsningskedjan. Allt tillhörde nedslåendet af djäfvulens gärningar. Det var ock orsaken, hvarför Herren Jesus så ofta kom i delo med satan och hans anhang. Han var den starkare, som oroade den starke, och för hvilken denne fruktade. Vi se i det kapitel, ur hvilket vi hämtat vår text, ett exempel på ett sådant fall, i det han utdref en döfstum ande. Mannen var helt och hållet under den ondes välde och kunde icke hjälpa sig själf. Men just det var nog för att Jesus skulle förbarma sig öfver honom. Mannen kunde icke åberopa sig af något. Ingen tro, ingen viljekraft fanns hos honom,

och just därför var Jesu ingripande så mycket mera af nöden.

Alla hade, synes det, bort glädja sig öfver denna Jesu välgärning, men icke så. Förvillade af satan, som judarnas ledare voro, togo de nu anledning att smäda så mycket mera. De voro, äfven de, fångade i satans bojor. De hade visserligen icke en döfstum ande, men de hade i stället huggormars gift under sina tungor. Om satan gör den ena människan stum, så antänder han en annans hjärta, så att hennes mun utspyr helvetesgift. På något sätt kan han bedåra både den ene och den andre.

Med anledning af fiendernas hädelse uttalar Jesus denna liknelse. Han söker visa dem att det måste vara genom en Guds kraft, som satans band och bojor lossas. Fanns det på Jesu tid andar, som togo människor i besittning, så är samma förhållande rådande ännu i dag. Människan behärskas antingen af en ond eller ock en god ande. Undan andevärldens inflytanden kunna vi icke komma. Endera ledes du af Guds Ande eller af någon ond ande. Du står mer eller mindre under inflytandet af endera. Du kan mer eller mindre låta dig ledas af Guds Ande, du kan också vara mer eller mindre drifven af någon ond ande.

Icke alla andar i vår tid äro döfstumma. En del synas vara mycket pratsjuka, då det gäller vissa ting. "Hvaraf hjärtat är fullt, däraf talar munnen". Jag har träffat personer, som ha mycket svårt för att uttrycka sig i andliga frågor. Men det är icke alltid förmågan att tala, som saknas hos dessa, ty då det gäller en sak, i hvilken de äro intresserade, kunna de tala med en förvånande färdighet. Intresserar man sig mycket för de världsliga tingen, talar man också om dem. Så ock i det andliga. Det är ett dåligt tecken, då vi bli stumma när det gäller Herren och hans godhet. Vi sjunga i en sång:

"O att med tusen tungors ljud,
Jag prisa kunde här."

Men innan vi önska oss flera tungor, är det bäst att vi börja använda den vi ha till Herrens pris. Hvad hjälpte det oss att denna önskan uppfylldes, om hjärtat icke är med. Hade vi än aldrig så många tungor men dessa icke rördes till Herrens lof, vore det oss till ingen nytta.

Satan vill icke att människor skola oroas i sina synder, och människorna själfva äro mycket rädda för att störas af Guds ord. Att genom ordet få hugsvalelse och tröst och sina tårar borttorkade, det tycker man om. Men att ordet skall hafva till uppgift att oroa, det vill man icke veta af. Satan söker hindra ordet från att tränga in i hjärtat och hinner det dit, söker han plocka bort det så hastigt som möjligt. Och dock måste Guds ord oroa människorna, innan de fly till Gud.

För någon tid sedan träffade jag på ett möte en af de där herrarna, som sitta i kyrkan med öfverlägsna, föraktfulla miner, alldeles som tänkte de att allt världens vett vore förlagdt till deras hjärnor. Jag frågade honom, om han var en kristen. Han svarade nekande. Jag frågade honom, om han trodde att bibeln var sann. Han sade sig tro det. Jag frågade honom, om han då trodde att det fanns ett helvete och en himmel och han svarade jakande. Jag kände att jag måste komma mannen inpå lifvet och på något sätt väcka honom ur hans själfbelåtenhet och falska säkerhet.

"Känner ni ingen oro öfver ert tillstånd, fastän ni tror allt detta?" frågade jag.

"Nej för all del jag känner ingen oro."

"Då är ni sämre än djäflarna", svarade jag.

Han blef förbittrad och utbrast i vrede: Är det så ni, som skall vara präst, talar till folk!"

Jag svarade: "Det är icke mina ord utan bibelns, om hvilken ni sagt att ni tror den vara sann."

"Det står icke i bibeln."

Jag läste för honom detta ställe: "Djäflarna tro och bäfva". "Men", sade jag, "Ni säger er tro på bibeln och likväl bäfvar ni icke öfver eder ställning." Förargad gick han ut ur kyrkan och slog igen dörren så att byggnaden skakade. Men han kom igen. När jag en kväll inbjöd de bekymrade att söka de troendes förböner, kom äfven denne man fram och böjde sig som en fattig syndare vid korsets fot. Han berättade sedermera, att han icke haft någon ro sedan den kväll jag talade med honom. Just det att han kände sig mera trygg, under det han var kvar i sina synder, än djäflarna i förtappelsen hade oroat honom, till dess han måste fly till Gud och där finna nåd och hjälp.

Vi finna i dessa versar en beskrifning på människans tillstånd, då hon ligger under satans välde, men ock en beskrifning på huru hon frigöres från hans makt. Betrakta det välde, under hvilket den oomvända människan ligger. Den starke är djäfvulen. Hans hus, som han bevakar, är människans själ. Det är allra först ett starkt välde, hemskare än någon annan träldom. Ingen kan i egen kraft slita sig ur detsamma. Satan är en personlighet, som besitter styrka. Hans bojor äro mäktiga. Låtom oss akta oss för att underskatta det ondas makt. Se, huru satan drifver människorna framåt! Se huru han kör dem hoptals till förtappelsen; huru han drifver människan att förstöra sig till både kropp och själ! Intet mord har någonsin föröfvats, ingen illgärning begåtts, bakom hvilken satan icke är den äggande kraften. Det är han, som drifver dessa syndens slafvar. Vi ha en förteckning på den kristna kyrkans martyrer. Vi ha läst deras historia, huru de pinades på alla tänkbara sätt, huru deras röster blandades med lågornas dån och lifvet sträcktes ur dem, där de lågo på sträckbänk. "Somliga hafva fått lida bespot-

telser och gisslingar och därjämte bojor och fängelse, blifvit stenade, ihjälsågade, satta på prof, dödade med svärd, hafva gått omkring i fårskinn och gethudar, nödlidande, plågade, misshandlade; hvilka världen icke var värdig, kringirrande i öknar och berg och hålor och jordens klyftor''. Så skildrar skriften något af det Jesu vänner fått lida för hans namns skull. Men det finnes en annan martyrhistoria, som ännu är till största delen oskrifven, och om hvars mörkaste lidanden vi veta endast litet. Det är satans martyrer. Han har flera martyrer än Jesus Kristus någonsin haft. Den historien är mörkare och blodigare än någon annan. Den skildrar martyrer, som för syndens skull blottställa sig för lidandet. De torteras till både kropp och själ. Hör jämmerropen från syndens tusende sinom tusende slafvar! Se lastens martyrer, deras fasaväckande lidande, bittra sorg, olidliga samvetskval, eviga förtappelse, gråt och tandagnisslan! Se, huru de uppfylla våra fängelser, befolka våra dårhus och sköfla våra hem! O, att de alla ville komma och blifva frigjorda från sin hemska träldom! En stark makt är i sanning satans välde.

Det är också ett väpnadt välde. Ondskans makter ha sina vapen. Med lögn och list bedårar satan människans hjärta. Gif akt på, huru han förblindar hennes ögon att hon icke måtte se och komma till Gud. Ja, det är ju rent af, som ansågo människorna det vara något ondt och skamligt att anamma Kristus. Till den grad har satan förblindat deras ögon, att de icke alls förstå sitt egna väl. Han målar synden i de allra skönaste färger. Han förgiftar människans själ midt under det hon drömmer att allt är väl beställdt. Han lofvar den unge mannen nöjen och fröjder af ett lif i synden. Han tjusar den unga kvinnan så att hon ej ser det bråddjup, som gapar emot henne på den väg hon vandrar. Människan kysser sina egna synder, till dess hon kysst sig till döds. Det berättas om gref-

vinnan Isabella att hon önskade få en viss sak och att hon af en af hofvets vise män, som i hemlighet var hennes fiende, fick det rådet, att hon skulle kyssa en viss bild hvarje dag under hundra dagar; så skulle hennes önskan blifva uppfylld. Han strök gift på bilden och hvarje gång hon kysste den, fastnade något af giftet på hennes läppar. Snart började hennes ansikte blifva blekt, rosorna på hennes kinder försvunno och läpparna svartnade, och likväl fortsatte hon att kyssa bilden, till dess hon dog. På det andliga området se vi sådant för hvarje dag. Människorna smeka sina synder, till och med då de märka att de suga lifvet ur dem. Satan har förtrollat dem — det är hela hemligheten.

Synden liknar ett rum, i hvilket satan lockar in sitt offer. Till en början tjusas ögat af allt därinne. På väggarna hänga sköna taflor. På golfvet ligga fina mattor. Syndaren säger: "Här skall jag stanna". Men sedan han vistats där en tid, märker han huru väggarna sakta dragas tillsammans. Mattorna tagas bort, bilderna på väggarna försvinna, och det blir allt trängre och trängre. Slutligen inser han sin ställning, han förstår att synden skall sönderkrossa honom. Sådant är syndarens tillstånd. Synden lockar honom med sitt glittrande prål, men glittret försvinner snart och glädjen i världen tager ett snöpligt slut.

Satan bevakar sin egendom. Han vill icke förlora sitt rof. Gud vakar öfver sina barn för att hjälpa och frälsa dem, vakar öfver dem såsom en fader öfver sina barn, men satan vakar öfver sin egendom såsom fångvaktaren öfver fången, att han icke måtte komma undan. Att vara bevakad af Gud är en välsignelse, att bevakas af satan är en den hemskaste förbannelse. Människa, tänk därpå att syndaren bevakas af satan som likt ett rofdjur följer honom, hvar hon går och är.

När satan så bevakar sin gård är hans egendom fredad. Det är således under vissa omständigheter ett fredsamt välde. Det finnes en viss frid äfven på det ondas område, men det är en falsk frid. Man säger: ''Det är ingen fara''. Någon säger kanske till dig: ''Har du varit med vid mötena i den eller den kyrkan? Har du hört, huru predikanten talar om helvetets fasor, huru han framställer himmelens härlighet? Men icke skall något oroa oss. Vi skola visa att vi kunna stå emot''. Hvarför tala människorna så? Jo, därför att satan vaggat dem i säkerhet i deras synder. De mena sig ha frid, fastän de stå på helvetets brant. De tro sig vara fredade, fastän de blodtörstiga vilddjuren äro efter dem i hack och häl. De hysa ingen oro, fastän de äro på väg till förtappelsen, fastän de inom en timme kunna vara inom evighetens område med ofrälsta själar.

När satan icke kan få sitt rike fredadt på annat sätt, söker han afhålla människan från att höra Guds ord. Den stora massan af människor, som i våra dagar lösslitit sig från hörandet, läsandet och betraktandet af Guds ord, har också, synes det, alldeles uteslutit sig från möjligheten att oroas i sina synder. Men man kan äfven så förhålla sig till Guds ord, att det icke får verka den bättring, som är inför Gud, och den tro, som är på vår Herre Jesus Kristus, och den falska friden störes då af ingenting. Ja, satan kan så förvända vårt sinne, att vi med Guds ord söka freda oss i våra synder. Det är ett faktum att människan, när hon icke kommer undan på annat sätt, söker försvara synden till och med med Guds ord. Så bevakar den starke väpnad med lögn sitt hus. Hvilken mörk tafla är icke den, som visar oss människan under satans hemska välde!

Men det finnes en ljusare sida; det är möjligt för människan att blifva löst från satans välde. ''Men så snart den, som är starkare än han, kommer öfver honom och öf-

vervinner honom, tager han bort alla hans vapen, på hvilka han förtröstade, och skiftar hans byte''. Den starkare är Herren Jesus Kristus. Djäfvulens makt är grundad på lögnen, Jesu makt på sanningen. Därför är han ock den starkare, ty sanningen öfvervinner alltid lögnen. Jesus allena kan bryta satans herravälde öfver själen. Han, som är den starkare, har redan kämpat ut den stora afgörande striden med mörkrets furste och sönderbrutit hans vapen. Nu önskar han vinna samma seger uti hvarje enskild människas själ, och skall drifva den onde på flykten, om vi endast låta honom göra det.

Det finnes en man, som gjort till sin särskilda uppgift att undersöka hvad kraft religionen utöfvar öfver människor i olika stånd i lifvet. Han har sammanträffat med de allra sämsta människor, män och kvinnor, som varit så genomfördärfvade att det för mänskligt öga sett ut, som om intet hopp funnits. Men han har också funnit att de genom Kristi frälsningskraft på ett enda ögonblick kunna blifva helt och hållet förändrade. Han har funnit det vara en bevisad verklighet, och fastän en specialist i psykologi, säger han sig icke kunna förklara detta fenomen. Det går enligt hans mening utom området för all mänsklig forskning. Ja, äfven vi veta att det är sant, vi veta att Gud i ett enda nu kan förändra en människa. Han behöfver icke lång tid för att skära sönder de band, hvarmed satan bundit, och när människan blir fri från de banden, är hon en annan varelse, en ny skapelse.

Se här ett exempel: En slagskämpe i England var känd som en af de värsta karaktärer man gärna kan tänka sig. Han misshandlade på det grymmaste sätt sin hustru och sina barn. Hans syndiga lif dref honom nästan till vansinne. Slutligen kom han på den djäfvulska tanken att taga lifvet af både hustrun och barnen. Han befann sig på en krog och stod just redo att fara hem och utföra sitt hem-

ska nidingsdåd, då en ung kvinnlig frälsningssoldat — i Londons västra stadsdel känd under namnet "The Angel adjutant" — kom in på krogen och började samtala med honom. Under samtalet kom mannens hustru in och frälsningssoldaten lyckades locka båda med sig till kvällens möte. Under vägen till mötet rufvade mannen alltjämt på sin hemska plan och för sig själf tänkte: "Jag skall mörda dem så snart jag kommer hem". På mötet fick han emellertid höra om Jesus som älskat oss och gått i döden för oss. Han fick syn på sina synder och grät snart som ett piskadt barn, och då syndare uppmanades träda fram till botbänken, stapplade äfven han fram. Efter en förtviflad kamp fick han frid med Gud. Vid hans sida knäböjde äfven hans hustru och nu gingo båda hem som ett lyckligt och frälst par. Han hade i ett enda nu blifvit alldeles förändrad. Förr hade han varit lik ett vilddjur; nu var han såsom ett lamm. Sådant kan Guds nåd uträtta. Så kan den starkare öfvervinna den starke. O, att han finge komma in i ditt hjärta i dag och lossa din själ från satans makt!

Det heter vidare, att han afväpnar honom. Lejonet af Juda stam har öfvervunnit det rytande lejonet. Ljuset har segrat öfver mörkret och skall i fortsättningen segra. Lögnen måste fly, då sanningen kommer. De kunna aldrig bo tillsammans, det blir en strid, när de mötas, och sanningen blir alltid den segrande. Herren har gifvit äfven oss vapen med hvilka vi skola kunna afväpna fienden och vinna seger öfver honom. Han har gifvit oss Ordet och Andens svärd. Jag såg för några år sedan i tidningarna en beskrifning af president Roosevelts besök vid Napoleons graf. Det skildrades, huru han tog den store krigarens svärd i sin hand, svängde det öfver sitt hufvud och undersökte dess egg. Att stå på denna på historiska minnen så rika plats med detta beryktade svärd i sin hand måste ha

väckt underliga känslor hos Roosevelt. Men om vi kunde samla alla svärd i världen, som hvilat i furstars och hjältemodiga krigares händer, skulle de dock allesammans vara ett intet mot Andens svärd, som gifver oss seger öfver våra fiender, satan, synden och vårt eget kött.

När satan blifvit afväpnad, tages det från honom som han röfvat till sig. Han har tagit från oss friden och den sanna glädjen, men då den starkare kommer, måste han gifva dem tillbaka. Genom syndernas förlåtelse få vi en glädje, som varar, då all annan glädje är slut. Vi få erfara Guds frid i vår själ, en frid, som icke störes af tidens stormar och strider, en frid, som stillar oroliga bröst och lugnar tanken, hvilken så gärna irrar hit och dit. Guds frid öfvergår allt förstånd och bevarar tankar och hjärtan stilla hos Jesus.

Till sist önskar jag rikta eder uppmärksamhet på människan skiftad som byte. "Han skiftar hans byte". Du och jag äro Kristi byte, som han ryckt ur satans armar. Det är i sanning ett saligt ting att få vara ett Kristi byte. Det är saligt, outsägligt saligt att få bäras af hans makt, på hans starka axlar. Han frigör oss från satans välde. Han försätter de fångna i frihet och gör dem, Gud vare lof, rättsligen fria.

Det heter, att han skiftar bytet. Det innebär att han delar det. Jag har tänkt mig saken så att han skiftar bytet med sin församling. För hvarje människa, som blir frälst, är Guds församling rikare. Det blir en mera för hvar och en som kommer, den förökas med dem som bli frälsta. Jag tycker mig se, huru de komma liksom dufvor flygande till sina bon. Huru många äro icke de som i dag samlas omkring Guds ord öfver hela jordens rund. Tänk huru evangelii klockor i dag klinga i världen! Må de få ringa många vilselupna barn hem till fadershuset! Må vi här på denna dag kunna få glädjas åt att Gud frälsar syndare!

Må månget byte skiftas! Säkerligen skall det bringa en stor glädje till alla sanna Guds barn.

Himmelen får också del af bytet. Fröjden öfver syndares frälsning tränger dit in. Det varder glädje i himmelen inför Guds änglar öfver en enda syndare som bättrar sig. När det förlorade fåret blifvit funnet, kallade herden tillsammans sina vänner och grannar, att de skulle fröjdas med honom, ty han hade funnit sitt får. När kvinnan funnit sin penning, kallade hon tillhopa sina grannar att fröjdas med henne öfver den återfunna skatten. När den förlorade sonen kom hem blef glädjen stor i fadershuset. Då tändes alla ljusen, då slaktades den gödda kalfven, då kom ring på hand och skor på fötter och fröjden blef stor. Guds änglar betrakta våra bemödanden att vinna själar, och när vi lyckas, fröjdas de med oss.

De troende hemmen få också del af bytet. Ack huru många bönens barn, som ännu vandra borta i synd och värld! O, att vi fingo se dem återvända hem till Gud. Det smärtar oss att se dem vandra på syndens väg. Må det i dag blifva fröjd i månget hem, därigenom att barnen komma eller fadern kommer, någon moder, syster eller broder kommer. Tänk om Gud finge frälsa de dina! Huru många år du bedit för dem, vet Gud. Han har ock sett dina tårar och hört dina böner.

För sjutton år sedan blef en ung man i västern frälst. Han hade lämnat sitt föräldrahem och skrifvit ett bref till föräldrarne att de skulle söka glömma honom. Någonstädes i världen skulle han gömma sig. Men Gud sökte och fann honom. Nu skref han hem till sina föräldrar och underrättade dem om sin vistelseort och om den nåd som vederfarits honom. Det blef glädje i det gamla hemmet, då det budet kom. I ett tårestänkt bref uttalade hans moder sin glädje. Hon gaf honom dessa sångens ord till tänkespråk:

"Vaka själ och bed,
Och till strids dig red,
Minns att frestar'n lägger snaran
Där du minst förmodar faran
Sådan är hans sed
Vaka själ och bed."

Denne unge man har talat till eder i dag. Jag fick komma hem till fadershuset, till Guds fadershjärta, och ett troende hem blef rikare och lyckligare därför. O att många hem i dag finge del af frälsningsfröjden!

När det blifver dager.

(Predikan söndagskvällen den 15 febr. 1914.)

I 2 Sam. 17: 22 läsa vi:

"Då stod David upp med allt det folk han hade hos sig, och de gingo öfver Jordan; och om morgonen, då det blef dager, saknades ingen enda, utan alla hade kommit öfver Jordan."

Berättelsen, ur hvilken denna vers är hämtad, handlar om Davids flykt undan sin son Absalom, som ställt till upp-ror mot sin fader och sökte rycka konungariket från honom. David var ganska långt framskriden i ålder, och det måste ha känts hårdt för den gamle konungen att af sin egen son behandlas på detta sätt. Att blifva föremål för otacksamhet och misshandel från sina egna barn torde vara ett af de skarpaste törnen, som kunna träffa föräldrarnas hjärtan. Våra barn stå oss närmare än alla andra. Det finnes inga, hvilkas fel vi hellre dölja och hvilkas förtjänster vi hellre omtala, och inga, som vi älska så innerligt som dem, och därför kan ingen i hela vida världen såra oss djupare än de. Hvad det ville säga, hade David nu fått erfara, ty han älskade sin son. Jag har läst ett poem som börjar sålunda: "It's over the hills to the poorhouse". Det handlar om en fader som öfverlåtit all sin egendom åt sina barn med det villkoret att de skulle försörja honom, så länge han lefde. Men när barnen fått hand om ägodelarna,

misshandlade de och stötte bort sin fader, så att han till sist måste intagas på fattighuset. Hvilken obarmhärtighet! Huru onaturligt!

Jag skulle gärna vilja tro att det icke finnes många barn, som behandla sina föräldrar på ett sådant sätt, men jag har sett ungdom, som räknar det såsom något stort att kunna trampa skarpskodt på alla föräldrarnas förmaningar, böner och tårar. Jag vill i kväll gifva de unga ett råd: Varen goda mot edra gamla föräldrar, medan I han dem kvar i lifvet. Den dagen skall snart komma då de äro borta, då deras svaga röster tystnat och deras platser i hemmet stå tomma. Strö blomster, om du så önskar på deras bår, men glöm icke att också strö några blommor på deras vandringsstig genom lifvet. Var öm mot de gamle. Lägg icke flera törnen på deras väg, de ha snart hunnit målet. Plöj icke flera fåror i deras anleten, det finnes många nog redan nu. Såra icke det gamla hjärtat, det skall snart upphöra att slå. Det är försent att säga dem, huru du älskar dem, då de gått ur tiden; visa dem kärlek nu. Huru mången gammal moder skulle icke blifva glad, om hennes son nu visade henne en kärleksfull ömhet. Hon gick till dödsrikets portar för att gifva dig lif. Hon bar dig på sina armar, då du var ett barn. Hon vakade öfver ditt läger, då du var sjuk. Det är hon, som till himmelens Gud uppsänder böner om din frälsning. Det är hon, som mer än någon annan bär dig på sitt hjärta. Hon följer dig längre än någon annan i denna världen. Hon gråter öfver din ofärd, när andra förbanna dig. Hon hungrar efter din kärlek. Gif henne den. Säg henne, att du älskar och värderar henne. Det skall lätta bördorna, som trycka henne, förlänga hennes lif och göra hennes vandringsstig ljusare och behagligare. Var öm mot din moder. Om du icke är alldeles känslolös, vill du vara hennes glädje, det vet jag.

Vårt lif på denna jorden är en strid. Vi ha inmönstrats

i en kamp, som räcker hela lifvet igenom. Men det är också visst, att striden en dag skall sluta, att vapenhvilan en gång skall inträda. Det står en sabbatsro åter för Guds folk. Vi måste alla gå öfver dödsfloden. Jag hoppas, att I veten hvar I skolen hamna, när lifvets färd är slutad. Jag hoppas att de finnas här, som vänta på morgongryningen på andra sidan dödsfloden. Ja, morgonen kommer för alla Guds barn, en morgon, då hvarje tår skall aftorkas och alla hjärtats sår läkas. Då äro vi hemma, bergade för evigt. Tanken härpå lifvar vårt mod och gifver oss hopp under striden och arbetet härnere. Men en dyster tanke dröjer i min själ. Somliga skola ej få vara med om någon morgon; dödsflodens mörker skall endast vara aftonen till en svartare midnatt, där icke en enda hoppets stjärna strålar och intet finnes, som förljufvar de förlorades tillvaro i evigheten.

Låtom oss med anledning af de upplästa orden stanna först vid tanken på den dag, som skall randas: "Om morgonen då det blef dager". Hurudan skall den dag blifva som en gång skall randas för oss, som tro på Herren! Det kommer allra först att blifva en dag utan växlingar. Då är det slut på växlingarnas tid. Här växlar det med mörker och ljus, med sorg och glädje, och det är måhända väl att det så gör. Lifvet är att liknas vid en väfnad. Gud är den som väfver. På lifvets väfstol danas vi för hvad vi en dag skola bli. Vårt lifsvärf har många olika färger. Gud väfver in af sorgens mörka trådar, glädjens hvita trådar, lidandets röda trådar, och motgångens gråa trådar i vår lefnads väf. Allt samverkar till det bästa för den som älskar Gud. En gång skola vi förnimma, att det är Gud som i sin vishet insatt de olika färgerna i vårt lifs väf. Här växla tårar och leenden om hvarandra, men en gång växlar det icke mera. Här fostras vi för ett högre värf, låtom oss därför icke klaga. Liksom smeden pröfvar

guldet, så pröfvar Gud oss för att rena oss. Ingen vet hvad farkosten tål, förrän den ridit genom hafvets stormar. Genom många bedröfvelser skola vi ingå i Guds rike. Gud vare lof, det går igenom, det stannar icke!

Såsom gosse gick jag ofta upp i kapitoliets torn i Des Moines, Ia. Jag minnes så väl de där vandringarna. En spiraltrappa ledde dit upp. På vissa platser var det så mörkt att man icke kunde se handen framför sig, på andra trängde ljuset in genom en fönsterglugg i väggen. Så växlade det alltjämt, tills man nådde målet, men hvilken syn mötte då icke ögat. Hela staden låg såsom ett enda panorama utbredd för ens blick. Det är en bild af de troendes lif. Mörkt ibland och ljust ibland, men då vi en dag stå på de ljusa sälla höjderna, skola vi se allting klart. Vi skola skåda lifvet i dess rätta ljus.

Redan härnere hafva vi ett ljus att vandra uti. Herren Kristus är vårt ljus. Han skall vara det äfven i evigheten. En man omtalade för mig att han en gång för många år sedan (det var på den tid då man brukade oxar i västern) under det han en natt var på väg hem från staden råkade fara vilse och köra ned i en djup "canyon". Oxarna sleto sig lösa från vagnen och sprungo sin väg. Det var så mörkt, att mannen icke kunde finna vägen utan måste stanna kvar tills morgonen. Jag frågade honom hvad han gjorde under natten. "Jo", sade han, "jag sjöng:

"Det är ljus uti dalen,
Det är ljus uti dalen,
Det är ljus uti dalen för mig"

och så är det här nere i främlingslandet. Vi ha uti dalen ett ljus, som aldrig sviker oss, som ingen kan släcka. Men en dag skall det icke vara något mörker alls, endast ljus.

Det skall icke vara något mörker på grund af missförstånd på den dagen. Nu finnes det människor, som

vandra i ett dystert mörker, emedan de icke äro förstådda. Det är svårt att blifva misstydd, då man gjort sitt bästa. Men kommen ihåg att äfven Jesus var missförstådd. Nog kände han sig ofta ensam. Det sargar själen, där den är ömmast. Men en dag skola vi förstå allt.

"Vi förstå hvarandra då,
Aldrig mer vi skilda gå;
På den solbelysta morgon,
Då all dimma borta är,
Vi förstå hvarandra bättre
Än vi nån'sin kunnat här."

Det blir en dag då lifvets alla gåtor skola lösas. Det finnes nu mycket, som vi icke förstå. Många frågor få intet svar. Många knutar ha ännu icke blifvit lösta. Men den dagen skall kasta ljus öfver lifvets alla obesvarade frågor.

Jag blef en dag kallad till en moders dödsbädd. Hon befann sig redan vid dödsflodens rand.

"Ni har icke så lång tid kvar nu", sade jag.

"Ja, jag känner det, jag känner det".

"Är ni redo att gå, om Gud skulle kalla eder nu?"

"Ja", sade hon, "det är intet som jag hellre önskar än att få flytta hem."

Omkring hennes dödsbädd stodo hennes små barn samlade. Den äldsta flickan utropade: "O, mamma, gå inte bort från oss, lämna oss icke".

Och den döende kvinnan svarade: "Det kännes så svårt att lämna mina små. Hvem skall taga vara på dem?"

När jag på begrafningsdagen såg dessa moderlösa barn gråtande vid moderns bår, som om deras hjärtan velat brista, frågade jag mig själf: Hvarför har Gud handlat så? Det är en fråga, som för mig ännu är obesvarad. Den kommer väl att förblifva så tills morgonen randas; först då skola vi få svar på alla hvarför.

Det blir en dag af fullkomlig hvila och ro. Då får den trötte pilgrimen hvila ut efter sin mödosamma vandring. Den bräckliga farkosten, som kastats af och an på vreda böljor, har hunnit den lugna hamnen, där inga stormar rasa mer.

Det skall blifva en triumfdag för Guds folk i Nya Jerusalems stad. Alla strider äro öfver och segern vunnen. Då skall ingen ångra sin kamp, fastän striden stundom varit bitter och hård. Ingen skall behöfva skämmas för de märken han fått i stridernas hetta. De skola på den dagen vara våra äretecken.

Efter inbördeskriget skulle hären en dag mönstras. I Washington hade anordnats en stor parad, och landets stormän och dignitärer hade samlats för att åse ståten. Först kommo de regementen, som sist gått ut i kriget. Deras kläder voro nya, knapparna glänsande och gevärspiporna blanka. Man hurrade för dem med all kraft. Efter dem kommo de, som deltagit i kriget en längre tid. Man såg på deras slitna kläder och begagnade gevär, att de varit med i stridernas hetta. För dem hurrade man ännu mer. Sist kommo de, som varit med längst i detta för vårt land så blodiga krig. Deras kläder voro slitna, ja sönderrifna och mer än en klinga var bruten. De buro tydliga märken efter striden. Somliga hade endast en arm eller ett ben och många buro ärr efter svärdshugger Men då hurrade man icke längre, man grät. Med de hvita näsdukarna torkade man ömsom tårarna, ömsom viftade man. Hela skaran grät högljudt. Visst hade de sårats, men så hade de ock vunnit seger. Hvilket jubel skall det icke blifva, då hjältarna från det andliga stridsfältet på jorden tåga in i himmelen! Funnes det rum för tårar i himmelen, skulle man då gråta glädjetårar öfver deras vunna seger. O, att en gång vara där!

Vi måste alla öfver det Jordan, som kallas döden. In-

nan vi komma hem, måste vi gå öfver dödens flod. En dag skola vi stå vid den mörka strand, som skiljer tid och evighet åt. Vi kunna icke undkomma den.

"Vi gå mot döden hvart vi gå
Vår väg bland dolda skiften."

Endast en ringa del af Guds församling skall slippa göra denna resa. Det är de som lefva, då Kristus kommer igen. Men alla andra måste göra den färden. Jag frågar eder: Huru många äro redo till flyttning? Huru många hafva blifvit tvagna i Jesu blod? Huru många skola en gång kunna säga: Vi ha kämpat den goda kampen. På hvilken strand skall du hamna efter resans slut? Skall det blifva på himmelens ljusa kust, eller skall din farkost stöta mot det mörka fördärfvets klippor? Snart är den dagen här, då du måste skiljas från allt på denna jorden. Våra år rulla hän så fort, så fort. Likt väfvarens spole ila de undan, likt en mans handsbredd är vår lifslängd. Vårt lif är likt en dimma, en rök, det är såsom flöge vi bort. Men hvar skall min själ bo den långa evighetens dag?

Jesus kan hjälpa oss öfver den floden. Endast han kan bära oss öfver dess brusande böljor. Då måste vi skiljas från allt och alla på denna jorden. Våra närmaste kunna icke gå med oss. Men Jesus, den store mästaren från Getsemane och Golgata, hvars händer fastspikades på korset för våra synder, han kan gå med oss öfver den mörka floden och sätta våra fötter på den solbelysta stranden. Det är icke farligt att göra den resan, då Gud är med.

En gammal man låg döende på sjukhuset. Han hade kämpat mången het strid under sitt fosterlands banér. Under sjukdomen talade han ständigt om sitt fosterland och sin konung. Han frågade en dag sin sköterska, om hon icke trodde att han skulle få se konungen, innan han dog. "Om jag kunde få se honom, skulle jag dö nöjd", sade

den gamle mannen. — "Jag skall höra efter, om jag kan göra något åt den saken", sade hon. Hon uppsökte konungen och frambar den gamles önskan och konungen kom. Han satte sig vid den döende soldatens sida och fattade hans hand. Med ett leende på sina läppar dog den gamle. Han hade fått se konungen, han hade fått känna hans handtryckning.

O, att vi finge känna vår konungs handtryckning, då vi stå redo att göra den sista färden. Då skola vi med segerfröjd kunna skiljas hädan. Har du gjort upp din sak med Gud, så att du lyckligt kan göra denna resa? Det är icke så svårt att skiljas, då vi veta att vi skola få mötas åter. Men de finnas, som icke hafva detta hopp. Hvilka hjärtslitande skilsmässor det skall blifva för dem!

Ingen vet huru lång tid han har kvar af sin jorderesa. Somliga känna länge dödens kyla och få en lång beredelsetid. Andra dö hastigt utan minsta varning. Men vi närma oss alla slutet, det kommer.

"I sväfven lätta i dansens ringar
I stojen yra i nöjets lag
Där myrten blommar och lyran klingar
Men öfver tröskeln stiger jag
Då stannar dansen
Då sänkas ljuden
Då vissnar kransen
Då bleknar bruden
Och sorg är änden som skriften sagt
Uppå all glädje och glans och makt."

Jordens fröjder äro då slut. Endast den himmelska eviga fröjden är kvar. Har du denna glädje som världen hvarken kan taga eller gifva? Äger du den icke, lämna dig då åt Jesus nu, kom tillbaka till fadershuset, och du skall få en ring på din hand och skor på dina fötter. Du skall få glädjas med en härlig och outsäglig glädje, då du vinner ditt mål, själens frälsning.

"Ingen saknades", heter det. Alla hade kommit öfver Jordan. O, att ingen, som är här i kväll, måtte saknas på den stora dagen. Låtom oss hålla ut en liten tid. Det skall nog gå väl, blott du förtröstar på honom. Du bär på bördor; låt Jesus blifva din hjälpare, han, som kan och vill bära både dig och dina bördor. Gif icke upp. Du blir missräknad både här och där, men fatta mod. Det lönar sig att hålla ut; det skola vi en dag få erfara. Tänk, att en gång få se honom ansikte mot ansikte! Den förste vi skola se efter, då vi komma fram, är Jesus, som frälst oss från våra synder.

Vi skola äfven få möta våra vänner, som här ryckts ur vår famn, och sedan aldrig mera skiljas. Den röst, som här tystnat, skall åter låta sig höras och med lossad tunga sjunga Moses och Lammets nya sång. Jag hörde för några år sedan en gammal predikant tala. Hans hår var hvitt som snö. Med uppåtvändt ansikte talade han såsom drömmande. I hänförelsen utbrast han: "De döda skola få lif. Under år, som gått, hafva vi haft dem hos oss, och de voro oss mycket kära. Åt oss gåfvo de sitt hjärtas varmaste kärlek. De blefvo en del af oss. Men en dag blefvo de trötta och sjuknade. Det närmade sig slutet. O, hvilka sorgedagar, då döden kom och de sade sitt farväl. De skildes från oss. Snälla grannar kommo och buro dem bort till grafven, vi följde med, men vi voro stumma af sorg. Vi kommo tillbaka till vårt hus, som aldrig mer kunde blifva hem för oss. Våra hjärtan voro förkrossade. Vi ha sökt dem under de långa nätterna och de dystra dagarna men icke kunnat finna dem. De visa sig icke för våra ögon, deras röster höras ej. Skola vi någonsin få möta dem? Ja, dina döda skola få lif. De ha gått öfver floden men deras minne följer oss, kärleken till dem har ännu icke slocknat. Nya vänner kunna aldrig taga deras plats. De synas oss vara skönare, re-

nare, heligare och saligare än då de voro här. Aldrig blifva de sjuka och trötta mer. De sörja icke mer. De äro icke allena. De ha gått upp till den stora skaran, som redan samlats. De vänta på oss. De äro i härligheten. De äro konungar och präster åt Gud. De bära kronor, som glänsa i det eviga ljuset. De bära kläder, som äro utan fläck och skrynka och hvita som snö. De ha palmer i sina händer och kronor på sina hufvuden och segersång på sina läppar. Gud har aftorkat alla tårar från deras ansikten. Snart skola vi få möta dem. Kanhända i morgon. Välkommen du underbara dag! Jag längtar att se Jesus och de heliga änglarna, som vakat öfver mig här och alla helgon från urminnes tid.'' De orden uttrycka månget hjärtas längtan. Ja, så skall det blifva och vida mer. Den himmelska härligheten skall öfverträffa alla våra drömmar. Eja, vore vi där!

Låt mig anföra ett poem som jag nyligen läst och som uttrycker den tanke som ligger för oss:

Ett hem hos Gud, o ljufva tröst
För pilgrimen i lifvets höst!
Ett hus på Jordans andra kust,
Långt bort från världens synd och pust.

Nu vandra vi i öknens grus,
Långt borta från vår Faders hus,
I tält vi bo på öde hed,
Dock Herrens öga skådar ned.

I denna hydda sucka vi,
Ty synd och sjukdom bo däri,
Dess trånga band oss trycka hårdt
Och anden ofta lider svårt.

Vårt nya hem är ofvan skyn,
Det hägrar för vårt hopp och syn,
Det vinkar som en nådelön,
Ett himmelskt svar på själens bön.

En liten tid, en liten tid,
Se'n slutar lifvets kamp och strid,
Den pröfning som oss möter här,
Är timlig huru svår den är.

Ett hem hos Gud — o sälla hopp,
För anden här i dödens kropp!
Ett hem på Jordans andra kust,
Långt bort från världens synd och pust.

Måtte vi alla lyckligt hinna hemmet ofvan skyn. Må ingen saknas däruppe. Kom till Kristus i afton. Lämna dig åt honom just såsom du är. Kom med alla dina bördor. Hos honom finnes det hjälp!

Förlorad och återfunnen.

(Predikan söndagen den 1 februari, 1914.)

I Luk. 15:1—24 läsa vi:

"Och till honom kommo alla publikaner och syndare för att höra honom. Och fariseerna och de skriftlärde knorrade och sade: Denne mottager syndare och äter med dem. Då sade han till dem denna liknelse: Hvilken är den man bland eder, som, om han har hundra får och har förlorat ett af dem, icke lämnar de nio och nittio i öknen och går efter det förlorade, till dess han finner det? Och då han har funnit det, lägger han det på sina axlar med glädje, och när han kommer hem, kallar han tillhopa sina vänner och grannar och säger till dem: Glädjens med mig, ty jag har funnit mitt får, som var förloradt. Jag säger eder, att sammalunda varder glädje i himmelen öfver en enda syndare, som bättrar sig, mer än öfver nio och nittio rättfärdiga, som ingen bättring behöfva.

Eller hvilken är den kvinna, som, om hon har tio penningar och tappar bort en af dem, icke tänder upp ljus och sopar huset och söker granneligen, till dess hon finner honom? Och när hon har funnit honom, kallar hon tillhopa sina vänner och grannar och säger: Glädjens med mig, ty jag har funnit den penning, hvilken jag hade tappat bort. Sammalunda, säger jag eder, varder glädje inför Guds änglar öfver en enda syndare, som bättrar sig.

Och han sade: En man hade två söner, och den yngre

af dem sade till fadern: Fader, gif mig den del af egendomen, som tillkommer mig. Och han skiftade ägodelarna mellan dem. Och icke många dagar därefter lade den yngre sonen allt sitt tillhopa och for långt bort i främmande land, och där förskingrade han sin egendom genom ett öfverdådigt lefverne. Och sedan han hade förslösat allt, vardt stor hungersnöd i det landet, och han begynte lida brist. Och han gick och gaf sig till en af inbyggarna i det landet, och han skickade honom ut på sina marker att sköta svin; och han längtade efter att få fylla sin buk med de fruktskidor, som svinen åto, men ingen gaf honom. Då besinnade han sig och sade: Huru många min faders legodrängar hafva icke bröd i öfverflöd, och jag förgås här af hunger! Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig; jag är icke mer värd att kallas din son. Låt mig vara såsom en af dina legodrängar. Och han stod upp och gick till sin fader. Och då han ännu var långt ifrån, såg honom hans fader och varkunnade sig och lopp emot honom och föll honom om halsen och kysste honom ömt. Och sonen sade till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig, och jag är icke värd att kallas din son. Då sade fadern till sina tjänare: Bären fram den yppersta klädningen och kläden honom däruti och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter och hämten den gödda kalfven och slakten honom, och låtom oss äta och göra oss glada; ty denne min son var död och är återfunnen. Och de begynte göra sig glada.''

I detta kapitel finna vi tre liknelser, hvilka framställa syndaren sådan han är i sitt förlorade tillstånd och huru han kommer åter till Gud och får förlåtelse för sina synder — blir återfunnen. De framställa samma sak fastän från olika synpunkter. Den första handlar om det för-

lorade fåret. Det är en bild af de flesta människor, som i dag vandra borta från Gud. Fåret hade icke gått vilse med beräkning. Det hade helt ofrivilligt kommit bort från fållan och förirrat sig ut i ödemarken. Så förhåller det sig med de flesta människor. De ha icke med beräkning och berådt mod gått bort från Gud. Det är nog helt få, som, sedan de blifvit upplysta om sanningen, säga: "Jag skall gå på den breda vägen, jag skall ställa min färd till förtappelsen." De flesta ha liksom fåret i liknelsen helt enkelt gått vilse. De gingo en dag bort från fållan i den föreställningen att de skulle finna vägen hem igen men fingo snart se huru långt bort de kommit, huru förvillade de blifvit. Många ha genom världens glitter och prål lockats ut i synden. De ha icke ämnat att gå så långt bort, men innan de vetat ordet af, ha de hunnit ut i den dystra ödemarken. Sådant är de flesta människors tillstånd i dag.

I liknelsen om den borttappade penningen ha vi en annan sida af saken framställd. Där visas oss det ansvar Guds församling har gent emot de själar, som hon skall vårda. Det är en kvinna, som förlorat en af sina penningar. Församlingen framställes ofta under bilden af en kvinna. Därför tager jag för gifvet att Jesus med kvinnan ville rikta tanken på församlingen. Det var icke penningens skull att den borttappades. Ansvaret måste läggas icke på penningen utan på kvinnan, som tappade bort den. Penningen afbildar människan, som likt den har ett visst värde. Församlingen kan komma i ett sådant tillstånd, att hon icke vårdar sig om själarna. Hon kan blifva så slapp och likgiltig att hon borttappar dessa dyra själar, hvilka hon en gång ägt. Huru kan detta ske? Jag har tänkt mig saken så: Det finnes människor, som sagt mig att de en gång varit Guds barn, men så har förhållandet bland de troende blifvit sådant att de förlorat

förtroendet för dem. De ha sett deras snedsprång som kanske fört den högsta bekännelsen. De ha sett tvedräkt och köttslighet taga öfverhanden. Till följd däraf ha de gripits af missmod och kommit i mörker och tvifvel samt till sist borttappats. Kommen ihåg, vi äro ansvariga för de själar som stå under vårt inflytande. Föräldrar bära till stor del ansvar för sina barns frälsning. Men många föräldrar samla flitigt af det jordiska åt sina barn, under det de glömma att rikta deras uppmärksamhet på de himmelska skatterna. Har du gräft några källor i tåredalen, där du vandrat fram? Om icke, börja då med det snaraste att du för dina efterkommande må lämna något, som kan blifva dem till verklig tröst och nytta. Ett är visst, man kan icke två sig ren från sitt ansvar för sina medmänniskors frälsning. Söndagsskolläraren har icke fullgjort sin plikt om han icke sökt föra barnen till Kristus. Predikantens ansvar slutar icke med predikan, utan det hör honom ock till att vårda den hjord, som Herren gifvit honom att vaka öfver. Och hvilket ansvar ådraga sig icke de, som genom ett dåligt exempel stöta människor bort ifrån Gud! Huru mycket större blir icke deras dom!

Kvinnan märkte, att hon tappat bort sin penning. Hon vaknade till besinning däröfver, och det blef för henne en viktig sak att återfinna den. Hon tände ljus och sopade huset och sökte granneligen. För att rätt känna vårt ansvar behöfva vi först af allt upplysning. Vi böra se saken sådan den verkligen är.

Penningen hade ett visst värde för kvinnan. Människorna ha också ett värde. Jag har hört många säga: "En själ är mera värd än hela världen." Men jag har också sett samma personer i praktiken visa raka motsatsen. Hvad skulle icke många göra för att vinna hela världen, ja endast ett litet stycke af världen? Många skulle därför arbeta både natt och dag, ja gifva sina bästa kraf-

ter och talanger. Men man gör sig icke så stort besvär, när det gäller att rädda en själ från synden. Nej, man visar då en köld och liknöjdhet, som är förvånande. Hvad bevisar det? Jo, att man icke tror hvad man bekänner. Om vi rätt förstode en själs värde, skulle vi icke gifva oss någon ro, förrän vi gjort allt vi kunnat för att föra den till rätta.

Kvinnan tände ljus och började sopa efter penningen. Under sopandet upprördes säkerligen mycket damm. Arbetet medförde kanske åtskilligt obehag. Det finnes människor, som icke tåla något andligt sopande. De önska att allt skall gå efter en viss sedvänja. En person hade varit med på ett möte, där det hände sig, att en kvinna midt under predikan ropade: "Bed för mig!" Predikanten afbröt strax sin predikan och bad för kvinnan. "Tänk en sådan ordning", sade personen i fråga då han berättade händelsen. Jag svarade honom, att jag tyckte det var alldeles på sin plats, och att det tillhörde god ordning att predikanten handlade som han gjorde. Det är icke Gud behagligt att man håller så hårdt på en viss sedvänja att man därmed hindrar Guds Ande från att verka.

Det hörde till penningens finnande att kvinnan sopade i huset. Så förhåller det sig äfven i församlingen. Det finnes människor, som trifvas väl, så länge de icke störas på något sätt. Då är det, tycka de, som det borde vara. "Tänk så lugnt vi ha det i vår församling," heter det. "Vår predikant är så snäll. Aldrig stör han någon." Jag vet också en plats, där det är ganska lugnt. Det är därute på grafgården. Där störa de icke hvarandra. De göra intet väsen. Men där härskar dödens frid. Där råder dödens stillhet. Jag fruktar, att det finnes församlingar, som en gång varit lifliga, men öfver hvilka en andlig dödsstillhet lägrat sig. Ett sådant förhållande behöfva vi väckas upp ifrån. Skola vi finna de borttappade penningarna, må-

ste förhållandet blifva annorlunda. Det kan hända, att människorna sätta sig en smula på tvären, när man med evangelii kvast börjar sopa efter de borttappade, och satan förargas, då det ser ut, som om han skulle förlora något af sitt rof. Men det är inga dåliga tecken. Det visar blott att något är i görningen, som han icke tycker om. Vi ha med oss en, som är mycket starkare än själafienden. Vi äro på den segrande sidan, ty Jesus skall segra öfver all djäfvulens makt.

Den tredje liknelsen handlar om den förlorade sonen. Här är framställningen annorlunda. Den förlorade sonen gick bort från fadershuset. Detta gjorde han med öfverläggning, han ville gå bort. Han gick inte vilse såsom det förlorade fåret. Han borttappades icke såsom penningen. Sedan han en tid tänkt öfver saken, gick han slutligen till sin fader och sade: "Fader, gif mig den del af egendomen, som tillkommer mig." Och fadern skiftade ägodelarna mellan de båda bröderna. Den yngre sonen lade allt sitt tillhopa och for långt bort i främmande land. Lägg märke till ordet "långt bort". Sedan en människa väl börjat på syndens väg går hon allt längre och längre bort från Gud. Jag har träffat många människor, som en gång varit kristna men blifvit affällingar, och jag har förundrat mig öfver huru långt bort somliga gått. Ja, så finnes det människor, som säga Gud farväl. De vilja gå ut i synden och världen, och de stanna ingalunda i närheten af fadershuset. De gå långt bort i främlingslandet.

Den förlorade sonen förskingrade i främlingslandet sina ägodelar genom ett öfverdådigt lefverne. Han blef fattig och sjönk så djupt ned, som det gärna var möjligt. Han hungrade och längtade efter tillfredsställelse men fick icke ens äta af den mat, som svinen åto. Det fanns slutligen intet, hvarmed han kunde mätta sig. Så går det, när människor försöka sig på allt i denna världen. Själen kan icke

finna tillfredsställelse. Det blir endast tomhet. Intet finnes i världen, som kan mätta själens hunger och släcka hjärtats törst. När den förlorade sonen begynte lida brist, kom han till besinning och sade: "Huru många min faders legodrängar ha icke bröd i öfverflöd, och jag förgås här af hunger. Jag vill stå upp och gå till min fader." Man må tänka hvad man vill om denne son, han hade dock VILJA, både när han gick bort och när han återvände. Skillnaden var, att den ena gången var viljan vänd åt orätta hållet och den andra åt det rätta. När han sade till fadern: "Skifta ägodelarna mellan oss", visade han sig äga viljekraft. När han bestämt sig för att gå, går han, och när han bestämt sig för att återvända, står han upp och går till sin fader. Det fanns hos denne man viljekraft både till det ena och till det andra.

Jag brukar jämföra den förlorade sonen med människor, som icke synas ha någon viljekraft alls. De äro såsom rön för vinden, ingen viljekraft, ingen bestämmelseförmåga. De kastas af och an som spån på hafvet, som skepp utan roder. Hos denne man fanns både vilja och bestämmelseförmåga. Den förlorade sonen räknade ut hvad han skulle säga, när han kom till sin fader: "Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig. Jag är icke mer värd att kallas din son." Jag föreställer mig, att fadern många gånger stått och spejat utåt vägen undrande om han till äfventyrs skulle få se sin son återvända hem. En dag får han se en man komma gående och säger för sig själf: "Det är bestämdt min gosse, som kommer." Han skuggar ögonen med handen. Sonen kommer allt närmare. "Jo, nu känner jag igen honom." Han skyndar sig att möta honom, och faller honom om halsen och kysser honom ömt. "Bären fram den yppersta klädningen och kläden honom däruti, och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter och hämten den gödda kalfven och slakten honom och låtom oss

äta och göra oss glada", säger han till sina tjänare. Det blir glädje i faderns hjärta, då denne hans son kommer hem igen.

Tillåt mig att föra eder tillbaka till den första liknelsen. Där ser jag först Guds lagliga äganderätt. Hvems var fåret, som gått vilse? Det var herdens får. Fastän vilsegånget var det likväl hans egendom. Så är det också med de människor som gått bort i synden, som förirrat sig i ödemarken och kommit bort från det lif, som af Gud är. De äro det till trots Guds tillhörighet. Ingen annan har äganderätt till dem. Satan har icke äganderätt till en enda människa. Han har intet, hvarpå han kan grunda en sådan rättighet. Vi äro Guds tillhörigheter, emedan han skapat oss. Han har tryckt sin afbild och sin stämpel på oss. Ingen är så djupt sjunken och fördärfvad, att denna bild helt och hållet utplånats. Det finnes i själen ännu någon sträng, som Gud kan vidröra och som svarar.

Det berättas om den store fiolisten Paganini, att han, då han en gång uppträdde inför en talrik åhörareskara, ryckte sönder den ena strängen efter den andra på sin fiol, till dess det var endast en kvar. Med strålande anlete visade han sin fiol och ropade till skaran: "Paganini och en sträng." Han drog stråken öfver denna enda sträng och spelade så att åhörarna blefvo nästan utom sig af hänförelse. Så kan det vara många brustna strängar i själens harpa, men så länge det finnes en sträng kvar, skall frälsningens melodi ljuda, så snart Guds kärlek vidrör den.

En bildhuggare vandrade en dag gatan framåt i en af Europas städer. Vid vägkanten varseblef han ett stenstycke, skyndade fram och började omsorgsfullt rengöra detsamma. En vän frågade honom: "Hvarför är du så intresserad i detta kantiga, smutsiga stenstycke?" "Jag ser en ängel däri", blef svaret. Vännen trodde att han skämtade. Men bildhuggaren förde stenblocket till sin

verkstad, bearbetade det med hammare och mejsel, och så småningom trädde konturerna af en änglabild fram ur stenblocket. Snart stod en ängel där i all sin skönhet.

Sammalunda söker Gud i oss framhålla sin egen bild. Med kärlekens hammare och försynens mejsel afhugger han alla kanter och likskapar oss med sig själf. När alla synder och ojämnheter tagits bort, skola vi blifva Jesus lika.

Vi äro också hans på grund af att han köpt oss. Priset var hans eget dyra blod. Jesus har gifvit sitt lif för oss. Han gaf det högsta pris som kan tänkas för att återlösa oss från synden. Han har köpt oss, icke med guld eller silfver, utan med sitt eget dyra blod. Därför äro vi hans rättmätiga egendom.

Hans äganderätt till oss grundar sig också på kärleken. I viss mening äger man det man älskar. Det finnes intet som kan sätta så högt värde på en sak som kärleken. Tag t. ex. våra barn. De kunna icke köpas för allt det guld och silfver, som finnes i världen, emedan vi älska dem. På grund af sin stora kärlek till oss har också Gud den största äganderätten till oss.

I det vilsegångna fåret ha vi en bild af många människor. På hvad sätt ha de gått vilse? De ha gått vilse i sitt förnuft; deras förstånd har förblindats så att de vandra i mörkret. Jag träffade för en kort tid sedan en person, som hade höga tankar om sig själf. Han ansåg sig vara en alldeles förträfflig människa. I veten att det finnes en del sådana. "Är ni troende?" frågade jag honom.

"Nej", sade han, "jag tror icke på något, som jag ej begriper."

"Jaså, ni tror intet, som ni icke begriper", sade jag. "Kan ni då förklara för mig huru en röd ko, som äter grönt gräs, kan mjölka hvit mjölk?"

Det begrep han icke.

Huru litet fattar man icke med sitt förnuft, och likväl finnas människor som göra det till sin gud.

Människan har vidare gått vilse med hänsyn till hvad hon älskar. Vi borde älska Gud öfver allting och vår nästa såsom oss själfva. Den, som icke gör det, är skyldig till den största synd som finnes. "Du skall älska", är det största och främsta budet; att bryta emot det är den största synd, och människan har gått vilse, i det att hon älskar världen och synden men glömmer sin Gud.

Gif akt på huru ihärdigt herden söker sitt förlorade får. Han söker det med all sin kärlek, visdom, allmakt och nåd. Allt går ut på att han må finna det förlorade. Låtom oss också komma ihåg, att det var icke fåret, som sökte herden, utan herden som sökte sitt får. Jag trodde en tid att min frälsning berodde därpå att jag sökte Herren, att det alltsammans berodde på mitt sökande. Men jag fann snart, att det beror därpå att Gud söker oss. En gammal troende man lärde mig den läxan. Jag var nämligen på besök hos en predikant, och i hans sällskap hälsade jag på hos gamle S. Han var en man mellan nittio och hundra år gammal. Den gamle berättade om sin ungdomstid i Sverige, huru det var därhemma i den gamla tiden, då han kom till tron på Herren. Helt plötsligt vände han sig till mig och frågade: "Huru gick det till, då du blef frälst?"

"Jag sökte Gud och fann honom", svarade jag.

"Så gick det inte till när jag blef frälst."

"På hvad sätt gick det då till med eder?" frågade jag.

"Gud sökte mig och fann mig", blef svaret.

Och han hade rätt. Det är Gud, som börjar, han söker efter oss. Jag vet att det också måste blifva ett sökande hos oss, men det grundar sig därpå att Gud först sökt oss. En sökande syndare kan näppeligen gå miste om att finna en sökande frälsare. Men hade icke Gud först sökt oss, så hade vi aldrig sökt honom. Hade Gud lämnat oss i fred,

så hade vi ännu varit i våra synder. Nåväl, i detta sökande lägger Gud all sin kraft och vishet. Han söker, till dess han funnit det förlorade.

Det är också ett förnimbart sökande. Har du icke hört herdens fotsteg, där han går och söker dig? Hör du dem icke i ordets varningar, förmaningar och inbjudningar, i försynens skickelser av nöd och sorger och bedröfvelser. Då Gud kom in i ditt hems örtagård och plockade den lilla knoppen för att plantera den i ett bättre klimat, i den eviga vårens värld, var det icke ett herdens fotsteg, där han gick och sökte sitt får?

En rik köpman hade en enda son, för hvilken han arbetade och samlade. Han hoppades, att hans son skulle blifva en rik man och få njuta af allt som rikedom kunde skänka honom. Men oförmodadt kom döden och tog bort den älskade. Fadern blef förtviflad och ville icke mottaga någon tröst. En troende man uppsökte honom och föreställde honom Guds stora kärlek. Men den förtviflade mannen afbröt honom: "Ni säger att Gud är kärleken. Vore han det, skulle han då kunna taga ifrån mig mitt enda barn?" Den troende mannen svarade: "Låt mig belysa detta för dig med en bild. En herde, som hade stor omsorg om sina får, hade åt dem uppfört ett präktigt hus, försedt med allt som behöfdes för fårens välbefinnande. När det var i ordning, försökte han föra fåren in i huset, men till hans förvåning ville de icke. Han försökte på många sätt, men då allt visade sig fåfängt samlade han ihop de små lammen och bar dem in i fårahuset. Och se, då följde mödrarne efter. Så, min vän, har Gud åt eder beredt ett hem, en lugn fristad i Jesu famn, men ni ville icke komma dit in. Alla hans försök ha varit fruktlösa. Då han nu tagit eder gosse upp till sig, vill han att ni skall följa efter? Vill ni icke gifva edert hjärta åt Herren Jesus?" Nu såg mannen sin sorg i ett annat ljus och öppnade sitt hjärta för frälsaren.

Gud har kanhända tagit något lamm från ditt hems fålla. Det är herdens fotsteg, hans, som söker dig. Vill du då icke ropa: "Herre, här är jag. Fräls mig och för mig hem!"

Så förnimmas också hans fotsteg i de förböner, som uppsändas för oss af våra nära och kära och i alla de medel, med hvilka Herren vill föra oss tillrätta. Förliden vecka lämnade en liten flicka fram en papperslapp, hvarpå stod skrifvet: "Bed för pappa;" Jag undrade, hurudan den fadern kunde vara. Kanhända var han en drinkare, för hvilken hans barn voro rädda. Detta barn ville i alla fall att pappa skulle blifva frälst.

En liten flicka kom vid ett tillfälle till mig och sade: "Vill ni bedja Gud för mig att jag må blifva frälst? Jag har längtat efter mötet hela dagen, och jag önskar att ni beder Gud för mig." Vi bådo för henne, och hon lämnade sitt hjärta åt Jesus. Nästa kväll hade hon sin mamma med. Efter mötet ledde hon med glädjestrålande ansikte fram sin moder och sade: "Nu kommer mamma också." Återigen en förnimmelse af den sökande herdens fotsteg.

I N. var det en liten gosse på tolf år, som vid ett möte räckte upp sin hand till tecken att han önskade de troendes förböner. När vi bedit för honom, gick han bort till sin fader, som äfven var närvarande och som en gång varit ett Guds barn men nu var en affälling. Han slog sina armar om hans hals och sade: "Pappa, jag önskar du ville komma till Jesus. Det skulle blifva mycket lättare för mig att vara en kristen, om äfven du komme." Gossen grät, som om hans hjärta velat brista. Jag frågade fadern, om han ville lämna sig åt Gud, men han skakade nekande på hufvudet. Jag gick så bort till en annan del af lokalen. Rätt hvad det var kände jag någon rycka mig i rocken. Det var den lille gossen. Hans ögon strålade genom tårarna af

fröjd och, under det hela hans kropp skälfde af känsla, sade han: "Kom, nu vill pappa!"

"Vill ni blifva frälst?" frågade jag fadern.

"Ja, jag kan icke stå emot längre", blef svaret.

Så föll han ned på sina knän och lämnade sig åt Gud. Jag är säker på att det var den lille gossens enträgna bön, som förde honom därtill. Det var herdens fotsteg han hörde.

Herden söker dig i afton. Skall du låta dig finnas af honom, eller skall du irra ännu längre bort i öknen? Stanna för hans kallande röst och låt honom taga dig på sina axlar och bära dig hem! O, hvilken glädje det i dag skulle blifva i himlen, om du komme!

Nästan en kristen.

(Predikan tisdagen den 17 febr. 1914.)

I Apostlagärningarna 26: 28 läsa vi:

Då sade Agrippa till Paulus: Med litet vill du öfvertala mig att blifva kristen.

Berättelse, från hvilken denna vers är hämtad, skildras Pauli försvarstal inför konung Agrippa och Festus. Agrippa kände sig gripen af Pauli ord och den öfvertygelsens kraft, med hvilken de uttalades. Hans här ofvan anförda ord ha ofta användts som en vädjan till dem, hvilka stå vid afgörelsens gräns i den viktiga frågan om ställningen till Gud. Det finnes många, som stå mycket nära afgörandet — ett steg till och de äro på Kristi sida. Jag har under dessa kvällar kommit mer eller mindre i beröring med dem, som besökt våra möten och i personligt samtal med dem märkt, att icke så få äro intresserade i religionen och tänka allvarligt på sin frälsning. Men saken är ännu icke afgjord. Somliga lefva i det yttre ett redbart lif, de ha blifvit uppfostrade i goda kristliga hem under Guds ords och den kristna församlingens inflytande. De ha icke kastat sig ut i laster och utsväfningar. Ja, somliga ha bekännelsen af att vara kristna, men deras ställning till Kristus är ännu icke klar. Det är något som fattas. Det har aldrig blifvit ett verkligt afgörande. De hafva kunskapen men sakna erfarenheten. De äro nära Guds rike. Men faran

är, att de fastän så nära aldrig komma därin. På dem kan i sanning tillämpas sångens ord: "Nästan en kristen". Det måste komma till ett allvarligt genomgripande afgörande.

Agrippa kände sig träffad af de sanningar, som Paulus framställde, då han skildrade sin egen omvändelse. Det finns kraft i de vittnesbörd, i hvilka man kan säga: Detta har jag pröfvat, detta är min erfarenhet, jag vet att det är sant. Paulus berättade, huru han hade mött Jesus på vägen till Damaskus. Han omtalade, huru han på sin själ fått erfara Guds kraft till frälsning. Som vi veta hade Paulus studerat lagen och var bevandrad däri. Hans framställning tilltalade därför Agrippa, som gaf honom rätt. Men det till trots blef han icke en kristen. Han förblef den han förut varit. Så förhåller det sig med andra, hvilka stå i samma ställning som han. Det fattas endast ytterst litet för att de skola taga det afgörande steget öfver på Herrens sida. Men det sista steget taga de aldrig. Huru många ha icke stått vid frälsningens själfva tröskel utan att dock stiga in.

Vår själs ställning till Gud är en sak, som det är högst viktigt att afgöra. Huru sorgligt att så många icke se den rätt. Må vi komma ihåg att det icke är vårt tycke eller våra känslor, som afgöra vår ställning till Gud, utan hvad Guds ord säger därom. Och Guds ord lär oss på det bestämdaste, att utan man varder född på nytt, kan man icke komma in i Guds rike. Bäst är, att under alla förhållanden böja sig i lydnad för sanningen. Har du icke ännu kommit öfver på Herrens sida, så kom ofördröjligen!

Det finnes ingen neutralitet på detta område. Det är 'antingen — eller'. "Den som icke församlar med mig, han förskingrar". Du kan icke säga, att du intet har att skaffa med denna fråga. Hvarenda gång du kommer inom hörhåll för Guds ord, hvarenda gång den inre rösten talar

i din själ, afgör du dig för eller emot Kristus. Emedan du icke kan undkomma dig själf, kan du heller icke undkomma de inre röster, som tala i din själ. Ett svar måste du gifva. När du lämnar detta möte i kväll, har du för denna gång och kanhända för hela evigheten afgjort, huruvida du skall blifva frälst eller icke. Du får kanske ett annat tillfälle, men därom vet jag ingenting. Jag vågar icke säga dig att detta är den sista gången du besöker ett möte likt detta. Jag vet icke mer om den saken än någon annan. Ingen vet det utom Gud, som har räknat alla våra dagar, innan en enda af dem kommen var. I morgon kan du vara död. Inom kort kan du ligga på båren. När veta vi icke, men det är visst, att den stunden aldrig varit dig närmare än just nu. Det är därför så oändligt viktigt, att du icke uppskjuter utan kommer, medan det ännu är tid.

Låt mig till en början anföra några exempel på sådana, som varit nära Guds rike utan att dock ha blifvit frälsta. Må de få tjäna oss till varning!

Ett sådant exempel möter oss i den rike ynglingen. I veten, huru han kom till Jesus och frågade: Hvad skall jag göra att jag må ärfva evigt lif? Han var intresserad i sin själs frälsning. Han var på det hela taget efter människors sätt att bedöma en god yngling. Han lefde icke i utsväfningar utan förde ett i det yttre anständigt lefverne. När Jesus för honom upprepade budorden, kunde han säga: "Allt detta har jag hållit från min ungdom". Här finnes kanske ingen, som har en bättre karaktär än denne yngling. Och likväl blef han icke frälst utan gick så långt vi veta, förlorad. Han gick åtminstone bedröfvad bort. Det var något, som höll honom fången, endast ett, men det var nog. Han var icke långt från Guds rike men vände om vid själfva tröskeln.

Det är i första hand icke så mycket fråga om det yttre lifvet, då det gäller själens frälsning. Om du i det yttre

lefde ett aldrig så exemplariskt lif och ändå vore utan Kristus, ginge du förlorad. Han, som hängde på korsträdets stam för våra synder, är den ende, som kan draga oss upp ur syndens dy. All vår egen rättfärdighet är såsom ett befläckadt kläde. På de bästa och ädlaste dygder måste Kristus utöfva sitt inflytande, för att de skola framträda i sin största skönhet. Är du därför redan en dygdig och i det yttre god människa, skall du blifva ännu bättre genom att mottaga Kristus.

Det var kärleken till ägodelar, som höll denne man borta från Gud. Det var remnan i hans lifs mur. Ägodelar kunna vara goda i sig själfva. De äro både lofliga och nyttiga. Men människan kan fördärfva sig äfven på dem. Några personer voro ute på en liten insjö i staten New York för att roa sig. Öfverallt växte vackra liljor, hvilka höjde sina sköna kalkar öfver vattenytan. En af kvinnorna böjde sig öfver båtkanten för att plocka en af dem och därvid kantrade båten. Hon sjönk och drunknade. Då man fann hennes kropp, låg den insnärjd i liljor. Deras rötter voro såsom ett nätverk under vattnet, och i dem hade hon fastnat och omkommit. Så händer det många gånger i lifvet. Det finnes mycket, som kan se godt ut, men äro vi för ifriga att plocka dessa världens blommor, kunna de snärja oss och draga oss ned i förtappelsen.

Ett annat exempel ha vi i de fåvitska jungfrurna. De äro en bild af dem som börja ett kristet lif men icke hålla ut intill änden. De voro så långt på väg att de till och med gått ut för att möta brudgummen. Ja, de kommo så långt att de stodo vid själfva dörren till bröllopssalen och klappade på. Tänk, att det är möjligt att komma så långt, att man står vid själfva himmelens port och ändå går förlorad. Utanför i evighetsmörkret med slocknade lampor! Huru förskräckligt! Tänk att från himmelens port blifva kastad till det eviga mörkret, där gråt och tandagnisslan skall va-

ra. Gud hjälpe oss alla, att något sådant icke må hända oss. Må vi fatta saken på allvar och lämna oss åt Gud, icke för en vecka eller en dag, utan för tid och evighet. O, Gud, så länge du icke förskjuter mig, vill jag stanna kvar hos dig. Och du har lofvat att ingen kasta ut.

Ett tredje exempel är Judas. Han hade varit i Jesu sällskap, sett de gärningar han gjort, hört de dråpliga sanningar han talat och gick likväl förlorad. Så nära hamnen och ändå ett vrak. Nästan en kristen och likväl förlorad.

En man såg en örn flyga högt uppe i luften. Medan han betraktade honom, började fågeln sänka sig, och slutligen föll han död till marken. Mannen gick fram och fann att en liten orm hade bitit sig fast i örnens bröst och där sugit lifvet ur honom. Så kan en enda synd, som man bär på och hyllar, till sist blifva orsak till en evig förtappelse. Så var det med Judas. Han bar på en älsklingssynd, och denna synd tog slutligen lifvet af honom. Bär icke på någon synd, utan bekänn den och öfvergif den, ty det är den som skiljer Gud och dig åt.

I staden B. lämnade vid ett möte en ung man sig åt Gud. När han kom hem, gick han in till sin fader och bekände att han stulit penningar från honom och bad honom om förlåtelse. Fadern var en kristen och grät i glädje, icke öfver att sonen stulit, utan däröfver att han var så ärlig att han bekände sin synd. Han hade tagit saken på fullt allvar, såsom hvar och en bör göra. Ser du en, som är villig att bekänna sina synder, har du anledning att hoppas det bästa om honom. Huru svart synden än är, förlåter Gud den. Om synderna äro blodröda skola de varda snöhvita, äro de än purpurfärgade skola de vara såsom en ull. Sanningen häraf kunna tusenden intyga.

Judas gick förlorad. Det var, som om Jesus hade förlorat förtroendet för honom och därför lät honom gå. Det är en förfärlig sak, då Gud förlorar förtroendet för en människa,

så att han släpper henne. En man hade arbetat för sin husbonde i många år och ägde hans fulla förtroende. Husbonden litade på honom nära nog som på sig själf. Då mannen en lördagskväll skulle mottaga sin lön för veckans arbete, begärde han på samma gång betalning för en af sina medarbetare. Hans husbonde såg strängt på honom och frågade: Söker du bedraga mig? Den mannen har icke arbetat här under hela veckan''. Som af ett skott träffades mannen och blef alldeles blek. Hans husbonde såg huru hårdt det tog och tillade: ''Du skall få behålla din plats, men jag kan aldrig mer skänka dig mitt förtroende''. Detta hände på lördagskvällen. På måndagen var mannen åter på sin plats men såg sjuk och medtagen ut. Hans husbonde, som märkte det, rådde honom att gå hem och lägga sig. Det gjorde han och kom sedan aldrig mer upp. Han dog. Känslan af att han förlorat sin husbondes förtroende tog lifvet af honom. Huru skall då icke den känna sig, som är medveten om att Gud icke längre hyser förtroende för honom. Må vi icke vara ibland dem!

Ännu ett exempel ha vi i Felix. Satan har fångat flera människor genom uppskof än genom någon annan snara. Så länge människan tror det vara tid nog en annan gång, har satan henne där han vill. Felix fick höra en kraftig predikan. Paulus talade om rättfärdighet, kyskhet och den tillkommande domen och det skar i hans samvete. Felix förskräcktes, men det blef icke mer. ''Gå'', säger han, ''när det blir lägligt tillfälle, skall jag låta tillkalla dig''. Men det lägligare tillfället kom aldrig. Paulus blef aldrig mer kallad inför Felix.

Jag har sett människor, som under Guds ords predikan träffats af sanningen och bokstafligen bäfvat. De ha ryst för sina synder. De hafva sagt mig, att de icke kunnat sofva om nätterna. Men likväl ha de icke gått öfver på Herrens sida. Man kan förskräckas för sina synder och ändå

vägra att gå till Kristus med dem. Nästan en kristen och ändå gå förlorad.

En af våra dagtidningar berättade följande: En man, som varit framstående i sin omgifning, började följa strömmen och föll slutligen mycket djupt i synd. På grund af sin begafning blef han en ledare bland sina ogudaktiga kamrater. Han hamnade slutligen i ett sällskap af de allra värsta förbrytare. De voro röfvare. De brukade, när de ville röfva någon, oförmärkt slå gift i hans dryckesglas på krogdisken. Till sist kommo myndigheterna dem på spåren och de måste rymma. För en kort tid sedan öfverlämnade denne man sig åt polisen och bad att blifva afrättad så snart ske kunde, på det han måtte blifva fri från de förfärliga samvetskval, som tärde hans själ. Han berättade, att han från den stund han varit med om att begå mord, icke haft ro hvarken natt eller dag. Den mördade mannens ansikte förföljde honom öfverallt. Under natten sökte han förgäfves finna hvila. Hvarje gång han var redo att insomna tyckte han sig se den mördades anletsdrag. Han hade rest från den ena platsen till den andra, men hvart han än begaf sig, förföljdes han af samma vålnad. Sömnen flydde från hans ögon och hans förstånd höll på att omtöcknas. Då han en dag satt i ett spelhus, spökade plötsligt den mördades ansikte för hans angripna hjärna. I förskräckelsen sprang han ut och hoppade upp på ett godståg, som stod färdigt att afgå. Han lade sig i en af de tomma fraktvagnarna. Plötsligt blixtrade det till och vagnen upplystes, som hade det varit ljusa dagen, "och", sade han, "jag såg honom så klart, som jag ser eder nu, gestalten räckte fram sin hand och fattade tag om min arm. I förskräckelsen hoppade jag af vagnen och blef skadad och visste ingenting om, förrän jag vaknade i ett sjukhus och tro mig eller icke, men då de undersökte mig funno de blå märken på min arm, där vålnaden fattat tag i mig. O, jag kan icke uthärda längre,

jag vill hellre dö.'' Denne mans synder förföljde honom in i själfva döden, men han blef icke frälst. Kära vänner, det är icke så lätt att komma från ett samvete som vaknat. Dess eld kan aldrig släckas utom i den blodröda flod, som flöt på korsets stam. Man kan känna den elden brinna i ens inre och ändå gå förlorad.

Du, som står vid gränsen till Guds rike, kom till din frälsare i afton. Gör hvad du vet vara rätt. Sätt dina fötter på den fasta klippan, innan stormen bryter lös öfver din fattiga själ. Hörsamma de röster, som tala till din själ och söka att föra dig in på den rätta vägen. Snart skola många af dessa röster tystna. Lyssna till Guds ords röst. Den skall icke alltid ljuda. En dag skola människorna söka Guds ord och icke finna det. Evangelium skall icke alltid förkunnas så rikligt som nu. Slå icke heller bort deras förmaningar och böner, som ömma för din själ. Låt mig säga ett ord till eder, som äro barn från kristliga hem. Ni tycka ibland, att edra föräldrar tala till och bedja för eder för mycket. Men kommen ihåg att eder välfärd ligger dem om hjärtat. En dag skola deras röster tystna. Visen dem därför icke bort, utan hörsammen dem och kommen till eder frälsare. Tagen steget ut, ty det är allt hvad som fattas de flesta. Tänk icke, att du icke bör bli en kristen därför att du ännu icke gått långt ut i synden. Blif en kristen nu, så att du aldrig någonsin kommer ut i synd och last. De föräldrar, som säga att de icke tro att deras barn behöfva frälsas, därför att de icke lefva i grofva synder och utsväfningar, begå ett stort misstag. I hafven orsak att tacka Gud för deras dygdiga vandel. Men kommen ihåg, att den icke kommer att frälsa dem, om de förkasta Guds ord och återlösningen i Kristus. Äro dina barn snälla, tacka Gud för det, men det fordras något mer för att vara en kristen. Du frågar kanske då: ''Behöfva de verkligen fly till Jesus, när de icke lefva i synden?'' Ja, de behöfva det

så mycket mer. Hvarför? På det de må slippa att komma ut i synden. Må Gud hjälpa eder att rätt förstå denna sak.

Jag talade vid en fjortonårig gosse om hans själs frälsning. Medan vi samtalade med honom, kom hans moder fram och afbröt mig: "Låt min gosse vara i fred. Ni behöfver icke tala med honom". Gossen växte upp och blef sina föräldrars sorgebarn. Då jag sist träffade hans moder, sade hon, att hon önskade att hon aldrig hindrat mig då jag sökte vinna hennes son för Kristus och under tårar bad hon Gud och mig om förlåtelse för sitt misstag.

Låten edra barn komma till Jesus; han älskar dem. Ack. hvad jag många gånger ångrat att jag icke lämnade mig åt Gud i min barndom. Jag var så kraftigt besökt af Guds Ande. När jag var nio år gammal, gick en genomgripande väckelse öfver den trakt, där mitt hem låg. Jag såg många af mina kamrater lämna sig åt Gud. Vid mötena satt jag och önskade att någon skulle tala äfven med mig och bedja mig bli ett Guds barn, men emedan jag var ung och därtill liten till växten, gick man mig förbi. De äldre trodde att jag ej förstod saken. Men Guds Ande talade till mig och ensam för mig själf föll jag en dag ned på mina knän och bad Gud göra mig till sitt barn. Under det jag bad, tyckte jag mig känna en underbar frid genomströmma min själ, och jag blef lycklig. Men jag vågade icke tala om det för någon, ty jag trodde att man skulle anse mig för ung för att förstå mig på sådant. Om några dagar försvann känslan och jag trodde då, att allt var förbi. Men jag har ofta tänkt på huru mycket jag hade vunnit, om jag verkligen blifvit bevarad. Många minnen från ett lif i synden skulle då icke plåga, som de nu göra. Låtom oss taga vara på barnen och låta dem veta, att de hafva del i denna härliga frälsning.

Tiden är kort: därför skynda dig. Lifvets timglas har snart runnit ut. Snart skall dörren stängas och ingen nåd

finnas att få. Då skall du vemodsfullt sjunga klagosången: "Sommaren är förliden, skördetiden är förbi och min själ är icke frälst". Bestäm dig därför att blifva en kristen just nu. Icke nästan en kristen, utan helt öfver på Herrens sida. Kom, ty allt är nu redo. Gud väntar på dig, hans armar äro uträckta för att frälsa dig. Guds församling väntar på dig. Dina hädangångna nära och kära vänta på dig. Dina vänner och bekanta vänta på dig. Skall du komma?

Ju längre du väntar med att lämna dig åt Gud, dess svårare skall det blifva. Syndavanorna växa för hvarje dag till i styrka. Du kommer med hvarje flyende timme allt närmare och närmare fördärfvet. De flesta, som blifva kristna, blifva det i ungdomen. När man blir gammal, är det svårare att ändra sitt lif. Nu, då Gud kallar dig genom sitt ord och sin Ande, har du ett passande tillfälle.

Efter ett möte kom en man förargad till mig och sade: "Jag tycker icke om att ni står här och predikar skvaller. Ni har icke gjort annat hela kvällen".

Jag svarade honom att jag, så långt jag visste, icke predikat något skvaller och bad att få veta hvarför han tänkte så.

"Jo", sade han, "Ni har talat om mig i hela er predikan".

"Jag är mycket ledsen, att ni tror, att jag med afsikt anfallit eder i min predikan och skyndar mig att underrätta eder om, att det är ett fullkomligt misstag. Om jag hade något emot eder, skulle jag säga eder det enskildt."

Han trodde mig icke, och han var så uppbragt, att det icke var lönt att tala vidare med honom. Han kom dock troget med till mötena äfven i fortsättningen och jag märkte, att han var icke blott intresserad utan ock mycket orolig. Efter mötet en kväll kom han fram och bad: "Bed för mig, ty jag är mycket olycklig, jag är en stor synda-

re''. Han hade länge bekänt sig vara en kristen, och berättade nu huru han för många år sedan i Jönköping, Sverige, lämnat sig åt Gud, men så småningom affallit och nu var alldeles borta. Han öfverlämnade sig på nytt åt Herren och blef lycklig och glad. En tid därefter nedlades han på sjuksängen. Jag fick tillfälle att ofta besöka honom. Vi sågo alla huru slutet närmade sig. Då jag en söndagseftermiddag besökte honom, märkte jag att en underbar förvandling försiggått hos honom. Hans ansikte var nästan glänsande och hans ögon strålade med ett öfverjordiskt ljus. Jag frågade hur det stod till.

''Det blir snart bättre'', svarade han.

''Ni tror väl icke att ni skall blifva frisk igen?'' frågade jag.

Han bad mig komma närmare, tog mig vid handen och sade: ''Jag får snart gå hem till min Jesus, och då jag kommer till honom, skall jag hälsa honom att ni kommer efter.'' Jag tänkte: O, må det vara en sann hälsning han frambär. Må jag verkligen komma efter.

Du har nära och kära, som gått förut, de vakta och vänta på dig. Låt deras minne draga dig till Kristus. Kom till Jesus nu! Kom sådan du är!

Den gamla brunnen.

(Predikan onsdagen den 18 febr. 1914.)

I 2 Sam. 23:15—17 läsa vi följande:

"**Och David greps af lystnad och sade: 'O, att någon ville gifva mig vatten att dricka från brunnen vid Betlehems stadsport!' Då bröto de tre hjältarna sig igenom filistéernas läger och hämtade vatten ur brunnen vid Betlehems stadsport och togo så och buro det till David. Men han ville icke dricka det utan utgöt det såsom ett drickoffer åt Herren. Han sade nämligen: "Bort det, Herre, att jag skulle göra detta! Skulle jag dricka de mäns blod, som gingo åstad med fara för sina lif?" Och han ville icke dricka det. Sådant hade de tre hjältarna gjort.**"

Vid den tid, på hvilken ofvan anförda ord syfta, låg David i krig med filistéerna. Han och hans hjältar voro hårdt ansatta af fienderna. Han hade fört sina stridsmän genom ett häftigt slag och vunnit seger, men fienderna voro icke helt och hållet nedgjorda utan hade lägrat sig omkring honom. David var trött och hade dragit sig undan för att få andas ut en liten stund. Han törstar, och därvid påminnes han om brunnen vid Betlehems stadsport, där han i sin barndoms glada dagar brukade stilla sin törst. Ack, att han kunnat få endast en dryck af detta vatten just nu! En svalkande dryck från den gamla brunnen! Därför utbrister han: "O, att någon ville gifva mig vatten att dric-

ka från brunnen vid Betlehems stadsport!'' Davids hjältar bröto sig väg genom fiendens läger och hämtade den efterlängtade drycken åt sin törstande konung. Men David ville inte dricka det, utan utgöt det såsom ett dryckoffer åt Herren, ty han ville icke dricka de mäns blod, som med fara för sina lif hade hämtat vattnet.

Under gamla testamentets tid ansågs i Österlandet en brunn vara en värdefull egendom. Det var icke så lätt att få tillräckligt med vatten. Den som lyckats få en god brunn ansågs därför vara mycket lyckligt lottad. Det heter om Kaleb, att han gaf sin dotter källor ofvan och källor nedan, och hon ansågs vara mycket rik. Under den tid Abraham färdades hit och dit med sina många tjänare och talrika boskapshjordar gräfde han brunnar. Vid ett tillfälle igenfylldes de af hans fiender. Men då hans son Isak en tid därefter kom den vägen fram, gräfde han upp sin faders brunnar, som blifvit igenfyllda.

Här kunna vi hämta en god lärdom. Det finnes brunnar, som våra fäder gräft, hvilka, fruktar jag, blifvit igenfyllda af våra fiender. Det skulle löna sig mödan att gräfva upp dem igen. Våra fäder drucko ur brunnar, hvilka vi ofta försumma. Jag vill därmed icke säga, att deras tid var bättre än den, i hvilken vi lefva. Jag söker nu icke besjunga den gamla goda tiden. Det är ju helt naturligt, att de gamla tycka om den, ty den var deras ungdomstid, deras lifs glada sommardagar. Då voro de friska, lifliga och starka. Nu har ålderdomen med dess svårigheter och krämpor trängt på. Därför se de allt i mera mörka färger samt tänka på de dagar, då lifvet kändes lättare, sinnet mera lifligt och blodet varmare. Därför tala fäderna till sina gossar och mödrarna till sina döttrar om den gamla goda tiden i deras ungdom. Jag förmodar att när vi, som nu äro unga, blifva gamla, skola vi göra sammalunda. Men vi böra icke därför till den grad fasthålla det gamla att det

hindrar vårt framåtskridande. Vi böra icke rygga tillbaka för att begagna nya medel, om de äro goda och kunna tjäna till Guds saks befrämjande och vår sanna nytta.

Några af de gamla brunnarna gjorde vi dock väl i att gräfva upp igen. Det är i sanning sorgligt att de skola ligga där igenfyllda. Vi ha t. ex. bibelläsningens brunn. Våra fäder läste sin bibel. De läste den med tårar i ögonen och hjärtat i brand. Den var kartan, som visade dem vägen till himmelen, och de aktade noga på dess föreskrifter. Så ha de gamla åtminstone berättat mig. Jag har funnit, att bibeln i våra dagar icke läses såsom den borde läsas. Man läser mycket annat och glömmer Guds ord. "Guds ord och löften skall bestå", sjunga vi, men vi böra icke låta det stå — på bokhyllan. Det bör användas. Jag har ibland undrat hvad orsaken kan vara att de, som vi bedja med på våra möten, ofta så lätt dragas tillbaka ut i världen? De sakna den grund, hvilken man behöfver för sin tro då pröfvodagarna komma. Ett af vår tids största behof är en väckelse, som gifver oss större lust till Herrens ord.

En annan af de gamla brunnarna är den enskilda bönen. För många är denna tyvärr igenfylld. Nödvändigare än all annan är den enskilda bönen. Den offentliga bönen har sin plats och sitt värde, men den kan aldrig ersätta det enskilda böneumgänget. Man kan vara en sann kristen utan att bedja offentligt, men utan enskild bön kan ingen vara en kristen. I den offentliga bönen kan man skrymta, men icke i den enskilda. Skrymtaren söker icke upp bönevrån. Han står gärna i gathörnen och beder, på det att han må blifva sedd af människor. Det är ock all den lön han får. Jesus säger: "Gå in i din kammare och slut din dörr och bed din fader, som är i det fördolda, och din fader, som ser i det fördolda, skall vedergälla dig uppenbarligen." Öfvergif icke den enskilda bönen, ty då tynar ditt andliga lif bort och du affaller från Herren.

Andra brunnar nämnas i bibeln. Nya testamentet berättar, huru Jesus en gång satte sig vid en brunn. Det var Sikars brunn. Medan han satt där kom en kvinna från en samaritisk by för att hämta vatten. Hon var en stor synderska. Och med anledning af hennes ärende talade Jesus med henne om det lefvande vattnet. Kvinnan gick tillbaka till byn och omtalade hvad Jesus hade sagt henne, hvilket i sin ordning hade den verkan att hela staden kom ut för att se honom. Jag skulle vilja kalla denna brunn för det personliga vittnesbördets brunn. Att personer tala med andra om deras själs frälsning är i många fall lika viktigt som predikan.

Och här ha vi i vår text Betlehemsbrunnen. Någon har så skönt sagt, att denna brunn gräfdes under morgonstjärnans strålglans den morgonen, då Jesus föddes. Genom Jesus har öppnats en källa, som flödar fram i världens öken, och vid den ha tusenden släckt sin törst. Jag vill inbjuda eder till denna härliga frälsningskälla, som står öppen och fri för oss en och hvar. Må vi dricka däraf i fulla drag till dess vår törst för evigt släckes vid lifvets kristallklara flod, som flyter fram i det nya Jerusalems stad.

Låtom oss en stund betrakta den belägenhet, i hvilken David vid detta tillfälle befann sig. Han var trött och modfälld. Så kunna vi litet hvar blifva i lifvet. Mulna och ljusa dagar växla om med hvarandra. Vi ha fiender, som kringskansa oss, vi ha strid med ondskans andemakter i himlarymderna. De fienderna kunna följa oss i vår ensamhet, följa oss i våra tankar, sätta blodet i brand och drifva oss mot förtappelsen. Det gör oss modfällda. Och det var i en sådan modlöshetens stund som David greps af lystnad efter en dryck vatten från den brunn, ur hvilken han ofta druckit i sin barndom. O, att lifvets strider finge väcka äfven i våra själar en lust efter det lefvande vattnet.

Davids tre hjältar hämtade vatten åt honom. Det var

en hjältemodig handling och uppmuntrande för David att ha sådana män omkring sig. Låtom oss alla blifva hjältar i att uppmuntra hvarandra i lifvets strider. Det är svårt, när man är nedtryckt och modfälld. I den sinnesstämningen kan man icke mycket uträtta. Många skulle vara till stor nytta i denna världen, om de blott finge litet mera uppmuntran. Om du säger till din lille gosse, att han är den elakaste och dummaste pojke som finnes, skall det förhända ha till följd att han blir en sådan. Du kan förtaga predikanten all hans kraft genom att gifva honom så liten uppmuntran som möjligt och så mycket klander som du förmår. Sätt dig ned i kyrkbänken och se riktigt likgiltig ut, bläddra i sångboken och gäspa, och predikanten skall säkerligen hålla en dålig predikan. Du kan på den vägen förstöra en hel predikan, ett helt möte.

Det berättas om Patrick Henry, att han som gosse ansågs nästan mindre vetande. Han hade svårt för att lära, och det fick han alltjämt höra. En dag kom en herre på besök till den skola där Patrik var, och innan han lämnade lade han sin hand på den lille gossens hufvud och sade:

"Gud välsigne dig, min gosse! Du skall en dag blifva en stor man."

Ett sådant uppmuntringsord hade Patrick aldrig förr hört. Han sprang hem och sade till sin moder:

"Mamma, en man har varit i skolan i dag och sagt, att jag skall blifva en stor man."

Från den dagen var han icke längre sig lik. Han studerade med ifver sina läxor, och fastän han icke hade lätt för att studera gjorde han dock stora framsteg. Och när denna nation stod inför begynnelsen af ett stort krig, som gällde kampen för friheten, var det Patrick Henry som mer än någon annan eldade sinnena och därigenom erhöll ett odödligt namn. Så mycket kan en liten uppmuntran åstadkomma.

Jesus Kristus är en hjälte, som kommit till denna världen för att hjälpa oss. Han vill gifva oss mod i striden och leda oss på färden. Han har kommit i världen att frälsa syndare. För deras räddning bröt han sig igenom alla helvetets härar och vann en härlig seger samt gaf oss det lefvande vattnet. En hjälte är också hvar och en, som söker föra människor till Kristus. På världens sista tid gäller det att nödga människor att komma in. Det gäller att rycka dem såsom bränder ur elden.

Under sin första verksamhetstid i Chicago var Moody alltid på spaning efter nya elever för sin söndagsskola. Hvar han träffade ett barn inbjöd han det. En dag såg han en liten flicka stå i ett gathörn med en kanna i handen, i hvilken hon skulle hämta öl. Vänligt närmade han sig den lilla och inbjöd henne till söndagsskolan. Hon lofvade komma. Moody väntade henne följande söndag, men hon kom icke. Han sökte länge förgäfves efter henne, men en dag fick han se henne på gatan och skyndade emot henne. Knappast hade hon emellertid fått syn på honom, förrän hon började springa af alla krafter. Moody sprang efter henne nedför gatan. Hon sprang så fort hennes fötter förmådde bära henne och efter henne sprang Moody för brinnande lifvet. Hon sprang om hörnet ned en gata och upp en annan med Moody hack i häl. Slutligen rusade hon in i en krog, genom lokalen, upp för trappan, inåt gården och in i ett rum alltjämt följd af Moody. Hon gömde sig under sängen, men Moody drog fram henne. Denna flicka var dotter till en änka med många barn, och hela familjen blef vunnen för Kristus. Själf blef hon, då hon vuxit upp, en af de mest värderade medlemmarna i församlingen.

Jag kände en ung man, som var angripen af lungsot. Han var troende och ägde ett brinnande nit för själars frälsning. Ofta samlade han efter mötet en skara omkring sig på kyrkogården och bad under tårar de lyssnande läm-

na sig åt Gud. Han blef ett medel till mångas frälsning. Emot hösten dog han. Och jag såg huru tårarna lyste i de ungas ögon, då de gingo förbi hans bår. Han hade fått många kärfvar.

Skola vi ha några stjärnor i vår krona? Skola vi få några kärfvar med oss hem? Tiden ilar snart undan. Skynda dig, medan dagen är, ty natten kommer snart. Då skall det blifva för sent att "samla kärfvar in".

Det var minnen från forna dagar som trängde sig på David. Han ville icke ha vatten ur hvilken brunn som helst, utan från Betlehemsbrunnen. Han kom ihåg den gamla brunnen, hvars vatten smakade bättre än alla andras. Må vi icke glömma de brunnar, ur hvilka vi druckit i vår barndom. Deras vatten skall gifva oss kraft i striden och föra oss närmare himlen.

I en fabrik märkte förmannen att en gosse under arbetet tog en lapp ur sin ficka och såg på den. Han gjorde det ofta, och förmannen blef därför nyfiken samt frågade honom hvad det var han så ofta betraktade. Gossen blef förskräckt. Han trodde han skulle få afsked.

"Afskeda mig inte", sade han. "Jag menade intet ondt. Min mamma hon dog för två veckor sedan, och jag skar af ett stycke af hennes klädning. När jag ser på det, kommer jag ihåg henne, och det hjälper mig." Moderns minne var för denne gosse en tröst.

Gud gifve att vi måtte gräfva källor i tåredalen, ur hvilka våra efterkommande finna svalka. Du, som lyssnar i afton, kommer ihåg dagar i ditt lif, då du varit lyckligare än nu. Det har gått dig illa. Kanhända du fallit och dragit dig undan Gud och undan de troendes gemenskap. Men du har minnen från flydda dagar kvar, och jag önskar att du i afton grepes af lystnad efter vatten från den gamla frälsningsbrunnen. Kom ihåg din moder, som beder för dig! En man sade till mig: Jag minnes

huru jag som gosse följde min fader, när han gick och plöjde i åkern, och huru jag såg honom bita sig i läppen, då och då borttorkande en tår från kinden. Jag visste så väl hvem hans sorg gällde. Han tänkte på en son, som lämnat vårt hem och på en tid ej låtit höra af sig. Vi visste icke hvar han vistades.'' Kanske du är ett sådant barn? Vänta då icke längre. Lämna dig åt Kristus. Skrif ett bref till dina gamla föräldrar, när du kommer hem i kväll. Det skall glädja deras hjärtan.

Du har ett eget hem och dina barn växa upp omkring dig. Huru kära äro de dig icke! En dag blir något af dem sjukt. Det lilla ansiktet bränner af feber. Läkaren kommer. Han säger icke mycket men ser allvarlig ut. Sjukdomen tilltager under natten och du sänder på nytt bud efter läkaren. Han kommer och skakar på hufvudet — o, jag vet hvad det betyder. Jag förstår din ängslan, under det lif och död kämpa med hvarandra. Och du känner, huru den älskade glider ur dina händer, den lilla, som du älskar högre än dig själf. Snart är kampen slut, leendet på läpparna för alltid borta, du lägger din hjärteskatt i den lilla hvita kistan och öfverhöljer den med blommor, hvilka understundom göra sorgen ännu smärtsammare, ty det ser ut, som om de icke kunde deltaga i vår sorg. Det finnes i en sådan stund endast en tröst, och det är en dryck ur ordets tröstande brunn. O, du gamla, klara källa! Du välsignade hälsobrunn!

Jag hörde för några år sedan en man berätta sin lefnadshistoria, som djupt grep mig. Han var för många år sedan predikant i en af de största församlingarna i staten New York. Där dog hans hustru och lämnade honom ensam med tvenne små barn, två flickor. Han sörjde sin hustru så djupt, att han blef nära nog oduglig att fullgöra sina tjänsteförrättningar. Två af församlingens diakoner kommo för att trösta honom i hans sorg, men han ville

icke låta trösta sig. En af dem, en bankör, rådde honom: "Köp hem litet vin och drick det, så får du styrka och känner dig gladare." Predikanten följde hans råd och började dricka vin. Men det blef inte nog med litet, han måste ständigt öka på. Slutligen hade icke vinet åsyftad verkan, och han tog därför till ännu starkare drycker. En söndag raglade han drucken upp i predikstolen. Följden blef den, att han fick afsked; ja, den mannen som rådt honom dricka vin var till och med den förste att föreslå hans afskedande. Han föll djupare och djupare, lämnade sitt hem och lefde i sus och dus. Så hände det sig att han en dag blef häktad för ett brott, som han under rusets inflytande begått. Fastkedjad vid en neger fick han tillbringa natten, och följande morgon fördes han inför domaren, som dömde honom till sex månaders fängelse i Sing Sing. När han aftjänat sitt straff och återfått friheten, kastade han sig värre än någonsin i synd och utsväfningar. En afton vandrade han nedåt Bowery och kom att gå förbi Jerry McAuley missionen. Dörren stod på glänt. Sångens toner nådde hans öron och uppväckte gamla minnen i hans själ. Han stannade och lyssnade. Det var tonerna af en för honom gammal välkänd sång:

Jesus, du som har mig kär,
Till ditt hjärta vill jag fly,
Högt gå hafvets böljor här,
Hårdt är stormens gny.
Göm mig i din frälsarfamn
Till dess stormen rasat ut!
För mig då i himlens hamn
Och tag min själ till slut!

Allt i alla är du mig,
Allt, ja, allt i dig jag har.
Led den blinde på din stig
Och den svages starkhet var!
Blott i dig min tröst jag har.

Ack, mig arma, handen räck,
Var min sköld och mitt försvar,
Med din vinge mig betäck!

Annan tillflykt jag ej har,
Hjälplös ser jag upp till dig,
Lämna mig ej ensam kvar.
Skydda mig på farlig stig!
Sant och heligt är ditt namn,
Fullt af idel salighet,
Jag är full af synd och skam,
Du är min rättfärdighet!

Minnen från gångna tider vaknade. Tårarna trängde fram ur hans ögon och han gick in i möteslokalen. Den kvällen bad han om förbön och lämnade sig åter till Gud. Han fann sin frälsare och fick frid i sin själ. En pastor i staden tog hand om honom, köpte honom kläder och gaf honom penningar samt sökte på allt sätt hjälpa honom. Hans första tanke gällde de båda barnen, men han visste icke hvar de vistades. Ändtligen fick han veta, att de voro intagna på ett barnhem någonstädes i staten. Han reste dit. Där satt satt han nu i väntsalen, hjärtat klappade så att han tyckte sig höra dess slag. Barnens fotsteg hördes i korridoren. Han kunde icke sitta stilla, utan skyndade dem till mötes och slöt dem i sin famn. Han hade kommit tillbaka till frälsningsbrunnen. Det var en af de lyckligaste stunder i hans lif. Har du kommit på afvägar, kom då tillbaka i kväll! Äfven du skall finna frälsning, nåd och förbarmande.

Jag tycker mig höra någon säga: "Jag vet jag behöfver allt detta, och ingen kan säga mig något, som jag icke redan vet. Jag vet att jag behöfver Gud, bönen, bibeln och frälsaren, men jag har kommit så långt bort att jag kan icke finna vägen åter. Jag skulle gärna vilja dricka ur denna brunn, som du talar om, men jag känner icke

vägen dit.'' Hör, min vän, Gud skall bära dig dit i ett enda steg. Vägen är kort, vägen till korset, där Kristus dog för dina synder.

Jag inbjuder dig i afton till den gamla brunnen, till Guds ord och löften, till Jesus, som kan frälsa dig. Gud välsigne dig! Han kan hjälpa oss alla hem. Amen.

Nådefull Uppmuntran och allvarlig varning.

(Predikan torsdagen den 19 febr. 1914.)

I Mark. 3: 23—30 läsa vi följande:

"**Sannerligen säger jag eder: Alla synder skola förlåtas människors barn, äfven de hädelser, med hvilka de än må häda, men hvilken som hädar den Helige Ande har icke förlåtelse till evig tid, utan han är skyldig till evig dom. Ty de sade: 'Han har en oren ande'.**"

Herren Jesus talade dessa ord med anledning af en beskyllning, som hans fiender hade utslungat mot honom. De hade sagt om honom, att han verkade sina krafter genom de onda andarnas furste. De hade sett honom bota de sjuka, uppväcka de döda och utdrifva onda andar, men i stället för att på grund af dessa tecken och under erkänna hans gudomliga sändning, upptändes de till ännu större hat och bitterhet mot honom, och slutligen utslungade de mot honom denna den hemskaste af alla beskyllningar. För att gendrifva detta påstående bevisar Jesus att satan icke utdrifver sig själf, ty då vore ju hans rike söndradt mot sig självt. Men om han utdref de onda andarna med Guds finger, då hade ju Guds rike kommit till dem. Satan oroar aldrig sig själf. Om en människa oroas öfver sina synder, kan man vara viss om att satan icke är orsak därtill. Nej, hans största önskan är att människorna skola vara lugna i sina synder, ja han vill om möjligt vagga dem ännu dju-

pare in i syndasömnen. Om Gud lämnade människan i ro skulle hon aldrig det minsta ängslas öfver sin förtappade ställning. All syndaånger, som åstadkommer bättring till frälsning, har Gud verkat. När du ser en människa, som blifvit orolig öfver sin ställning och kommit i ånger öfver sina synder, kan du därför vara viss om att Guds Ande varit verksam i hennes hjärta. Om satan skall utdrifvas, så måste det ske genom Guds makt. Människan kan icke i egen kraft slita hans band och bojor. Den starkare måste komma och lossa syndabanden och släppa henne fri.

Guds ord är icke gifvet i den afsikten att det skall skrämma oss. Det är mycket möjligt att någon, då han hör en sådan text som denna uppläsas, tänker att predikanten har för afsikt att skrämma. Dylika tankar kunna lätt hindra oss från att rätt mottaga ordet. Min afsikt är dock ingalunda den att skrämma. Hvad skulle jag vinna därmed? Men Guds ord varnar. Det är en verklig fara å färde, och därpå vill Gud rikta vår uppmärksamhet. Hans ords varningar äro därför inga tomma skrämskott. Vi kunna vara vissa på att de faror, för hvilka Gud varnar, verkligen finnas. De äro icke klokt uttänkta fabler. De äro inga fantasifoster utan verkligheter. Må vi därför låta oss varnas.

Blotta förskräckelsen frälsar ingen människa. På domens dag skola människorna uppgifva anden af förskräckelse och likväl gifva de icke Gud äran. Hvad vi böra göra är att lyda Gud, icke därför att vi rädas för honom utan därför att han är vår fader, därför att han älskar oss och därför att det är rätt att lyda honom.

Några unga män, hvilka arbetade i en grufva i England, besökte vid ett tillfälle sammankomsterna, som höllos där i trakten. Många blefvo omvända till Gud, men dessa unga män tycktes vara alldeles förhärdade. Då de en afton i december månad voro närvarande vid mötet,

uppstod ett förfärligt åskväder, något som var mycket ovanligt vid denna tid af året. Stor fruktan kom öfver alla de församlade, och det blef en underbar scen. Åskan dundrade så att byggnaden, i hvilken de befunno sig skakade. Den ene efter den andre af de unga männen föllo ned på sina knän och började ropa om nåd och frälsning. Innan stormen var öfver, bekände de sig alla hafva fått frid med Gud, alla utom en som ännu dröjde. "Nej, jag vill icke nu afgöra denna sak", sade han, "om jag nu skulle böja mina knän, skedde det under inflytandet af den förskräckelse, som åskvädret framkallat, och jag skulle icke kunna klart öfverväga hvad det gällde. Men så snart jag lugnat mig skall jag med Guds hjälp blifva en kristen, ty jag vill aldrig mer gå igenom hvad jag i kväll erfarit. Jag har känt det, som hade jag stått på själfva branten af helvetet; om domens dag nu vore inne, skulle jag vara förlorad för evigt!" De gingo hem och nästa dag uppsökte predikanten den unge mannen i hans hem, samt påminde honom om hans löfte. "Huru skall det bli"? frågade han.

"Jo, just som jag sade i går kväll", blef svaret.

De böjde sina knän och mannen lämnade sitt hjärta åt Gud. Inom sex månader hade alla de som under stormen ropat till Gud om nåd, affallit och på nytt gått ut i synden och världen, men den unge mannen, som väntade tills han lugnat sig blef beståndande och till stor nytta för Guds sak. Så är det icke min mening att röra edra känslor genom att söka förskräcka eder, utan i stället att tala så, att I måtten kunna öfverväga saken, som nu ligger framför oss. Gud önskar icke att skrämma dig till sig, nej, han vill locka dig till sin öppna fann, till sitt hulda hjärta. Det var ju förskräckelsen, som kom denne man i vår berättelse att vakna upp öfver sin ställning, men han insåg klart att det behöfdes mer än endast ett tillfälligt känslosvall för att handla i denna sak. Vi behöfva en bättre grund för vår

tro än tillfälliga känslor hvilka uppväckas af de yttre omständigheterna.

Jag har valt denna text i kväll emedan jag tror att den innehåller ett budskap för oss alla just på denna stund. Må den gifva anledning till ett sant väckelsemöte!

Vi mötas här af en nådefull uppmuntran. "Alla synder skola förlåtas människors barn". Är det icke ett i sanning uppmuntrande ord att Gud förlåter synder? Huru hopplöst vore icke vårt tillstånd om det icke vore sant, huru förtviflad vår ställning! Huru skönt att veta att den tunga syndabördan kan lyftas af våra hjärtan, att banden kunna slitas, att det finnes räddning för alla fattiga syndare. Ingen annan än Gud kan göra sådana under. Många söka på andra sätt blifva af med syndabördan, men de misslyckas. Somliga söka dränka sin syndasorg i glaset. Fåfänga försök. Förr eller senare dyker den åter upp. Endast då Gud får förlåta synden finner samvetet lugn och ro. Endast i det blod, som rann på Golgata, kunna vi blifva rentvagna från alla våra synder. Shakespeare beskrifver, huru Lady McBeth sedan hon mördat en man, lider obeskrifliga samvetskval. Hennes kammarpiga ser henne där hon står vid tvättbäckenet, tvående sina händer för att söka få bort blodet, med hvilket hon tycker dem vara besudlade. Full af kval vrider hon dem och utropar: "Bort du fördömda fläck!" Men det fanns icke vatten nog i alla sjöar för att borttvaga den. Hon hade ingen kännedom om det blod som renar från alla synder. Men vi ha reda därpå. O att du ville hasta dit i afton!

Det är också uppmuntrande att betrakta det sätt, på hvilket Gud förlåter synder. Han utstrycker våra synder och kommer dem icke mera ihåg. Han kastar dem bakom sin rygg, ned i hafvets djup, i glömskans haf. Det finnes ingen, som vet hvar det ligger, och så vet ingen hvar våra synder äro, då Gud kastat dem bort. Han glömmer den

snö, som föll i fjol. Han förlåter icke såsom somliga människor. Ofta har jag hört sägas: "Förlåta kan jag väl, men glömma det kan jag aldrig". Minnet af de mot oss begångna oförrätterna vill så gärna ligga och skafva i själen och störa det goda förhållandet, som borde råda emellan oss och den vi förlåtit. Du kan lika gärna söka en synål i en ocean, som våra synder sedan Gud förlåtit dem. Icke ens djäfvulen kan finna dem.

Huru uppmuntrande är icke den sanningen att Gud är snar till att förlåta synder. Han har lust till barmhärtighet. Han har icke lust till någon syndares död. Han vill icke kasta en enda till helvetet. Han gläds, då han får välkomna de förlorade barnen. Ingen behöfver länge tigga honom om förlåtelse, ty hvilket ögonblick som hälst står han redo att bevisa syndaren nåd. Innan bönen hunnit dina läppar har Gud hört och besvarat den. Äfven om du själf icke genast förnimmer det, har han dock lika visst förlåtit dig allt.

En liten flicka hade begått en förseelse, hvilken hon ofta förut gjort sig skyldig till och varnats för. Då hennes moder agade henne, bad den lilla: "Snälla mamma, förlåt mig. Jag skall aldrig mer göra om det". Men för att göra agan så mycket kraftigare skickade modern henne till sängs utan att gifva henne den förlåtelse hon bad om. Under natten insjuknade flickan i häftig feber och började yra. I yrseln ropade hon: "Mamma, o mamma, förlåt mig." Och bredvid den lilla sängen låg modern på sina knän sökande att lugna sitt döende barn. Men nu kunde den lilla intet fatta. Hon dog utan att ha fått höra förlåtelsens ord från moderns läppar.

Men då en människa kommer till Kristus, behöfver hon icke tigga förgäfves om nåd. Han är snar till att förlåta synder. Det är uppmuntrande för oss som söka vinna syndare för Gud. Då vi inbjuda dem att komma, veta vi, att

vi inbjuda dem till en, som skall göra hvad han lofvat och hans löfte är: 'den som kommer till mig skall jag sannerligen icke kasta ut'. Ja den som åkallar Herrens namn skall aldrig komma på skam. Därom vittna både Guds ord och erfarenheten.

Det finnes hopp för alla slags syndare. Äfven för de djupast sjunkna finnes räddning. Guds starka armar kunna lyfta oss alla upp ur syndagropen och ställa våra fötter på den fasta klippan. Han kan ock vill hjälpa den allra svagaste. Somliga kristna klandra sådana som ofta anhålla om förbön. Någon begär vid ett möte att de kristna skola bedja för honom. Jag frågar sedan: "Hvem var den mannen, som begärde förbön?" "Å", svara de, "han har blifvit omvänd så många gånger, att vi icke längre ha något förtroende för honom". Men huru många gånger skola vi då bedja för en människa? Vi böra icke förakta någon, som söker vår hjälp, huru svag han än må vara. Jag hyser mera respekt för den som har så mycket intresse för sin själ, att han begär de troendes förböner, än jag har för den som är så likgiltig att han bryr sig platt intet därom. Jag har mera respekt för den som försöker göra hvad rätt är, äfven om han skulle misslyckas än jag har för den, som alls icke vill det rätta. Ingen behöfver blygas däröfver att han vill komma tillrätta med Gud. Men däröfver bör man blygas att man står Gud emot.

Det berättas om Jerry McAuley, att han blifvit omvänd icke mindre än sju gånger. Sex gånger föll han tillbaka igen, men den sjunde blef han beständande. Efter sin omvändelse fick han i många år lefva och verka för sin frälsare. Han upprättade i New York en slummission, där mången stormdrifven själ funnit hamn och många lågt sjunkna syndare börjat ett nytt lif. Så dog han. Hans kvarlefvor fördes till en af New Yorks finaste kyrkor och

man sände bud efter landets främsta talare att hålla loftal vid hans bår. Då kistan fördes in i kyrkan, trängde sig en gammal trasigt klädd man fram. Hans rygg var böjd af årens tyngd, hans ansikte bar märken af ett vildt lif i synden. I ena handen höll han en till hälften vissnad blomsterbukett, och enträget bad han att få komma in och kasta en sista blick på Jerrys anletsdrag. Efter många om och men fick han träda in. Sakta gick han fram till båren och lutade sig öfver kistan. "Farväl Jerry", mumlade han, "du är den bästa vän en gammal syndare någonsin haft". Och under det strida tårar vätte hans kinder, lade han den skröpliga buketten på kistan. Den gamle mannens vittnesbörd var enligt mitt tycke det bästa Jerry fick. Men hvad jag ville säga är: Det betalade sig att bedja för Jerry sju gånger, ja hundrade gånger, då han till slut vanns för Gud. Låtom oss icke tröttna att bedja för våra medmänniskor! Jesus har icke tröttnat att bedja för oss trots all vår svaghet. Låtom oss söka handla mot andra såsom Jesus handlar mot oss. Ja, den allra uslaste kan blifva frälst. Är icke den sanningen en ljuflig uppmuntran?

Vi mötas också i detta bibelord af en allvarlig varning: Den som hädar den Helige Ande har icke förlåtelse till evig tid utan är skyldig under en evig dom. Många andra ställen i bibeln framställa samma sanning. Det är en allvarlig påminnelse. Människan kan verkligen komma i ett sådant tillstånd att ingen räddning gifves. Det finnes en synd, för hvilken det icke gifves förlåtelse. Huru veta vi det? Först och främst därför att Jesus varnat för en sådan synd. Det skulle han icke hafva gjort om ingen dylik synd funnits och ingen möjlighet varit att falla uti den.

Vi ha vidare genom erfarenheten kännedom om denna synd. Det är icke först vid döden som möjligheten att

blifva frälst är för alltid afklippt. För många är denna sak afgjord långt dessförinnan. Döden är icke så viktig, lifvet är långt viktigare. Såsom vi användt vårt lif, sådant skall slutet blifva. Det korta jordelifvet är den nådatid, under hvilken vi böra söka Herren. Men det kommer ett särskildt ögonblick i de flesta människors lefnad, då frälsningssaken afgöres. Det är ett ögonblick, på hvilket vårt eviga väl eller ve hänger. Somliga bland eder ha kanske redan skridit öfver denna stund, andra åter ha den framför sig. Du sitter här i kväll och lyssnar till ordets predikan. Det väcker dig till eftertanke. Du kan icke hjälpa det; något tänker du om denna sak, medan du lyssnar. Känslor uppstå i ditt inre. Guds Ande manar dig och Jesus klappar på ditt hjärtas slutna dörr. Något måste du göra med Jesus, som kallas Kristus. Och hvad du i afton beslutar i saken kan afgöra din frälsning eller förtappelse. Jag vill icke säga, att detta är det sista tillfället du får; därom vet jag ingenting, men det kan vara möjligt. Det kan vara sista gången den kärleksrike Guden klappar på ditt hjärta. Det skall måhända i afton afgöras, huruvida du skall blanda din röst i frälsta skarornas lofsång eller dina förtviflans rop med de fördömda i förtappelsens hemska mörker. Betänk dig hvar du skall tillbringa din evighet?

Hvad är då synd mot den Helige Ande? Frågan kräfver förvisso ett svar. Somliga tro att de begått denna synd. Jag har träffat människor, som tro sig hafva begått synd mot den Helige Ande och som förtvifla i sorgen däröfver. Men vi kunna vara förvissade om, att den människa, som har så mycket känslor kvar, att hon sörjer öfver sina synder, icke har begått den synden. Hade hon det, skulle hon icke sörja däröfver. Så länge en människa erfar en maning att komma till Gud, till Kristus och hans kors, har Anden ännu icke vikit, och så länge Guds

Ande vakar, kan människan komma till Gud. Först då denne Ande öfvergifvit henne hvarken kan hon eller vill hon det. Hon har då blifvit så förhärdad, att hon är alldeles känslolös. Ingenting kan längre röra hennes hjärta. Jag har sett sådana på dödsbädden. De äro icke rädda för att dö. De äro då lika känslolösa som förut. Huru är det med dig? Du minnes, huru man, då du var ett barn, talade till dig om Jesus och ditt hjärta rördes, men nu rör det dig icke mera. I ungdomsdagarna erfor du ofta Guds Andes maning, men du märker den icke mer. Känslolös! Känslolös! Af alla förbannelser som kunna träffa min fattiga själ, bevara mig, o Gud, från något så hemskt som att blifva känslolös!

Hvad är då synd mot den Helige Ande? Är det månne, att man tillskrifver satan de verk som Gud gör? Är det att kalla Guds Ande för satans ande? Hade de, till hvilka Jesus talade dessa ord begått denna synd, då de sagt: "Han har en oren ande"? Näppeligen. Men de stodo ganska nära det hemska bråddjupet, och Jesus ville varna dem att de icke måtte stupa ned däri. De stodo vid själfva gränsen, redo att stiga utom frälsningens område. Somliga af Jesu åhörare begingo utan tvifvel slutligen denna synd och gingo därför förlorade. Tänken eder deras sinnesbeskaffenhet. De sågo Jesus göra tecken och under. De voro med, då han gjorde de blinda seende, de döfva hörande, de halta gående. De sågo honom bota de sjuka och uppväcka de döda. Men de erkände honom icke, de ville icke erkänna honom. Deras bitterhet blef i stället större och slutligen jagade de honom in i döden. De anskaffade falska vittnen mot honom och svuro bort hans lif. De upphängde honom på förbannelsens trä. Han dog. Han lades i grafven och på tredje dagen uppstod han igen. Trodde de på honom nu, då han genom det största af alla under, bevisat sig vara

Guds son? Nej, de stålsatte sig mot allt. De ville icke tro sanningen. Ingenting kunde förmå dem därtill. När de fingo veta att han uppstått från de döda, sade de till vakten: "Sägen att hans lärjungar stulo bort honom". På pingstdagen kom den Helige Ande, men äfven mot honom förhärdade de sig, och slutligen hade de hunnit utom alla nådens gränser. De hade syndat bort sin nådatid. De hade trampat på hvarje sanning och kväft hvarje öfvertygelse, till dess det eviga mörkret öfvertäckte dem.

Man kan gå långt i hädelse utan att ha begått den synd, för hvilken ingen förlåtelse gifves. Gud är långt större i nåd och förbarmande än vi någonsin ana. Men han låter icke gäcka sig. Kommen ihåg det!

Den 31 maj 1904 voro fyra unga män sysselsatta med att spela kort i ett hus i Chicago. De kommo i samtal om religionen och därunder yttrade en af dem: "Jag tror icke att det finnes någon Gud. Jag tror det åtminstone icke förrän han bevisar sin tillvaro. Men om han på denna stund slår mig stum och döf, skall jag tro att han finnes till. Några ögonblicks tystnad inträdde. Plötsligt sträckte han upp sina händer, vacklade och föll medvetslös till golfvet. Hans kamrater trodde till en början att han skämtade. Men snart skyndade de förskräckta fram, lyfte upp honom och fann att han verkligen var medvetslös. Man hämtade läkare och han återfick medvetandet, men han kunde icke höra ett enda ord ej heller få fram det minsta ljud öfver sina läppar. Han var döf och stum. De gåfvo honom papper och penna och han skref: "Gif mig en bibel", samt därnäst: "Jag önskar träffa min mor". De förde hem honom och följande dag sände de bud på en pastor i staden. Den slagne mannen meddelade honom att han begått en stor synd och fått sitt straff. I samma ögonblick som de hädiska orden uttalades, hade han sett som en blixt och förlorat medvetandet. Han ville

nu tro att det fanns en Gud, ja han ville till och med lämna sitt hjärta åt honom. Så småningom tillfrisknade han och var om några månader återställd. Allt intill denna dag är han en sann kristen. Fast han uttalte denna hädelse, hade han dock icke begått den oförlåtliga synden. Gud straffade honom för hans häderi, på det han måtte besinna sig.

Gud låter icke gäcka sig; hvad en människa sår, det skall hon ock skörda. Låtom oss taga varning och vända om, innan vi gått för långt. Synden för dig allt närmare och närmare fördärfvet. Du menar du skall kunna stanna i ditt lopp, när hälst du vill. Du litar på din styrka och viljekraft. Jag har hört om en ung man, som, fastän han vuxit upp i ett kristligt hem, fått en god uppfostran och tagit graden vid universitet, blef en drinkare och en förskräcklig gudsförnekare. I Kalifornien fick han anställning som kusk, men man kunde icke lita på honom. Han var annars en man med ovanlig begåfning. I Kalifornien brukar man för de branta backarnas skull en kraftig bromsinrättning, som skötes med ena foten, och med denna reguleras vagnens fart. En färd på dessa slingrande vägar bland bergen är vågsam nog, ännu allvarsammare är det att sköta häst och vagn. Vid sidan af vägen ligga bråddjupen hundratals fot djupa, och ibland händer det att köraren förlorar kontroll öfver hästar och vagn, så att alltsammans störtar ned och både människor och djur dödas. Det fordras en klar hjärna och en stadig hand hos den som skall köra. Det var en sådan anställning denne unge man erhållit. Efter en tid insjuknade han och fördes till ett sjukhus i Marysville. Där låg han nu och kämpade med döden. Hans syster som kommit från östern för att sköta honom märkte, huru han ständigt kastade ena benet öfver täcket och trefvade med foten såsom hade han sökt något, och hon frågade: "Hvad är

det fatt? Hvarför lyfter du alltjämt upp knäet?'' ''Ah'', svarade han, ''jag är i en förskräcklig utförsbacke och kan icke finna bromsen. Hästarna skena, och jag kan ej finna tömmarna. Hjälp mig att stanna. Nu går det fortare — fortare''. Dödsrosslingen hördes i hans bröst och om några ögonblick var han död. Han var i utförsbacken, vid syndens och den eviga förtappelsens afgrundsbrant, och han kunde icke stanna. Så är det med somliga bland eder. I tänken att I kunnen stanna, när I viljen, men en dag skolen I finna att edra synder hafva fått makt öfver eder, de skena med eder till dess I stupen ned i ett brinnande, fräsande helvete. I skolen en dag söka efter bromsen och icke finna den. Hören därför i dag den varningens röst, som manar eder att stanna. Vänden om, medan samvetet ropar och Anden manar och vänner bedja, på det I mån frälsa edra själar, innan I kommen i utförsbacken, där I icke kunnen stanna.

Hvilka äro de som mäst stå i fara att begå den synd, från hvilken räddning icke längre gifves. Skrymtare höra dit. En man, som låg på dödsbädden ropade: ''Jag har lekt kristendom i tio år!'' Huru förfärligt! Må ingen leka med sin själs eviga väl. Hvad du än gör, tag saken på fullt allvar! Bekänn dig icke vara en kristen, om du icke menar ärligt därmed.

De kristnas barn, som alltjämt förakta och förkasta sina föräldrars Gud och deras böner, stå i fara att begå denna synd. Huru förfärligt att gå förlorad med alla dessa böner och tårar hvilande öfver sig. På en plats besökte en ung man våra möten och var allvarligt rörd af Guds Ande. En kväll samtalade jag med honom. Han var nära som på en hårsmån att komma öfver på Herrens sida, men en annan makt grep honom, och han rusade ut ur kyrkan. Det var sista gången han besökte ett möte. Då han följande vår en kväll gick hem från ett

gille, frågade en af hans kamrater honom, hvart han skulle gå. "Till helvetet", svarade han. Den natten insjuknade han häftigt i lunginflammation. Nästa dag blef jag kallad till hans sjukläger, men han hade redan förlorat sansen och inom tre dagar var han lik. Vid hans graf stodo hans gråtande föräldrar utan hopp om att få möta sin son i de rättfärdigas uppståndelse. Jag fruktade hans moder skulle dö af sorg. Han var en af de många som synda bort sin nådatid.

Affällingar stå i fara att begå synd mot den Helige Ande. De som efter en tid vända bort från Gud och tillbaka till synden blifva tusenfaldt mera förhärdade än förut. Du affälling som är här i afton, känner du en minsta maning att komma till Gud, dröj icke, utan skynda dig, innan Anden lämnar dig och du förgås i dina synder.

Kom du, som känner Jesu klappande hand på ditt hjärta. Kom, innan det blir försent! I barn af troende föräldrar, förhärden icke längre edra hjärtan! Jesus väntar på eder nu. O, du Guds Ande, tala till dessa själar i kväll, du som känner hjärtan, mana dem att de måtte komma. I förlorade söner och döttrar, kommen hem till fadershuset!

En dyster klagan.

(Predikan fredagen den 20 febr. 1914.)

I Jer. 8:20 läsa vi:

"**Skördetiden är förbi, sommaren är tillända och ingen frälsning har kommit oss till del**", eller, som det heter i en annan vers: "**min själ är icke frälst**".

Det är en del af den vemodssång, som profeten Jeremia lägger i det affallna Judafolkets mun. Jeremias har kallats den "gråtande profeten". Visst är, att han djupt kände sitt folks nöd och sörjde däröfver. "O", säger han, "att mitt hufvud vore vatten och mina ögon en tårekälla, att jag dag och natt måtte begråta de slagne i mitt folk". Han talade allvarsamma förmaningsord till dem, han bestraffade dem för deras synder, men han gjorde det med ett hjärta fullt af medlidande. Han var känslig. Därom vittnar mycket i hans bok. Så bör predikanten se till, att han icke blifver kall och hård, under det han talar till folket. Låtom oss säga sanningen, men säga den med ömt hjärta, säga den i kärlek. Vi äro mycket beroende af känslor. Vi skulle icke kunna uträtta mycket i denna världen, om våra känslor icke blefve upplifvade för än det ena och än det andra. Människans vilja och förstånd synas för det mästa taga djupt intryck af känslan och vi böra därför icke underskatta betydelsen af känslans kraft i hvad sak det vara må.

Israel hade som en nation förslösat sin nådatid. Dess sommardag och skördetid voro förbi, men folket aktade icke därpå. Nu kunde de icke få den tillbaka. "Dagar som gått komma aldrig igen". Vi kunna icke återkalla en enda dag af vårt flydda lif. Det bör lära oss att rätt använda den tid Gud gifves oss, att akta på de tillfällen han skänker. De tillfällen vi i dag haft komma aldrig mera åter. Du kan få andra tillfällen, men dem, som du i dag haft, komma aldrig mera åter. Har den skatten glidit dig ur händerna, kan du aldrig mera taga den fatt. Gör därför din flit och använd din dag på bästa sätt. Någon har sagt, att tillfället liknar en man, som är skallig baktill på hufvudet men har en hårlock på pannan. Griper du honom i locken kan du hålla honom fast, men kommer han förbi dig kan du det icke. Du går genom denna världen endast en gång. Gör därför allt det goda du kan, ty du kommer icke mera att vandra den vägen fram.

Israel kände icke sin besökelses tid. De förkastade Herren och hans ord, men de fingo också bittert ångra därpå. Deras frälsningstid hade nu gått tillända. Sommaren var förbi, skördetiden förliden, och den kalla vinterkylan hade inträdt. Därför sjöngo de denna vemodssång. Det finnes människor, som ännu handla på samma sätt. Ibland klappar Herren hårda slag på den slutna hjärtedörren. Vi se huru människor röras och vi börja hoppas, att Herren skall få hand om dem. Men rätt hvad det är, få vi göra den sorgliga erfarenheten att de icke tagit saken på fullt allvar utan slutit sitt hjärta för Herren. Rätt hvad det är har tiden gått och maningarna blifvit färre och hjärtat hårdare. Du kommer allt närmare och närmare slutet. Aldrig har det varit så få sandkorn kvar i ditt lifs timglas som nu. Aldrig har ditt jordiska lifs kapital varit så nära slut som nu. Snart skall du ligga på bår och bäras bort till ditt sista hvilorum. Men

hvar, o säg mig hvar, skall din fattiga själ hamna efter jordresans slut? Skall du blanda din röst i denna vemodssång: "Sommaren är förbi, skördetiden är förliden och min själ är icke frälst"?

Låtom oss, som bekänna oss för att vara troende hasta till verket, ty natten kommer, då ingen kan verka. Rädda dem, som stappla fram till bödelsbänken, medan det är tid. Tänk icke att saken låter vänta på sig. Låt icke dina händer färgas röda i mördade tillfällens blod. Gud går icke hastigt till doms, men hans dom kommer lika säkert. Konungens ärende är brådskande. Dina tillfällen att söka rädda människor från synden, skola snart vara slut. Därför skynda!

Frälsningstillfällena skola också taga slut. De blifva färre och färre för hvarje dag som går. Det kommer en dag då människorna skola önska sig en stund såsom denna. Du sätter icke nu så mycket värde på att du har tillfälle att höra Guds ord, ja det sitter möjligen sådana här, som velat vara annorstädes; de ha kommit hit för att göra sina anhöriga och vänner till viljes. Men en dag skall Guds ord tagas bort från jorden. Då skall man söka efter Guds ord och icke finna det. Den rike mannen i pinan får först då missionssinne. "Sänd någon från de döda, ty jag har fem bröder, att icke äfven de måtte komma till detta pinorum". Han ville icke att någon af dem skulle komma dit. Om vi i dag kunde höra ropen från förtappelsen, skulle vi af dem få en kraftigare varning än någon af oss kan gifva.

En man, som lefvat ett mycket gudlöst lif rycktes plötsligt bort genom döden. Vid begrafningen lät jag hans lif tala till varning för alla, ty hans lif var så uppenbart att det ej kunde döljas. Efter begrafningen sade hans hustru till mig. "Om min man har gått till helvetet så vill äfven jag dit".

"Eder man vill icke ha er dit", svarade jag.

"Huru vet ni det?"

"Jo, den rike mannen ville icke att hans bröder skulle komma dit han gått. Han önskade dem en bättre död."

Nej, ingen af dina bekanta. som dött i sina synder önskar att du skall komma efter dem till en sådan plats. Mycket sällskap i pinan skall icke det minsta kunna lindra deras smärtor, som vistas där. De önska icke att du skall komma dit.

Det första jag vill rikta eder uppmärksamhet på är de härliga nådestiderna, som här omtalas under bilden af sommar och skördetid. Sommaren kan beteckna åtskilligt. Den kan användas som en bild af barndomstiden. Barndomen är lifvets vårtid. Under barndomstiden är sinnet mäst böjligt. Det är svårt för en gammal människa att ändra sina åsikter och uppfattningar. Hennes daningstid är förbi. Men barnasinnet är mjukt och mottagligt för intryck. Lycklig den, som gifvit sitt hjärta åt Gud i barndomen. Lycklig den, som får tjäna Gud i unga år, innan syndens frostnatt hunnit skada lifvets blomma. Det är något stort att få lefva i gemenskap med Gud från tidigaste år. Huru viktigt är det icke, att vi söka föra barnen till Kristus. Somliga inse icke detta. De mena att barnen ännu icke ha kommit ut i synden och därför icke behöfva frälsas. Men just därför behöfva de föras till Jesus på det att de aldrig må komma ut i synden utan hela lifvet blifva bevarade från den. Barn förstå mera än vi ana angående denna sak. De gifva akt på mera än vi ofta tro. Ack, att jag hade lämnat mig åt Herren i min barndom! Jag minnes huru jag kände mig manad därtill, men det var något, som höll mig tillbaka. Många minnen, som nu besvära mig, skulle då icke finnas. Våra synder kunna förlåtas, men märkena vilja gärna sitta kvar. Kom därför tidigt till

Gud och du skall slippa ifrån dessa minnen. Ingen är för ung att lämna sig åt Jesus. Ingen kan komma till honom för tidigt, men väl kan det blifva för sent. När vi räddat ett barn från synden, ha vi icke endast räddat en själ utan ett helt lif. Det är större vinst att få föra ett barn till Kristus, innan det kommit ut i synden än att rädda en, som förstört en stor del af sitt lif i synden. Det går icke så lätt då. Det hade varit lättare att föra dem tillrätta i barndomens sommartid.

En liten flicka, som älskade Jesus, bad sin pastor om att blifva upptagen i församlingen. Men han menade att hon var för ung. Hon höll enträget vid sin begäran och för att pröfva henne, frågade han henne om hon vunnit någon för Jesus.

"Nej", svarade hon, "men jag vill göra det, om jag kan".

"Känner du gamle Dan Tucker, som bor därborta i skogen?" Vid det namnet ryste flickan till, ty hon hade hört, att han var en mycket syndig och ond man. "Om du vågar att tala med honom om Gud, skall du få blifva upptagen i församlingen", fortsatte pastorn.

Flickan gick och tänkte på saken. Hon var rädd för mannen och bad Gud hjälpa sig. En dag fick hon mod att besöka honom. Han satt vid husknuten och märkte icke, då den lilla flickan kom. Helt plötsligt fick han höra en skälfvande barnaröst som hälsade honom. "Hvad vill du"? sade han barskt.

"Jag önskar att ni ville lämna eder åt Gud. Säg vill ni icke göra det? Min pastor har sagt att om jag gick och talade med er om Gud, skulle han upptaga mig i församlingen. Gör mig till viljes, lämna eder åt Gud!"

Den gamle förhärdade syndaren började gråta som ett barn. Han kom i ett ögonblick ihåg sitt barndomshem och

sin gudfruktiga moder. Tillsammans böjde den lilla flickan och den gamle mannen sina knän, och han blef en kristen. Jag behöfver icke tillägga att flickan blef upptagen i församlingen. Låtom oss icke stöta bort barnen. Kom ihåg hvad Jesus sade: "Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke".

Ungdomstiden kan också liknas vid sommaren. Det är den tid, då lifvets blommor stå i sin skönaste fägring, då solen lyser klarast och turturdufvans röst höres. De flesta, som blifva frälsta, blifva det i ungdomen, få komma till Herren sedan de blifvit gamla. I ungdomen drömmer man sina lifligaste och skönaste drömmar. Det var så med Josef. Han såg i sina ungdomsdrömmar huru kärfvarna på fältet allesammans bugade sig för honom. Gud vare tack för ungdomssynerna, hvilka sporra till ett högre och ädlare lif. Abraham Lincoln drömde sköna drömmar, medan han arbetade i Illinois' skogar, och hvarhälst en ung man eller kvinna uträttat något i världen, har det varit genom ungdomsdrömmarnas inspiration. Saulus såg en syn då han var på väg till Damaskus för att förfölja de kristna, och den förändrade hela hans lifsriktning. Sådana syner äro värda någonting.

Man bör akta på lifvets sommardag. Man bör lämna sig åt Gud i ungdomen. Det är dåraktigt att vänta tills man blifvit gammal innan man blir en kristen. För det första får du kanske aldrig tillfälle då. Ja, du kanske lefver icke tills du blir gammal. För det andra är det en dårskap att gifva satan och synden sina bästa år och krafter; gifva honom ungdomens liflighet och värme och sedan gifva Gud det lilla, som möjligen är kvar. Är det icke nedsättande att resonera så? Att gifva satan det bästa man har och, då man slitit ut sig i hans tjänst, gifva Gud trasorna, som ännu finns kvar. Många vänta att söka

sin frälsning, till dess de ligga på dödsbädden. Men man kan icke finna en sämre tid att börja ropa om nåd. Dessa dödsbäddsomvändelser äro mycket opålitliga. Jag har hört människor, som lofvat mycket, då de trott sig vara nära döden, men om de tillfrisknat ha de glömt alla löften och begifvit sig ut i synden igen. Den människa, som icke brytt sig om Gud förr, skall finna det svårt att få ro för sin ande, då hon ligger för döden. Jag vill icke påstå att ställningen är alldeles hopplös, ty Jesus tog en döende röfvare med sig till paradis, men det är också det enda exemplet på en dödsbäddsomvändelse, som vi ha i bibeln; det visar, att vi icke böra förtvifla, men också att vi icke känna oss alltför säkra.

Hälsans dag är en sommartid. Ingen tid är bättre att lämna sig åt Gud än då man har hälsa, krafter och sina sinnens bruk. Tänk så skönt att få offra hälsans dagar åt Herren. Aldrig skall någon ångra på att han gjort det. Man ångrar endast på att man icke offrat sig förr och mera helt åt honom.

En sommartid är också den nådatid, som Gud skänkt oss. Under den kallar Gud oss på många sätt. Huru tacksamma böra vi icke vara att få hafva Guds ord bland oss och så rikliga tillfällen att få samlas omkring detsamma. Huru dystert skulle det icke blifva, om det vore annorlunda. Jag har läst om en blind flicka, som lärde sig läsa. Hon skaffade sig en bibel med upphöjda bokstäfver, och det var hennes största lust att läsa densamma. Men genom en sjukdom förlorade hon känseln i sina fingrar, så att hon icke kunde känna bokstäfverna som förut. Hon blef mycket bedröfvad häröfver. Men då hon skulle taga farväl af sin bibel, förde hon den till sina läppar för att kyssa den. Då fann hon till sin glädje att hon kunde läsa den med läpparna. Därefter läste hon sin bibel med sin muns

skyssar. O, att vi satte mera värde på Guds ord, att vi begrundade det mera.

En nådatid är också skördetiden. Det är icke alltid skördetid. Guds Ande är understundom synnerligen kraftigt på färde. I det afseendet kunna vi intet taga utan att det varder oss gifvet. Vi kunna söka åstadkomma skördetid genom att använda de största förmågor och allehanda yttre medel, men allt är fåfängt om icke den Helige Andes kraft är med. Endast Guds Ande kan öfverbevisa om synd. Endast han kan leda till hela sanningen. När därför Herren besöker en stad eller ett samhälle eller ett land och människor ropa: "Hvad skola vi göra för att blifva frälsta?" då är en skördetid för handen. Det är ett särskildt nådesbesök. Sådan skördetid har vårt gamla fosterland Sverige haft. En del af eder blefvo då skördade för nådens lador. Det var härliga tider. Sådana tider har äfven detta land varit med om. Vi bedja och vänta att få se dem åter. Vi ha också de mindre skördetiderna här och hvar, där vi få bärga kärfvar in. Vi få föra människor till det stora förbarmande fadershjärtat, som älskar dem. Och vi fröjdas öfver hvarje själ, som kommer för att söka nåd hos Gud.

Må ingen förkasta skördetiden. Den hastar äfven den mot sitt slut. Låtom oss icke slå bort alla förmaningar. Jag talade i eftermiddag vid en ung mans bår. Hans kamrater voro med, och jag såg huru de rördes till tårar. Det var något af evighetens allvar öfver stunden. Men om några dagar ha de kanske slagit bort alltsammans och skämta åt allt.

Skördetiden är den tid, då Herren låter sina liar gå. En sådan lie är lifvets pröfningar. Herren låter dem komma öfver dig, på det han må få föra dig till sig själf. En annan lie är sorgen. I veten hvad det vill säga. I hafven

känt dess hvassa udd. Gud behöfver sönderkrossa oss, på det vi må komma i harmoni med honom själf. Är du sönderkrossad af sorg så vill Herren hela dig och göra ditt lif skönare och rikare än det någonsin förut varit.

Jag har hört berättas att en viss musikant vid ett tillfälle beställde en fiol, den bästa, som kunde göras. Han ville ha de allra bästa materialer och fabrikören skulle taga all den tid han behöfde för att kunna förfärdiga ett genomgodt instrument. Då fiolen var färdig sände fabrikören bud på musikanten som skulle få pröfva arbetet. Då denne drog stråken öfver strängarna blef hans ansikte mörkt, han tog fiolen, slog den i stycken och betalade för densamma samt gick sin väg. Fiolmakaren plockade tillsammans bitarna och gjorde däraf ett nytt instrument. När det var färdigt, sände han åter bud på musikanten, och då han nu försökte fiolen var han tillfredsställd. Han frågade fabrikören huru han kunnat åstadkomma ett så präktigt instrument. "Jo, det är samma fiol, som ni slog sönder. Jag har gjort denna af bitarna". Känner du dig sönderslagen af sorg och bedröfvelse, så kom ihåg att Jesus vill taga dig så sönderkrossad du är och göra dig nyttig och välsignelsebringande. Vid sådana tillfällen talar Herren mycket kraftigt till hjärtat. Gif därför akt på de tider, då Herrens liar gå. Försumma icke lifvets skördetider.

Två barn hade hela dagen varit ute i staden och sålt tändstickor. Deras moder var död och deras fader en drinkare. På kvällen vände de sina steg mot det tarfliga hemmet. De gingo in på krogen för att söka få sin fader med sig hem, ty de voro hungriga och frusna, men han ville icke gå med. De satte sig på en trappa midt emot krogen. "Syster, jag fryser så", sade gossen till sin syster. Hon tog af sig sin lilla sjal och svepte den omkring sin broder.

"Syster, jag är så trött, får jag lägga mitt hufvud på ditt knä?" fortsatte han. Han fick det och varseblef, då hans ansikte vändes uppåt, de många stjärnorna, som tindrade i den klara vinternatten.

"Syster", sade han, "är mamma däruppe bland stjärnorna?"

"Ja, mamma är där", svarade hon.

"Fryser mamma?"

"Nej, hon fryser icke mer."

"Är hon hungrig?"

"Nej, mamma blir aldrig hungrig mer."

"O, syster jag vill gå till mamma; jag är så hungrig och jag fryser så." Om en stund somnade han, och då systern skulle väcka honom, kunde hon det icke. Den lille gossen hade fått gå hem till mamma, där ingen fryser mer. Dottern gick in på krogen och talade om att hon icke kunde väcka sin bror. Fadern kom och fann gossen död; han bar honom hem och vid sin sons döda kropp böjde den förkrossade fadern sina knän och lämnade sitt hjärta åt Gud. Det var en Herrens lie, som bärgade denna själ för Guds rike.

De försummade tillfällena är den andra tanken, som möter oss i denna text. Den finna vi antydd i orden "förbi" och "förliden". Skördetiden är förbi, sommaren är förliden, och ingen frälsning har kommit oss till del. Nådatiden var nu förbi och all hjälp var ute. Så kan det bli för hvar och en, som ännu icke beredt sig att möta sin Gud. Beredelsetiden har gått tillända, ungdomstiden är förliden, hälsan har flytt och många röster, som bedit för dig, hafva tystnat. Hvem är skuld till att du försummat dessa nådestillfällen? Icke dina föräldrar. Du lofvade dem att du skulle möta dem hos Herren, men du har icke uppfyllt ditt löfte. O, att du ville sätta värde på tillfällena, medan du har dem. Det blir en dag evigt försent.

Sommaren är snart förliden och ditt hjärta blifver allt hårdare och känslolösare för hvarje dag som går.

Jag hade en ungdomsvän, en skolkamrat, som dog för några år sedan. Då jag en kväll hade predikat i staden D. frågade en person mig om jag kände igen George M. Det var namnet på min forne vän och skolkamrat. Han låg svårt sjuk och hans anhöriga ville att jag skulle besöka honom. Följande morgon skyndade jag dit. Jag hade icke väl kommit in, förrän jag hörde hans rop och jämmer från sjukrummet. Hvilken syn mötte icke min blick, då jag kom in i hans rum. Han låg där sjuk i fyllerigalenskap. Hans armar och ben voro fastbundna så att han ej skulle kunna skada sig. Jag gick fram och frågade honom: "George, känner du igen mig?" Med vilda stirrande blickar betraktade han mig och svarade med en ed. Det var förskräckligt att höra hans rop om hjälp, ty han såg i yrseln de förfärligaste ting och ropade ständigt: "Tag dem bort, för Guds skull, tag dem bort." Jag stannade hos honom hela dagen: framåt kl. 9 på kvällen sågo vi att han började blifva svagare, hans rop voro nu endast hviskningar. Vi tillkallade läkaren; han förklarade att hjärtat var angripet och att han icke kunde lefva många timmar till. Det blef midnatt. Han låg alldeles stilla nu men hans läppar rörde sig och en svag hviskning hördes allt emellanåt från dem. Jag lade mitt hufvud på kudden så att örat låg intill hans mun; jag hoppades att få ett sista ord från min vän, innan han dog. Men det sista jag hörde var en förbannelse, som han hväste fram i mitt öra. Han dog och där vid min döde väns säng böjde jag mina knän och tackade Gud för att han frälst och räddat mig. För honom, som haft så många tillfällen, var skördetiden förbi, sommaren förliden och hans själ var icke frälst.

Vänner, kommen till Jesus, innan det blifver försent, innan de mörka skuggorna falla öfver edra själar. Kom-

men till honom, innan dödens kyliga vindar börja blåsa och I sjungen vemodssången: "Sommaren är förliden, skördetiden är förbi och själen icke frälst. O, hvilken dyster klagan: Icke frälst! Icke frälst! Vänner stå gråtande vid ditt dödsläger, men du är icke frälst. Dina barn, dina föräldrar, dina anhöriga säga dig farväl, men du är icke frälst. Kärleksfullt lägga de dina ögonlock tillsammans i den sista sömnen, men du är icke frälst. De lägga dig ned i den mörka grafven, men du är icke frälst. En dag står du utanför den stängda himlaporten, och din själ är icke frälst. Du hör eldsjöns sjudande vågor slå mot förbannelsens stränder, ty du är icke frälst. Du hör de förlorades jämmerrop från förtappelsen, ty du är icke frälst. Du sjunker ned i de eviga djupen, ty din själ är icke frälst. Och öfver din ofrälsta själ sörjer en älskande Gud. Jesus sörjer öfver dig, han, som gaf sitt lif i döden för dig. Ja, han älskar dig äfven när du går förlorad, men då kan han ej längre hjälpa dig, ty du har syndat bort din nådatid och din själ är icke frälst.

Kom till Jesus i afton. Han vill mottaga dig blott du kommer. Han vill förlåta dig alla dina synder. Kom, innan du går förlorad. Kom till honom och denna vemodssång skall icke blifva din. Kom, kom, innan du måste sjunga: Skördetiden är förbi, sommaren är tillända och ingen frälsning har kommit oss till del."

Örnanästet och örnavingarna.

(Predikan söndagen den 22 februari 1914.)

Jag önskar i dag fästa eder uppmärksamhet vid 5 Mos. 32: 11, om lyder sålunda:

"Liksom en örn lockar ut sin afkomma till flykt och sväfvar öfver sina ungar, så utbredde han sina vingar och tog honom och bar honom på sina fjädrar."

Det är en del af Mose afskedssång, hvari han påminner Israels barn om Herrens underbara ledning under långa och mödosamma ökenvandringar. Moses var ett naturbarn, och detta synes gifva färg åt hans tankar och ord. Både Moses och David hade varit herdar, och därför tänka de så mycket på herdelifvet. När David skall likna Herren vid något, liknar han honom vid en herde. I psalmen 23 är Herren så skönt framställd för oss under denna bild. Så var det ock med Moses. Äfven han var en herde, som vallat hjorden i öknen och utefter bergens sluttningar. När han talade, erinrade han sig gärna ökenlunden och klipporna, hvilket ju alls icke är underligt, då han i hela fyrtio år bott i denna omgifning. Det visar oss, att intrycken från flydda tider icke så lätt utplånas från minnet. Barn- och ungdomsdagarnas minnen stanna kvar, när mycket annat förgätits.

Moses var vid detta tillfälle en rätt så gammal man och stod vid slutet af sin jordiska vandring. Men han hade

icke glömt bort de under, som Herren gjort med honom och det folk, som Gud anförtrott åt hans vård. Han vill nu, innan han lämnar dem, påminna Israels barn om Guds trofasthet. Minnen från de flydda dagarna tränga sig då in på honom. I veten, huru det förhåller sig med äldre personer. Hvad som skett under deras barndom och ungdom komma de ihåg, under det de ofta glömma bort händelser, som nyligen timat. Ungdomen lefver i framtiden. De äldre lefva mera i det flydda, hvad deras jordiska lif beträffar. Det förgangna är de gamlas värld, och minnena från flydda dagar komma likt ekon åter för att förljufva deras lif, om dessa minnen äro goda, och förbittra det, om de äro onda.

I den vers, som är vår text, framställes Herren för oss under bilden af en örn och människorna under bilden af örnaungar. Människan är i vidsträckt bemärkelse Guds barn. Han har tryckt sin gudomliga stämpel på hennes själ. Han vårdar sig om sina barn med en faderlig barmhärtighet. Liksom en moder ömmar för sin son, så ömmar Herren för sitt folk. Han vill frälsa, hjälpa och trösta oss.

Vi vilja med anledning af dessa skriftens ord stanna vid följande tankar: 1) Vårt höga mål; 2) Vår underbara fostran; 3) Vår säkra tillflykt.

Först då vårt höga mål. Vi äro här liknade vid örnar. Det påminner oss om att människorna äro skapade för en högre värld. Örnen bygger sitt näste högt uppe på klippan och icke i de låga dalarna. Gud har icke ämnat oss för det låga. Han vill, att vi skola blicka uppåt, upp från det sinnliga, närvarande, de ting som vi handtera med våra händer. Han har ämnat oss för något högre och bättre än den mull som vi trampa under våra fötter. Därom påminner han oss städse i sitt ord. Det är från vår låga ställning, som han på så många sätt söker lyfta oss

upp. Han vill, att vi skola rikta våra tankar till något högre än detta närvarande, detta "Hvad skola vi äta, hvad skola vi dricka och hvad skola vi kläda oss med?" Han vill höja oss öfver dessa njutningar, som tillhöra endast det sinnliga, som gälla endast kroppens känslolif. Han vill föra oss till högre rymder, där den sanna glädjen finnes att få.

Människan kan icke tillfredsställas af detta närvarande. Det har aldrig funnits en människa, som kunnat tillfredsställas af allt det som denna världen haft att bjuda på. Hjärtats hunger och törst kan icke släckas af de närvarande tingen. Det finnes de som inbilla sig, att de kunna så tillfredsställas, men de bli snart bedragna. Det är som att dricka saltvatten för att stilla sin törst, dess mer man dricker, dess törstigare blir man, och dess mer får man lida däraf. Den som söker tillfredsställelse i denna världens källor, blir allt mer och mer orolig. Jag antager, att många människor använda första hälften af sin lifstid för att samla ägodelar och den sista hälften för att vakta hvad de lyckats vinna så att ägodelarna icke flyga sin kos, och man vet sannerligen inte hvad som gör den mesta oron, samlandet af skatterna eller deras bevarande sedan man samlat dem. Nej, själen kan icke tillfredsställas af detta närvarande. Det behöfves något helt annat för att släcka hennes törst. Jesus sade, att räfvarna hafva kulor, himmelens fåglar ha nästen, men människosonen har icke någon plats, där han kan luta sitt hufvud. Vi använda dessa orden såsom beskrifvande Jesu fattigdom på jordiska ting, såsom skildrande att han icke hade någon jordisk kudde, som han kunde luta sitt hufvud mot. Visserligen kan detta vara sant, men det ligger en djupare mening i dessa ord. Herren Jesus var människosonen, icke en människas son. Han kom såsom människosonen d. v. s. såsom representerande hela människosläktet och

var på så sätt förbrödrad med oss alla. Han vill därför säga: ''Räfvarna äro tillfredsställda med sina kulor, himmelens fåglar med sina nästen, de äro nöjda, då de ha detta och se icke efter något mer; men för människan, i hvars hjärta Gud nedlagt en evig längtan, finnes det icke en plats, där hon kan hvila ut och känna sig nöjd.'' Det finnes icke en enda världslig brunn, där hon kan släcka sin evighetslängtan.

I en psalm läsa vi: ''Såsom hjorten trängtar till vattenbäckar, så trängtar min själ efter dig, o Gud.'' Jag har hört sägas, att intet djur kan lida så af törst som hjorten. Han bokstafligen gråter, då han icke finner vatten. Och så är det i människosjälen en törst, som prässar fram flera tårar än något annat på jorden, därför att vi farit vilse och bort från den rätta källan. Det är törsten efter deltagande, efter kärlek, ja, med ett ord, törsten efter Gud. Hvar skall denna törst blifva släckt? Endast i Gud. Och detta lärer oss att människan är skapad för någonting högre än denna jorden.

Det högre lifvet är också det säkraste. Det finnes vanligtvis mycken sjukdom i de låga trakterna. Trakter med många sumphalor äro mycket ohälsosamma. Man vill icke gärna bo på sådana ställen. Men då det gäller det andliga, är det underligt att se, huru människorna helst synas vilja gå så lågt som möjligt. Det ser ut, som om man lättare drages nedåt än uppåt. Människorna söka denna världens brunnar, under det de öfvergifva den lefvande källan. Må vi också komma ihåg att det lägre lifvet är utsatt för många frestelser. Därnere kan man mycket lättare såras af den ondes glödande pilar. De fåglar, som flyga lägst, stå i den största fara att blifva skjutna af jägaren. Det vore väl, om vi toge lärdom häraf och höjde oss, så att satans brännande skott icke kunde såra oss. Ordspråket säger, att man icke bör flyga

högre än vingarna bära. Det är också mycket sant. Det är farligt att stiga högt upp, om man icke är säker. Den som reser sig högt faller hårdast, om han icke har vingar som bära. Men vingar som bära kunna vi få. ''De som vänta efter Herren skola få en ny kraft. De uppfara med vingar såsom örnen.'' Hvilka äro då dessa vingar, som lyfta upp och bära? Jag skulle vilja kalla dem för tro och kärlek. När dessa vingar börja röra sig, lyftes själen upp till Guds närhet, in i den rena atmosfär, som omgifver honom. Tro på Gud och älska honom och du skall känna huru själen lyftes. Herren vill väcka vår lust till det högre lifvet. Jag har hört sägas, att örnen sväfvar öfver boet för att väcka ungarnas lust till flykt. Så vill Herren väcka hos oss en längtan efter det som är ofvantill. Därför har han låtit oss veta, hvilka outsägliga skatter som finnas där. Han bjuder oss att söka först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall allt detta därjämte tillfalla oss.

För det andra vilja vi lägga märke till vår underbara fostran. Det heter, att han lockar ut sin afkomma till flykt. Ack, hvilket tålamod har icke behöfts i allt detta lockande! Herren har i sanning mycket tålamod med oss, människors barn. Han lockar oss, han sväfvar öfver oss, han drager oss på mångahanda sätt, att vi icke i denna världen skola söka oss vår ro, ty vi ha här ingen hviloplats. Vi äro på resa till ett annat land och vi böra därför icke stanna i loppet. På denna flykt vill Herren hjälpa oss. Då örnen ibland icke får ut sina ungar på annat sätt, rifver han sönder nästet. Så rifver Herren ned de jordiska nästen som vi byggt upp. Det synes vara mycket hårdt handladt af Gud, men han gör det af kärlek. Han vill väcka längtan efter det himmelska hemmet i våra hjärtan. Han sänder oss sorger och bedröfvelser för att väcka denna längtan. Han tager från oss våra älsklingar,

på det att vi så mycket mera må söka det himmelska hemmet, där ingen skilsmässa och död skall vara. Många människor, som förr icke tänkt på Gud, börja tänka på honom, då sorgen kommer. Många skulle aldrig hafva sett, om deras ögon icke hade renats af bedröfvelsens tårar. Genom sådana erfarenheter fostrar Herren de sina, att de må blifva passande för det fullkomliga lifvet, som väntar dem på den andra stranden.

Det heter också, att "han bär honom på sina fjädrar." Om Herren än rifver sönder nästen, så låter han oss dock icke falla och taga skada. Han bär oss på sina vingar. Då örnen rifvit sönder nästet och örnarna måste ut, finnes det kanhända någon, som ännu icke kan flyga så bra. Ser då den gamle örnen, att ungen börjar falla, sänker han sig under densamma och låter honom falla på sin rygg. Där får han då hvila ut, tills han hämtat nya krafter och kan försöka igen. Ibland kan det se rätt så mörkt ut äfven för ett Guds barn, det ser ut som om man skulle falla och aldrig få kraft att resa sig mer. Vi känna oss trötta och matta och färdiga att uppgifvas, men låtom oss aldrig förglömma att under oss äro Guds starka, eviga armar. Han skall icke släppa oss, utan bära oss på sina fjädrar. Han skall bära oss öfver höjder och bråddjup, till dess vi stå på den himmelska stranden.

Jag minnes en dag för många år sedan; det var i närheten af en liten stad i Iowa. Mina föräldrar hade tagit oss barn med sig för att se en kolgrufva, ty sådana fanns det ganska många utefter Des Moines-floden. För att komma dit måste vi följa järnvägen. Denna slingrade sig utmed de höga kullarna utefter floden. På vägen till grufvan måste vi öfver en järnvägsbro, som var väl en fjärdedels mil lång, och just där man skulle öfver bron gick järnvägen i en stor krök, så att man omöjligen kunde se ett annalkande tåg komma förrän det redan befann

sig på bron. Det var en rätt så farlig plats, och man måste vara mycket försiktig. Mina föräldrar och en yngre syster hade redan kommit öfver bron, en annan syster och jag voro ungefär halfvägs öfver,då jag hörde tåget komma. "Nu måste vi skynda oss, ty tåget kommer", sade jag till min syster. Men då hon hörde det blef hon så förskräckt att hon inte kunde röra sig ur fläcken. Jag försökte allt jag kunde att få henne med, men intet hjälpte. "Jag vill icke stå här och låta tåget köra öfver mig", tänkte jag då och sprang därför allt jag orkade, ropande på min fader att han skulle hjälpa min syster. Han fattade strax situationen och sprang så fort han kunde in på bron, fick fatt i min syster, tog henne på sina armar och skyndade i säkerhet. Men det var med nöd de kommo undan. Många gånger har jag tänkt: "Sådant är Guds hjärtelag och handlingssätt med oss." Det synes ibland vara farligt, så farligt, att till och med syskon och vänner öfvergifvit oss, men då kommer vår himmelske fader och bär oss på sina starka armar igenom alla faror på jorden. Han bär oss, till dess han satt oss i säkerhet . En sådan Gud ha vi. Han släpper oss aldrig. Och på dessa Guds starka armar är det din och min förmån att få lita.

Till vår fostran hör också det, att han föder oss. Jag tycker mig se huru dessa örnungar öppna sina munnar, då örnen kommer hem med den föda han har samlat. Så vill Gud släppa i våra själar sin nåds söta löften. Vår Herre Gud dukar åt oss ett evigt gästabud. Du kan därför ha högtidsdagar hvarje dag. Jag minnes huru, då jag var barn, min moder, när hon väntade främmande, brukade baka allehanda goda saker. Så sade hon en dag till mig:

"Nu skall jag gå bort en liten stund, men jag vill inte att du skall ta något af kakorna, som jag har bakat

i dag, ty vi vilja spara dem tills främmande kommer i morgon.''

Ack, om hon inte sagt något om dessa kakor, När hon gått såg jag endast kakor, och ju mer jag tänkte på dem dess mer vattnades det i munnen. Slutligen blef frestelsen mig för stark, jag gick bort till skafferiet, klef upp på en stol och tog af de förbjudna kakorna.

Men på Guds bord finnes ingen förbjuden föda. Han sätter maten nära oss, ja i vår mun och i våra hjärtan så att vi få allt hvad vi behöfva. Och det gläder honom, när vi taga till oss rikligen af hans nåds rätter. Må vi taga af det som Gud gifver, så att vår själ växer och stärkes och vi få kraft att nå det höga mål, hvartill vi äro bestämda.

Till sist vill jag påminna eder om vår säkra tillflykt. Han bär oss på sina starka vingar. Men icke det endast; vi få också gömma oss under hans vingar. Hvar kunna vi finna en säkrare tillflykt än där?

Där äro vi mycket nära Guds hjärta så att vi kunna höra dess kärleksslag. O, hvad detta lifvar vårt mod och värmer vår själ! Den som hvilar under dem blir icke sårad. Där finner den allra ängsligaste ro och hvila för sin själ. Jag har ofta tänkt på de olika bilder, genom hvilka Herren söker göra sig känd. Ibland liknar han sig vid den fasta och hårda klippan. Gud är en fast klippa, som håller att hvila på och som står i alla stormar. Men på samma gång är hans förbarmande såsom en mjuk kudde, mot hvilken det trötta hufvudet kan hvila sig och finna ro.

Det finns också fullkomlig trygghet under Guds vingar. Örnens starkaste försvarsvapen är hans vingar. Låtom oss komma ihåg att det, om vi tagit vår tillflykt under Guds vingar, icke finnes någonting, som kan skada oss. Inga fiender kunna nå oss där. Herren skall vinna seger

för oss allesammans. När han slår till med sina vingar, kan ingen fiende stå. All Herrens kraft står till vårt beskydd och försvar. Därför, sök din tillflykt under hans vingar!

Där är det också varmt. Det händer understundom att vi blifva rätt så kalla. Vårt andliga lif liksom afkyles. Det blåser många kalla vindar i denna världen, men under Guds vingar kunna vi värma våra själar. O, att du, som i dag känner dig kall, ville krypa under vingen och riktigt nära Guds hjärta, att du måtte få erfara hvad Jesu vänner fordom sade: "Var icke vårt hjärta brinnande, då han talade med oss på vägen?"

Under Guds vingar är det rum för oss alla. Hans vingar äro breda. Den ena vingspetsen räcker öfver ditt lifs början, den andra öfver dess slut. De betäcka ditt lif från vaggan och till grafven, ja under hela vårt lif ha vi skydd af dessa vingar. De betäcka alla vårt lifs sorger, pröfningar och lidanden.

Det är rum för oss alla där, rum för alla släkten, folk och tungomål, rum för alla slags syndare. Det är under dessa välsignade vingar rum för stora och små, för höga och låga, för fattiga och rika. Det är också rum för dig och mig. Vänner, låtom oss undan stormarna i världen söka skydd under dessa vingar och där sjunga om trygghet! Låtom oss där blifva stilla, till dess han bär oss på sina vingar till ett bättre land, till ljusare höjder, till den himmelska fröjden, där inga stormar mera rasa!

Den rike ynglingen.

(Predikan söndagen den 22 febr. 1914.)

Vi vilja läsa berättelsen om den rike ynglingen sådan den återfinnes i Matt. 19:16—28. Här möter oss berättelsen om en rik ung man, som var intresserad i andliga ting. Han var så intresserad, att han hos Jesus sökte hämta råd i denna angelägenhet. Det finnes ingen viktigare fråga än den huru man skall få sin själ bärgad, huru man skall blifva kvitt sina synder och komma i en rätt ställning till Gud. Men det är en viktig angelägenhet, icke endast då man tänker på lifvet efter detta, utan är det redan för detta lifvet. Kristendomen består icke blott däri, att man skall få komma till himmelen, då de jordiska striderna en gång äro afslutade, utan den bjuder ock något redan i detta lifvet. Gudaktigheten har löfte med sig för det tillkommande och är nyttig för det närvarande. Det finnes människor, hvilka anse kristendomen vara ett slags börda, som trycker ned i stället för att hjälpa upp. De anse den vara ett ok, som är mycket besvärligt att bära. Men det är icke sanna förhållandet. Guds bud äro icke tunga för dem som älska honom. Kristi ok är icke besvärligt för den människa, som verkligen tagit det på sig och vandrar i Kristi efterföljd. Ett ok är ju i sig själf en börda utan något, som gör det lättare för oss att bära bördorna. Så är kristendomen något som hjäl-

per oss att bättre kunna bära lifvets så ofta tunga bördor. Det är en välsignelse redan i detta lifvet.

Hvad ville denne rike yngling ha visshet om? Han ville veta hvad han skulle göra för att få ärfva evigt lif. Det är ett godt tecken, då en människa blifvit intresserad i sin själs frälsning och börjar fråga därefter. Det är ett bevis för att man börjat tänka allvarligt. Felet med många af våra unga vänner är att de taga lifvet alltför lätt. De gifva sig icke tid att tänka allvarligt förrän det är försent. De plocka endast de blommor, som snart vissna och dö, men glömma den Sarons blomma, som aldrig vissnar. De skola dock förr eller senare finna, att lifvet icke är någon lek utan något mycket allvarligt. Dess väg är strödd med många törnen. Men där dessa törnen äro som hvassast, där dofta de skönaste rosorna, och lycklig den som lärt sig att plocka blommorna bland lifvets törnen.

Herren Jesus behandlade dem som kommo till honom mycket olika. Se huru olika han behandlade den rike ynglingen mot hvad han behandlade Sakkeus. Vi tycka att han var ganska hård mot denne unge man. Han gaf honom ett hårdt villkor. "Gå och sälj allt det du har och gif åt de fattiga och kom och följ mig och du skall få en skatt i himmelen". Det är ju icke svårt för den som har endast litet af denna världens goda. Om vi ha blott 50 cents är det icke så svårt att skänka bort det. Men det är hårdare att gifva en dollar då man har ett tusen, åtminstone synes det så. Man tycker icke om att förstöra den fina afrundade högen. Jo, det var nog ett svårt uppdrag för denne rike unge man. Det var ingen bagatell, att gifva bort allt hvad han hade åt de fattiga. Det ser nästan ut, som om Jesus var oresonlig, då han gaf honom ett sådant uppdrag. Huru annorlunda gick han icke tillväga med Sakkeus. Han kröp upp i trädet för att få se

Jesus, kanhända af nyfikenhet blott. Men när Jesus kom fram sade han: "Sakkeus synda dig ned, ty i dag måste jag stanna i ditt hus". Sakkeus fick icke något svårt sig ålagdt; det gick, tyckes det, så lätt för honom att få saken på det klara. Innan Jesus lämnat hans hus hade han blifvit lycklig.

Gif akt på huru Jesus bemötte den kananeiska kvinnan, som kom till honom med sin hjärtenöd. Hennes dotter låg för döden, och med all sin moderliga ömhet bad hon honom komma och göra hennes dotter frisk. Men Jesus svarade henne: "Det är icke lofligt att taga barnens bröd och kasta det för hundarna." Jag förmodar att många skulle ha stött sig på ett sådant tal. Om någon kallade dig en hund, skulle du blifva vred. Och det var väl hvad Jesus menade. Han ville härmed säga: Det är icke rätt att taga Israels barns bröd och kasta det för de hedniska hundarna. Men denna kvinna gaf icke upp. Hon var icke en af dessa snarstuckna människor, som man icke vågar att taga på, emedan de äro så ömma öfverallt. Denna kvinna härdade ut i sin bön och vann en härlig trons seger.

Hvarför behandlade Jesus människorna så olika. Det fanns nog giltiga skäl härför. Jag har tänkt mig saken sålunda: Här är till ex. ett lasarett, där det finnes en hel del sjuka. Antag att läkaren skulle ordinera samma medicin för dem alla, sak samma med hvilken sjukdom de äro behäftade. Den medicin, som kunde hjälpa en patient, skulle kanske döda en annan. Tänk om läkaren skulle operera alla på samma ställe på kroppen, sak samma hvar det onda sutte. Han skulle döda flera än han hjälpte. Läkaren måste först skaffa sig kännedom om hvilken sjukdom han skall behandla. Han måste veta hvar det onda sitter, innan han går till verket och använder knifven. Herren Jesus är den store och skicklige

läkaren, han visste hvar det onda satt. Och när den rike ynglingen kom till honom, kände han honom på pulsen och förstod strax hvad som fattades honom. Han märkte att hans hjärta slog för denna världen. Han visste att kärleken till de timliga tingen stod hindrande i vägen för ynglingens sanna lycka. Innan han kunde blifva frälst måste han därför skilja sig från det som hindrade. Denna tanke framställer Jesus för oss på ett annat ställe: "Om din hand är dig till förförelse, så hugg den af". Det är bättre att ha endast en hand och frälsa sin själ än att ha båda händerna och gå förlorad. Hela saken hänger på ordet "om". "Om ditt öga är dig till förförelse, så rif det ut". På samma sätt förhåller det sig med allt annat. Om en människa så förälskar sig i denna världen, att den står som ett hinder mellan henne och det eviga lifvet, måste hon skilja den från sig, innan saken blir klar. Det onda måste uppryckas med rötterna, äfven om det blir aldrig så smärtsamt. Det är bättre att kämpa nu än att en dag förtäras af de evinnerliga lågorna. Bättre att vara fattig i denna världen men ett Guds barn, än att vara rik och låta rikedomen hindra oss från att mottaga det eviga lifvet samt en gång blifva så utfattig, att man likt den rike mannen icke kan få en droppe vatten att svalka sin tunga med.

Girighetssynden är en af vår tids stora synder. Det är icke endast den rike, som kan vara girig, den fattige kan vara lika girig, som den där mycket äger. Det beror på hjärtats ställning till de timliga tingen. Girigheten har slagit sina rötter i mångens hjärta och skall blifva en orsak till att många gå miste om det eviga lifvet. På en viss plats ombads jag att en söndagseftermiddag hålla ett s. k. helgelsemöte. Det fanns på den platsen en del människor, som ifrade ganska mycket för en viss lära, som kallas för "second blessing". Jag hade emellertid

kännedom om att det fanns en hel del rika män på platsen, men det till trots gafs ganska litet för Guds sak. Helgelsemötet hölls och jag skar till så djupt som möjligt. Somliga af mina åhörare sutto och vredo sig och jag såg att de icke mådde särdeles godt, men jag tänkte, 'nu fån I taga eder medicin så godt I kunnen'. Jag hade talat ganska hårdt emot girigheten och frågade därför efter predikans slut om någon som var fångad i denna synd önskade de troendes förbön. I kunnen lätt räkna ut huru många det var, som räckte upp sina händer. Det var precis lika många, som det skulle blifva om jag i eftermiddag ställde denna fråga till eder. Nej, denna synd såväl som många andra vill man dölja så länge man kan. Girighetssynden synes man ha mera fördrag med än med andra synder. Om en man går och super sig full, tycker man att det är alldeles förskräckligt, hvilket det naturligtvis också är. Han ställes ögonblickligen tillrätta inför församlingen, hvilket också är på sin plats. I församlingen finnes det kanske en hel hop med girigbukar, men dem räknar man icke så noga med. Ingen antastar dem. Det är en synd, som är ganska svår att taga i håll med, men den utestänger oss från himmelen lika säkert som någon annan. Jag hade en gång en församlingsmedlem, som var ganska rik. När jag en dag var ute och åkte i hans sällskap pekade han än åt ett håll, än åt ett annat och sade: "Den 'kvarten' är min, därborta har jag en half 'sektion'." Han var en rätt så gammal man. Men fastän mycket rik, var han dock så snål att han icke menade sig ha råd att köpa ett par nya byxor, hvilka kunnat fås för 75 cents, utan ständigt lappade de gamla, till dess de sågo ut som Förenta Staternas karta. Det var alltför svårt för honom att skiljas från sina slantar. Men till kyrkan gick han och gudfruktig låtsades han vara.

Denne unge man, som kom till Jesus behöfde frälsas just från denna synd. Han vände sig till Jesus med frågan: "Gode mästare, hvad godt skall jag göra att jag må ärfva evigt lif?" Han hade icke fattat saken rätt. "Hvad godt skall jag göra att jag må ärfva". Märk orden **göra** och **ärfva**. De harmoniera icke riktigt. Ingen ärfver på grund af hvad man gör, utan på grund af hvad man är. Om man är ett Guds barn, är man också Guds arfvinge. Många tänka att allting ligger i görandet. Det synes mig som ville man i vår tid närma sig den gamla gärningsläran, ty talet om att göra och göra blir alltmera gängse. "Jag försöker", säger man, "att lefva så att jag skall komma till himmelen". Sanningen är den att ingen kan lefva så att han på grund af sitt yttre lif vinner inträde i himmelen. "Af nåden ären I frälsta, — icke af eder, en Guds gåfva är det". Jag menar icke att vi skola förstå saken så, att vi icke sätta värde på ett rättfärdigt lefverne, men jag håller före, att först af allt måste hjärtat komma i en rätt ställning till Gud. Här rinner en bäck fram. Du kommer en dag ned till bäcken och finner att vattnet är mycket smutsigt. Huru skall du gå till väga för att få vattnet rent? Det duger icke att ösa ut smutsen. Men om du går längre upp skall du finna att ett svin ligger och vältrar sig i vattnet. Det är orsaken till att det blifvit så orent. Djuret måste drifvas undan, innan vattnet ånyo kan blifva rent. Så är det med våra lif. Innan lifsströmmen kan blifva ren, måste hjärtat renas. Det är icke i första hand gärningarna, som skola renas, utan hjärtat, hvarifrån gärningarna flöda. Själfva lifskällan måste blifva ren.

Vi läsa i Jesu bergspredikan: "Så lyse edert ljus inför människorna, att de må se edra goda gärningar och prisa eder fader, som är i himmelen". Åter och åter höra vi att det är med våra gärningar, som vi skola lysa.

Men det står icke så. Klart och tydligt säges det att vi skola lysa så att människorna må se våra gärningar. Det är fråga om ett ljus, som kastas öfver våra gärningar så att de förstås rätt. Jag skall belysa denna tanke genom ett exempel:

Här är en mycket rik man som har rykte om sig att vara mycket snål. Så får man höra att han har gifvit en stor summa åt något välgörande ändamål. Men ingen är på det klara angående motivet. "Å", säger man, "det ligger något bakom allt detta". Här är en annan rik man, som emellertid är känd för sin gifmildhet. Äfven han gifver en dag en stor summa till samma ändamål som den förre. Men ingen skakar misstänksamt på hufvudet för det. "Å", säger man, "det är väl icke så underligt, det är honom likt. Han gör ofta så." Hvad är skillnaden mellan dessa båda män? Jo den ene har med sitt varande kastat ljus öfver sitt görande. Den andra har icke gjort så.

Våra lif böra vara såsom den kristallklara källan, i hvilken man kan skåda ända ned till botten. Vi böra vara genomskinliga så att vi icke gå omkring som lefvande frågetecken, obegripliga för alla människor. Var viss om att grunden till sann lycka består icke uti hvad man gör, utan hvad man är. Känner du att källan är oren, att du i ditt innersta är ansatt af den hemska, frätande spetälskan, huru skall du då bära dig åt, att det må blifva bättre? Jo låt mig säga dig det. Du måste först af allt komma till Kristus, och komma just sådan du är. Han kan göra hjärtat rent i sitt välsignade blod. Han kan grundligt förändra hela din människa. Han kan helt omskapa ditt hjärta. Han kan t. o. m. förändra ditt yttre utseende, så att ansiktet får ett annat uttryck. Det kom en kväll in i en slummission i New York en man, som till följd af sin synd var så krokig och böjd att han knappast

såg ut som en människa. Tungan var så uppsvälld att han endast med möda kunde tala. Men han böjde sig vid nådastolen och bad: "O, Gud hjälp mig". Syndabanden söndersletos, och denna satans fånge släpptes fri. Han rätade ut sig och blef till slut alldeles rak. De bruka på missionen fira sina andliga födelsedagar och så gjorde äfven denne man. Hans talförmåga hade dock icke blifvit riktigt återställd, hvadan han, när hans tur kom att aflägga vittnesbörd, lät en annan tala för sig. Där brukade han stå vid sidan af den som talade, böjd som han var innan han blef frälst, men under det den andre talade, rätade han sakta på sig till dess han stod där lika rak som någon. Så stod han med ett leende på sina läppar och glädjetårar i sina ögon. Det är en sådan frälsning, som vi förkunna eder genom Jesus Kristus och det var en sådan hjärteomskapande förändring, som denne rike yngling behöfde. Nu blef frågan den, om han var villig att lägga sig under knifven. Det vågade han icke, det heter, att han gick bedröfvad bort, ty han hade många ägodelar.

Jag tänker också på orden: "Gode mästare" och på Jesu svar: "Hvarför kallar du mig god, ingen är god utan Gud allena". Man kan ju tycka att detta icke var något svar på ynglingens fråga, eller rättare att det var ett undvikande svar. Men Jesus ville tydligen låta denne unge man veta, att om han skulle blifva frälst, måste han tro på honom såsom varande mer än en människa. Den rike ynglingen ansåg utan tvifvel Jesus vara en af de bästa människor som funnits, ja kanske den bäste af alla, men han trodde icke att han var Guds son. Den som skall lyfta oss upp ur våra synder, måste dock vara mer än en människa och därför är det nödvändigt för vår frälsning att vi tro på Jesus Kristus såsom Guds enfödde son.

"Å", hör jag någon säga, "det är ej så viktigt hvad man tror, blott man menar väl". Det är tvärtom; det är myc-

ket noga hvad vi tro. Om du tror orätt i något som har med det praktiska lifvet att göra, så lefver du orätt. Om du tror att det är rätt att stjäla, så stjäl du. Om du tror att det är rätt att ljuga, så ljuger du. Jag kände en man, som påstod att det icke var orätt att tala osanning ibland, icke stora lögner förstås, utan endast litet till husbehof. Och denne man praktiserade hvad han trodde och ljög rätt så frikostigt. Han trodde ju icke att det var orätt, därför praktiserade han sin tro. Om du tror att det är rätt att använda starka drycker, så använder du dem. Du försvarar deras bruk. Du säger att det står i bibeln att man skall taga litet vin för sin svaga mages skull. Det är besynnerligt hvad en del lida af svag mage. En man sade en gang till mig: "Jag tar mig en sup allt ibland när jag tycker jag behöfver det, men jag gör det när ingen ser mig".

Jag är glad öfver att jag har en viss tro och att jag tillägnat mig denna tro genom bitter själskamp så att jag känner hvad den är värd. En sadan tro måste inverka på ens lif. Låtom oss bedja Gud om upplysning att vi tro rätt. Låtom oss framför allt tro att Jesus Kristus är Guds son.

Det är en annan tanke som möter oss i denna berättelse. Det finnes i hvarje människas lif en viss princip, en viss medelpunkt i hennes karaktär, något omkring hvilket allt annat i hennes lif kretsar. Vårt solsystem har en medelpunkt och omkring den kretsa planeterna i sina banor. Det är dragningskraften i denna medelpunkt, som håller allt, där det bör hållas. Så finnes det i människan en medelpunkt, omkring hvilket allt i hennes lif kretsar och samlar sig. Det är något visst inför hvilket allt annat måste böja sig. Hos en del är det kärleken till egendom och penningar, hos andra begär efter nöjen, äregirighet, m. m. Men om allt detta kan det sägas: "Allt är fåfänglighet".

Tänk till exempel på huru somliga lefva för nöjen endast. Säger man: "Vill ni icke gå till mötet i kväll?" så svara de: "Å, det är icke något roligt att gå på möte". De tänka endast på att ha roligt. Alldeles som om lifvet bestode däri att man skulle ha det roligt. De lefva ett fjärilslif, flyga hit och dit, sätta sig på än den ena än den andra blomman, men ingen af dem gifver någon tillfredsställelse. Det är ett jagande efter vind. O, att den stora medelpunkten i våra lif blefve den, att vi på allt sätt måtte förhärliga Gud och hjälpa våra medmänniskor.

Vänner, tiden är kort, våra dagar hasta undan så fort, så fort. Ack, att vi kunde använda de få dagar, som äro oss beskärda i detta lifvet att göra Gud stor för våra medmänniskor. Att vi kunde vara våra medmänniskor till större hjälp genom att väcka dem ur syndasömnen och visa dem till Kristus. Det finnes människor, som hålla på att förtvifla i sitt elände och som behöfva vår hjälp. Låtom oss gå till söndertrasade hjärtan, gå till dem med litet deltagande och något vänligt ord att om möjligt såren måtte helas.

Kom då till Kristus med all din nöd. Låt honom få sin vilja fram. Gif upp hvad han beder dig gifva upp och du skall få en dyrbarare skatt, den skatt hvars värde aldrig kan mätas och som Herren Jesus vunnit åt dig genom att han gaf sitt lif till en lösen för många. Och denna skatt är **evigt lif.**

Bot för svidande sår.

(Predikan söndagen den 22 febr. 1914.)

Jag vill läsa ett Herrens ord, som återfinnes i Es. 53:5 och lyder sålunda:

"**Genom hans sår blefvo vi helade**".

Dessa ord syfta på Herren Jesus, hans lidande och död. Hans sar tala ett kraftigt språk. Soldaten, som ligger på stridsfältet sarad och slagen, talar genom de sår han erhållit om den fosterlandskärlek, som bor i hans hjärta, och det på ett kraftigare sätt än de allra vältaligaste ord kunna uttrycka. Så tala Jesu sår till oss så ömt och på samma gång kraftigt, att ord förmå icke uttrycka det.

Predikan om blodet och såren har varit den kraft, hvarigenom evangelium i alla tider, vunnit sina härligaste segrar. När Paulus kom till Korint, uppträdde han ibland det folket i svaghet och i fruktan och i mycken bäfvan. Han höll före, att han ibland dem icke visste något annat än Kristus och honom korsfäst. Men han predikade denne korsfäste och många trodde och anammade hans budskap samt blefvo omvända till Gud. Det uppstod såsom en frukt af denna korsets predikan en Guds församling i Korint. Dessa hedningar, som förut varit försänkta i det djupaste andliga och sedliga mörker, blefvo rentvagna från sina synder, och Paulus kallade dem sedan för de heliga i Kristus Jesus. Så är det ännu i dag. Predikan om blodet och så-

ren har ännu icke förlorat sin kraft. Den förmår än att vidröra hjärtats ömmaste känslor.

"Sjung om blodet, såren
Det kan lifva fåren
Jesus vunnit, Jesus vunnit
Pris, Halleluja."

Evangelii kraft beror på det att Jesus däri visar sin kärlek till oss, en kärlek så stor att han gått i döden för oss. Han har låtit sitt blod rinna till en rening från synderna. Han blef slagen för våra missgärningar och näpsten blef lagd uppå honom. Han åtog sig vår sak och tog på sig vår nöd. Därför ljuder evangelium så skönt än i dag.

En österländsk legend berättar, att det på en viss plats fanns en stor klocka, hvars sköna ljud hördes vida omkring i nejden. En dag befanns klockan vara brusten. Man försökte att gjuta en ny, men man kunde icke få den nya att klinga så skönt som den gamla klockan. Åter och åter försökte man, och man var redo att gifva upp saken som hopplös. Slutligen rådfrågade man sig med en klok man, som bodde i trakten, och han gaf det rådet, att man skulle söka hela riket igenom, tills man fann den allra vackraste jungfru, henne skulle man slakta, och hennes blod skulle man hälla i den metall, hvaraf klockan skulle gjutas. De följde hans råd och när klockan blef färdig, var dess klang till och med skönare än den gamlas.

Det är endast en legend, men det är en den härligaste sanning att evangelii klockas sköna silfvertoner bero därpå, att Jesus för oss gjutit sitt hjärtas varmaste blod. Dess toner hafva rört mångas hjärtan. Det borde icke finnas något, som hänför våra känslor mera än den sanningen, att Jesus kämpat en sådan blodig strid för oss och vunnit en sådan härlig seger.

Jag var vid ett tillfälle inbjuden att hålla tal vid en

fäst, som hölls till minne af inbördeskriget i detta land. Många af dem som kämpat i dess strider voro närvarande. Bland andra talare uppträdde äfven en gammal soldat. Båda hans armar voro afskjutna så att endast stumparna voro kvar. Han talade med hänförelse om de strider han varit med om. "Jag är glad öfver", sade han bland annat, "att ha haft förmånen att offra dessa mina båda armar för mitt lands välfärd". Skaran blef hänförd. Jag trodde de skulle blifva nästan utom sig. De kunde icke sitta stilla på bänkarna utan reste sig upp och ropade af alla krafter, viftade sina näsdukar och hurrade. Denne soldat kunde väcka en sådan hänförelse endast genom att visa hvad han offrat för sitt land. Borde då icke hjälten från Getsemane och Golgata hänföra oss ännu mer, han, som kommer från striderna i röda kläder och som gått genom dödens fasor för att sätta oss i frihet? Han lyckades i sin kamp. Han har vunnit en förlossning, som evinnerligen gäller. Må den sanningen verkligen få värma våra hjärtan.

Jag vill därför i afton tala om Jesu sår. Må vi under det vi betrakta hans sår komma till rätt kännedom om huru hemsk synden är, huru blodröda och afskyvärda våra öfverträdelser äro, och på samma gång ledas fram till den flod, som renar från alla missgärningar och kan läka alla syndens svidande sår.

"Hans sår". Hvems sår? Det var vår Herre Jesus Kristus, som blef sårad för våra missgärningar, orden äro en profetia om hans lidande.

Det var yttre sår. De hudflängde honom. Törnekronan med dess hvassa taggar sargade hans hufvud. Han, som varit värd att bära den skönaste krona, som världen kunnat lägga på ett hufvud, måste för våra synders skull bära en krona af törnen. Men hans fiender gingo längre. De fastspikade honom på Golgata kors. Se såren i hans

händer och fötter! Se såret, där de stuckit svärdet i hans sida! Väl kunde vi ha orsak att fråga: Hvarför behandlade de honom så? Hvad ondt hade hans händer gjort, eftersom de skulle fastnaglas vid korset? Hade icke dessa händer lagts på de små barnens hufvuden för att välsigna dem? Hade de icke uträckts för att hjälpa de fallne? Har det väl någonsin funnits en hand ömmare än hans? Har väl någon såsom han kunnat läka hjärtesåren? Men hvad fick han som lön? Jo, de utsatte honom för det skamfullaste hån. De upphängde honom på förbannelsens trä. Och hans fötter genomspikades. På hvilken mörk och syndig väg hade de någonsin vandrat? Kunnen I säga mig det? Gick han icke omkring och gjorde väl och hjälpte alla och till sist måste hans fötter vandra de tunga stegen på Golgatas marterstråt. Fastän heligare fötter aldrig trampat denna jorden, fastspikades de likväl vid korset. Och hören, hans hjärta, det känslofullaste, som någonsin slagit i människobröst, genomborrades äfven det. Som tårar af blod flöt dess lifssaft ut. Allt detta är något af hans yttre lidande, hans kroppsliga smärtor, men de voro likväl icke de tyngsta.

Han led fastän han var oskyldig. Ingen kunde finna honom skyldig till någon synd.

Hvad säger du Pilatus sedan du förhört honom?

"Jag finner intet fel hos denne man".

Hvad säger du Judas, som sålt honom i hans hatares händer för de snöpliga silfverslantarna?

"Ve mig, ty jag har förrådt oskyldigt blod".

Du höfvitsman, som går förbi honom, där han hänger döende på korsets stam, hvad har du att säga om denne smärtornas man, denne med lidandet förtrogne?

"Visserligen var denne en rättfärdig man och Guds son".

Lyssna, icke en har kunnat finna en enda lapp på hans

klädnad, eller en enda fläck på hans rena lif. Hans sår voro oförtjänta. Och dock räknade de honom bland ogärningsmännen. Han behandlades såsom en brottsling, fastän han var den oskyldige.

Det smärtsammaste af allt var hans inre lidanden. Den börda som tryckte hans hjärta var den tyngsta. Inre sår svida mest. Själslidande är det värsta lidande, som kan träffa en människa. Det beröfvar henne mången gång hennes förstånds ljus. Det är bättre att lida hvilka yttre plågor som hälst, än dessa själskval, som bränna hjärtat både natt och dag. Somliga ha erfarit hvad inre lidande vill säga. Du, moder, har suttit vid ditt barns sjuksäng och sett hur det plågats. Din moderskärlek har gjort att du lidit med ditt barn, ja till och med mer än barnet kunnat lida. Gärna skulle du ha velat taga ditt barns plats och lida i dess ställe, om du blott kunnat. Jesus kände så djupt vår nöd, att han tog den på sitt ömma hjärta. Han bar våra synder, dina och mina, de voro den tunga börda, som tryckte hans själ. De prässade fram blodsvetten från hans panna.

Hans inre lidanden förorsakades därigenom, att han blef sårad af dem, som han älskade. Han blef sårad af sina närmaste. Hans eget folk förorsakade honom lidande. Han kom till sitt eget, men hans egna anammade honom icke. När han föddes fanns det i världens härberge ingen plats för honom, hans närmaste öfvergåfvo honom.

Han samlade omkring sig tolf lärjungar. Dessa undervisade han om hvem han var och hvad han kommit att uträtta. Men äfven dessa sårade honom. Petrus, han, som så ifrigt bedyrade, att han under inga omständigheter skulle öfvergifva sin mästare, öfvergaf honom. I veten, huru det gick Petrus. I kännen den ångerns tid, som han sedan fick genomgå. När Petrus hade förnekat sin mästare såg Jesus på honom, heter det. Den blicken smälte

isen i Petri hjärta så att han började gråta. Det är aldrig hopplöst med en människa så länge det finnes känslor kvar i hennes själ och hon kan ångra sina synder. Gud hjälpe oss att ingen af oss må blifva så hjärtehård, att synden icke smärtar oss. O, att Jesu kärleksblickar finge tränga in i något hjärta i afton så att isen smälte och det blefve sann ånger öfver synden.

Jag hade en söndagseftermiddag i N. talat öfver orden: "Du skall saknas när din plats står tom". Då jag slutat min predikan bad jag föräldrar, som önskade våra förböner för sina barn att resa sig och förena sig med oss i bön. Bland dem som reste sig var en gammal moder, en änka. Hennes son var också närvarande och med sin svaga, darrande hand vinkade hon åt honom att han skulle komma fram. Jag såg hvilket uttryck af djupt lidande, som hvilade öfver den gamla moderns drag. Jag gick bort till sonen och frågade: "Vill du icke lämna ditt hjärta åt Gud?" Men han skakade på hufvudet, fastän jag såg att han var kraftigt rörd. Under eftermiddagsmötet kom någon till mig och sade: "S. sitter utom kyrkoväggen och gråter. Gå och tala med honom." Jag fann den unge mannen därute gråtande och med sänkt hufvud. Jag talade länge med honom, men han syntes icke våga kasta sig sådan han var på Guds barmhärtighet. På grafgården vid kyrkan låg den unge mannens fader sedan ett par år tillbaka begrafven. Jag tog sonen i armen och ledde honom bort till faderns graf. "Du vet", sade jag, "att du, när din fader låg döende, lofvade honom att du skulle möta honom i himmelen. Du lofvade att lämna ditt hjärta åt Gud. Men du har ännu icke infriat ditt löfte. Skall det ske nu?" Under stark rörelse böjde han sig just där vid sin faders graf och lämnade sig åt Herren. Jag har tänkt på denna händelse och undrat om det ändock icke var hans gamla moders kärleksblickar, som smälte den

hårda isen omkring hans hjärta. Och han är icke det enda barn, som vunnits för Gud genom en gammal älskande bedjande moder. I föräldrar, hållen ut i bönen för edra barn, som irra borta i synden.

Ingen kan såra oss djupare än de vi älska mäst, de, som stå oss närmast i lifvet. En vän kan såra dig djupare än en ovän. Hvem kan såra eder, I föräldrar, mer än någon annan? Är det icke edra egna barn? Huru mången moder har icke sagt: "Det gick väl an så länge mitt barn trampade mitt knä, men det blef värre, då det trampade mitt hjärta." O, att barnen icke längre ville såra deras känslor, som älska dem mäst af alla på jorden.

Det finnes ingen, som älskar oss såsom Jesus. Intet hjärta slår så varmt för oss som hans. Därför kunna vi icke såra någon djupare än honom. Må vi betänka detta och därför icke mera tillfoga honom några sår. Vi såra honom genom att vara likgiltiga för hans kärlek, låtom oss därför öppna vårt hjärta helt för honom. Vi såra honom genom att skänka världen den kärlek, som Jesus bör hafva. Därför älsken icke världen eller de ting, som äro i världen. Låt Jesus ha det främsta rummet i ditt hjärta. Vi såra honom genom att motstå hans kallelser och inbjudningar. Dröj därför icke längre, utan kom till honom nu och mottag den frälsning han bjuder dig.

"Genom hans sår blifva vi helade". Emedan vi hafva blifvit sårade behöfva vi ock blifva helade. Herren Jesus har kommit icke för de helbrägda utan för de kranka.

Vi lida af gnagande samvetssår. Har du känt huru de fräta din själ? Har du erfarit hvad det vill säga att i ditt hjärta bära en förtärande eld, som icke lämnar dig ro hvarken natt eller dag? Har icke ditt samvete ofta påmint dig om dina synder, samlat dem för ditt minne och låtit dem draga fram för dina själsblickar såsom spökbilder i mörka natten? Jo, du vet hvad det vill säga.

Vid ett tillfälle berättade en sjuksköterska för mig följande: För några månader sedan dog på vårt sjukhus en ung kvinna, öfver hvilken vi måste vaka flera nätter. Hon led af stark feber och en natt ropade hon i yrseln: O, den ena synden, den ena synden! Jag gaf henne några droppar för att lugna henne och hon syntes så småningom komma till sans. När jag trodde att hon skulle kunna förstå mig, frågade jag: Hvad är det som oroar eder? Hvarför ropar ni ständigt: "O den ena synden, den ena synden!" — O, ni vet icke huru det plågar mig, svarade den sjuka, jag skulle gärna vilja bekänna, men jag vill icke låta mina föräldrar få reda på min synd. Jag lofvade att icke tala om det för hennes föräldrar, ty jag tänkte hon skulle blifva lugnare, om hon fick afbörda sitt samvete. Hon bekände då till min häpnad, att hon för några år sedan födt ett barn och strypt det till döds samt vid ett lägligt tillfälle kastat det i eldstaden. När hon nu skulle dö, vaknade samvetet och anklagade henne. Hon dog i denna olyckliga ställning, med denna helvetets eld i sin själ.

Jag uttalar ingen dom öfver denna stackars kvinna. Jag tager ingalunda honom fri, som bedrog henne och förde henne in i denna frestelse, för hvilken hon föll. Jag lämnar domen åt honom, som rätt dömer. Men det visar oss att samvetets röst icke kan stillas. Den vaknar förr eller senare.

Syndens följder höra också till de sår, af hvilka vi ofta få lida. Ack om vi kunde utplåna minnet af ett lif i synden. Unge man, lek icke med synden, ty du skall en gång få se att den icke är att leka med. Lämna dig nu åt Jesus, och du skall aldrig ångra på att du så gjorde. Ju förr du lämnar dig åt Gud, desto mindre skall du en dag ha att ångra.

Det finnes många andra sår. Många hjärtan blöda på

denna jorden. Somliga söndermalas mellan pröfningarnas kvarnstenar. Somliga sörja dem som genom döden ryckts undan från dem och lämnat hemmet öde och tomt. Må Gud trösta alla sorgsna hjärtan! Må han få läka alla svidande sår!

"Genom hans sår blifva vi helade". Låtom oss taga vår tillflykt till dessa sår. Han gaf sitt lif i döden för oss och har nu gjort det möjligt för oss att komma till Gud. Han frälsar från världens, djäfvulens och dödens makt. Han lossar oss från lagens förbannelse och frälsar oss från den tillkommande domen.

Jag har i ett poem, som daterar sig från Cromwells dagar i England, läst om en ung soldat, som anträffats sofvande på sin post. En sådan förseelse straffades med döden och han blef dömd att dö, då aftonklockan ringde i stadens torn. Soldaten var trolofvad och då hans trolofvade fick underrättelse om att han dömts till döden, föresatte hon sig i sitt hjärta att söka göra allt hvad hon kunde för hans räddning.

Hon måste skynda sig, ty stunden närmade sig, då hennes älskade skulle skickas in i evigheten. Den gamle mannen, som skulle ringa i aftonklockan var på väg till tornet. Han var gammal och döf. Hon skyndade sig att möta honom.

"Klockan får icke ringa i afton", sade hon.

"Hvad säger du?"

"Klockan får icke ringa i afton".

"Tala högre mitt barn, jag hör ej hvad du säger".

"Klockan får icke ringa i afton".

"Hvarför då mitt barn?"

"Min kära trolofvade skall dö, då klockan ringer i kväll".

"Jag är ledsen mitt barn", svarade den gamle, "men jag måste ringa den. Jag har i många år ringt den gamla

klockan och jag, gamle man, kan icke nu uraktlåta min plikt.'' Den unga kvinnan kastade sig ned vid hans fötter och bad honom under strida tårar att icke ringa i klockan.

Den gamle mannen lade sin hand på hennes hufvud. ''Gud hjälpe dig, mitt barn, jag kan det icke''.

Kärleken är dock uppfinningsrik. Den unga kvinnan skyndade sig till tornet och klättrade upp. Den gamle kom fram och fattade som vanligt i repet och började draga uti det. Vid klockans första svängning grep den unga kvinnan kläppen. Klockan svängde fram och åter, men med den kärlekens kraft, som är starkare än döden, höll hon tag om kläppen. Hennes händer och hufvud sargades så att blodet flöt men hon släppte icke. Klockan i tornet hördes icke ringa den aftonen. Den gamle var döf, han hörde icke att det var något fel i ringningen, men när folket skulle utforska orsaken, funno de den unga kvinnan ligga blödande och sanslös på tornets golf. Hon hade dock räddat sin trolofvade. När Cromwell fick kännedom om hennes modiga handling, frigaf han för hennes skull den unge soldaten. Hon räddade sin trolofvade, emedan hon i sin kärlek var villig att gifva sitt lif för honom.

Rättvisan stod en dag färdig att ringa i Guds domsklocka. Lagen säger att den själ som syndar skall dö. Det fanns ingen utväg till räddning. Men så kommer Jesus, som af kärlek till oss lät sig upphängas på korsets trä. Han gaf sitt lif för oss och därför har ännu icke domens klocka ringt; i stället ljuder nådens härliga klockor, som med sina silfvertoner förkunna oss frihet och frälsning.

Ännu finnes det många sår, som svida i denna världen, och det förblifver väl så till dess vi stå på den himmelska stranden. Då skola alla sår vara läkta. Inga sorgens tårar skola fällas där. Ingen nöd och ingen död

skall vara mer. O, att du, som sitter här i kväll ville taga din tillflykt till Jesu sår. Du skall där finna den läkedom din själ behöfver.

I en liten koja vid bergssluttningen några mil från den stora staden satt en julekväll ett gammalt par samtalande om flydda tider. Föremålet för deras tankar var ett bortlupet barn, som irrat ut på syndens väg. De visste icke ens, hvar hon vistades. De hade ofta bedit för henne, men hittills hade allt synts förgäfves. Nu sade den gamla modern till sin make: "Låtom oss bedja för Bessie en gång till. Törhända skall Gud finna henne och föra henne hem". Och så föllo de gamla ned och bådo: "O Gud du som vet hvar vårt barn är, rädda henne från synden och för henne hem".

Samma kväll var det möte i en missionslokal i staden. Under mötets gång kom en kvinna in. Synden hade tryckt sin stämpel på hennes drag. Predikanten talade om Guds kärlek till fallna människobarn. Efter mötet gick han ned för att hälsa på folket och kvinnan sade till honom: "Är det sant att Gud älskar alla människor?"

"Ja, det är sant", svarar predikanten.

"Älskar han också mig?"

"Ja, mitt barn, det gör han".

"Vill ni bedja för mig, jag vill bli frälst?"

De föllo ned på sina knän och bådo, och denna arma dotter fann frid. Utom hus var det storm och natt. När hon lämnade mötet, styrde hon färden mot norr. Döden hade redan tryckt sin stämpel på hennes drag. Hon ville hem till sina föräldrar, medan hon lefde. Då hon kom till bron, greps hon af ett häftigt hostanfall och lutade sig öfver relingen. En poliskonstapel, som gick förbi stannade och betraktade henne. "Stackars Bessie", utbrast han och gick sin väg. Kvinnan fortsatte färden tills fram

på morgonen, då hon anlände till den lilla stugan, där vi sågo de gamla föräldrarna i bön till Gud för sitt barn, Hon öppnade dörren och gick in. Matt, trött och kall lade hon sig på golfvet och somnade. Då modern på morgonen kom in i köket fann hon den sofvande gestalten och kände igen sitt barn.

"O, det är Bessie!" utropade hon och flickan vaknade. "Mamma", sade hon, "jag har varit på ett möte i kväll; där de sagt att Jesus älskar mig och jag har bedit honom förlåta mig mina synder. Jag tror att han gjort det. Mamma, är ni glad öfver att jag kommit hem?"

"Ja visst, mitt barn, är jag glad att du kommit hem."

"Vill ni förlåta mig mamma?"

"Ja gärna, mitt barn".

"Mamma, kyss mig så att jag riktigt känner att du förlåter mig". Modern böjde sig ned öfver sitt barn och kysste henne. Kvinnan svimmade af och man bar henne till sängs.

Några veckor senare låg hon på sin dödsbädd. Modern satt vid hennes sida. Den döende öppnade sina ögon och sade: "Mamma, jag har varit på ett möte i kväll och de ha sagt att Jesus älskar mig. Jag har bedit honom förlåta mina synder, mamma. Jag tror att han gjort det. Vill äfven ni förlåta mig?"

"Ja visst, mitt barn, vill jag förlåta dig".

"Kyss mig en gång till mamma, så att jag känner att du förlåter mig".

Modern kysste åter de bleka läpparna och snart var Bessies ande fri från de jordiska banden och svingade sig upp dit, där ingen synd och ingen sorg är mer.

Vänner, det finnes en famn, som är öppen i afton, ett frälsarhjärta, som längtar att få trycka eder till sig. Kom, o kom till honom nu. Kom och erfar hvad våra textord innebära: "Genom hans sår blifva vi helade".

En predikan om korset.

(Predikan den 24 febr. 1914.)

I Luk. 23:33 läsa vi:

"Och då de kommo till det ställe, som kallas hufvudskalleplats, korsfäste de därstädes honom och ogärningsmännen, den ene på den högra sidan och den andre på den vänstra."

Det har i denna världen utkämpats många mörka strider, hvilka ha stor betydelse icke endast för sin tid utan för alla tider, så länge denna världen står. Men det finnes ingen strid, som kan jämföras med det stora slaget på Golgata. Det finnes ingen strid, som är af så stor betydelse, som den hvilken utkämpades på korsets trä för våra synders skull. Liksom striden var betydelsefullare än alla andra, så var den seger, som där vanns, också den betydelsefullaste af alla segrar. Men den striden utkämpades icke med klingande vapen. Det var en kamp mot alla ondskans makter och hela helvetets vapenstyrka. De hade alla samlats för att nedgöra Kristus, och det såg för en kort stund ut som om hans fiender skulle vinna. Men nej, ensam vann han en fullkomlig seger öfver alla ondskans härar.

Jag önskar i afton söka föra edra tankar till korset. Man hade nu fått Jesus ända därhän att han hängde på förbannelsens trä. Bland hans dödsfiender voro fol-

kets ledare och lärare. Från vaggan och till grafven förföljde de honom. De gåfvo honom ingen ro, ingen hvila. Han måste ensam kämpa sig fram, han trampade lidandets vinpress allena. Men det blod, som han ljöt i denna strid, har varit en orsak till lycka och glädje för tusentals människor. När jag betraktar Jesu kors, är det i synnerhet två tankar, som gripa mitt sinne. Den ena är Guds stora kärlek, däruti att han utgaf sin son. Sen hurudan kärlek Gud bevisade härutinnan. Han gaf honom icke endast så att han kom hit ned till denna världen, utan han gaf honom ut i en bitter och kvalfull korsdöd. Han gaf honom så mycket som det var möjligt att gifva honom. Han ref ut sitt blödande fadershjärta och gaf det åt en syndig och otacksam värld, fastän han visste att denna värld skulle trampa det under sina fötter. När han gaf sin son, gaf han det bästa han hade, himlarnas dyrbaraste ädelsten, härlighetens skönaste blomma. Men han gaf honom af kärlek till oss, medan vi ännu voro fiender, och fastän det icke fanns den minsta gnista af kärlek till Gud i våra hjärtan. När jag därför betraktar Jesus, där han hänger på korset, när jag ser det lidande och kval, som han där utstod, fattar jag något af den kärlek, som Gud hyser till oss fattiga syndare, fattar något af de ömma känslor, som bo i hans hulda fadershjärta.

Jag ser också en annan sak. Jag ser det fasansfulla syndadjup, hvaruti själen ligger. Synden hade åstadkommit mycket ondt förut, men det ser ut, som om den här rent af öfverträffade sig själf, i det att den dödade Guds enfödde son. Många profeter hade Gud sändt till sitt affallna egendomsfolk och somliga af dessa hade de dödat. De hade färgat sina händer med profeternas blod. Detta folk hade många blodsskulder hvilande öfver sig. Men hvem kunde ana, att det skulle gå så långt, att

det korsfäste Guds son och därmed ådrog sig den dom en sådan handling måste ha med sig. Hvilket djup af synd! Men det var icke endast detta folk, som korsfäste Kristus. I en viss mening ha vi allesammans skuld däri. Det var dina och mina synder, som fastnaglade honom där. Det var våra synder, som tryckte hans hjärta i Getsemane, det var allas våra synder han bar, då korsets trä lades på hans skuldror. Men Gud vare lof att han ställt det så att vi fått dubbelt igen för våra synders skull. Vi kunna i blodets purpurälf blifva renade från alla våra synder, tvagna så att vi blifva hvitare än snö.

Jag vill i afton med anledning af denna text fästa eder uppmärksamhet vid tre ting.

1) Hvad Jesus såg från korset.

2) Hvad vi se på korset.

3) Hvad vi kunna finna vid korset.

1) Först då hvad Jesus såg från korset: Hvad var det han såg, där han hängde på korsträdets stam? Det första som ådrog sig hans uppmärksamhet var de bittra fiender, hvilka, under det han kämpade med plågor och död, omringade korset. I deras hjärtan brann det bittraste hat. De beto i vrede emot honom tillsammans sina tänder ända in i hans sista stund. Under hans verksamhetstid hade de användt all sin förmåga för att göra hans lif så odrägligt som möjligt. Nu hade de samlat sig omkring korset, och kunde de lägga något till den börda, som redan tryckte hans själ, så gjorde de det med glädje. Kunde de ytterligare utgjuta någon bitterhetens galla öfver honom, så var det deras högsta fröjd, kunde de utösa någon ännu värre förbannelse öfver honom än de redan gjort, så menade de sig ha gjort något godt. De ville göra hans sista stunder så mörka som möjligt. De kände ingen medömkan med honom, som kommit för att hjälpa och frälsa dem. Det var hvad Jesus såg, där han hängde på

korsets tvärträ. Och han ser detsamma ännu i dag. Ännu finnas de som vandra såsom fiender till Kristi kors. Vore han på jorden, skulle de behandla honom på samma sätt som judarne fordom. De äro icke så få, som önska, att det icke funnes en enda kristen på jorden. Dessa ådraga sig samma skuld som de hvilka utförde gärningen då. Ännu korsfästes Kristus på nytt af många. Ack, att de ville upphöra därmed, vända om till Gud och undsätta sin själ, innan straffet för deras synder kommer öfver dem!

Han ser också en otrogen församling. Hvar äro nu Kristi vänner? Hvar äro hans lärjungar? Hvar äro dessa, som en gång ville göra honom till sin konung? Hvar äro dessa, som endast några dagar förut hade ropat: "Hosianna, välsignad vare han som kommer i Herrens namn?" Hvar äro dessa, som han tröstat i deras sorger? Det synes oss, som borde det hafva varit omöjligt att skiljas från honom i hans sista stund, men nej, de ha alla flytt och lämnat honom i sticket. Till och med hans egna lärjungar fly och lämna honom ensam i lidandets och dödens mörka stunder. Den finnes ännu i dag, denna otrogna församling. Det finnes lärjungar som lämna honom. Han har torkat deras tårar och helat deras svidande hjärtan, men då det gäller att stå som Daniel, stå ensamma i denna onda och förföriska värld, då äro de helt få som hålla ut. De som följa honom, då allt går i medvind, lämna honom, när åskan börjar mullra och fienden synes få öfverhanden. De glömma honom, som gjort dem så mycket godt.

En ung kvinna begärde för en kort tid sedan på ett af mina möten de troendes förböner. Som barn hade hon älskat Jesus och varit lycklig i Gud. Nu hade hon kommit ut i synden och förlorat sin barnatro men ville vinna den tillbaka. Hon hade glömt Kristus, men nu

kom hon åter ihåg honom. Jag fruktar att det här finnes mer än en, som glömt sin Gud. O, att du åter ville påminna dig hans ömma kärlek!

Det var få, som ville stå på Jesu sida i hans sista stund. O, vänner, låtom oss icke fly ifrån honom! Låtom oss icke lämna Guds församling, då de svåra pröfvotiderna komma! Låtom oss stå fasta äfven när det icke är populärt att vara en kristen! Ja, låtom oss lefva för honom om det så skulle fordras att äfven dö för honom!

Han såg äfven den lilla skrämda hopen, som stod vid korsets fot. Jag tycker mig se huru de skälfde af rädsla, och likväl stanna de kvar. Bäst är att stanna kvar vid korset, äfven om det skulle synas svårt och helvetets kanoner dundra aldrig så. Hafven I tänkt på hvilka de voro som stannade vid korset, när de andra flydde därifrån? Där var den lärjungen, som Jesus älskade och som legat vid hans bröst. Det hjälper nog i den mörka dagen, att man lutat sig till Jesu sida och lyssnat till kärleksslagen i hans hjärta. Det hjälper att stå fast, då de onda dagarna komma. Var det fler, som stannade kvar? Ja, några kvinnor. Hvar voro de kraftiga männen? De hade flytt sin kos. Hvar var Petrus, som bedyrat, att han inte skulle lämna mästaren, om än alla de andra öfvergåfvo honom? Han flydde, han som de andra. Men dessa svaga kvinnor de stannade kvar. Dessa, som man annars icke anser vara mycket modiga.

Jag skulle vid minnet af denna händelse vilja fläta en erkänslans krona och sätta den på hvarje ädel kvinnas hufvud. Det ser verkligen ut som om kvinnan, då det kommer till afgörandets stund, härdar ut allra längst. Ack, om de i Jesu dödsstund kunnat torka svetten af hans panna! Ack, om de kunnat lägga någon mjuk kudde under hans trötta hufvud för att göra hans sista stunder litet drägligare! Men de kunde det icke, och dock läm-

nade de honom icke. Veten I icke att kvinnan är den som i de flesta fall lämnar sist? Jag har sett hustrur, som följt sina män ned uti de mörkaste och svåraste pröfningar, fastän de lätt kunnat komma undan, om de blott velat. Jag har sett en maka utstå misshandling af det grymmaste slag utan att låta ett enda ord gå öfver läpparna. Hvem är hon som följer sonen, när han kommit långt ut i synden? Hvem är det som går till fängelset, där han sitter, för att uppmuntra honom och visa honom att hon ännu älskar honom? Det är hans moder. Och om han dör och man för hans döda kropp hem, står hon vid hans bår och säger: "O, min älskade, att jag kunnat få dö i ditt ställe." Hon beder för honom, så länge han lefver, och gråter öfver honom, när han dör. Och när man lagt honom i grafven vårdar den gamla gråtande modern blommorna på hans graf och vattnar dem med sina tårar.

Hvem är det som bär det lilla barnet på sina armar, till dess de värka och ändock icke klagar? Modern. Hvem var det som stannade vid Kristi kors? Det var hon med det känsliga hjärtat, hon, som hade ringa kroppskrafter men stort deltagande.

Hvarje kvinna borde vara en kristen. Jag träffade på ett möte en kvinna, som bar ett litet barn i sina armar, och jag frågade henne:

"Är ni en kristen?"

"Nej", svarade hon.

"Vill ni icke blifva en kristen?"

"Nej, jag känner mig inte manad."

"Men antag", sade jag, "att edert barn, som ni nu håller i famnen, låge döende och det frågade: 'Mamma, kan du säga mig huru jag skall blifva frälst?' och ni måste svara barnet: 'Jag vet icke.' Vågar ni vara en moder utan att vara en kristen?"

Pilen träffade hennes hjärta. Hon böjde sig inför Herren och mottog Jesus såsom sin frälsare.

Jesus såg också de två röfvarna, som hängde på korset, den ena på den högra sidan och den andra på den vänstra. Den ene fick med Jesus gå till paradiset, emedan han bad om förlåtelse för sina synder i elfte stunden. Den andre gick till förtappelsen. I dessa båda röfvare såg Jesus dig och mig. Vi skola antingen dö i våra synder eller ock ingå i den himmelska glädjen. O, mina vänner, vid hvilken strand skall din farkost hamna, skall det blifva på den ljusa, sälla strand, där harpomusiken klingar, eller vid den mörka kust där evig jämmer höres? På hvilken sida står du? Huru är det med din själ?

2) Hvad kunna då vi se på korset? Låtom oss vända våra blickar dit. Se på honom som hänger där. Hans händer blöda, hans fötter likaså. Hans hjässa är blodig efter törnekronan, som sårat honom. Han lider. Det synes i hans anletsdrag att han plågas svårligen. Se där hvad vår synd har gjort. Det var vår synd, som sårade honom mest af allt. Då människorna en gång bedja att få gömma sig undan hans ansikte, skall orsaken vara att de icke kunna uthärda hans blickar, emedan de sårat honom så djupt.

Det var måndagsmorgon i en domssal i en af vårt lands stora städer. En skara män skulle stå till rätta för att de på ett eller annat sätt förbrutit sig. Under det de sutto där, hördes från ett annat rum en röst som sjöng:

Säg moder, jag blir där,
Till svar på hennes bön.

När tonerna af denna sång nådde männens öron började de gråta. En ung man reste sig och sade: "Domare, ni får göra med oss hvad ni vill, ni får skicka oss till straffanstalten för huru lång tid som helst, blott vi slippa

sitta här och höra denna sång, ty vi kunna icke uthärda den.'' Hvarför? Jo, det var minnet af en älskande moder, som upplifvades hos dem, och tanken på henne kunde de icke uthärda.

Det skall blifva svårt att stå inför hans ansikte en gång, inför honom som man sårat. Kom därför till honom och bed om förlåtelse för dina synder, på det att du i stället för att skämmas inför honom må få fröjdas med en härlig och outsäglig glädje!

Vi se också på korset en bedjande frälsare. Hvad gör han, där han hänger på korset? Utslungar han förbannelser öfver fienderna, som fängslat och dömt honom? Nej, han beder för dem: ''Fader förlåt dem, ty de veta icke hvad de göra!'' Det kommer mig att tänka på att Gud aldrig upphört att älska människorna. Han älskar ända in i det sista. När människan till sist slites ifrån hans hjärta och far till förtappelsen, gråter han öfver hennes ofärd.

I en stad i Kentucky kom en kväll en man berusad hem. Han gick in i sin hustrus sängkammare och skar henne i halsen med en knif, så att hon dog. Han ställdes inför rätta och blef dömd att hängas. Men i den familjen funnos tre små barn, den äldsta en flicka på tio år. Den dag, då fadern skulle afrättas, gick hon till domaren och bad: ''När pappa är död, vill ni då icke föra honom hem, så att vi barn få se honom, innan han tages bort? Han var så snäll emot oss, då han icke var drucken. Han menade icke att döda mamma. Han visste icke hvad han gjorde, och vi barn älska pappa. Få vi icke se honom, innan ni tager honom undan?''

Domaren villfor hennes begäran. När fadern var död förde de honom till hans hem och barnen samlades omkring hans bår. Den äldsta flickan klappade honom på kinden och sade: ''Farväl, pappa, vi älska dig ännu, ty

du menade icke att göra mamma något ondt.'' I dessa små barnahjärtan bodde en kärlek, som var starkare än döden. I Jesu hjärta bor en ömmare och starkare kärlek än någon kan beskrifva. När någon går bort ifrån honom, sörjer han däröfver och söker att föra honom tillrätta. Måtte hans kärlek få smälta isen omkring någon syndares hjärta i afton! Låtom oss gå till korset och blicka upp till vår frälsare, på det att vi måtte blifva hjälpta, och liksom Israels barn, då de blefvo bitna af ormen, sågo upp till den af Moses resta kopparormen och blefvo helade, så låtom oss blicka upp till Jesus, ty ''en blick på den korsfäste lifvet dig ger.''

3) Hvad finner man då, när man kommer till korset? Hvad får en syndare, då han i tron kommer till Jesu kors?

Det var en man i Chicago, som i många år varit en förfallen drinkare. Han hade förfrusit sina armar och ben, så att han var en krympling. Han var en af allra uslaste. Men en dag kom gamle Charley (så kallades han) till Jesu kors. På ett möte, som hölls i en sal å Chicago Ave. aflade han ett vittnesbörd om den stora nåd, som vederfarits honom. Han stammade och han hade svårt för att kunna uttrycka sig. Men hvad han sade, sjönk djupt i åhörarnas hjärtan. Han sade: ''Kamrater, det har varit illa med mig. I veten huru det var. Det var ingen, som ville taga sig an mig. Inte ens på krogen ville de ha mig utan äfven där körde de ut mig. Det fanns intet rum för gamle Charley på krogen, men, kamrater, jag kom till korset och där fann jag rum. O, kom till korset, ty där finnes rum för eder också!'' Han hade funnit rum vid korset och genom detta enkla vittnesbörd rördes många i sina hjärtan och sökte samma frälsning, som Charley funnit.

Vänner, det finnes ännu rum för oss vid korset. Där

finnes bot för alla svidande sår. Här kunna alla likgiltiga, som blifvit slappa och liknöjda, åter värma sig. Här finna affällingar en öppen, väntande famn. Du skall blifva välkommen, om du kommer till detta kors. Vid korset skolen I finna försoning för alla synder. Försoningens sköna doft sprider sig omkring korsets stam. Den himmelska blomman krossades därpå, men den doftar så mycket skönare. Gud väntar på att du skall komma, att han skall få tillgifva dig dina synder.

Det berättas att en fader och hans son blifvit oense. Fadern befallde sonen lämna hemmet och aldrig visa sig mer. Sonen gick och lofvade att det nog skulle dröja, innan han kom tillbaka. Någon tid därefter lades hans moder på sjuksängen, och då hennes man såg att hon låg för döden frågade han: "Är det något jag kan göra för dig? Är det något du önskar?" "Ja", svarade hon, "jag skulle vilja se mitt barn, innan jag dör." Fadern skickar bud efter sonen och han kommer. Men de hälsa icke utan se med sneda blickar på hvarandra. Där stå de båda vid moderns dödsbädd. Hon förmanar dem att förlåta och göra upp, men allt synes vara fåfängt. Just innan hon dör tager hon sin sons hand i sin ena och sin makes i den andra och lägger dem i hvarandra. Det är det sista hon gör, innan hon dör. Där står nu fadern och sonen på hvar sin sida af sängen med moderns döda kropp mellan sig. Snart börjar sonen gråta: "Pappa, vill ni förlåta mig?" snyftar han. Då mjuknar äfven faderns hjärta och han säger: "Min son, vill du förlåta mig?" Och där öfver moderns döda kropp, räckte fader och son hvarandra handen till försoning.

O, att I, som ären här i afton och ännu icke blifvit försonade med Gud, ville räcka honom handen! I många år har hans hand varit uträckt till eder och han har ännu icke dragit den tillbaka. Kom, o, kom just nu!

Ett hemsjukt hjärtas suckar.

(Predikan onsdagen den 25 febr. 1914.)

Såsom text för i afton vill jag läsa de tre första verserna af psalmen 42, hvilka lyda sålunda:

"**Såsom hjorten trängtar till vattenbäckar, så trängtar min själ efter dig, o Gud. Min själ törstar efter Gud, efter den lefvande Guden; när skall jag komma därtill, att jag får träda fram inför Guds ansikte?**"

Det är suckar ur ett trånande hemsjukt hjärta. Liksom hjorten trängtade efter vattenbäckar, så trängtade psalmistens själ efter Gud. Det är själens djupaste längtan, som så uttryckes, ett trånande, som måste tillfredsställas, om det icke skall sluta med döden. Denna själens trängtan är en verklig nöd, en nöd, som psalmisten känner i djupet af sitt hjärta. För att beskrifva den använder han bilden af en jagad, törstande hjort. Vi kunna föreställa oss det vackra djuret, ansatt af jägaren och hans hundar. Dess enda hopp om räddning är uppnåendet af något vattendrag, innan de jagande upphinna det; där skall det få släcka sin törst och genom att följa bäcken skall det så mycket bättre kunna dölja sina spår. Sådant är nämligen hjortens sätt att söka komma undan.

Det är en talande bild af människosjälen, dess törst och trängtan. Att själen törstar är något, som icke behöfver bevisas. Det gifver sig tillkänna på lifvets alla områden. Däri äro alla människor lika, den enda skill-

naden emellan dem är den, att de på olika sätt söka tillfredsställa sin törst. Men det finnes intet människohjärta, som icke känner något af denna trängtan, en längtan efter befrielse, efter en stunds hvila och vederkvickelse, efter något, som kan tillfredsställa själens djupa kraf, en trånad, ofta så stark att ord icke kunna beskrifva den. Det är dock en sorglig sanning att alla icke veta hvad hjärtat ropar efter. De förstå icke dess hunger och törst, de fatta icke oron, som gnager därinne. Hvilket rop om räddning tränger icke fram ur människohjärtats djup! Huru längtar icke den stackars jagade själen efter befrielse, efter en stunds hvila från de rofgiriga hundarna, som ideligen stå efter att fördärfva henne.

Psalmisten förstod rätteligen sitt hjärtas trängtan, ty han säger: "Min själ törstar efter Gud". Han förstod att hans hjärtas begär icke kunde tillfredsställas af något på denna jorden. Han hade redan mycket af det slaget. Han saknade icke ägodelar. Det fattades icke ära. Det var icke brist på yttre gudstjänst. Men han kunde icke finna tillfredsställelse i något af detta. Hans själ kunde icke mättas med guld och silfver, ej heller med de rätter, som framdukades på konungens bord. Icke ens den vänkrets, som omgaf honom, eller den sköna gudstjänstordning, som utgjorde hans folks ära, kunde släcka hans själs törst. Fastän han njuter af allt detta, säger han: "Min själ törstar efter Gud".

Jag tycker mig se den af hundarna jagade och hårdt ansatte hjorten. De förföljande komma honom allt närmare och närmare. Han har uppbjudit all sin kraft för att komma undan, hvarje muskel darrar, hvarje nerv är spänd, hela hans kropp skälfver af förskräckelse. I ett nu vädrar han vatten, och längtan att uppnå detsamma griper honom. Det har sagts oss att intet djur kan så längta efter vatten, så lida af törst som hjorten. Han

kan stå där vid ökengränsen och bokstafligen gråta. Så finnes det icke heller någon varelse, som kan längta så djupt och lida så mycket som människan. Ingen på hela jorden. Och på grund af det otillfredsställda hjärtats trängtan finnes så mycken sorg och fällas så många tårar på denna jorden. Psalmisten visste att han måste söka hos Gud, om han skulle finna någon hjälp. Och det finnes här i afton många, som kunna aflägga samma vittnesbörd. Vi måste dricka ur de eviga källorna om den törsten skall blifva släckt. Du vet att intet annat hjälper utom det att komma till Gud, och du kan intyga att ju närmare du kommit honom, desto lyckligare har du varit, desto mera har oron stillats och du känt den frid och kraft, som allena Gud kan gifva.

Strax före jul erhöll en domare i New York ett mycket rörande bref från en fånge, som väntade på sin dom. Han hade icke varit fri en enda juldag på 22 år och han längtade nu mera än ord kunna beskrifva att få tillbringa en jul såsom en fri man. Redan år 1877 hade han sändts till fängelse för stöld. Samtidigt hade han fällts för flera andra brott, hvadan lagens tjänare så snart han tjänat ut ett straff, stodo redo att föra honom tillbaka för att aftjäna ett nytt. Sistlidne november erhöll han friheten, men ännu ett brott låg honom emot. Han fasttogs på nytt och fördes tillbaka till fängelset samt väntade nu på rannsakning och dom. Icke underligt att han var nedslagen och längtade efter frihet, dess mera som han i fängelset lärt ett yrke, med hvilket han nu kunde tjäna sitt uppehälle blott han vore en fri man. Han bad domaren om ett tillfälle att få visa att han verkligen ville börja ett nytt lif. Och domaren frigaf honom. Han blef vid underrättelsen härom så glad att hans ben icke förmådde bära honom; han måste bäras ut. Huru mycket gladare blir icke den, som Jesus får sätta i frihet, som hos honom

finner skydd mot alla syndens och ofridens glupska hundar och som får släcka sin törst vid Guds nåds och barmhärtighets vederkvickande källor.

Låtom oss i afton stanna en stund inför denna bild och hämta lärdomar ifrån den. Äfven vi hafva fiender, som jaga oss. **Frestelserna** äro fiender, som ansätta själen för att förgöra den. De hafva sin anknytningspunkt i det fallna människohjärtat. Ty just det att vi äro fallna människor har gifvit satan en anknytningspunkt i vårt själslif, där passioner, begärelser och lustar brinna som en förtärande brand. De bästa män och kvinnor, som lefvat på jorden, hafva erkänt detta. Våra värsta fiender komma inifrån. Där finnas de helvetets hundar, som satan hetsar efter den stackars själen, och det blir förr eller senare en kamp på lif och död. Det har redan varit kamp för mången, som sitter här i afton. Det har varit fråga om hvem som skulle få makten i din själ. Hvem har vunnit seger i ditt lif, eller hvem skall vinna seger, när dessa vilddjur komma för att uppsluka dig? Kan hända de redan kommit dig så nära att du kan känna deras heta andedräkt. Många ha redan blifvit sönderslitna af dessa synder och lustar. Hundratals unga män och kvinnor i Minneapolis ha lidit skeppsbrott på oskuld och dygd och ligga i dag som vrak på tidshafvets stränder. Många ha i sin lefnadsbok skrifvit blad, som aldrig skola utplånas. Ack om detta ändock vore allt! Det är snart slut på alla jordens strider, men då brinna i evighet dessa inre flammor, dessa samvetskval och minnen af förtrampad kärlek och förkastad nåd. De skola vara bränslet på den eld, som aldrig slocknar. O, att du ville fly till Jesus i dag, fly till honom att din synd må blifva dig förlåten.

En man i en af våra städer låg sjuk och kallade till sig en pastor. Mannen hade lefvat ett mycket utsväfvan-

de lif. Han var dock ömsint och varmhjärtad, gifmild och hjälpsam på allt sätt, men synden hade drifvit honom, som ett spån drifves för vinden än hit och än dit. När han var nykter, brukade han taga sin lilla dotter på sitt knä och slingra hennes armar omkring sin hals, föra hem leksaker åt henne och öfverhopa henne med kärleksbevis, men sedan kunde han gå ut och kasta sig i de vildaste utsväfningar. Nu låg han sjuk och döende. Pastorn kom. "Jag har haft en mycket orolig natt", sade mannen. "Allt har varit så besynnerligt. Jag har varit med om något mycket egendomligt. Jag har i natt sett min moder, som varit död i många år. Hon satt där ni nu sitter. Det var icke en inbillning. Jag såg henne lika klart, som jag nu ser eder. Men kan ni säga mig hvarifrån jag fått dessa rep, som äro omkring min kropp? De binda mig så att jag kan icke röra mig. Kom hustru och tag bort repen." Pastorn förstod att mannen hade dilerium. "Jo", fortsatte han, "jag såg min moder sitta just där. Hon sade till mig: 'Min käre Edvard, jag har så länge väntat att du skulle möta mig hos Jesus'. Så gick hon, men kom tillbaka om en stund. Det var verkligen hon, jag såg henne tydligt, och hon sade: 'Farväl, vi mötas aldrig mer'. O, hustru, tag bort dessa rep, skär af dem!" Han hade gått för långt, de vilda djuren hade jagat den arma själen in i afgrundens mörker.

Somliga jagas af **minnet af begångna synder.** Vid stranden af en flod satt en gammal man, som såg mycket sorgsen ut; stora tårar rullade nedför hans kinder. En gosse, som varseblef honom, frågade honom efter orsaken till hans sorg. "Jo jag har stor orsak att gråta. På denna plats väckes ett dystert minne till lif. När jag var gosse och bodde i detta grannskap bad en dag min moder, som då var mycket sjuk, att jag skulle gå ut och leka med min syster samt vaka öfver henne att intet ondt

måtte hända henne. Hon bad mig särskildt att icke gå ned till floden, men jag lydde icke. Medan jag sysselsatte mig med något annat, lekte min syster vid stranden. Plötsligt fick jag höra ett vildt skri. Jag sprang ned till flodkanten så fort jag förmådde men kom endast i tid att se min systers lilla hand försvinna i djupet. Jag hade kommit försent. Alldeles utom mig af förskräckelse sprang jag hem ropande: Syster har drunknat! Syster har drunknat! Min moder hörde mitt rop och den plötsliga sorgen dödade henne. Båda lades i samma graf. Och nu står det dystra minnet så klart framför mig.

Så bo i mångens hjärta minnen, som göra lifvet bittert. Och det sorgliga är att människan då hon jagas af dessa minnen icke tager sin tillflykt till Gud utan oftast kastar sig ännu djupare i synden. Huru många äro icke de, som sökt sin tröst i den rusgifvande bägaren? Det finnes i dag många för hvilka det synes vara omöjligt att blifva kristna. Dryckenskapen har bundit dem till både kropp och själ. Jag önskar se den dag då stjärnbaneret svajar öfver ett land, där det icke finnes en enda af dessa hemska krogar, som bringa förbannelse öfver människorna, och sänka våra söner och döttrar i en evig skam. Det finnes nu alltför många, som söka släcka sin törst i dessa usla brunnar.

John D. Gough omtalar att han vid ett tillfälle gästade hos en framstående affärsman i staten New Hampshire. Denne man ägde ett storartadt och fint hem och bad Gough att gå med honom hem efter mötets slut. När de kommo in i huset, sade han till Mr. Gough: "Jag var en gång en af de mest förfallna drinkare, som man kan tänka sig. Jag skall tala om för er, huru jag blef räddad.

"Några fruar gåfvo akt på en liten flicka som dagligen

gick förbi med en bleckkruka i handen. En dag tilltalade de henne.

"Lilla flicka, hvad är det du har i din kruka?"

"Brännvin, min fru."

"Hvar bor du?"

"Nere i dalen."

En af fruarna följde med henne hem och sade till modern: "Är detta ditt barn?"

"Ja."

"Går hon i söndagsskolan?"

"Nej, hon har icke kläder, så att hon kan."

"Låt henne gå med oss hem och vi skola gifva henne kläder."

"Det skulle ingen nytta göra, ty hennes fader skulle stjäla dem och sälja dem för att köpa brännvin."

"Jag skall gifva eder ett råd", sade frun; "låt eder lilla flicka komma till vårt hem och vi skola gifva henne kläder, så att hon kan gå till söndagsskolan och när hon går hem, kan hon byta om och sätta på sig sina gamla kläder."

De kommo öfverens härom och den lilla flickan fick gå i söndagsskolan och lärde sig mycket fort. Hon fick som gåfva ett litet testamente, och det var den första skatt hon någonsin ägt. Hon älskade det så högt att hon tog det med sig i sängen och höll det hårdt i handen till dess hon somnat. En dag blef hon hårdt sjuk och läkaren förklarade att det icke fanns hopp om hennes tillfrisknande. Fadern gick in i rummet och satte sig ned vid hennes sida."

Mannen såg upp i Goughs ansikte och fortsatte: "O huru törstig jag var efter brännvin. Jag kände det som om jag kunnat göra hvad som hälst för en enda droppe. Jag betraktade barnet. Flickan sof. Testamentet hade fallit ur hennes hand och låg på täcket. Jag räckte ut

min hand och tog det. Jag lade det i fickan, gick ut och köpte brännvin för det.

När jag kom tillbaka var hon vaken. Hon såg på mig och sade: 'Pappa, du vet att Jesus sagt: Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke. Jag har försökt att komma, pappa, så godt jag förstått, och nu skall jag snart dö och fara till Jesus, men, pappa, hvad skall jag svara honom, om han frågar mig, hvad du gjort med mitt testamente?' ''

Tårarna strömmade ned för mannens ansikte då han berättade händelsen för Gough, men genom hans tårar lyste ett leende, under det han sade: ''Min lilla dotters fråga trängde sig ned i min själ, och innan hon dog hörde hon mig bedja: Gud misskunda dig öfver mig syndare. Från den stunden har jag varit lös från banden.''

Många jagas också af **missmod och förtviflan.** Så länge man kan hålla sig uppe, äger man vänner, men då man kommit ned i utförsbacken blifva vännerna ytterst få. Så länge den unga kvinnan lefver ett rent och ärbart lif, har hon många vänner, men då hon sjunker, lämnas hon allena. Hon blir i många fall utkastad till och med från sitt eget hem, och får taga sig fram bäst hon kan i denna kalla värld.

Det är midnatt i den stora staden. En kvinna skyndar gatan framåt med ett bylte på armen. Hon går upp till en af stadens palatser och stiger upp på trappan, viker undan schalen omkring byltet. Den döljer ett litet barn. Hon böjer sig ned och öfverhöljer dess ansikte med kyssar samt lägger det sedan på tröskeln. Då hon gått ett stycke vänder hon om, ack, modershjärtat kan icke skiljas från sitt barn. Ännu en gång viker hon undan schalen och kysser det lilla ansiktet. Så skyndar hon bort i mörkret. Där står hon nu på den stora bron, under hvilken floden stilla och mörk flyter fram. Hon böjer sina

knän, en bönesuck framtränger ur förtvifladt bröst och så kastar hon sig ned i det kalla vattnet. Vänner, det finnes en barmhärtig Gud i det höga, som en dag skall döma, och hans dom skall vara rättvis. Då skall det måhända blifva uppenbart att bördan varit större än att hon kunnat bära den. Icke så att jag för en minut skulle vilja försvara hennes gärning. Men hvar är den usling, som förfört henne och sedan lämnat henne åt sitt öde? För honom stå öfverallt dörrar öppna. Han får fortsätta på sin väg och förföra flera flickor. Stackars jagade hind, hon sökte icke sin hjälp hos Gud. Hon sökte icke sin tillflykt hos honom, som är syndares vän.

Låt mig nu ock framkalla de **tröstekällor** där vi kunna släcka vår själs törst. **Guds ord** är en sådan källa. Huru många gånger hafva vi icke funnit tröst i Guds ords sanningar! När jag varit i mörker, har jag funnit en ljuflig tröst af att läsa psalmerna. Där har mången gång hjärtats oro stillats och själen funnit tröst och vederkvickelse. Guds ord är en källa, som aldrig sinar ut, där kan hela världen släcka sin törst. Huru många af eder ha funnit sin tröst i ordets friska vatten?

De troendes förböner är en annan källa. Det heter att Gud tänkte på Abraham och frälste Lot. Abraham bad för Lot. Jag tror fullt och fast att föräldrars förböner hafva mycket att skaffa med barnens frälsning. Unge man och kvinna, någon beder för dig. Vågorna slå skyhöga öfver ditt lifs farkost, men det finnes ett hjärta som ömmar för dig. O, att dessa böner finge draga dig till Gud!

Efter ett af de blodiga slagen under inbördeskriget, kallades en fältpredikant att besöka en sårad soldat. Fattande den döende soldatens hand frågade han: "Kan jag vara dig till någon hjälp?" Han tänkte att denne man liksom många andra kallat honom på det att han måtte blifva frälst i den sista stunden. Men det var icke fallet

vid detta tillfälle. Soldaten svarade: "Jag vill att ni skall skära en lock af mitt hår och sända den till min moder och sedan skall ni falla ned och tacka Gud."

"För hvad vill ni att jag skall tacka Gud?" frågade predikanten.

"Jo, för det att han gifvit mig en bedjande moder. Åh, hon är en älsklig moder och hennes lärdomar trösta mig nu. Tacka Gud för att jag genom hennes böner och inflytande och genom Guds nåd är ett Guds barn. Tacka honom för att han gifver mig nåd att dö lycklig. Jag skall snart vara i härligheten."

Så böjde sig predikanten ned vid den döende soldatens sida, icke för att bedja utan för att tacka och lofva. Han frambar den döende soldatens tacksägelse för en bedjande moder.

Många ha på samma sätt blifvit förda till Gud genom näras och käras förböner. Det skall blifva klart om icke förr så kanhända då de bleka läpparne hviskat sitt godnatt och icke mera kunna bedja.

Guds nåd och barmhärtighet är en annan källa, vid hvilken vi kunna släcka vår törst. Guds nåd och barmhärtighet, som öfvertäcker alla synder, som tager mig så usel och eländig jag är och ställer mina fötter på klippan och lägger i min mun en ny sång.

En son hade en moder, som var drinkerska. Medan han var ett litet barn brukade hon taga honom med sig till krogen och för att hålla honom stilla brukade hon doppa sitt finger i brännvin och stryka det på hans läppar. Naturligtvis blef han en drinkare. Medan han ännu var endast ett barn raglade han ofta berusad fram på gatan. Utom det att han vardt en drinkare, blef han ock en tjuf. Han blef en af dessa usla varelser, som krypa fram på gatan med trasiga kläder och nakna fötter, en liten brottsling med blå läppar och af köld skälfvande lem-

mar, liknande mera en hund utan hem än en öfvergifven gosse. Med tiden blef han soldat i brittiska armén, men där öfverträdde han alla regler, hvadan han slutligen måste sättas inom lås och bom. Han blef afskedad och sjönk allt djupare och djupare. Så kom han ändtligen en kväll in på ett möte. Han satte sig ned och lyssnade till sångerna som sjöngos, till vittnesbörden som aflades. Han fick höra om fattiga eländiga syndare, som vändt sig till Jesus och hos honom funnit kraft att börja ett nytt lif.

En kväll stapplade han fram till botbänken, föll ned på sina knän och ropade: "Gud var mig syndare nådig." På ett enda ögonblick blef hans hjärta förändradt. Nu började han söka efter sin moder, om hvilken h.. ingenting vetat under de senare åren och fann henne slutligen i ett uselt kyffe. Han gick fram till henne och lade sin arm omkring henne. "Moder, jag har kommit för att föra eder hem", sade han och kysste henne. "Jag har beredt eder ett hem moder". Hennes sinne var svagt, men hon följde med honom, glad, som ett litet barn, och Herren återställde hennes förstånd så att hon i dag är en förändrad kvinna. När någon frågar denne man huru detta kunnat ske svarar han: "Genom Guds barmhärtighet. Han visade mig en ny väg." Hvilken frälsning, hvilken frälsare!

Låt mig säga eder, kära vänner, att det skall blifva ett saligt möte mellan Gud och den syndare, som i afton vill komma till honom. Kom med all din synd och skam och du skall hos honom finna en öppen famn och ett öppet hjärta. Du skall finna förbarmande och en kärleksflod, vid hvilken du skall kunna släcka all din törst. Kom till denna källa, kom just nu!

Röster som kalla oss hem.

(Predikan torsdagen den 26 febr. 1914.)

I Uppenbarelseboken 22:17 läsa vi:

"Och Anden och bruden säga: kom! Och den som hör det säge: Kom!"

Denna text kan tolkas på tvenne sätt. Den kan tolkas såsom den längtande brudens rop efter brudgummens ankomst. Den kan sägas vara församlingens bön att Jesus snart måtte komma för att förlossa henne från jordens strider och vedermödor, kort sagdt, ett uttryck för hennes längtan efter Kristi tillkommelse. Och det är ju såsom det bör vara, att församlingen väntar efter sin brudgum att han snart måtte komma igen för att hämta henne hem till de boningar, som han gått för att bereda henne.

Herrens löfte att komma igen har varit det hoppets ljus, som i alla tider lyst och uppmuntrat Guds församling. I de mörka tiderna har det varit den stjärna, som vägledt henne och lifvat hennes mod. Då Guds församling brunnit af längtan efter Kristi återkomst, har också lifskraften varit stark; då har man arbetat som ifrigast för att leda själar till Kristus. Under de tider, då det varit slappt med denna längtan och väntan har det andliga lifvet varit svagt och verksamheten en form endast utan lif och kraft. Herrens tillkommelse är nu närmare än någonsin, och det är därför så mycket mera viktigt att vi äro vakande och väntande. Vi böra därför så mycket ifrigare ropa på män-

niskorna att de vända om till Herren, innan nådens dörr för alltid stänges.

I liknelsen heter det att tjänaren vid den sista inbjudningen skulle nödga människorna att komma, och detta synes passa in på den tid, i hvilken vi nu lefva. Det ser ut, som om det nu verkligen gällde att nödga människor att komma. Törhända skola Herrens varningar och inbjudningar till världen snart upphöra, och det gäller att rycka människorna såsom bränder ur elden. Det vore ju bättre, om syndare ville komma utan nödgande, men finnes det ingen annan väg, så må vi på allt sätt söka att rädda några. Det är bättre att rädda dem, äfven om det sker genom att nödga än att lämna dem i ro så att de gå evigt förlorade.

På samma gång som dessa ord kunna vara församlingens bön till Kristus att han snart måtte komma igen, göra vi, synes det mig, intet våld på texten, om vi tolka den såsom varande Guds röst till människan, såsom ett rop från Guds hjärta till förlorade söner och döttrar att de måtte komma hem till Gud sin fader. ''Anden och bruden säga: Kom! Och den som hör det säge: Kom!'' Detta är en kärlekshälsning hemifrån, ett välkommen till barnen i det af hungersnöd besökta främlingslandet, en inbjudan från vår himmelske Fader till oss alla.

Gud har i sitt ord målat sin egen bild för oss. Där lära vi känna hans hjärtelag till människors barn. Mycket annat talar till oss om Gud. ''Himlarna förtälja hans ära och fästet förkunnar hans händers verk.'' Hvarje stjärna, som tindrar i nattens mörker, hvarje fågel, som kvittrar i lunden, hvarje blomma, som doftar, påminner oss om Gud. Men om jag skall lära känna hans hjärtelag till fattiga syndare, måste jag gå till bibeln. Där får jag reda på att alla mina synder kunna förlåtas och att Gud älskar mig.

Hvilken nåderik Gud hafva vi icke, som i bibeln, i dess

historia, i dess profetior, dess poesi låter oss veta att vi äro välkomna till hans fadershjärta. Det hela är en enda stor kör, som ropar oss välkommen. I hela universum finnes utom denna bok, intet som förkunnar så ljufliga ting. Och när Gud skildrat för oss i den Heliga skrift sin bild, skrifver han därunder sitt välkommen hem.

En ung kvinna, sin moders enda barn, hade, berättas det, från sin hembygd i de skottska fjällen rest till London och där kommit in på syndens väg. Då hon icke längre skref hem, beslöt modern fara till London och uppsöka sitt irrande barn. Hon begaf sig till föreståndaren för en stadsmission för att af honom få råd och ledning. Han rådde henne att på några af missionsstationerna i staden upphänga sitt fotografi. Hon gjorde så och under hvart och ett af dem skref hon: "Välkommen hem". Gud ledde det så att detta vilsegångna barn en kväll kom in i en af dessa möteslokaler och såsom genom en Guds ledning riktades hennes blick på porträttet. Hon gick närmare för att betrakta det och till sin stora öfverraskning igenkände hon sin egen moder. Huru vaknade icke i ett nu tusenden minnen till lif. Hon kom ihåg sitt lifs lyckliga dagar däruppe i de skottska fjällen och blef på detta sätt funnen af sin moder och, bäst af allt, äfven funnen af den gode herden, som söker de förvillade. Så har Gud sedan han fått sin bild färdig under densamma skrifvit ett välkommen till de förlorade barnen. De sköna orden äro ett Guds hjärterop till de förlorade. Jag brukar därför kalla denna text: **"Röster, som kalla oss hem"**, och om dem önskar jag tala i afton.

Hvilka äro de röster som kalla människan? Först och främst Guds Helige Ande. På grund af Guds Andes verkan söker människan Herren. Guds Ande har i dessa dagar verkat ganska kraftigt i mångas hjärtan. Icke endast under mötena i kyrkan utan Anden har följt människorna

hem och oroat dem i deras synder. Somliga ha lydt Guds Andes maning och lämnat sig åt Gud. Ganska många ha begärt förböner vid våra eftermöten, andra ha gått hem och böjt sina knän i sin ensamhet och där funnit frid med Gud. Det gör alldeles detsamma hvar en människa blir frälst, blott hon blir vunnen. Det viktiga är icke **hvar** det sker utan **att** det sker. Gud använder hvad det yttre angår många olika sätt. Alla blifva icke omvända genom samma yttre medel. En man, som gick och plöjde i åkern, kom i bekymmer öfver sina synder, stannade och böjde sina knän vid plogen samt lämnade där sitt hjärta åt Gud. Men det skulle vara dåraktigt af mig att göra det påståendet att en människa, om hon skall blifva frälst, måste falla ned vid en plog.

I England samlades för många år sedan, då de kristnas antal icke var så stort, Herrens vänner för att icke blifva störda i all hemlighet. Några ogudaktiga sällar hade vid ett tillfälle fått kännedom om att de troende skulle samlas på en loge och beslöto att störa sammankomsten, sydde in en af kamraterna i en säck och lade denna i ett hörn af logen. Då det passade som bäst skulle mannen i säcken ställa till oväsen och kamraterna rusa in och drifva bort de kristna. De troende anade intet oråd. De kommo, sjöngo och läste, de bådo och vittnade. Men hur det var kom mannen i säcken, under det han lyssnade, i nöd öfver sina synder och började gråta. Desto längre mötet led desto värre blef det för mannen i säcken. De kristna hörde det något ovanliga ljudet men kunde icke riktigt förstå hvad det var. Slutligen började mannen i säcken bedja högt: "O Gud, fräls mig". Och när de troende sågo efter funno de i säcken en syndare, som ville blifva frälst. Så kan Guds Ande träffa en människa hvar hon än är. Han kan störa dig på ditt nattliga läger. Han kan taga bort sömnen från dina ögon. Han kan, då du minst

tänker därpå, visa dig helvetets fasor och himmelens härlighet. Han kan visa dig Golgata kors och honom, som hänger där blödande och döende för dina synder, till dess ditt hjärta veknar inför Guds stora kärlek. Må du, Guds Helige Ande följa dessa människor, när de lämna detta möte i afton och föra dem till det älskande frälsarhjärtat, där så många funnit lycka och frid.

Anden verkar också genom evangelii predikan, ty den är det af Gud bestämda medlet hvarigenom människan kommer till tron. Valentine Burke, en beryktad inbrottstjuf, blef för åtskilliga år sedan omvänd till Gud. Han var före sin omvändelse den mäst förhärdade förbrytare och hade tillbringat 20 år af sitt lif i fängelse. Hans ansiktsuttryck vittnade om ett hjärta hårdt som flinta, och öfver hans läppar gingo de hemskaste svordomar och hans sinne var idel bitterhet. Då Moody vid ett tillfälle höll väckelsemöten i St. Louis, satt Burke häktad i samma stad. En af dagtidningarna redogjorde i detalj för allt hvad Moody sade och gjorde. Predikan, bön och sång, allt trycktes. Moody beslöt därför att i sin predikan införa så mycket Guds ord som möjligt. Hans predikningar voro mest bibelverser som handlade om vissa ämnen. Moody tänkte att de skulle få Guds ord om de icke finge något annat. Tidningarne gjorde naturligtvis skildringarna från sammankomsterna så sensationella som möjligt och valde de mest uppseendeväckande öfverskrifter. Alla läste eller hörde den beryktade evangelistens predikningar. En dag kastade någon in i Burkes cell den tidning, som innehöll Moodys kvällen förut hållna predikan. Fångens blick fastnade vid den underliga öfverskriften som lydde: "Fångvaktaren i Filippi fångad". Detta var något som Burke tyckte om, hvad bättre kunde han önska än att någon af de där förhatliga fångvaktarna kommit i lagens klor. "Filippi", sade han för sig själf, "Det är ju en stad i Illinois. Jag har

en gång varit i den staden''. Så började han läsa och fick till sin häpenhet se att det ingenting annat var än en predikan. Förargad och svärjande kastade han tidningen från sig och gick en stund som ett vilddjur fram och tillbaka i sin bur. Men så tog han upp tidningen och började läsa på nytt. Det var en underbar dragningskraft i predikan. ''Det var'', sade han senare, ''något besynnerligt som satte sig i bröstet på mig. Tjugo år har jag varit en tjuf men aldrig hade jag känt något så besynnerligt förr. Hvad skall jag göra för att blifva frälst, tänkte jag. Om det finnes en sådan Gud som den om hvilken den där prästen talar, skall jag ha reda därpå, om jag också skall dö på försöket.''

Han fann verkligen den Gud, som Moody hade predikat om. Det var långt efter midnatt, men han kunde icke gå till hvila. Han hade kommit i stor syndanöd. Än grät han och än bad han, han, som icke bedit sedan han var ett litet barn vid sin moders knä. Och Gud kom med frid till hans själ. Snart kunde han jubla af hela sitt hjärta. Gud fyllde hans själ med himmelsk sällhet. Burke var från den stunden en annan människa och följande morgon talade han om för fångvaktaren hvad som händt. Men denne vaktade endast så mycket noggrannare öfver honom, ty han trodde att fången ville lura sina vaktare genom att föreställa religiös. Burke tänkte dock icke längre på några knep. Förhören kom och Burke blef frikänd, emedan man saknade fällande bevis mot honom. Så snart han blifvit frigifven sökte han arbete, men förgäfves, ty hans utseende låg emot honom. Då bad Burke Gud förändra hans anletsdrag, och I kunnen le däråt om I viljen, men det är en verklighet att Gud hörde hans bön och han fick ett helt annat uttryck i sitt ansikte. Det lyckades honom dock icke att få stadigt arbete, men han gaf icke upp utan bad till Gud så mycket ifrigare om kraft att kunna

motstå frestelserna och Gud vakade öfver honom. Sex månader efter det han blifvit frigifven fick han ett bref från fängelseföreståndaren att man önskade ett samtal med honom. "Hvad kunde nu vara fatt", tänkte Burke. "Hade man fått kännedom om något gammalt brott som han gjort sig skyldig till?" "Nå väl, om så är, skall jag bekänna hela sanningen", sade Burke för sig själf och gick.

Fängelseföreståndaren hälsade honom vänligt: "Hvar har du varit, Burke?"

"I New York."

"Hvad har du gjort där?"

"Jag har försökt finna arbete."

"Är du ännu religiös såsom du var när vi sist träffades?"

"Ja", svarade Burke och såg den frågande stadigt i ögonen. "Det har varit svårt ibland, men jag tror på Jesus ännu."

"Burke", sade fängelseföreståndaren, "jag har vaktat dig hela tiden. Jag trodde du endast ville bedraga oss för att kunna göra något nytt knep, men jag vet nu, att du dessa månader sökt lefva ett hederligt lif. Du skall få arbete hos mig. Du skall få blifva mitt biträde och får genast tillträda platsen."

Han började sin nya sysselsättning. Han sökte att i allt handla i öfverensstämmelse med sin bekännelse och vann snart anseende. Efter några år kom Moody till St. Louis och uppsökte då den förre brottslingen. Han fann honom i ett rum med ett gevär öfver sina knän vakande öfver en mängd värdefulla ädelstenar, som lämnats i hans vård.

"Se", sade han till Moody, "hvad Guds nåd kan uträtta med en sådan som mig." Han grät som ett barn af glädje öfver den nåd, som vederfarits honom.

Många år senare skulle en beryktad evangelist hålla en serie väckelsemöten i St. Louis men något hinder uppstod,

som gjorde att han icke kunde komma. Första möteskvällen kom och man visste icke hvad man skulle taga sig till. Då föreslog någon att man skulle bedja Valentine Burke taga ledning af mötena. Så skedde och stora skaror lämnade sig åt Herren. Det var frukten af en predikan, som Guds Ande förde till en fånges hjärta. Det finnes kraft hos Gud att frälsa den allra sämste. Predikan om Guds kärlek till syndare är en makt, som kan förändra människans hjärta. Så har det varit och så är det ännu.

Bruden säger: Kom! Det är Guds församling, som så ropar. Må Guds församling ännu vidare öppna modersfamnen och bjuda de förlorade att komma in. Vi borde vara glada öfver att få välkomna förlorade söner och döttrar hem till Gud. O, att Jesu kärlek brunne ännu varmare i våra hjärtan så att vi på fullaste allvar ömmade för de vilsegångna och sökte att på allt sätt föra dem till frälsaren.

Den blinda sångerskan Fanny Crosby sjöng vid ett tillfälle för många år sedan i Cincinnati, Ohio. Bland andra sånger sjöng hon äfven denna: "Rädda de döende, hjälp de elända", o. s. v. Under sångens gång gjorde hon ett uppehåll och sade: "Finnes det i denna byggnad någon ung man, som icke har någon moder som beder för sig och som icke vet hvad det vill säga att äga en moders kärlek och förböner, så vill jag blifva i en moders ställe och bedja till Gud för honom." En ung man stod upp och kom fram; hon böjde sig ned bredvid honom, och bad under tårar: "O Gud, denne unge man har icke någon moder, som beder för honom, men jag vill i en moders ställe bedja dig mottaga och frälsa honom." En tid därefter sjöng hon i Kansas City, Mo., och berättade då denna händelse. Då reste sig en man i församlingen upp och sade: "Jag är den unge mannen och jag har allt sedan lefvat för Herren." Hvad vi ofta framför allt behöfva är mera kärlek till dem som vandra borta från Herren. Vi behöfva känna

huru deras nöd går oss till hjärtat. Vi böra riktigt hungra efter deras frälsning. Om det blir en verklig hunger i församlingen efter själars omvändelse, skall Herren komma med frälsningens skurar ibland oss.

Vidare, den som hör det säge: Kom! Det kan i första hand tillämpas på de nyomvända. Jag har gifvit akt på huru de som funnit Jesus ifrigt söka föra andra till honom. De söka att locka dem med till mötena. De inbjuda dem genom brefkort och telefon. De längta efter att se sina vänner med. De ha själfva funnit sin frälsare; nu söka de föra andra till samma glädje.

Kom! Det är den sista bjudningen som möter i den skrifna uppenbarelsen. Det är som vore det Guds sista ord till oss människors barn. Han vill härmed bjuda oss hem till sig, till sin famn, till sitt hjärta. De sista ord, som du hörde från din döende moders eller faders läppar, kan du aldrig glömma. Du kan aldrig förgäta deras sist uttalade önskan att en gång få möta dig i himmelen. Gud talar på samma sätt. Här är hans sista ord till dig och det är en vänlig inbjudan att komma. Han vill härmed låta dig veta, huru välkommen du är. Det finnes intet ord, som har en skönare klang för våra öron än ordet Hem. Hvilka känslor uppväcker det icke i vår själ.

Hem, hem, mitt kära hem,
Ej finns en plats på jorden,
Så skön som du mitt hem.

Alla längta vi hem. En liten flicka fördes från barnhemmet i Phelps, Nebr. till en familj som skulle adoptera henne. En predikant och hans hustru togo under vägen hand om henne. Under resan kröp den lilla treåriga flickan upp i predikantens knä och frågade: "Vill icke ni blifva min pappa?"

"Nej, jag kan icke blifva din pappa, men jag skall snart föra dig till en, som vill blifva pappa för dig."

Den lilla flickan kände sig icke nöjd. Med gråten i halsen kröp hon upp i predikanthustruns knä och frågade: "Vill inte ni blifva min mamma?"

Hon längtade efter ett hem, den lilla. Ja, hvad behöfver ett barn mera än en kärleksfull famn, ett hem, där det finner värme och skydd.

Själen behöfver också ett hem. Gud har beredt för den ett sådant. Vi behöfva ett skydd undan tidens alla stormar. Det få vi hos Gud. Han vill blifva allas vår fader. Såsom vår fader vill han skydda och bevara oss samt gifva oss allt hvad vi behöfva. Skynda därför till honom. Fly i hans öppna famn. Anden och bruden säga: Kom. Våra jordiska hem äro oss kära. Gifve Gud att det himmelska hemmet blefve oss ännu kärare.

Följande berättelse hörde jag en gång evangelisten Chapman omtala: En liten tidningsgosse hade genom döden förlorat sin moder. De hade bott tillsammans och varit allt för hvarandra och pilten sörjde djupt öfver hennes död. Nu ville han på något sätt visa sin kärlek och saknad och beslöt därför att resa en minnesvård på hennes graf. Det var ett stort beting för honom. Han uppsökte, fattig och ringa som han var, en stenhuggare men fann att han icke hade nog penningar att köpa den allra billigaste grafsten. Där låg emellertid en sten, som gått sönder; denne lät stenhuggaren honom få för den lilla summa han ägde och nästa dag förde han stenen till moderns graf. Stenhuggaren hade emellertid blifvit intresserad i den lille gossen och begaf sig så snart tillfälle gafs till grafgården, hvars vårdare visade honom grafven, där gossens moder hvilade. Där stod stenen i det skick, som den var då gossen köpte den. Han gick närmare och fick då se hvad gossen hade gjort.

"Mina ögon blefvo så fulla af tårar att jag knappast kunde se", sade han då han berättade händelsen. "Den lilla parfveln hade med en fil försökt rista in några ord. Hvartenda ord var i stora bokstäfver. Så här såg det ut:

MIN MODER HON DOG FÖRRA VECKAN HON VAR ALLT JAG HADE HON VÄNTAR PÅ — — —

Här tog det slut. Jag frågade mannen, som vårdade grafvarna, hvar gossen nu var och han svarade: Ser du den lilla grafven vid sidan af den stora? Där ligger han nu. Han brukade komma hit hvarenda dag, men så en dag kom han icke, ej heller nästa dag. Jag sökte få veta hvad som blifvit af honom men lyckades icke. Så kom en man en dag och befallde att en graf skulle gräfvas vid sidan af moderns och då förstod jag hvarför gossen icke synts till. Han hade en dag, under det han sållde tidningar, blifvit öfverkörd af en tung vagn. Då de lyfte upp honom funno de att han hade en fil i handen, samma fil, med hvilken han ristat orden på grafvården. På sjukhuset dit han fördes talade han ständigt om sin moder. Strax innan han dog hviskade han: "Jag fick det icke färdigt, men jag ämnade att få det i ordning. Mamma vet nog att jag försökt mitt bästa. Jag vet att hon väntar på mig, och då jag får se henne skall jag säga henne att jag gjort mitt allra bästa." Och så dog han och gick för att få vara när sin moder. Vi samlade penningar och köpte en sten och satte den på gossens graf samt inristade på densamma orden: 'Han älskade sin moder'." Ack, hvilken längtan bodde icke i denna lilla gosses hjärta.

Vänner, jag undrar om det i edra hjärtan finnes en längtan efter ett evigt hem på andra sidan dödsfloden. Våra jordiska hem skola snart brytas upp; hvar skola vi då bo? Hör i afton den kärleksfulla kallelsen: "Anden och bruden säga: Kom!" Hvem vill komma?

Själens värde.

(Predikan fredagen den 27 febr. 1914.)

Jag vill i afton rikta eder uppmärksamhet på Jesu fråga i Mark. 8:36:

Ty hvad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ?

I dessa ord uppmanas vi att göra en jämförelse mellan världen och själen. Herren Jesus vill att vi skola klargöra hvilket som är värdefullast af de båda. På många ställen i skriften menas med världen det onda. "Världen och hennes lusta förgås." "Världens vänskap är Guds ovänskap." Sådana skriftställen visa oss att med världen åsyftas det som är syndigt och ondt. Men här är det hufvudsakligast fråga om det synliga, det sinnliga. Världen syftar på det yttre, som vi ha att skaffa med såsom mat och kläder, gods och ägodelar, ära och upphöjelse. Ordet syftar på sådana ting, som vi mer eller mindre måste umgås med, så länge vi äro på denna jorden. De äro i sig själfva icke syndiga, men vår ställning till dem kan leda oss därhän att vi för deras skull sätta vår själ på spel. Man kan i jäktandet efter det jordiska glömma sin själ så att den går förlorad.

I det föregående har Jesus sagt att den som vill blifva hans lärjunge måste taga korset på sig och följa honom. Att vara en Jesu lärjunge medför försakelse, det innebär

att gå med honom utom lägret och bära hans smälek, det innebär att intaga en sådan ställning till denna världen, att den i oss igenkänner ett Guds folk, som han har utvalt att förkunna hans dygder i ord och gärning. Man kan visst icke säga att det är synd att vara rik, ingen far till förtappelsen endast för den orsakens skull. Det har ju funnits rika män, som också varit gudfruktiga. Abraham var rik, och likväl var han en Guds vän. Job var rik, men Herren säger själf, att hans like fanns icke på jorden. Ingen går förlorad endast därför att han har öfverflöd på jordiska ägodelar. Icke heller kommer någon till himmelen endast på grund af att han är fattig. Man kan blifva frälst antingen man är rik eller fattig, man kan också gå förlorad vare sig man är det ena eller det andra. Saken beror icke på dessa förhållanden, nej, den beror på vår ställning till Kristus och hans uppenbarade ord.

Många ha offrat alla sina krafter och förmågor för att vinna det jordiska, ja somliga ha vågat sin eviga salighet för att vinna något af denna världens snöda skatter. Andra ha vågat sin själ för att få en smula af den ära, som världen gifver, och till slut funnit att den kransen, som världen flätar, snart förvissnar. Den världen ena dagen upphöjer och lofprisar, aktar den en annan dag icke värd så mycket som den trasa, hvarpå man torkar sina fötter. Och ändå vågar man så mycket för att vinna något af detta förgängliga och fåfängliga.

Ingen kan vinna hela världen. Om du kunde det vore vinsten ändå något, men det är omöjligt. Du kan vinna endast ett litet stycke, endast några tunnland jord, och då har man i sanning skäl att fråga: Hvad hjälper det en människa, om hon vinner endast ett litet stycke af denna världen, men förlorar sin själ. Guds ord säger oss för öfrigt att jorden och de verk, som äro därpå, skola förbrännas och himlarna skola med dån försvinna. Her-

ren skall komma för att i eldslagor hämnas sina motståndare. Det finnes intet bolag, som kan försäkra mot den branden. Har man da icke mer än ett stycke af denna jorden, ja hade man än alltsammans, huru fattig vore man icke? Är det värdt att förlora själen för sådant?

Det finnes ju saker och ting, som för oss ha ett mycket stort värde. Våra barn, som vi älska, kan deras värde uppvägas af allt världens guld? Jag har hört berättas att en rik man erbjöd ett par fattiga föräldrar, som hade många barn, en ganska stor summa penningar, om de ville skänka honom ett af barnen. Man och hustru sutto tillsammans i aftonskymningen. Ingendera sade något, men de kände hvarandras tankar. Mannen tog ändtligen sin hustru under armen och tillsammans gingo de in i rummet, där deras hjärteskatter sofvo. De stå och betrakta det äldsta barnet, men vid honom är det så många minnen förknippade, att de alls icke kunna skiljas vid honom. Modern skakar på hufvudet och säger: "Icke den". Så gå de till den nästa i ordningen men modern säger: "Icke den". Så gå de till den nästa och komma slutligen till den lilla, som ligger i vaggan. Modern tager det lilla barnet i sin famn, öfverhöljer dess ansikte med kyssar och säger: "Vi behålla våra barn, vi ha icke råd att gifva bort ett enda af dem". Det finnes sådant, som icke kan köpas för guld och silfver. Jordiska ting kunna icke gifva oss de känslor, som våra små barn göra, då de springa upp i vår famn och slingra sina små armar omkring vår hals och jollrande språka med oss.

"Hvad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ?" Själen är det värdefullaste man kan förlora. Det finnes intet, som har ett sådant värde för människan som hennes själ. En människa kan förlora sina rikedomar. Den som ena dagen är rik, kan den andra vara fattig. Den som i dag har allt hvad

han behöfver, kan i morgon vara så fattig att han måste tigga sitt dagliga bröd. Dylika skatter rulla undan så lätt. Den som har dem vet icke huru länge han får behålla dem. Det är svårt att blifva fattig i synnerhet om man en gång varit rik. Det måste vara svårt, att för kroppens uppehälle lida brist på det nödvändigaste. Det kännes smärtsamt att vara så fattig, att man icke vet, hvar man skall få bröd åt sina hungrande barn. Rikedomen har nog sina frestelser, fattigdomen icke mindre. Många ha genom fattigdomens tryck jagats in på brottets bana.

Man kan också förlora rykte och anseende. De äro af stort värde för hvarje redlig människa. Den som förlorar sina rikedomar kan i många fall återvinna dem, men värre är det att få tillbaka rykte och anseende. Det är svårt att blifva orätt bedömd, beljugen och misskänd. Många ha sin lust i att söka upp fel hos sina medmänniskor. De äro alltid redo att snappa upp något dåligt och bära det till andra och mången blir beskylld för sådant, som han aldrig gjort sig skyldig till.

Jag har läst om en pastor, som ställdes till rätta inför kyrkorådet, emedan han enligt ryktet skulle ha slagit sin hustru. En kvinna hade en kväll gått förbi pastorsbostället och genom fönstret råkat få se, huru pastorn sprang omkring i rummet med en kvast i handen. Hon hade också hört pastorsfruns rop och såg henne springa omkring i rummet. Hon tog utan vidare för gifvet att pastorn höll på att slå sin fru och berättade för andra hvad hon sett. Det blef en stor skandal. Pastorn blef som sagdt inkallad för kyrkorådet. Han visste om ingenting och kunde icke förstå hvad de ville honom, ty det var naturligtvis litet svårt för dem att sjunga rent ut. Till sist berättade de hvad ryktet förmält. Då fingo de veta hvad som verkligen händt i prästgården. Det hade kommit in en liten råtta i huset och, som I veten, äro kvinnor rysligt rädda

för rattor. Undan den hade frun sprungit, och efter den hade prästen slagit med kvasten. Så gör man stort väsen för ingenting.

Det går lätt att såra hvarandras känslor, men det går icke så lätt att läka de sår, som man kanhända i sin obetänksamhet tillfogat. Var försiktig då det gäller hvad du säger om andra, ty deras rykte är lika värdefullt för dem, som ditt eget är för dig.

Det var en liten flicka, hvars hjärta nästan krossades genom hennes kamraters obetänksamhet. Hon hade fått en ny klädning på sig och emedan hon var fattig började de andra flickorna att tala om den och undra hvar hon hade fått den.

"Se", sade en, "Louise har fått en ny klädning."

En annan tillade: "Det är ingen ny klädning, det är bara en gammal, som de gjort om åt henne. Ser ni inte huru gammalmodig den är?"

Louise hörde detta och det skar i hennes hjärta.

Lärarinnan visste intet om hvad som sagts, emedan hon för tillfället varit upptagen med något annat. Rätt hvad det var hörde hon någon säga:

"Louise har svimmat."

Louise hade verkligen svimmat. "Hon har gråtit så förfärligt," sade en af flickorna. När hon kom till sig, tryckte hon hårdt lärarinnans hand och sade: "Jag skämdes icke för att klädningen var gammalmodig, men o, det var min mammas och hon — är — död." Lärarinnan torkade bort en tår från sitt ansikte. Den flicka, som yttrat de tanklösa orden, skyndade fram och kysste Louises förgråtna ansikte och bad henne om förlåtelse.

Många gånger kunna människor så i tanklöshet såra hvarandra och såren läkas icke lätt. Det är i synnerhet sant, då en människa beröfvas sitt goda namn och rykte. Det blir ofta en börda, som trycker hela lifvet.

Man kan också förlora sin hälsa. Medan vi sitta här i afton, finnes det tusenden på denna jord, som vrida sig i värk och vånda. Det finnes många, som stå vid den mörka flodens rand med sörjande vänner och anhöriga omkring sig. Du känner dig måhända nu frisk och stark, du har lefnadslust, det är värme i blodet och rosor på kinden. Men allt kan så snart förvandlas. Blodet som nu flyter så varmt i dina ådror kan snart vara kallt, rosorna på kinden kunna blekna, du kan inom kort ligga på sjukbädden. Vi böra tacka Gud för hälsan och se till att vi använda den till nytta och gagn för oss själfva och andra. Men låtom oss komma ihåg att det är en gåfva, som vi kunna förlora.

Man kan äfven förlora sina vänner. Det finnes måhända intet skönare på jorden än att vistas i en kär vänkrets. Intet kan skänka oss större och renare nöje än den vänskap vi åtnjuta. Men så kännes det också svårt, när vänner vända oss ryggen och lämna oss. Vi få erfara att vännerna äro få då motgången kommer. Låtom oss dock sätta värde på våra vänner, medan vi hafva dem. Vända dina vänner dig ryggen, så har du, om du tror på Jesus, dock en vän, som aldrig sviker. "När alla våra jordiska kurbitser förtorka, kunna vi i honom finna skugga under de eviga klipporna." Han går med oss hela vägen. Han öfvergifver oss icke. Han bär oss öfver djupen och tröstar oss i mörkret. Om än alla jordiska vänner öfvergifva oss är han ändock kvar. Salig är du, om du fått Jesus till vän.

Men ännu mer kan man förlora. En människa kan förlora sitt förstånd. Gå in på dårhuset och betrakta de stackars varelser, för hvilka förståndets ljus har slocknat. Se honom där han sitter i det lilla rummet med de fodrade väggarna. Han är så klädd att han ej kan använda sina händer, ty om han kunde det, skulle han rifva sig, till dess blodet strömmade. Jag besökte en gång tillsammans

med några andra predikanter ett dårhus i Washington och bad var vägvisare, att han skulle visa oss alltsammans, huru hemskt det än var. Han svarade: "Vi bruka icke göra det, men eftersom I ären predikanter skola vi låta eder se allt, om I så viljen." Vi hade dock icke sett mycket, innan vi bado om att slippa se mer. Det var något obeskrifligt pinsamt att se dessa stackars varelser, som förlorat sitt förstånd. Af allt, som kan träffa oss i denna världen, är vansinnet det hemskaste. Gud bevare oss från ett sådant öde. Det vore bättre att dö den bittraste död, ja det vore bättre att tillbringa sitt återstående lif på plågolägret, än att lefva till den dag, då förståndets sköna och ädla gåfva fråntoges oss.

Likväl är det bättre att förlora allt, som vi här uppräknat än att förlora sin själ. Det är bättre att förlora alla sina jordiska ägodelar, bättre att förlora rykte och anseende, bättre att förlora hvarenda vän på jorden, bättre att förlora hälsan, ja till och med att förlora sitt förstånd, än att förlora sin själ. Själen är det allra värdefullaste vi äga. "Hvad skall det hjälpa en människa, om hon vinner hela världen men förlorar sin själ."

Hvari består själens värde? Det består i dess möjligheter. Hvad skall det blifva af våra barn, som i dag hvila i vår famn? Hvilka möjligheter till godt eller ondt ligga icke förborgade i barnets lilla själ? Skola vi en gång vid den mörka grafvens rand för evigt skiljas från dem eller skola vi möta dem i ljusets sälla land?

En man vid namn Heggen dog för några år sedan. Han var ett verkligt snille och en skicklig artist. Han var också godhjärtad och generös. Men han var hemfallen åt dryckenskapen, och denna last förstörde hela hans lif. För några år sedan kom han en dag, utan penningar, hungrig och förfrusen in på en krog i Chicago och bad om att få ett glas brännvin, men han fick det icke. Han bad då att

få låna papper och penna och skref ett poem hvars refräng lyder sålunda:

"Ut med busen
Trött förfrusen
En spark, ett glåpord blott
Förbannelser, eder, hån,
Förljufvar busens lott."

Med detta begaf han sig till redaktör Broberg och frågade honom huru mycket han ville betala honom för det. "Jag skall gifva dig femton dollars för det, om du blott vill lofva mig att du genast lämnar Chicago med det fortaste", svarade han. Heggen fick sina femton dollars och reste samma natt till Pittsburg. När jag för något år sedan vistades i McKeesport frågade jag efter mannen, och man berättade för mig, att han en julmorgon påträffats stelfrusen och död i ett skjul, där han drucken lagt sig att sofva. Hvilka möjligheter hade icke bott i hans själ. Men genom synden förstördes han. Han led ett förfärligt skeppsbrott. Tänk huru många lif synden fördärfvar! Och ändå finnes det människor som försvara den. Jag har träffat sådana på dessa möten. De ha suttit här och betraktat mig med sådana öfverlägsna miner. Och om jag sedan frågat dem, om de ville blifva kristna, hafva de svarat mig så sarkastiskt som möjligt. Stackars människor, de se icke den stora fara, som hotar dem.

Själens värde visas äfven uti det som gjorts för att rädda den. Gud har gifvit sin ende älskade son i en blodig död på korset för att rädda människan. Tror du att Gud skulle hafva gjort ett sådant offer om själen icke haft ett stort värde? Gud hjälpe oss att äfven vi må fatta dess värde, så att vi verka för människors frälsning.

Då gamle dr Duff, som tillbringat många år på hednafältet, kommit tillbaka till sitt fädernesland Skottland, ta-

lade han vid ett tillfälle i Edinburg till förmån för hednamissionen. Gammal och utsliten som han var, öfveransträngde han sig så att han under föredraget svimmade. Då han efter en stund kvicknade till, ville han fortsätta sitt föredrag. Man sökte att afråda honom, men han lät icke öfvertala sig. Två män stödde honom under det han talade. Han sade bl. a.: "I, Skottlands fäder och mödrar, om det utsändes ett upprop med begäran att ni skulle uppoffra edra söner och döttrar för att försvara hem och fosterland, skulle ni göra det med glädje, men", fortsatte han, medan tårarna strömmade nedför hans kinder, "finnes det ingen bland eder, som vill offra sina söner och döttrar för Afrikas hedningar? Om I icke viljen göra det, går jag tillbaka dit och gifver de återstående dagarna af mitt lif för deras frälsning." Tron I icke, att dr Duff hade rätt uppfattat själens värde?

Se dessa martyrer, hvilka blanda sina lofsånger med lågornas dån! Hvarför gåfvo de lifvet för sin tro på Jesus, Emedan de ansågo själen vara mera värd än det lekamliga lifvet. De ansågo det bättre att dö för Jesus än att lefva utan honom.

Slutligen, hvems är skulden att själen går förlorad? Vid hvilken dörr skall ansvaret läggas? Någon måste vara ansvarig för din och min själ — hvem är det? Vi kristna bära i detta fall ett stort ansvar, det är sant. Vi äro satta i denna världen att vara ljus, som lysa människor till Kristus. Må vi göra allt vi kunna, men på hvem skall **du** lägga felet om **din** själ går förlorad? Jag frågar dig: Är det din pastors fel? Är han orsak till att du ännu icke är omvänd? Har han icke under dessa dagar med ett outtröttligt nit arbetat för att vinna dig för Herren? När vi efter mötena kommit hem har han talat om den eller den unge mannen, eller om den eller den unga kvinnan, om den eller den familjen och sagt: "O att de ville lämna

sig åt Gud''. Det visar, att han bär eder på sitt hjärta. Han ömmar för edra själar och vill föra eder till Jesus. Skolen I på domens stora dag kunna säga: ''Det är hans fel att vi icke äro frälsta?''

Är det dina föräldrars fel? Är det din moders fel, hon som med stapplande gång vandrar på grafvens brädd? Skall du en dag kunna stå vid hennes bår och betrakta de bleka tysta läpparna och säga: ''Moder det är ditt fel, att jag icke är frälst!'' Kära vänner, jag tror det icke.

Kan det vara mitt fel? Under mycken skröplighet har jag predikat för eder under dessa dagar. Många fel vidlåda framställningen, men jag har sökt att göra mitt bästa. Jag har önskat säga eder sanningen och säga den, under det jag ömmat för edert eviga väl. Jag hoppas, att edert blod icke skall kräfvas af mina händer.

Hvems är felet? O, det är ditt eget fel, att du ännu vandrar borta från Herren. Du kan blifva frälst, om du vill, men du har ännu icke velat.

En ung man, som haft ett gudfruktigt hem kom i dåligt sällskap och lefde ett utsväfvande lif. Vid ett tillfälle i sällskap med nöjeslystna människor, befann han sig ombord en lustångare mellan San Francisco och San Diego. Han var en passionerad spelare och tillbringade flera dagar och nätter vid spelbordet. Under tiden hvarken åt eller drack han. Till en början syntes lyckan vara honom bevågen, penningehögen på bordet framför honom blef allt större och större, och ju mera han vann desto ifrigare kastade han sig i spelet. Men till sist vände sig lyckan och han förlorade allt han vunnit samt kom dessutom i skuld. Han blef då alldeles vild. Förbannande både Gud och människor gick han fram och tillbaka på däcket. Kaptenen anade oråd och bad matroserna hafva ett vaksamt öga på mannen. Men i ett obevakadt ögonblick kastade han sig öfverbord i hafvet. Två lifräddningsbåtar ned-

hissades i hast. Det var stormigt den dagen och vågorna gingo skyhöga. Den första båten kom ut till honom just som han höll på att sjunka för sista gången. En af matroserna grep honom, men han kämpade emot af alla krafter, ty han ville icke blifva räddad. Till följd af stormen och hafvets oro stjälpte båten och det var med knapp nöd, som matroserna räddade sina lif. Den andra lifräddningsbåten var strax till hands och de fingo fatt i mannen, innan han hann att sjunka, men han endast kämpade emot. Med fara för sina egna lif sökte de att rädda mannen, fastän han själf icke ville blifva räddad. På ångarens kommandobrygga stod kaptenen och åsåg kampen därute på hafvet. Han såg den fara, hvari hans matroser befunno sig och satte slutligen taltrumpeten till munnen samt ropade:

"Låt honom gå! **Låt honom gå! LÅT HONOM GÅ!**"

De släppte den arme mannen, och han försvann för alltid i djupet.

Här är en af dem som kastat sig öfverbord i syndens och lustarnas haf. Lifräddningsbåtarna hafva bemannats med evangelii matroser. De söka att rädda den arme syndaren, som håller på att sjunka i synd och skam, men han endast kämpar emot och vill icke låta rädda sig. På kommandobryggan af frälsningens ångare står dess kapten Herren Jesus Kristus. Han betraktar kampen som pågår. Och när han ser att syndaren så förhärdat sitt hjärta att allt hopp är ute och intet mera kan göras för hans frälsning, få vi höra ropet: Låt honom gå! **Låt honom gå! LÅT HONOM GÅ!** Syndaren sjunker, inga förböner mera, räddningslinan drages in. Han har slitit sig lös från alla fästen och sjunker ned i förtappelsens hemska djup, förlorad, förlorad för alltid. Om du går förlorad är det ditt eget fel. Det är du, som afgör den saken. Du kan i kväll säga ja eller nej till Guds kallande röst. Jag frågar dig i Herrens namn: Hvad skall du svara just nu?

Midnattsropet.

(Predikan hållen söndagen den 1 mars 1914.)

Jag önskar i dag rikta eder uppmärksamhet vid Jesu ord i Mattei 25:1—13, hvilket lyder sålunda:

"Då skall himmelriket varda likt tio jungfrur, som togo sina lampor och gingo ut att möta brudgummen. Men fem af dem voro visa och fem fåvitska. De fåvitska togo sina lampor och togo ingen olja med sig; men de visa togo olja i sina käril tillika med sina lampor. Då nu brudgummen dröjde, blefvo de alla sömniga och somnade. Men vid midnattstid vardt ett anskri: Se, brudgummen! Gån ut att möta honom. Då stodo alla dessa jungfrur upp och tillredde sina lampor. Och de fåvitska sade till de visa: Gifven oss af eder olja; ty våra lampor slockna. Men de visa svarade och sade: Nej, det torde då icke räcka till för oss och eder. Gån hellre till dem, som sälja, och köpen åt eder själfva. Men under det de gingo bort för att köpa, kom brudgummen, och de som voro redo gingo in med honom till bröllopet, och dörren tillstängdes. Sedan kommo ock de andra jungfrurna och sade: Herre, Herre, låt upp för oss! Men han svarade och sade: Sannerligen säger jag eder: Jag känner eder icke. Vaken fördenskull; ty I veten icke dagen, ej heller stunden."

Herren Jesus talade ofta i liknelser, emedan han på detta sätt kunde göra sig bäst förstådd. "Utan liknelser",

heter det, "talade han intet till dem." Barn förstå sanningen bäst, då den framställes för dem genom bilder. Och i detta hänseende torde vi vara mer eller mindre barn allesammans. Själfva lärdomen i denna liknelse är att vi böra vara vakande och redo, då Herren kommer. Detta få vi under inga omständigheter förbise, ty då gå vi miste om själfva kärnan utaf denna Herren Jesu framställning. Vi vilja i dag använda denna liknelse såsom en bild och beskrifning af Kristi församling sådan den ter sig vid tiden för hans tillkommelse. Jag önskar att den finge blifva ett verkligt väckelserop till en och hvar på denna stund.

Här hafva vi således en bild af den kristna församlingen sådan den ter sig, när Herren kommer. Låtom oss se, huru det enligt liknelsen då förhåller sig med församlingen. Herren säger, att det var tio jungfrur, som tagit sina lampor och gått för att möta brudgummen. Själfva ordet församling betyder på grundspråket "att vara något afskildt". Församlingen har gått ut. Hvad har den gått ut ifrån? Jo, från världen och hennes väsende. Det är en sak, som vi kanske för litet akta på i våra dagar. Det ser icke ut att vara så stor skillnad mellan världen och de troende; de troende synas ha närmat sig världen. Ja, det anses vara gammalmodigt att ens tala om att det skall vara en skillnad. Att gå utom lägret och bära hans smälek räknas som vittnesbörd om att man blifvit efter sin tid. Och dock är intet så nödvändigt att framhålla som de sanningar, hvilka blifvit populära och för hvilka man slår döförat till. Att man icke önskar höra en sanning är intet skäl till att förtiga den; nej, det bör då ropas så mycket ifrigare: "Gån ut ifrån henne och skiljens vid henne." Detta är lika mycket ett Guds ord i dag som det någonsin varit, och Herren hjälpe oss att vi icke förakta det.

Dessa jungfrur voro dock en liten afskild hop, som

gått ut och som skildt sig från de öfriga, hvilka icke gått ut med dem. Så bör Guds folk i dag vara ett afskildt folk, som förkunnar Guds dygder i ord och vandel. De böra besinna, att hela världen är i det ondas våld och att världen med hennes lustar förgås, men att den som gör Guds vilja förblifver evinnerligen. Måtte vi vara bland dem som icke förgås! Hvad annat vi höra till, låtom oss höra till dem som tro för att vinna sina själar, och icke till dem som undandraga sig till förtappelse! Hvad annat samfund vi tillhöra, låtom oss ha vårt samfund i himlen, hvarifrån vi vänta vår frälsare, som skall förvandla vår förnedrings kropp så att den blifver lik hans härlighets kropp! Må vi gå ut ifrån världen nu, så skall Herren taga oss undan, då domen drabbar, så att vi icke förgås!

Dessa jungfrur gingo ut med ett visst mål i sikte; de gingo ut för att möta brudgummen. Att Kristus skall komma igen har under alla tider varit församlingens gladaste hopp, ett hopp, som uppehållit henne under alla pröfningar och förföljelser. Apostlarna talade mycket därom. Paulus beskrifver med stor noggrannhet denna förestående händelse. Själf väntade han på Jesu återkomst och uppmanade andra att vara vakande och redo. Guds löfte om frälsarens ankomst har varit den stjärna, som lyst de kristna i de mörkaste tider, och där väntan efter Kristus varit ifrigast, där har nitet för själars frälsning och uppoffring för missionen varit störst. Må tanken på att Jesus skall komma igen i denna yttersta tid finna genklang i månget hjärta. Jag vet, att många, som en gång med stor ifver väntat efter den dag, då Kristus skulle komma igen, nu äro kalla, och i stället för att hålla ut i väntan ha de vändt sig till världen.

Dessa jungfrur togo sina lampor. Lamporna kunna afbilda bekännelsen. Men de hade icke endast bekännelsen, utan också olja. De hade lifvet. Båda äro nödvändiga.

Jag har gifvit akt uppå, att det utan bekännelse näppeligen finnes något lif. Det finnes en del människor, som vilja berömma sig af att icke bekänna Herrens namn. Det påminner mig om den lilla flickan, som bad predikanten bedja för henne, men icke nämna hennes namn. Han bad sålunda: "Käre Gud, välsigna denna lilla flicka, som icke vill att vi skola omtala hvem hon är." Då hördes en barnaröst utropa: "Jesus, här är jag. Det är mig han menar."

Men om det är svårt att finna lif utan bekännelse, så fruktar jag att det å andra sidan finnes mycken bekännelse utan Gud. Lamporna sakna olja. Många gälla för att vara kristna, men när det kommer till ett riktigt afgörande, skola många befinnas vara utan det lif, som de bekänna sig till. Dessa jungfrur hade dock olja. Alla hade lifvet såväl som bekännelsen. Dessa fåvitska jungfrur voro icke utan lifvet, då de gingo ut. Deras lampor brunno lika klart som de andras. Det var dock en skillnad emellan dem och de andra. De fem fåvitska hade icke något förråd. De hade just nätt och jämt nog i lamporna. Jag skulle vilja säga, att de afbilda sådana, som äro nöjda med att ha det just nätt och jämt så att de lefva, och icke mer. Skriften säger, att Jesus har kommit på det att vi skulle hafva lif och öfvernog. Den sjuka människan har väl lifvet, men det är hos henne mycket svagt. Det är en skillnad mellan att lefva nätt och jämt och att vara fylld af lif, så att det flödar öfver i lof och pris och tacksägelse i ord och gärningar. Man kan också säga, att dessa fåvitska jungfrur äro sådana, som byggt på osäker grund. Då pröfningarnas dagar komma håller den icke. O, må vi se till vårt oljeförråd! Låtom oss likt de visa jungfrurna taga olja både i lampor och käril, ty vi skola behöfva det väl under den långa natt vi gå till mötes.

Dessa jungfrur blefvo sömniga och somnade. När blef-

vo de detta, och hvarför? Jo, brudgummen dröjde. Det ligger något betecknande i de orden: "brudgummen dröjde". Han kom icke den stund, som de menade. De hade måhända fått för sig att han skulle komma vid den eller den timmen, men han dröjde. Har det icke gått så för många af vårt folk, som en gång ifrigt väntat på Jesus, men som nu sofva ändock dagen närmar sig? För några år sedan sades det ofta att Jesus snart skulle komma. Men huru ofta få vi nu höra dessa erinringar? Jag hörde dem säga: "Han kommer säkert innan detta årets slut." Men han dröjde. Och de som då ropade ifrigast om att han snart skulle komma, ha nu somnat in eller ock kastat sig med kropp och själ in i jakten efter det som tillhör denna världen.

Han dröjde. Man kan väl fråga: Af hvad orsak dröjer Herren? Hvarför har han ännu icke kommit för att hämta sin trötta, längtande brud från detta tårarnas land? Han håller på att bereda oss rum i sin faders hus. Ännu äro dessa rum under beredning. Han vill icke hämta oss, förrän allt är redo, alla bröllopsborden måste först dukas. Han dröjer till bjudningen är fullbordad. Ännu finnes det på gator och gränder sådana, som inte kommit men som skola komma. Ännu finnes det några, som skola frälsas, ännu något bönens barn, som skall räddas. Ännu något vilselupet får, som skall föras tillbaka till fållorna. Skaran skall ännu förökas med dem som skola frälsas. Böra vi icke då rent af tacka Gud, emedan han ännu dröjer att stänga nådens dörr?

Han dröjer för vår fostrans skull. Äfven vi måste beredas för de himmelska boningarna. Kanhända ser han att ädelstenarna behöfva slipas ännu något litet, att guldet behöfver pröfvas ännu mer, ännu har han kanhända inte väft in alla trådarna i vår lefnads väf.

Midnatt hade kommit. Alla dessa jungfrur lågo för-

sänkta i den djupaste sömn. De visste nu om intet. Lågan i deras lampor brann redan lågt. Då hördes plötsligt ett anskri: "Se, brudgummen! Gån ut att möta honom." Det blef väckelsetid för dessa sofvande jungfrur.

Det går i dag en suck genom alla troendes hjärtan, som ännu ha lifvet kvar, en bön om att Herren måtte te sig bland sitt folk. Och denna bön skall blifva besvarad. Ännu en gång skola vi få erfara att Herren lefver, och att han drager fram ibland oss. Lycklig den som då får lefva! Hvad skall blifva den yttersta tidens väckelserop? Jo, just detta: Brudgummen kommer! Gån att möta honom. Upp alla, I sofvande tärnor, ty brudgummen är på väg.

Hvilka skola blifva de väckande rösterna, som låta höra sig på världens yttersta tid? Vi läsa, att då Kristus kommer skall det bli rop. Herren själf skall nedstiga med befallande rop, med öfverängels röst och med Guds basun. Det skall blifva tecknet till att Guds förskingrade barn öfver hela jorden skola komma tillsammans. Jag tror dock icke, att det är detta rop som här åsyftas. Hvarför? Emedan det då icke skall gifvas tid att göra sig i ordning. Då skall det icke gifvas tid att vakna och bereda sig för brudgummens möte. Hvarifrån kommer då detta rop? Det kan icke komma från de tio sofvande jungfrurna. De ropa icke på hvarandra. Vi ha intet i detta hänseende att vänta från en sofvande församling. Man kan inte väcka andra, så länge man själf sofver. Mig synes att det vid tiden för Kristi tillkommelse skall finnas en trupp, som är vakande och redo. Gud har aldrig i någon tid lämnat sig utan vittnesbörd. Han har ännu 7,000 som icke böjt knä för Baal. De finnas, som ännu äro vakna och de ropa: "O, Jesus, kommer du ej snart!" De vänta honom, såsom man väntar en kär vän, hvilken länge varit borta, men som kan komma hvilken stund som helst. Hurudana

måste de vara, som så ropa? Framför allt vakande. Må vi alla pröfva oss själfva härutinnan! Vore dessa icke redo skulle de då själfva hafva så brådtom att göra sig i ordning att de icke ha tid att ropa åt någon annan.

De känna igen brudgummen. De veta, att det är han som kommer. De ha lefvat nära nog intill Guds hjärta, så att de förstå hvem som är i annalkande. De ha länge varit i hans umgänge. De ha ofta hört hans herdestämma. Kärleken är skarpsynt, då det gäller den som man älskar. Ingen förstår sig bättre på den älskade än den som älskar.

Jag har läst om en sjökapten, hvars fartyg förliste någonstädes på Kinas kust. Kaptenen lyckades rädda sitt lif. Två år förflöto innan han fann lägenhet att återvända hem. Hans hem låg i Massachusetts, och då han steg af tåget var det ganska sent. Han styrde sina steg mot hemmet, och undrade naturligtvis huru hans familj befann sig. Han knackade på dörren; en tjänsteflicka kom och öppnade.

"Hur är det med min hustru? Lefver hon?"

"Ja, hon lefver", lydde svaret.

"Lefva barnen? Äro de friska?"

"Ja, de äro friska allesammans."

"Vi skola icke oroa dem", säger han. "Vi skola vänta tills i morgon. Väck dem icke i kväll. Men", fortsatte han, "jag skulle i alla fall vilja se min hustru, se hennes ansikte, innan jag går till hvila."

Han gick in i rummet, där hans hustru låg med det lilla barnet i sin famn. När han stod där och betraktade dem, började tårarna rinna nedför hans kinder. Han böjde sig ned öfver hustrun och kysste det lilla barnet. En tår från hans ögon föll på hustruns kind. Hon vaknade till och utropade:

"John!"

Hon kände igen honom. Och så slöto de hvarandra i famn. En tår från hans öga på hennes kind var nog. Hon visste hvem han var.

Men jag har tänkt att det största kännetecknet på Herren Jesus skall blifva de sår, som han fått i striden för vår frälsning.

Det var en son, som lämnade sitt hem och tog värfning som soldat. Hans regemente skickades till Indien och han nödgades vara borta i många år. När han kom tillbaka, var han en femtio års man, hans hår hade grånat och han hade förändrats på många sätt. Han fann sin moder ännu i lifvet, men hon kände icke igen honom. När han sade: "Mamma, detta är din son. George", log den gamla.

"Du George! Du skall icke försöka skämta med en gammal kvinna som mig. George hade inte skägg som du har. George var en ung man. Du söker endast bedraga mig, men det kan du icke, jag vet att du icke är George."

"Ja, men det är jag, mamma. Känner du inte igen mig?"

"Nej, du söker bedraga mig. Jag vet allt huru min son ser ut, och jag har ännu hans porträtt."

Men så kom han ihåg att hans moder en gång genom en olyckshändelse råkat såra honom i handleden, och han bar ännu ett är efter den händelsen. Nu blottade han armen och frågade:

"Se här, mamma, känner du inte igen detta?"

Då öppnades modershjärtat för sonen. Hon kände igen honom på ärret.

Så skola vi känna igen Jesus på ärren efter såren, som han fick i striden för oss. Hans genomborrade händer och sida skola vara de tecken, som borttaga alla tvifvel om

hvem han är. Skola vi vara bland de ropande i tidens midnatt, eller skola vi vara bland de sofvande?

Tärnorna vakna. De tillreda sina lampor. Men just då finna hälften af dem, att oljan är slut. Deras lampor slockna.

Detta uttryck har många lärdomar att gifva oss. Det är i sig själft nog för en predikan. Deras lampor slockna. De slocknade, därför att oljan var slut. Så är det redan nu många lampor som hålla på att slockna, och hvad värre är, många lampor, som redan ha slocknat.

Hos många ha trons lampa slocknat. Den enfaldiga tron på Gud och hans nåd hör till förflutna erfarenheter, och man har icke det behof efter Guds ord, som man förr hade. Kärlekens lampa har slocknat. De första varma känsloglöden ha brunnit ut, så att själen blifvit kall. Man känner det men går likväl och tröstar sig med att det skall blifva bättre. Och dock rättar det sig aldrig af sig själft. Det måste blifva frälsning på nytt för många. O, att Guds Ande finge riktigt gripa oss, så att den varma känsloglöden åter började brinna i våra hjärtan! Så är det också med nitet. Man var förr så nitisk för Herrens sak, men nu bekommer det en föga huru det går med alltsammans. Sammankomsterna besökas sällan, och hvad värre är, man önskar icke påminnas om sitt tillstånd. Det ser ut som ville man helst sitta där i mörkret.

Kom ihåg, att snart slocknar också ditt naturliga lifs lampa, och du står vid evighetens tröskel. Hvem skall i den natten vara ditt ljus? Hvem skall leda dig genom den mörka dalen? Hvem skall ro dig öfver de kalla böljorna? O, att du, innan du skiljes hädan, ville låta Herren riktigt värma ditt hjärta!

En kemist i Indiana har uppfunnit ett sätt, hvarpå han kan återställa gasbrunnar som icke längre äro gifvande. Han använder ett visst explosivt ämne, som spränger sön-

der brunnens botten, eller också ett förtärande ämne, som äter hål på den hårda stenmassan som hindrar gasens uppstigande. Många kristna behöfva återställas. O, att Guds ord finge komma ned i ditt hjärta och spränga sönder de hårda klipporna, som finnas där, så att du åter blefve lycklig och till nytta för Guds sak i världen! O, att Guds Andes brand finge blossa på den rykande veken, så att den åter började brinna som i forna dagar! O, Herre Jesus, kom liksom du fordom gjorde, då du vandrade med dina lärjungar, kom så och tala till oss denna stund att de hjärtan som kallnat åter må känna värmen af din kärlek!

Vänner, låtom oss vara vakande och vänta brudgummens ankomst! Nu är det bästa tillfället att se till, huru du har din sak med Gud. Huru mörkt skall det icke blifva att i den långa evighetens natt stå med släckt lampa utanför den slutna himlaporten! Må Gud väcka oss, innan det blir för sent!

Farliga eldar.

(Predikan söndagen den 1 mars 1914.)

I Luk. 22:55—62 läsa vi:

Och sedan de hade upptändt en eld midt på gården och satt sig tillsammans, satte sig Petrus midt ibland dem. Och en tjänstkvinna, som fick se honom sitta vid elden, fäste ögonen på honom och sade: Denne var ock med honom. Men han förnekade honom och sade: Kvinna, jag känner honom icke. Och kort därefter såg en annan honom och sade: Du är ock en af dem. Men Petrus sade: Människa jag är det icke. Men vid pass en timme därefter försäkrade en annan och sade: Förvisso var och denne med honom, ty han är ock en galiléer. Men Petrus sade: Människa, jag vet icke hvad du säger. Och strax medan han ännu talade, gol hanen. Och Herren vände sig om och såg på Petrus. Och då kom Petrus ihåg Herrens ord, huru han hade sagt till honom: Förrän hanen har galit, skall du tre gånger förneka mig. Och Petrus gick ut och grät bitterligen.

Så lyder berättelsen om en Jesu lärjunges fall. Den är en allvarlig varning för oss att icke falla. Den Heliga Skrift söker icke dölja felen hos de karaktärer, som den beskrifvit. Bibelns män målas för oss med deras svagheter och synder såväl som deras dygder. Det är ett af de starka bevisen för att den i allt hållit sig till hela sanningen. När en lefnadsskildring skall skrifvas af någon be-

märkt person, som slutat sin lefnadsbana säges vanligen endast det, som är godt, under det att felen och synderna döljas. Men skriften handlar icke så; den visar oss att de män, som Herren användt i sitt verk, alla voro liksom vi, idel svaga människor, fattiga syndare, som icke kunnat bestå, om Herren icke varit dem nådig. På så sätt förhärligas Gud äfven genom människors svaghet. Så är det ock med Petrus. Fastän han vid vissa tillfällen synes ha varit den allra modigaste och kraftigaste af lärjungarna, var han dock i själfva verket mycket svag, och ingen kände bättre än Herren själf Petri svaghet. När Petrus ifrigt betygar, att han icke skulle öfvergifva Jesus, om än alla de andra gjorde det, sade Herren redan på förhand åt honom att han skulle förneka honom. Ack ja, Jesus känner oss hvar och en vida bättre än vi känna oss själfva. Det är också vanligt så, att man är allra svagast, då man tycker sig vara som starkast. Aldrig är faran för att vi skola falla så stor, som då vi känna en slags självsäkerhet. Det är därför nödvändigt att vi hafva akt på oss själfva och vandra i fruktan under vårt främlingsskaps tid, ty satan är efter oss för att fördärfva. Vi böra ständigt vaka och bedja så att vi icke öfverrumplas af honom och hans listiga knep.

Öfversteprästens tjänare hade nog väntat att få ett annat svar af Petrus än det de fingo. De hade sett Petrus tillsammans med Jesus, och jag förmodar, att hans förnekelse var en öfverraskning för dem. Världen har rättighet att vänta af oss, att vi skola vara trogna den Herre vi säga oss tjäna. Den väntar, och det med rätta, att vi skola vara trogna den bekännelse vi aflagt. Det är Gudi klagat, många, som inför världen blygas för Jesus, fastän de vid vissa tillfällen bekänna sig vara kristna. Världen har ingen respekt för sådana, men den respekterar dock dem som i det dagliga lifvet såväl som i kyrkan visa sig sin

bekännelse trogna. Om vi hafva bestämt oss för att ställa oss på Jesu sida, må vi då låta världen veta det. Sätt icke ljuset under skäppan, utan där det synes för alla, som du kommer i beröring med.

Världen läser sällan bibeln, men den läser så mycket mera de kristnas lif. Den boken läsa de för hvarje dag. Vi äro lefvande bref, och deras språk bör vara klart och tydligt så att alla förstå hvad vi äro. Hvad läser då världen i din och min lefnad? Läser den sådant, som manar människorna att söka Gud? De ha rättighet att fordra att vi lefva ett rent och klart lif.

Hvad var orsaken till Petri fall? Han ställde sig tillsammans med Jesu fiender omkring elden för att värma sig. Hade han icke ställt sig där, hade han möjligen aldrig behöft göra denna sorgliga erfarenhet. Så är det också i andlig bemärkelse. Världen har ännu sina eldar. De brinna så lockande på världens gård. De locka somliga mer än andra. De locka mest andligt afkallnade själar. Det heter kort förut om Petrus att han följde Jesus på afstånd. För någon orsaks skull hade han hållit sig på utkanterna. Hade han hållit sig närmare Herren är det mycket möjligt, att han icke behöft värma sig vid fiendernas eld. Och så är det än i dag. Den som håller sig på utkanterna och följer Jesus på afstånd, står i stor fara att blifva bränd af de syndens eldar, som brinna i världen. När människan blifver kall i hjärtat och håller sig på afstånd så att Guds ord och Kristi kärlek icke få värma hennes själ, söker hon förr eller senare värma sig på någon annan plats, vid någon annan eld. När hon icke känner värmen från Jesu hjärta, söker hon värma sig vid världens eldar. Men ingen kan göra detta utan att taga skada däraf, många både för tid och evighet.

När du ser en människa, som söker värma sig vid världens koleldar, kan du taga för gifvet att det är något fel

med hennes andliga lif. En sådan är andligen afkyld. Många komma och fråga mig: "Är det något orätt i att gå på teatern?" Det behöfves näppeligen någon kristendom för att få den saken klar för sitt sinne. Hvad är teatern i dag. Den är förgården till skökohusen. Den är en skola, där skökor och horkarlar utbildas. Jag tycker att den saken kan afgöras utan kristendom från en moralisk synpunkt endast. Teatrarna skulle stå tomma, om icke kvinnor så nära nakna som möjligt uppträdde. Sådant är verkliga förhållandet. Vi bedja för våra barn, vi önska deras frälsning och eviga väl, men då jag tänker på dessa eldar i världen, på dessa många lockelser, nästan bäfvar jag. Må Gud i himmelen förbarma sig öfver våra barn. Det vore bättre för dem, om de aldrig blifvit födda, än att de skola gå ut i synden och till sist gå förlorade. Må de icke blifva brända af dessa världens eldar, så att deras själar till sist brinna i helvetets förtärande brand.

När du ser någon, som bekänner sig vara en kristen, springa efter världen, då vet du att han snart också öppet skall förneka Kristus. Unga vänner, som i dessa dagar lämnat eder åt Gud, jag ömmar för eder och vill bedja Gud bevara eder från synden. O att Gud finge taga bort hvarje fåfänglighetens blomma från edra hjärtan och i stället låta Sarons sköna ros få dofta där. Hållen eder på afstånd från synden. Hållen eder på afstånd från dessa eldar, som bränna utan att värma.

Det är mycket farligt att sitta vid de eldar, som världen upptändt. Hvarför? Där sitta Jesu bittraste fiender. De samla bränslet. Det finnes människor som icke äro nöjda med att själfva gå till helvetet utan också vilja draga så många med sig som möjligt. Säg, du som sitter här i dag och som bestämt dig för att du icke skall låta dig frälsas, skall du till helvetet? Har du satt dig i sinnet därpå, kunna vi ju icke hindra dig, men jag vill bedja dig

en sak: Sök icke draga andra med dig till förtappelsen. Helvetet skall icke bli drägligare därför att du fått andra med dig dit.

Ett sällskap for från Buffalo för att tillbringa ett par veckor vid Niagarafallen. I sällskapet befann sig en vacker liten flicka, som utgjorde hela sällskapets lif; hon plockade blommor och band dem till kransar för sin egen oförlikneliga panna och gaf buketter åt sina vänner. Bland skaran befann sig också en ung man, som nyss lämnat universitetet, något uppblåst, men ändå högsint och ädel, just en sådan, som skulle kunna klättra uppför den branta klippans vägg för att beröfva örnen hans näste. De af eder, som besökt Niagarafallen veta att alldeles ofvan de stänkande och skummande forsarna, är floden, innan den kastar sig utför branten på den amerikanska sidan, på en sträcka af åttio eller hundra alnar, nästan lika jämn som poleradt glas. För flera år sedan ansåg man det såsom ett alldeles särskildt nöje att få betrakta detta vatten. När man lade sig framstupa kunde man vidröra det spegelklara vattnet med sina fingrar. Vid fallen voro nedslagna små pålar, vid hvilka remmar fastsatts och de som önskade vidröra vattnet slogo dessa remmar om vristerna. Den unge mannen skrattade åt försiktighet. "Försiktighetsmått", sade han, "äro för rädda kvinnor och dumma män, jag behöfver dem icke, ha, ha". Han ställde sig på kanten och såg ned i vattnet, damerna skreko, men det endast ökade hans dristighet, han skrattade åt dem och bibehöll fortfarande sin farliga ställning. De ropade: "Stig tillbaka, stig tillbaka!" Det lilla barnet råkade gå förbi honom, och han fick fatt i flickan. "Min älskling", sade han, "jag skall hålla dig, där intet barn förut hållits". Han hade kunnat nålla den lilla där en timme, ty han var en stark man. Men flickan var rädd. Hon betraktade vattnet och blef nervös, gaf upp ett rop och gjorde en ryck-

ning och han tappade henne. Med ett högt rop: "Gud, haf förbarmande med mig", hoppade han efter henne och båda fördes af strömmen utför fallet. Hvarken deras kroppar eller så mycket som ett stycke af deras kläder hittades. Låtom oss icke leka med människors själar, ty då vi efteråt skola söka rädda dem, kan detta vara omöjligt. Håll ingen öfver syndens forsande ström, om du än tror dig vara säker, ty rätt som det är kan den störtas ned i det fördärf, hvarur han aldrig skall resa sig.

Dessa eldar framlocka farliga passioner, som måhända ligga slumrande i själen. När Paulus hade lidit skeppsbrott och blef uppkastad på en ö, upptände han där en eld, och det råkade vara en orm i bränslet, som han hade samlat. Då elden brann och det blifvit varmt kvicknade ormen vid och bet honom i handen. Så länge det är kallt kunna dessa passionernas ormar vara liksom döda, men finna de värme vid världens eldar komma de till lif. Genom deras bett tändes helvetets brand i själen. Du som möjligen blifvit biten af dessa ormar, skynda dig till blodskällan, kom till korset och se på honom som hänger där. En blick på den korsfäste lifvet dig ger.

Petrus gjorde sig skyldig till en skamlig förnekelse. Det blir följden af att man värmer sig vid världens eldar. Ja, redan det att man värmer sig där, är en förnekelse. Här är en, som bekänner sig vara en kristen, men som går och smygsuper. Han söker göra det i all hemlighet, men rätt hvad det är har någon sett honom komma ut från en krog. Sedan säger man: "Jag såg den eller den komma ut från krogen, han är ju en kristen". Och mannen har på så sätt förnekat Kristus och dragit skam och vanära öfver hans namn och öfver den kristna församlingen.

Man kan förneka Kristus på mer än ett sätt. När du neddrager hans namn i smutsen, förnekar du honom. Det är skamligt att förneka honom på hvad sätt det än sker.

Tänk på hvad godt han gjort dig. Hade icke Petrus fått åtnjuta mycket godt i Jesu sällskap? Har icke du af honom fått erfara mycken hjälp och tröst? Är det då icke skamligt att förneka honom? Skola vi på detta sätt betala honom igen? Gud förbjude det. O att du som förnekat honom ville vända om och komma tillbaka och bekänna din synd, på det du måtte blifva upprättad.

Det var en kvinna i södern, hvilken såsom barn lämnade sitt hjärta åt Gud. Hon reste västerut och vistades i många år borta från sin hemtrakt. Under tiden glömde hon sin Gud och blef en affälling. Men så kom hon tillbaka till sitt barndomshem. En söndag gick hon till kyrkan. Medan hon satt där upplifvades de gamla minnena i hennes själ. Hon kom ihåg huru hon en kväll för många år sedan där framme vid plattformen böjt sina knän och lämnat sitt hjärta åt Gud. Hon kom ihåg huru lycklig hon då var. Hon tänkte på det tillstånd i hvilket hon nu befann sig. Efter predikans slut gick hon fram till samma plats, där hon för många år sedan funnit frid med Gud och böjde sina knän och ropade till Gud om frälsning. Herren förbarmade sig öfver henne och hon blef åter lycklig.

Har du gått bort från Jesus? Låt då dessa minnen från de dagar du tillhört honom föra dig tillbaka. När ditt andliga lif svalnat af så tänk på de dagar, då evangelium om Kristus värmde ditt hjärta. Gud, väck här i någons själ, längtan att komma åter till dig!

Man utöfvar ett dåligt inflytande på andra, när man förnekar Kristus. En soldat, som visar att han är rädd, kan sätta skräck i hela härar. En soldat, som visar mod i den heta drabbningen, kan rädda hela hären. Den som är feg i förhållande till Kristus, utöfvar ett menligt inflytande på alla, som han kommer i beröring med.

Jag har i många år varit församlingspastor och känner

de erfarenheter, som en sådan måste genomgå. Jag har med smärta sett dem, med hvilka jag blandat mina tårar och böner gå bort från Gud, som de en gång lofvade trohet. Det är en skön stund, då vi få leda människor till Kristus. Kärleken brinner varm mellan den som fått leda själar till Kristus och de som blifvit ledda till honom. I detta fall stå vi predikanter i ett mera intimt förhållande till själarna än någon annan. Men så blir det också sorg, när vi se dessa gå bort från Gud. Det sliter i hjärtat. Måtte Gud få bevara eder, som under dessa dagar lämnat eder åt Herren. Jag vet att eder pastor ömmar för eder. Ni ligga tungt på hans hjärta. Kära vänner, blifver striden aldrig så svår, låtom oss hålla ut och icke förneka vår Herre och Frälsare. Låtom oss taga hvarandra i hand och stödja och hjälpa hvarandra, till dess den sista striden utkämpats och den eviga vapenhvilan kommit.

Petri förnekelse hade ett dåligt inflytande på dem som voro i öfversteprästens hus. Det hade icke varit godt för Petrus att omvända någon af dem efter denna händelse. Man förlorar alltid den andliga kraften, då man förnekar Kristus. Om du skall hafva makt med de oomvända, måste ditt lif vara sådant, att de tro dig mena allvar. Har du gjort dig skyldig till någon synd härutinnan, så bekänn det med det snaraste, att du icke må blifva orsak till någons förtappelse.

Det värsta af allt är att man genom att förneka Kristus sårar hans ömma hjärta. Tron I icke att han kände det smärtsamt, då Petrus förnekade honom. Jo, visserligen. Och han känner det lika smärtsamt, då vi förneka honom. Vi kunna känna oss sårade af människors hårda beteende mot Kristus, men det är intet emot hvad Jesus själf känner, när han stötes bort. Låtom oss icke trampa hans ömma känslor under våra fötter. Låtom oss icke för-

orsaka honom än mera smärta, han har lidit nog allaredan.

Petrus fick erfara en bitter ånger. Ja det kommer en dag, när dessa världseldar icke mera kunna värma, en dag, då samvetet vaknar och börjar tära ens inre. Hvad kan då allt i denna världen gifva oss för hjälp? Det finnes i dess brunnar intet vatten, som kan släcka den törsten. Lyssna till de suckar, som uppstiga från helvetet, där den rike mannen ligger i pinan. "Fader Abraham, varkunna dig öfver mig och sänd Lasarus, att han må doppa det yttersta af sitt finger i vatten och svalka min tunga, ty jag pinas svårligen i denna låga". Den eld, som af synden tändes i själen skall brinna för evigt, om icke Kristi blod får släcka den, medan nådatiden varar. Har du sett den febersjuke, där han ligger på sitt läger? Se, huru febern bränner honom, till dess kinderna glöda och läpparna svartna och spricka och tungan sväller. Hör, huru han hviskar efter vatten. Du tager en sked och sätter den till hans läppar för att gifva honom några droppar vatten att afkyla den förtärande brand, som brinner i hans kropp. Huru tacksam blir han icke för endast så litet. Men huru svårt skall det icke vara att ligga i den eviga branden utan att få en enda droppe vatten att släcka den brinnande törsten. Helvetet är icke endast yttre lågor, utan det är förnämligast en inre förtärande brand af samvetskval och syndaminnen, som evinnerligen plåga.

Stackars den själ, som icke har någon eld att värma sig vid, då dödens kalla nordanvind börjar blåsa öfver hennes stofthydda. Stackars den, som måste ut i kölden, då dödens kalla vinternatt inbryter. Säg mig, vid hvilken eld skall du då värma ditt hjärta? Vid världens eldar? Skall du samla dina syndiga kamrater omkring ditt dödsläger och säga: "Sjung några roliga visor för mig nu, då jag ligger för döden. Tala om några smutsiga historier,

som förljufva mina sista stunder?'' Nej du säger icke så, utan du beder: ''Skicka efter mina gamla föräldrar, att de må bedja för mig. Hvar är mamma och pappa? O, mina synder, finnes det ingen nåd för mig? Hvar är du mamma, vill du icke komma och bedja för mig?''

''Hvad är det du vill, mitt barn?''

''Mamma, bed för mig, läs något i bibeln för mig, ty jag håller på att dö.''

Ja, hon är villig att göra det, men det är icke så godt för dig att komma till Gud i dödsstunden, då ett helt lif i synden ligger bakom dig.

En framstående affärsman sade vid ett tillfälle: ''Jag är intresserad i kyrkan och jag tycker om predikanterna, men jag tror icke att jag behöfver blifva någon kristen''. En vecka därefter låg han på sin dödsbädd. Hans hals var så igensvullnad att han knappast kunde tala. Kort innan han dog, hörde man honom hviska: ''Hvem skall bära mig öfver floden? Hvem skall bära mig öfver floden?'' Ja hvem, mina vänner, hvem utom Jesus? Ingen annan än han kan bära oss öfver floden. Ingen annan än han kan värma oss, då den kalla vinternatten inbryter. Låtom oss fly till honom! Det finnes hopp, om vi nu vilja bekänna våra synder, om vi hos honom söka nåd. O, att Jesus finge blicka ned i ditt hjärta i dag och smälta den is, som i så många år frusit din fattiga själ. Kom till honom! Han väntar på dig. Hans famn är öppen, hans hjärta är varmt.

Under inbördeskriget fick en moder, som bodde i staten Maine, ett bref som lydde: ''Willie är döende''. Då hon läst brefvet sade hon till sin man: ''Jag måste fara till vår son.''

''Nej, kära du, du kan icke resa. Det är omöjligt, du vet ju att det är kulor och bajonetter mellan oss och vår son.''

Men hon gjorde hvad en god moders kärlek alltid gör,

då barnet är i fara. Hon lade saken fram för Gud och tillbringade hela natten i bön. Nästa morgon sade hon:

"Jag måste fara till Willie, jag måste."

Mannen svarade att han fruktade för hennes lif men gaf henne dock respenningar. Hon skyndade sig till Washington. I det Hvita Huset fanns en man, som hade ett hjärta så ömt som en kvinnas, men en vilja så hård som järn. För honom framlade hon sitt ärende, och i det han torkade bort en tår sade han: "Här har du ett pass. Det skall hjälpa dig genom mina trupper, men för hvad som händer kan jag icke svara."

Hon anträdde resan och kom till fiendens gränslinier, där hon hindrades af en vakt. Hon räckte honom passet men han såg på det och sade: "Detta pass duger icke här."

"Jag vet det", svarade hon, "men min gosse ligger sjuk och jag måste se honom, skjut mig om du vill.

Han sköt icke utan stod som fastmurad inför denna alla faror trotsande kärlek. Modern kom lyckligt igenom och nådde sjukhuset, där hennes son låg. Doktorn sade:

"Er son är mycket sjuk och tål icke att oroas, ni måste vara mycket försiktig". Hon gick tyst förbi säng efter säng, tills hon kom till den, hvarpå hennes son låg. Där knäppte hon samman sina händer och bad med kväfd röst:

"O Gud, rädda min gosse."

Den unge mannen upplyfte sina händer från täcket. Moderns röst hade trängt sig igenom dödens mörka dimmor. Han öppnade sina ögon och sade:

"Mamma, jag visste du skulle komma."

På detta sätt kommer Jesus till oss. Han beder för oss och skall aldrig lämna oss. Han vill värma våra hjärtan med sin kärlek. Vill du icke komma till honom i dag? Vill du icke taga emot Jesus just nu?

Stefani död.

(Predikan söndagen den 1 mars 1914.)

I Apg. 7:54—60 läsa vi följande:

Och när de hörde detta, skar det dem i deras hjärtan, och de beto samman tänderna mot honom. Men han, full af den Helige Ande, såg upp mot himmelen och fick se Guds härlighet och Jesus, stående på Guds högra sida, och sade: Se jag ser himmelen öppen och människosonen stå på Guds högra sida. Då ropade de med hög röst och höllo för sina öron och rusade samfäldt mot honom och drefvo honom ut ur staden och stenade honom; och vittnena lade af sig sina kläder vid en ung mans fötter, som hette Saulus. Och de stenade Stefanus, som åkallade och sade: Herre Jesus, mottag min ande! Och han böjde sina knän och ropade med hög röst: Herre tillräkna dem icke denna synd! Och när han hade sagt detta, afsomnade han.

Vi läsa här berättelsen om huru en trogen Herrens tjänare fick sluta sina dagar. Vi se här den lön han fick för sitt trogna arbete. Genom sitt vittnesbörd uppväckte han vrede mot sig och fick lida hån, misshandling och död. Det var den lön Stefanus fick af människor. När man tänker härpå får man osökt anledning att fråga: Lönar det sig? Skola Herrens vittnen utan minsta tack af människor ändå alltjämt gifva sig ut för deras väl. Lönar det sig att sända missionärer till hednaländerna, där de få utstå allehanda

försakelser och till och med lida döden för evangelii skull? Vår text gifver oss det bästa svaret på dylika frågor.

Stefanus hade gjort sig förhatlig i sina åhörares ögon, därför att han sagt dem sanningar, som de icke kunde fördraga. Det bästa sättet att tysta hans stämma var att döda honom. Därför drefvo de honom ut ur staden och stenade honom. Hans dödsmusik var stenarnas hvinande omkring hans hufvud. Ingen öm hand torkade dödssvetten och blodet från hans ansikte. Inga nära och kära samlades omkring honom för att förljufva hans sista stunder på jorden. Han var i stället omringad af bittra fiender, hvilka törstade efter hans blod. Men under det förfärliga stenregnet böjde han sina knän och bad till sin Gud. Med bön på sina läppar tillslöt han sina ögon och afsomnade.

Innan han slöt sina ögon i den sista sömnen, såg han dock upp mot himmelen och fick se Guds härlighet. Han var i denna stund nära himmelen och det var därför helt naturligt att han riktade sina blickar dit upp. Den syn, som han fick skåda, var värd allt det lidande han fick utstå. Misshandlad som han var kände han sig dock icke besviken. Det vill säga mycket att kunna lyckligt sluta sina dagar på jorden. Man talar ofta om vikten af att taga det första steget, men det är icke mindre viktigt att taga det sista. Om man icke tager det rätt är alltsammans förloradt. Endast de, som hålla ut intill änden, blifva frälsta. De som lyckligt sluta sin jordiska vandring vinna målet, kronan och segerlönen, som vänta därofvan. Det är väl värdt att gifva sitt lif för en sådan vinst och hvad Stefanus skådade i dödsstunden var full valuta för allt hvad han måst lida.

Underbara syn! Stefanus såg en öppnad himmel. Det himmelska hemmets dörr uppläts för Stefanus. Den dörren står öppen för alla Guds barn. Och i denna öppnade himmel finnes mycket att beskåda. Där förvarar Gud sina

dyrbaraste och härligaste skatter. O, att vi oftare skådade uppåt mot himmelen, så skulle vi ock få se mera af dess härlighet. Då skulle de jordiska skatterna i våra ögon förlora sitt värde.

Stefanus såg Guds härlighet. Hvad den är och hurudan den ser ut kunna vi ännu helt otydligt beskrifva. Vi kunna icke ens uthärda anblicken däraf, så länge vi vistas i denna bräckliga hydda. Den skulle brista sönder af denna härlighets majestätiska glans. När siaren på Patmos i en syn såg en skymt af denna härlighet, såg honom, hvars hufvud och hår voro hvita som hvit ull, såsom snö, hvars ögon voro såsom en eldslåga och hvars fötter voro såsom glödgad mässing, hvars röst var såsom dånet af många vatten och hvars utseende var såsom då solen lyser i sin kraft, föll han likasom död till hans fötter. Det var mer än Johannes kunde uthärda. Lerkärlet var alltför svagt. Innan vi blifva passande att se allt det som Gud beredt åt oss, måste vi få andra kroppar, och Gud har lofvat oss äfven dem.

Beskrifningen af den härlighet, som väntar alla Guds barn, är underbarare än allt annat. Uppenbarelseboken skildrar det himmelska Jerusalems härlighet och prakt. Det är den stad, som har grundvalar, hvars skapare och byggmästare Gud är. Jesus talade om denna stad, då han sade: "I min faders hus äro många boningar". I den staden skola alla tårar aftorkas, och döden skall icke vara mer. Stadens glans är såsom kristallklar jaspissten. Den är byggd af rent guld, som glänser likt rent glas. Dess mur är byggd af jaspis och dess grundvalar äro prydda med allt slags dyrbar sten. Portarna äro pärlor och dess gator af guld. För att mäta dess omfång användes en mätstång af guld. Staden utgör en fyrkant, dess längd, bredd och höjd äro lika. Den är 12,000 stadier i fyrkant. 12,000 stadier är ungefär 1,400 eng. mil. En stad, som skulle räcka härifrån (Minneapolis) till New York. Den är lika bred.

Men dess höjd är lika med dess längd och bredd och sålunda är den 1,400 engelska mil hög. Tänk hvilken byggnad. Våning på våning, rum på rum. Hvilken stad! Genom den flyter floden med lifvets vatten, klar som kristall. På båda sidor stå lifvets träd, som bär skörd för hvarje månad. I den staden finnes ingen natt, och intet orent skall där inkomma, endast de som äro skrifna i Lammets lifsbok. Där skola änglarna stämma sina harpor till lofsång. Där skola de som stå på glashafvets klara kristall till musiken från Guds harpor sjunga Moses och Lammets sång, och den sången skall ljuda i alla evigheter till hans ära, som köpt oss åt Gud med sitt blod. Månne det var en skymt af denna härlighet, som Stefanus fick skåda? Icke underligt att han då glömde sina plågor, att hans hjärta fylldes med glädje.

Inom denna öppnade himmel, kunna vi, föreställer jag mig, se skaran af de fullkomnade rättfärdigas andar, som ren hunnit hem. De vänta på oss, som ännu vandra här nere i främlingslandet och här strida mot synd och värld. I denna skara ha vi många vänner. Där äro de, hvilkas händer vi en gång tryckt. Somliga hafva många vänner där, andra färre, men alla ha någon. De hafva gått öfver floden en och en. Du har suttit vid din lilla älsklings dödsbädd. Du tog honom i dina armar, och han dog i din famn. Hjärtat blödde, då skilsmässans stund kom. Du har aldrig sett honom sedan den dag du myllade ned honom i jordens stoft. Det kändes svårt att offra skatten, vid hvilken hjärtat var fäst. Men nu är han hemma och väntar på dig.

En man hade genom döden förlorat sitt enda barn, en dotter. En natt kort efter hennes död hade han en dröm. Han tyckte sig vara ute på vandring och kom därvid till en flod, på hvars andra strand reste sig höga, mörka berg. Medan han stod där vid floden, undrande huru han skulle

kunna komma öfver, fick han se en skara barn i skinande hvita kläder stå vid bergssluttningen. Och i denna skara varseblef han äfven sin nyligen aflidna dotter. Han såg henne vinka med sin hand och hörde henne säga: "Pappa kom denna vägen." Kanhända det är så med någon här i kväll. Det är något minne från hädangångna kära, som manar dig att komma efter.

Från dessa minnen hämta vi ofta inspiration för vårt lif. De rikta vår blick mot det ädla och goda. När millionären Charles Crittenden med hjärtat fullt af sorg för några år sedan satt vid sin lilla dotter Florences dödsbädd, hållande hennes svaga, magra hand i sin egen, sökte hon trösta honom. "Pappa", sade hon, "jag är ledsen öfver att jag snart måste lämna dig, ty jag vet att du har endast mig kvar, men jag skall hälsa mamma från dig, då jag möter henne i himmelen. O, pappa jag skall snart få möta mamma och Jesus. Men pappa lofva mig en sak, innan jag dör. När jag gått bort har du ingen flicka mer. Och därför skall du, när du finner någon flicka, som intet hem har, tänka på mig och för min skull gifva henne ett hem." Han lofvade efterkomma hennes begäran. Lilla Florence dog, men hennes minne skulle lefva.

En tid därefter fick fadern en kväll på en gata i New York se en kvinna, som kom raglande ut ur en usel krog-håla och lutade sig mot en lyktstolpe. Crittenden gick bort till henne och frågade: "Hvarför går ni icke hem?" Hon nyktrade till för ett ögonblick och svarade: "Jag har intet hem". Då rann lilla Florences ord honom i minnet. "Om du får se en flicka, som icke har något hem, så tänk på mig och för min skull gif henne ett hem." Han tog den fallna, halfdruckna kvinnan under armen, och den kvällen fick hon för första gången på många år ett hem. Denna kvinna var känd under namnet "The Bluebird of Mullberry bend". Hennes rätta namn var Nellie Conroy. Fallen som

hon var blef hon dock omvänd till Gud och hennes lif ett härligt vittnesbörd om Guds kraft att frälsa. För stora skaror vittnade hon om den nåd, som henne vederfarits. Men hennes tid på jorden blef icke lång. En dag satt Crittenden äfven vid hennes dödsbädd. "Onkel Charlie", sade hon då, — hon kallade honom alltid så — "jag skall nu gå hem och får inom kort träffa lilla Florence, och jag skall berätta för henne, huru snäll ni varit mot mig." Döden kom och natten blef mörk. Men hon hade ett ljus i mörkret, det eviga hoppets ljus, som Gud tänder för hvarje själ, som förtröstar på honom. Innan hon dog, syntes allt annat försvinna från hennes sinne, och hon hördes hviska: "Jesus, Jesus, Jesus." Från sin lilla dotters minne hämtade Crittenden en inspiration, som blifvit till välsignelse för många hemlösa flickor, hvilka därigenom blifvit hjälpta till ett bättre lif. Öfverallt i detta land hafva hem som bära namnet "Florence Crittenden hem", upprättats för fallna flickor.

Gud vare tack för all den inspiration vi fått genom dessa heliga minnen! Om du finge se himmelen öppen i kväll, skulle du där skåda din moder, din syster, din broder, ditt barn. De vakta och vänta på dig och mig. Gifve Gud, att dessa minnen i afton finge kalla hem mången förlorad son och dotter.

Stefanus såg Jesus stå på Guds högra sida. Hvad vore himmelen utan honom? Hvad vore dess gator af guld, dess portar af pärlor, ja, hvad vore det att slutas i våra vänners famn, om icke Jesus vore där? Jesu utseende, medan han vandrade på denna jorden känna vi icke, och hans utseende i himmelen kunna vi ej heller beskrifva. Men en dag skola vi se honom såsom han är. Vi skola skåda det ansikte, hvaröfver våra synder breda lidandets och smärtans drag. Vi skola få vidröra de händer, som

lossat våra bojor och höra den röst, som förkunnade oss nåd och frälsning.

Hvilket ögonblick, då alla släkten samlas för att kröna honom kung! Vid hans fötter skola alla kronor kastas, i hans hand skall hvila alla makters spira. Honom skola våra ögon en dag skåda. Vi skola se en konung i hans prakt och ett land med vida gränser. Vi skola skåda honom, hvars hjärta är varmt, hvars famn är öppen för att mottaga oss. Skall denne Jesus blifva din konung? Skall han få regera i ditt hjärtas rike? Om du kröner honom till konung i ditt hjärta nu, skall du en dag få se honom som han är och blifva honom lik.

Men betrakta också den bön, som Stefanus beder. Han uppsände tvenne bönesuckar — en för sig själf och en för sina mördare. Han förlät sina fiender och bad för dem. Låt detta mana oss till efterföljd. Det finnes icke mycket som är svårare än att af hjärtat förlåta våra fiender. Men det gifves ingen frid så länge vi bära på ett oförlåtande sinne. En pastor berättar om en fattig gosse, hvars moder nyss dött. Likbesörjaren stod just redo att lägga locket på kistan, då han kände att någon lade sin hand på hans arm och hörde en gråtfylld barnaröst säga: "Jag vill se min mamma".

"Det är för sent", röt han till, "kan inte någon taga vara på den här ungen?"

"O, låt mig få se mamma endast en gång till", bad den lille gossen.

Mannen blef vred och gaf den lilla gossen ett slag i ansiktet. Gossen rodnade och sade: "När jag blir stor, skall jag döda dig."

Åren gingo, men gossen glömde icke sitt ord. Han vårdade hämdkänslan i sitt hjärta. Den befläckade hans själ och förbittrade hans lif. När han var 16 år gammal besöktes han kraftigt af Guds Ande och efter en förtvif-

lad kamp, fick han frid med Gud och lärde sig den svåra läxan att förlåta sina fiender.

Likbesörjaren lefde ett syndigt lif och kom till sist i lagens klor samt blef ställd inför rätta. Han saknade penningar, och kunde därför icke anställa lagman till sitt försvar, men en ung man erbjöd sig att utan ersättning taga hand om hans sak. Denne kämpade för mannens frihet, som hade det gällt hans eget lif, och lyckades slutligen få honom frikänd. När förhöret var öfver, kom mannen för att tacka sin frigörare.

"Jag har intet att betala er med, men jag vill tacka er", sade han.

"Jag vill intet tack ha", svarade den unge mannen, "men om ni tillåter mig skall jag uppfriska edert minne något. För öfver tjugo år sedan slog ni en liten gosse, som med svidande hjärta bad om tillåtelse att få se sin moders stoft. Till svar gaf ni gossen ett slag i ansiktet. Jag var den gossen, ni var den mannen". Mannen bleknade och sade med darrande röst: "Har ni räddat mitt lif för att få tillfälle att döda mig?"

"Nej", svarade han, "Gud har sagt: Min är hämnden, jag skall vedergälla, men såsom Kristus har förlåtit mig, så förlåter jag eder. Mottag den förlåtelse som jag själf funnit."

Mannen föll i gråt, han böjde sina knän och lämnade sig åt Gud.

Bed till Gud, att äfven du må få kraft att förlåta såsom Kristus förlåter dig. Låt Stefani exempel mana till efterföljd.

Hans andra bönesuck gällde honom själf: Herre Jesus mottag min ande. Någon skall taga emot vår ande, då vi skiljas från denna jorden. Någonstädes skall du hamna när natten skymmer. Hvem skall mottaga din ande? Börja nu att tänka på hvar din själ skall gå den långa

evigheten. Må Stefani bön blifva vår dödsbön. Må den som mottog Stefani ande, mottaga din och min ande när den lämnar kroppshyddan! "Herre Jesus mottag min ande."

Låtom oss till sist tänka på huru hans död beskrifves. Det heter om honom att han afsomnade. Stilla, ljufligt och fridfullt somnade han in. En liten döende flicka frågade sin moder, som satt vid hennes sida: "Mamma, hvad är himmelen lik?"

"Där äro guldgator och pärlepalatser, mitt barn."

"O, mamma, jag är så trött, jag orkar icke se guldgatorna och palatserna. Säg mig något annat som himmelen är lik."

"Där spela de harpor och sjunga sånger, mitt barn."

"Mamma, jag orkar icke höra på harpor och sång, är icke himmelen lik något annat?"

"Minns du, mitt barn, huru då du var trött, jag brukade taga dig i min famn och sjunga för dig, tills du somnade. Så är det i himmelen, där är hvila."

"Mamma, det är just hvad jag behöfver, jag är så trött."

Ja, så är det, där skall den trötte få hvila från all sin möda, från allt sitt arbete. Aldrig har ett barn somnat lugnare i modersfamn, än den som får somna i Jesu hulda sköte. Hör, du trötte pilgrim på väg till Sions stad, du som tycker att vägen stundom är lång, mörk och besvärlig, endast några korta stunder till och hvilan kommer. Några stormar till och vår farkost har hunnit hamnen. Välkommen du härliga dag, som läker alla sår och aftorkar hvarje tår! Kännes det svårt på jorden, låtom oss dock härda ut. Det väntar oss ett hem i ett annat land. Det väntar oss ro på en annan strand.

Döden liknas vid en sömn. Från den skall det en dag blifva ett uppvaknande. För somliga skall det blifva ett

uppvaknande till evig skam, emedan de icke trott på Jesus Kristus utan förkastat honom. För alla Jesu vänner skall det blifva ett uppvaknande till evig glädje och sällhet. Det är vårt hopp. Det är den tröst, som aftorkar alla våra tårar, till dess Gud i det nya Jerusalem aftorkar den sista. I ett ögonblick vid den yttersta basunens ljud, skola vi uppstå, och de som lefva skola förvandlas. Jesus lefver, vi skola ock lefva. Han skall göra dödsbädden så mjuk som dunkuddar. Hvarföre gråta, då vi hafva det lefvande hoppet?

Under inbördeskriget fann man en soldat liggande död på marken. Under hans högra hand låg ett litet testamente. När de lyfte upp hans kropp, rycktes ett blad ur detsamma. Det hade fastnat vid hans fingrar och på detsamma läste man dessa ord: Jag är uppståndelsen och lifvet. Vänner, den sanningen håller att både lefva och dö på.

På uppvaknandets morgon skall det blifva en härlig återförening. Må ingen af eder saknas där. Må ingen af eder, som under dessa dagar lämnat eder åt Gud, saknas. Må icke ni, som varit föremål för så många böner och tårar, saknas på den dagen. Må vi få mötas där, hvarest ingen skilsmässa mera blir. Vi skola mötas, trösterika hopp. Vi skola se de ögon, som nyss tillslutits. Vi skola fatta den hand, som nyss nedfallit orörlig vid sidan. Vi skola kyssa de läppar, som nu äro kalla och hvita och vi skola åter höra den röst som tystnat i grafven. De skola vakna. De skola åter få lif igen.

Men ack! hvad skall man göra med sådana bland eder som förakta Kristus och salighetens budskap. I dag kunnen I le åt Gud och hans ord, men den dag kommer, då I icke längre kunnen det. Döden är efter dig och skall snart gripa dig. Din puls skall snart upphöra att slå. Du skall nedläggas uppå din bädd och där uppgifva din ande. På

den dagen skall du icke kunna gäckas längre. Tag dig till vara innan den stunden kommer, tag dig till vara. Den är en dåre som icke vill brandförsäkra sitt hus, förrän elden lyser fram ur alla hörn. Den är en ännu större dåre, som tror det vara onödigt att söka frälsning, förrän han nalkas det sista ögonblicket af sitt lif, när kropp och själ äro färdiga att skiljas åt. Må Gud gifva dig nåd att betänka faran af din egen belägenhet, att du må fly från synden och skynda dig till himmelen.

Du är i dag död i öfverträdelser och synder. Du har dukat under för lifvets frestelser. Du ligger slagen på stridsfältet. Men vi förkunna dig det glada budskapet, du kan blifva lefvandegjord. Du kan upplyftas från ditt fallna tillstånd. Jesus Kristus har kommit till undsättning. Han kommer till dig med frälsning och lif. Tag emot honom och döden skall blifva för dig en himmelens port i stället för den dörr, som öppnas till de mörka boningarna, dit de fara som förakta Gud. Låt Jesus Kristus frälsa din själ och himmelen skall blifva ditt eviga hem, där du skall få sitta till bords med den frälsta skaran. Du måste inom kort träda öfver evighetens tröskel. Är du redo att möta din Gud? Om icke, beder jag dig, gör dig redo till flyttning. Kom till Jesus med alla dina bekymmer, sorger och synder. Kom, kom nu. Amen.

Den rike mannen och Lasarus.

(Predikan hållen i Missionstabernaklet, Seattle, Wash.)

Text: Luk. 16:19—31.

I denna text framställes för oss lifvet och döden, sådana de te sig, då de skådas i evighetens ljus. Här uttydes en mycket svårlöst gåta. Mycket i detta lifvet ter sig för oss såsom en tilltrasslad härfva. Vi få fatt i båda ändarna af ett hoptrassladt garn och mäkta likväl icke reda ut det. Psalmisten erfor denna svårighet, när han såg, huru väl det gick den ogudaktige, under det att den gudfruktige fick lida. Han afundades de ogudaktige, till dess han gick in i helgedomen och såg deras slut. Då blef den tilltrasslade härfvan utredd. Då Bileam hade kommit för att förbanna Israel och stod på berget och fick se den allsmäktiges syner, sade han: "Må jag få dö de rättfärdigas död, och blifve mitt slut såsom deras!" Felet med oss är ofta, att vi lida brist på kunskap i den gudomliga räknekonsten. Vi räkna, men det förslår icke, ty vi räkna orätt. Vi behöfva studera litet mera på de stora evighetstalen. Vi böra taga Gud med i räkningen. Lärjungarna frågade: "Hvad förslår det för så många?" Men då Jesus fick hand om de fem kornbröden och de två fiskarna, då förslog det för alla behof och blef ändå öfver. Det är bättre att ha litet med Guds välsignelse än att ha mycket utan den.

I denna berättelse skildras två mäns lif. De äro hvar-

andra mycket olika, dock äro de representativa män, fastän af de båda ytterligheterna. Den ene var mycket rik, den andre mycket fattig. Ingen nykter människa bör afundas någon af dem. Bättre är att med den vise mannen bedja: "Fattigdom och rikedom gif mig icke". Låtom oss besinna, att har den fattige många bekymmer, så ligger den rike ofta i en bädd af törnen, där hans ro störes.

Låtom oss i dag under bön till Gud betrakta dessa Jesu ord och må de blifva oss en och hvar till evighetslärdom. Både rikedomen och fattigdomen har sina pröfningar och frestelser. I båda ligger en särskild frestelse, hvilken är egendomlig för det yttre förhållande, hvari man befinner sig. Det är sant, att den, som är rik har många frestelser, som den fattige icke vet af. Men den fattige har också sina frestelser, och de äro ingalunda ringa. Då man icke vet, hvarifrån man skall taga sitt dagliga uppehälle för sig och sin familj, är det icke så underligt att man faller för frestelsen, att tillägna sig det, som icke hör en till. Må Herren förbarma sig öfver alla armodets barn! Det finnes många himmelska konungabarn, som måste vandra genom främlingslandet, klädda i trasor och omgifna af fattigdom och lidande.

Betrakten en stund denne rike man. Han lefde hvar dag i glädje och prakt. Det kan icke sägas om alla rika i våra dagar. Många äro så snåla att de förneka sig till och med det nödvändigaste, under inbillningen att det är en Gud behaglig dygd. Andra ha sina sorgedagar och sina lidanden, såsom människobarnen i allmänhet ha. Men här var en särskild lyckans gunstling, hvars alla dagar voro sorgfria och hvars lif var en enda lång rad af jordiska fröjder. Hvad denne rike man än var, så var han icke snål. Han lefde icke endast för sina penningar, utan synnerligast för den njutning, som de kunde skaffa honom. I det-

ta hänseende har han många jämlikar, män och kvinnor, hvilka ur lifvets blommor söka suga all den sötma de kunna finna. Men deras lif är ytterst självfviskt. Det påminner mig om en berättelse. I en båt befann sig en skara kyrkfolk på lustresa. Det hände sig, att deras båt kom i närheten af en annan liten båt, hvari befann sig en neger och en liten hvit gosse, ute på fiske. Gossen föll i vattnet, och negern släppte sina åror och hoppade i efter gossen. Han dök ned och kom upp blåsande vattnet ur näsan, men hade icke fått tag i gossen. Han dök ned för andra gången; om en kort stund kom han upp igen och hade gossen med sig samt sam till båten med honom och lyfte honom upp i den. Folket i den andra båten hurrade högljudt för den gamle negern, kastade slantar till honom och berömde honom för att han bevisat sig så modig. Men hvad annat den negern än var, ärlig var han dock och svarade: "Ni, hvita ha missuppfattat alltsammans. Ni vet inte hvarför jag hoppade efter gossen. Ni ser, han hade alla mina metmaskar i sin ficka." Så är det med många. Om de göra en välgärning, så är det för att de själfva hoppas vinna någon fördel. Många rika män gifva stora summor till skolor eller barmhärtighetsinrättningar, men det allmänna folket får betala kalaset. Priset på lifsförnödenheterna stiger och arbetstimmarna förlängas och någon annan får förtjänsten.

Den fattige Lasarus lott i lifvet var ganska dyster. Huru han råkat i detta tillstånd säges oss icke. Det är ju en sak, som vi alltid önska veta. "Hvem har syndat, denne eller hans föräldrar, att han skulle födas blind?" Det ligger alltid närmare till hands att filosofera öfver de olyckligas ställning, än att hjälpa dem. Vi veta dock, att fattigdomen har sina orsaker. Det kan vara skörd efter sådd, för hvilken man har sig själf att skylla. Tag t. ex. de många, som dagligen lefva öfver sina tillgångar. De tjäna

tre dollars om dagen, men göra ända på fyra. Att detta en dag leder till ett sorgligt slut, är icke svårt att räkna ut. Många borga och låna till höger och vänster, utan att tänka på att den dag kommer, då dessa skulder måste betalas. Men det finnes också sådana, som råkat i olyckor. Det kan komma sjukdom i familjen, mannen måste stanna hemma och sköta om den sjuke och det får han ingen arbetslön för. Sändes den sjuke till sjukhuset, tager detta allt hvad han kan förtjäna och mer till. På så sätt klappar fattigdomen på dörren. Man kan ju låta den sjuke ligga där och dö, då man vet att man icke har råd att skaffa hjälp. Men hvem vill icke göra allt man kan för att få behålla sina kära hos sig så länge som möjligt, äfven om man tillhör den klassen, som är fattig. Det är icke säkert att den fattige Lasarus rådde för att han var både fattig och sjuk. Han var i trots af sitt lidande och sin fattigdom, ändå en Guds älskling, och i längden var detta mera värdt än ägandet af alla världens skatter.

Märk också deras förhållande till hvarandra. Den fattige låg vid den rike mannens dörr full af sår. Han var så hungrig, att han längtade efter de smulor, som föllo från den rikes bord. Den rike syntes dock vara alldeles oberörd af den fattiges hunger och lidande. Han var så upptagen af sina egna njutningar, att han icke tänkte på den fattiges nöd. Det är den rikes stora synd. Jakob säger: "Ty dom utan barmhärtighet skall öfvergå den som icke har gjort barmhärtighet. — Om en broder eller syster är naken och icke har föda för dagen och någon af eder säger till dem: Gån i frid, värmen eder och mätten eder! men I icke gifven dem hvad deras kropp behöfver, hvartill gagnar det? Gifven akt på skriftens ord: Nåväl, i rike, gråten och jämren eder öfver det elände, som skall öfvergå eder. Eder rikedom är förmultnad och edra kläder äro uppätna af mal: edert guld och silfver är förro-

sradt, och deras röst skall vara till ett vittnesbörd för eder och den skall såsom en eld förtära edra kroppar. I hafven samlat eder skatter på de yttersta dagarne. Se de arbetares lön, som afmejat edra åkrar, hvilkas lön I hafven undanhållit dem, ropar, och skördemännens rop hafva trängt in i Herren Sebaots öron. I hafven på jorden lefvat i kräslighet och vällust. I hafven gödt edra hjärtan såsom på en slaktedag."

Hvilken var den rike mannens plikt mot den fattige? Jo, synbarligen den att hjälpa honom. De rikedomar han ägde voro gåfvor. Äfven de jordiska ägodelarna äro gåfvor af Gud, och de kunna missbrukas såsom alla andra gåfvor.

En klädeshandlare i New York, sålde kort före jul, till en förnäm dam i staden två par strumpor, som hon betalade med 100 dollar paret. Hon köpte andra saker, för hvilka hon betalade proportionsvis. Under samma tid funnos i staden änkor och faderlösa, som voro hungriga och icke hade mat, sjuka, som icke kunde få läkare, fattiga, hjälplösa varelser, som fröso, men icke hade ved att lägga i kaminen. Huru många familjer hade icke kunnat hjälpas med blott de penningar, som den rika damen erlade för två par strumpor. En annan rik man erkänner, att hans hushåll på fyra personer kostar honom 30,000 dollars om året och den summan vill knappast räcka till. Återigen den rike mannen, som lefver i kräslighet. Den kristna missionen ropar efter hjälp. Vi låta den ligga utanför dörren och dö af brist. Det slösas under en enda dag i Förenta Staterna mera penningar på fem cents teatrar, för att icke tala om snus och tobak och brännvin, än hvad som under hela året gifves åt hednamissionen. Här är en man, som köper en automobil för 1,000 dollar eller mer, och blir sedan så sparsam, att han icke kan gifva hvad han lofvat åt Guds sak. Jag talar icke emot dessa fort-

skaffningsmedel, men skall deras köpande och underhållande kosta så mycket att missionens heliga sak skall lida därför, då är det bäst att man stannar och tänker på hvarthän det leder. Vi skola en dag inför Gud aflägga räkenskap för vårt fögderi. Och må han hjälpa oss att vi icke då få den rike mannens lott!

I ett nu blefvo dessa båda hvarandra lika. Döden kom till dem båda. Han kom och gjorde slut på den fattiges lidanden och på den rike mannens glädje. Rikemannens palats och fattigmannens koja äro lika inför dödsrikets konung. Han lägger handen på leende läppar, och de le icke mera i denna världen. Han tillsluter gråtande ögon, och de fälla inga tårar mera på denna jorden. Han andas på rosenfärgade kinder och rosorna vissna som för höstens frost. Han stjälper troner och rullar de fräsande vågorna mot den jordiska lyckans strand och de sopas undan. I ett skola vi alla blifva hvarandra lika: vi skola dö. Tänk härpå, att du må undfå ett vist hjärta.

Om den rike heter det, att han dog och vardt begrafven, om den fattige säges endast att han dog, men intet om någon begrafning. Den rike fick en storartad afskedsfärd från detta lifvet. Många suckade nog öfver hans bår. Men hvart for hans fattiga själ? Hvar dväljes han nu, denna lyckans gunstling.

Den fattige blef förd af änglarna in i Abrahams sköte. I himmelen kände de den fattige, som här var intet. Hans namn var tecknadt i boken därofvan, och då han skildes från detta lifvet, kommo ledsagare från det himmelska hemmet honom till mötes. Det fanns en öppen famn för honom. Han var ett barn, som välkomnades hem. Hvilken af dessa två har nu det bäst? För hvilket pris vilja vi nu byta med den fattige Lasarus? O Gud, jag vill taga detta lifvet allt eftersom du i din nåd vill tilldela mig det. Sänder du sjukdom, nöd eller pröfningar, kommer fattig-

dom och sorg, jag vill dock hellre bära allt detta, o Gud, och få en salig hädanfärd, än att ha alla världens skatter och dö utan hopp i min själ.

Hurudan skall din dödsbädd blifva? Hvem skall hämta oss, då vi stå färdiga att anträda den sista resan? Hvem skall gå med oss genom den mörka dalen och föra oss lyckligt igenom? Vid vårt dödsläger samlas antingen ljusa andar, som föra oss till en bättre värld, eller ock mörka andar, som föra oss till en mörk värld. Är du redo att möta Gud i dag? Om icke, kom till nådatronen och mottag nåd till ett nytt lif.

Det är icke ofta vi få se evighetens förhängen vikas undan, så att vi kunna skåda en skymt af den tillkommande världen. Men här gifves oss ett sådant tillfälle. Vi få se huru den rike mannen har det. Han ligger i pinan. Många vilja icke tro att det finnes ett helvete utan söka att på allt sätt bortresonnera detsamma. Men det finnes en rättvis Gud. Här i världen skipar man rättvisa på många sätt. Mannen, som stjäl en säck mjöl, för att få något att stilla sin och sin familjs hunger med, får några månaders fängelsestraff. Den som stjäl en million eller mera inväljer man till borgmästare eller senator. Ingen rättvisa härvidlag. Men det finnes en tron, från hvilken rättvisa skall skipas. Dess dom skall blifva den slutliga. Där fälles det sista utslaget. Hör den hopplöses bönesuckar. Han ropar efter vatten ty en förtärande brand plågar honom.

Han beder för sina bröder. Han vill att de skola blifva varnade så att de icke komma till detta pinorum. Han, som förut icke bekymrat sig om någon annan än sig själf, börjar nu tänka på andra. Det lär oss att ingen af de fördömda i pinan önskar att någon annan skall komma dit. Kunde vi höra deras röster, skulle vi få höra varningens ord, på det att andra icke må komma till det pinorum,

hvari de befinna sig. Vraken, som drifva fram på tidshafvet, äro en varning för oss alla att vara på vår vakt så att vi icke lida skeppsbrott i tron. Denna stämma från förtviflans värld, som vi i texten höra, är en varning till oss att vi må undfly det helvete, som väntar den gudlöse vid slutet af hans väg. Hvar befinner sig Lasarus? Han har hunnit ett hem, där inga plågor finnas, inga sorger mer ansätta hans hjärta. O saliga själ! Ja, det skall komma en dag, då alla knutar skola blifva lösta. Men det blir, då de lösas af Herrens egen hand. Intill dess låtom oss vara tåliga och bida vår frälsningsdag. Den kommer och är närmare än hvad vi många gånger ana.

252
H45

Hedlind

Evangeliska föredrag till väckelse

Central Baptist Church
St. Paul, Minn.